

Festa Titulari ta'

SANTA MARIJA

L-Imqahha 2017

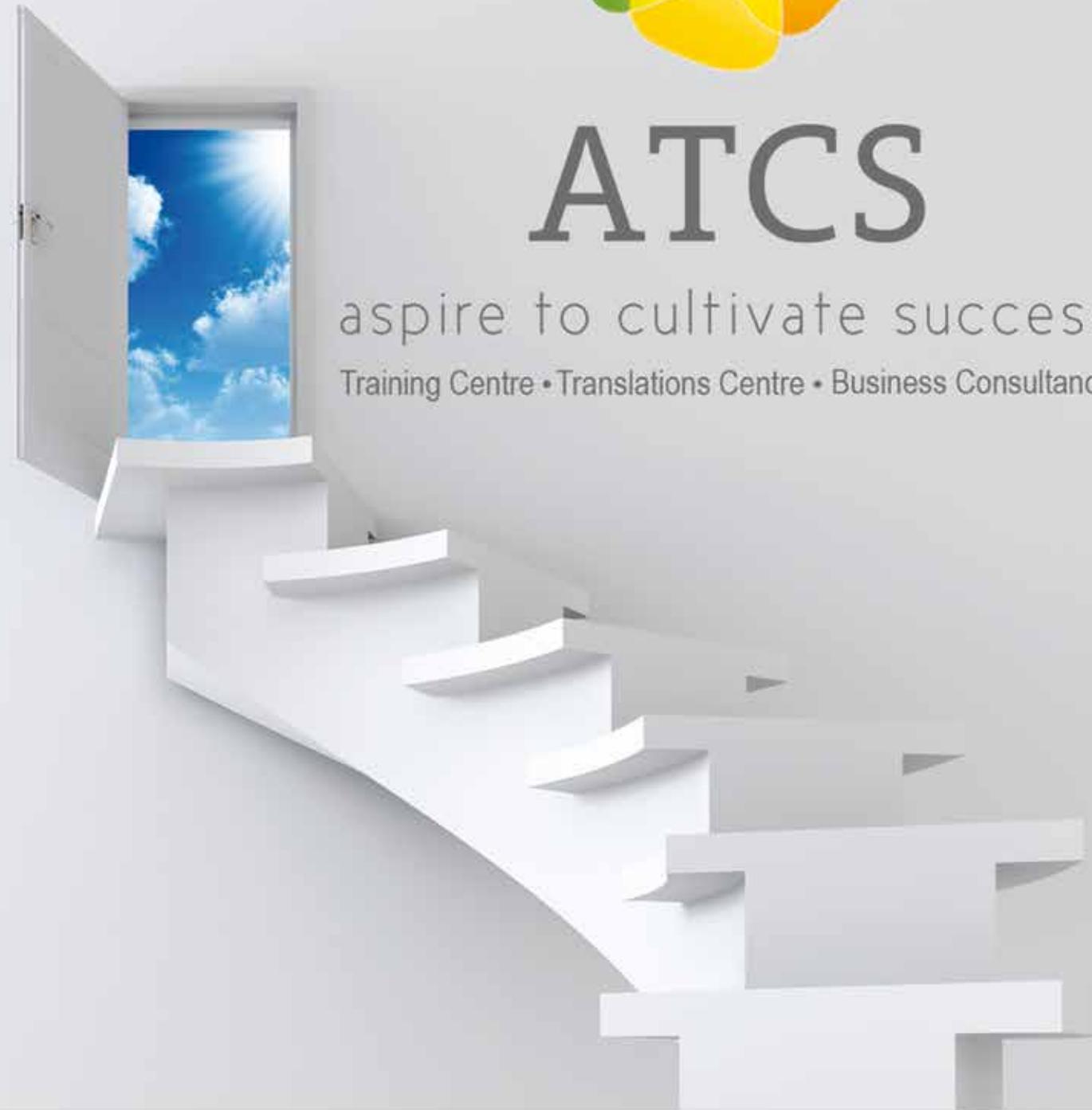

ATCS

aspire to cultivate success

Training Centre • Translations Centre • Business Consultancy

(+356) 9999 0470

www.atcs.com.mt

info@atcs.com.mt

Inħarsu 'l quddiem għall-gejjeni fis-sod

Remenda Borg Grech, f'isem il-Bord Editorjali, ssellem il-ħidma tas-Sur Carmel Zahra fi ħdan is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V filwaqt li titkellem fuq l-importanza tal-kontinwita, ssellem lill-President attwali s-Sur Carlo Sciberras u tagħti ħarsa ħafifa lejn id-diversi anniversarji iċċelebrati matul din is-sena.

Kull darba li nesperjenzaw bidla f'ħajnejta, lkoll ngħaddu minn sensiela ta' ħsibijiet u emozzjonijiet differenti. Sabiex 1-bidla ma jkollhiex impatt qawwi, jagħmel sew wieħed li jkun għamel certu thejjijiet minn qabel sabiex ix-xokk tal-bidla ma jkunx jinhass daqshekk. Is-sena 2017 gabet magħha diversi bidliet fi ħdan is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V, primarjament d-deċiżjoni tas-Sur Carmel Zahra li jtemm il-ħidma tiegħu bħala President ta' din is-Soċjetà glorjuża. Kienet deċiżjoni li ntlaqet b'dieqa mill-partitarji għaliex il-ħidma kontinwa tas-Sur Zahra f'dawn is-snin kollha fit-tmexxija żgur li kienet tinhass bil-bosta u allura ma setgħax jonqos t-thassib tal-partitarji li jixtiequ li s-Soċjetà tibqa għaddejja fuq il-passi għaqlin li dejjem imxiet fuqhom.

F'din il-publikkazjoni ser inkunu qed ngħatu ħarsa lejn il-ħidma tas-Sur Zahra fi ħdan is-Soċjetà tant għażiż għalina u t-teżżejri li tant ħadom għalihom sabiex jibqgħu jitgawdew minn kull zmien. Iżda s-Sur Zahra ma ffukkax biss fuq l-materjal iżda ukoll fuq ir-riżorsa umana, li hija l-fulkru għal kontinwita ta' kull Soċjetà. Wieħed mill-ħafna preġji tas-Sur Zahra, kien li dejjem emmen bis-shiħi fiz-żgħażaq u dejjem rawwem u tal-inkoragiement tiegħu sabiex kull min jersaq lejn din is-Soċjetà jikber b'tali mod li jista' jkompli fuq ta' qablu.

Għaldaqstant mat-ħabira tal-kumitat il-ġdid, kumitat pjuttost żgħażugħ, kompliet il-ħidma mingħajr skossi sabiex nkomplu naħdmu fuq il-passi għaqlin ta' qabilna sabiex dejjem iktar insaħħu lis-Soċjetà u nrawmu bħal dejjem l-imħabba lejn Ommna Marija Santissima mtellgħha s-sema, li hija l-mutur tagħna matul is-sena kollha. Tislima ta' merħba tmur bla dubju lejn il-President attwali s-Sur Carlo Sciberras li żgur ser ikompli jibni fuq il-passi ta' qablu sabiex jassigura li din is-Soċjetà tibqa min ta' quddiem fl-innovazzjonijiet u l-kwalita li tant hija magħrufa għalihom.

Bħal ma sar fis-snin precedenti, f'din il-publikkazjoni qiegħdin nagħtu ħarsa wkoll lejn id-diversi anniversarji li s-Soċjetà tagħna qiegħda tiċċelebra. L-Anniversarju ewljeni ta' din is-sena huwa bla dubju il-75 sena mill-Konvoj ta' Santa Marija,

tifkira li hija mhux biss għal qalb 1-Imqabbin, imma minquxa sew fil-qalb ta' kull Malti u Ĝħawdexi. Għaliex is-sinifikat tagħha huwa wieħed tassew qawwi fejn fil-mument fejn propju Malta kienet ser icċeddi għal għadu, fil-mument l-iktar dghajnejf ta' pajjiżna, daħlet għalina s-Santissima Marija. Aħna lkoll nemmnu li bl-intercessjoni tagħha daħal il-Konvoj ta' vapuri mimlija provisjon li ta' lill-poplu tagħna, l-kuraġġ meħtieg sabiex ikompli fil-ġlieda tiegħu propju fil-jum tal-Festa Tagħha. Din il-ġrajja hija mfakkra b'mod prominenti fis-Sala Maria Assunta, permezz tal-pittura tal-artist bravu Chev. Camilleri Cauchi, liema pittura din is-sena tagħlaq 25 sena.

Anniversarju ieħor huwa t-tifkira tas-70 Sena banda, li wara li kienet digħi eżistenti f'raħalna taħt il-formazzjoni ta' orkestra, l-antenati tagħna kienu hadu deċiżjoni li tinqaleb f'banda. U fuq l-istess tema din is-sena jaħbat l-ghoxrin sena mill-ħatra tas-Surmast David Agius fit-tmun tal-Banda Re ġorġ V. Banda li għamlet diversi succesi fosthom għaxar snin ilu meta saret zjara f'Cave l'Italja kif ukoll daqqet fil-Vatikan. Bla dubju anniversarju ieħor importanti huwa l-ġħaxar sena mir-rebħha tal-Ġhaqda tan-Nar Santa Marija fil-Festival Mondjali tan-Nar, li waslet sabiex ninsu isem is-Soċjetà tagħna u raħalna mhux biss f'pajjiżna iżda wkoll fix-xena internazzjonal.

Dan huwa biss toghma żgħira ta' dak li mħejji għalikhom din is-sena. Bla dubju ringrażżjament speċjali jmur lejn l-artikolisti li flimkien għenu sabiex għal darba oħra jkollna pubblikazzjoni ta' livell għoli. Nirringrażza wkoll lil shabi tal-Bord Editorjali għal ko-operazzjoni li sibt mingħandhom kif ukoll lill-Kumitat Eżekutiv li dejjem sibna kollaborazzjoni kbira u fiduċja sħiħa mingħandhom. Nirringrażza lil dawk kollha li jirriklamaw magħna u wkoll lill-Bestprint li ta' kull sena jgħati għajnejha kbira għad-disinn tal-programm. Grazzi mill-qalb lil dawk kollha li b'mod jew ieħor jgħatu l-ġħajnejha tagħhom sabiex dejjem nilhqo l-livell mixtieq.

Nawgura l-festa tajba lil kulħadd
Bord Editorjali

Bord Editorjali
BORG GRECH Remenda
GHIGO Patrick
MERCIECA Jeremy
MIFSUD Jonathan
MIFSUD Marica
ZAMMIT Mario

Qari tal-Provi
BORG GRECH Remenda
MIFSUD Jonathan

Riklami
BRIFFA Carmel
GHIGO Patrick

Fotografija
Arkivji tas-Socjetà
CAMILLERI Mario
FALZON Alex
FARRUGIA Kan. Dr. Dun Jonathan
GAUCI Andrew
GHIGO Matthew
GRECH Marisa
MIFSUD Gabriella
MIFSUD Jonathan
SCHEMBRI BALDACCHINO Chris
TONNA Johann
ZAMMIT Mario
Kummissjoni Web
Ufficiċju tal-President
Department of Information

Ritratt tal-Faċċata

Bust tal-vara artistika u devota ta' Santa Marija fuq sfont ta' dettall tal-pittura tal-Konvoj li tinsab fis-sala Marija Assunta

Il-kontenut f'din il-publikazzjoni mhux bilfors jirrifletti l-fehma tal-Bord Editorjali jew tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ģorġ V.

L-Artikolisti kollha huma responsabili għal kitbiethom.

© Socjetà Santa Marija u Banda Re Ģorġ V – Mqabba, Malta Est. 1910

L-ebda parti minn dan il-ktieb ma tista' tiġi kkupjata mingħajr il-permess bil-miktub tal-Bord Editorjali.

Issettjat u Stampat

BEST

Żurrieq Road, Qrendi
Tel: 21 680789, 21 649012
E-mail: bestprint@go.net.mt

Werrej

Editorjal.....	2
Kumitat Eżekuttiv 2017	5
Il-Messaġġ tal-President	7
Messaġġ tas-Sindku	13
Messaġġ mill-Kappillan	17
Jikteb is-Segretarju.....	19
Appell mill-kaxxier	21
Messaġġ mid-Direttur tal-Każin	23
Messaġġ mid-Direttur Spiritwali	25
Kelmtejn mis-Sotto Kumitat tan-Nisa 2017	27
Messaġġ mis-Surmast	31
Messaġġ mill-Assistent Surmast Direttur	35
Hidmet il-Banda Re Ģorġ V	37
ProgrammVokali u Strumentali mill-Banda Re Ģorġ V	40
Messaġġ mis-Sezzjoni Żgħażagh	46
Messaġġ mill-Għaqda tal-armar	53
Messaġġ mill-Għaqda tan-Nar	62
Mill-imhażen tan-Nar tal-art	67
Leħen il-Fratellanzi tas-Ssmu Sagament u tar-Rużarju Mqaddes	71
Kummissjoni WEB	74
Messaġġ mill-Klabb Tfal tat-Titular	78
Messaġġ mill-Group "Go Reds"	81
Inkompli inkabbru l-kultura sportiva fis-Socjetà	85
Anniversarju: Il-hamsa u sebgħin sena mill-miġja tal-Konvoj ta' Santa Marija	91
'ARTS & CULTURE through the lens'	100
Healthy Vibes	113
Rakkont Haj	115
El Sagrado	117
La Semana Santa de España 2017	118
Attivist tas-Sena 2015/16	120
Anniversarji Ewlenin	121
70 Sena Banda Re Ģorġ V	125
Carmel Briffa - Erbghin sena bla waqfien fil-kariga ta' Kaxxier tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ģorġ V	129
Nota dwar is-sena li fiha sar il-kwadru titulari tal-Assunta fl-Imqabba... Xogħol Filippo F. Venuti	131
Il-jieli magiċi għaxar snin ilu	136
Kummenti tal-organizzaturi ta' 'Caput Lucis' fl-2007	139
Carmel Zahra – President Onorarju	140
Tislima Joseph Farrugia	145
Ir-rikorxi tal-Imqabbin b'-risq il-knisja tagħhom fl-ewwel 25 sena ta' wara l-qedra tal-gwerra	146
Tislima	161
Profil Niltaqħġu ma' Anton D'Amato	163
Awguri	165
Frott il-hidma kontinwa... Bandista ġidha tal-Post	166
Lil Santa Marija, Omm it-Tama fil-Ħajja ta' Dejjem	167
Messaġġ tal-Ġħaqda Kažini tal-Banda għas-sena 2017	169
Festa Mistennija	171
Sena Attivitajiet 2016/2017	174
Profil Mons. Etienne Sciberras	177
Carlo Sciberras il-President il-ġidid tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ģorġ V	179
Mhux li kieku	181
Talent Imqabbi Dr Anne-Marie Grima	182
Rebha doppja ghall-Kumpanija 'Dream Team Carnival Company'	185
Il-Lingwa Maltija: Il-holma ta' Mastru Xand	187
L-Element tal-festi sbieħ tagħna	189
Santa Marija Patruna tal-Imqabbin	191
L-ghaliex inhobbu lil Marija?	193
L-artal tar-rużarju fil-knisja Parrokkjali tal-Imqabba	201
Ir-raqda: Leġgenda Tal-Ikona Tat-Tama	202
Lil Sidna Marija mtellgħha fis-Sema "Anacremontica" Assumpta est Maria in coelum	208
It-Tluu fis-Sema tal-Vergni Marija fit-taghlim ta' Sant'Antnin ta' Padova	211
Rendikont tal-festa ta' Santa Marija 2016	215
Min Irreklama f'din il-publikazzjoni	216

TAR- **ROBBA** Recycling Centre L I M I T E D

Tar-Robba l/o Kirkop KKP 9090, Malta
Tel: 2168 3558, 2168 5332 Fax: 2164 2834
John Ghigo : 9949 3311
Jurtin Ghigo : 9945 7162
E-mail: johnghig@maltanet.net
Web: www.tarrobbarecycling.com

*For all types of
original, second
hand and imitation
autoparts with the
best prices found
locally!!!*

TAR-
ROBBA
ta' pataw
L I M I T E D

- Garr tal-Konkos
- Blokki tal-Franka
- Blokki tas-Sejjieħ
- Torba
- Bricks

Kumitat Eżekuttiv 2017

Presidenti Onorarji

Dr. Louis Galea B.A., LL.D.
Is-Sur Joseph Farrugia
Is-Sur Carmel Zahra

President

Carlo Sciberras

Viċi President u Delegat tal-Banda

Chris Spiteri

Direttur tal-Każin u Delegat għan-nar

Joseph Briffa

Uffiċjali ghall-Media u Relazzjonijiet Pubblici

Mario Zammit
Remenda Borg Grech

Koordinaturi Proġetti NGO's

Remenda Borg Grech
Marica Mifsud

Segretarju Ĝenerali

Antoine Farrugia

Kaxxier

Carmel Briffa

Assistent Segretarju Ĝenerali

Anthony Farrugia

Assistent Kaxxier

Jonathan Mifsud

Delegat tal-Armar

Patrick Ghigo

Delegat għaż-Żgħażagħ, Nisa, Adoloxxenti u Tfal

Marica Mifsud

Koordinaturi Attivitajiet

Patrick Ghigo
Mario Zammit
Jonathan Mifsud

Membru għal Ghomru

Roderick Tonna

Direttur Spiritwali

Fr. Joseph Zahra O.P.

Assistent Surmast

Mro Gordon Mayer
A.T.C.L. L.L.C.M. F.L.C.M

Konsulent Legali

Dr Mark Portelli BA.LLD

Reviżuri

Daniel B. Camilleri
Omar Caruana

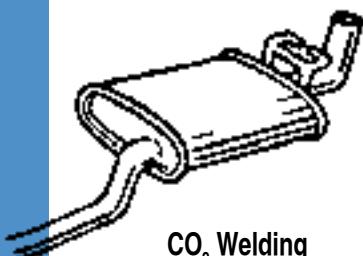
Raprezentanti fl-Għaqda Każini tal-Baned

Carmel Briffa, Carlo Sciberras

Kummissjoni Banda

Christopher Spiteri, Antoine Farrugia, Davinia-Anne Camilleri, Jean Carl Grech,
Jessica Farrugia, Rebecca Farrugia, Philip Saliba

Jerry's Silencer Repairs

CO₂ Welding

Jerry's Garage
Siggiewi Road, Mqabba

Tel: 21640750 Fax: 21642535 Mob: 9944 9237

St. Peter's Ironmongery, Troll Street, L-Imqabba MQB 1240
Tel: 21 680 143 Mob: 79 499 721

E-mail: danielfarrugia08@gmail.com

Prop. Daniel Farrugia

- Electrical Fittings
- Drain Pipes and Fittings
- Tile Adhesive and Grouting
- Plastering materials
- Plastic and Fibre Tanks
- Range of Power and Hand Tools
- Crystallite and Stainless Steel Sinks and Mixers
- Various types of Ladders
- Energy Saver Lamps (**SPECIAL OFFER**)
- Key Cutting including Security Keys
- Safety Wear and Safety Shoes
- Outdoor and indoor Paint
- Plumbing Fittings
- Cement
- Membrane
- Geysers
- LED Bulbs

FREE DELIVERY

Opening Hours:

Monday to Friday:
7.00 a.m. - 7.00 p.m.

Saturday:
7.00 a.m. - 1.00 p.m.

Għaqda li ssahħha - b'ħarsitna 'l quddiem għal aktar suċċess...

Carlo Sciberras, President tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V ifakkar diversi anniversarji li s-Socjetà qed tiċċelebra din is-sena filwaqt li jwassal messaġġ pozitiv li jinkoragi xxi u jipremja l-għaqda, id-dedikazzjoni u l-bżulija tal-fergħat fi ħdan is-Socjetà tagħna.

Għeżeż,

Ninsabu lkoll flimkien b'ħarsitna 'l quddiem għal dan l-akbar avveniment tas-sena għalina d-devoti ta' Ommna Marija Santissima mtellgħa s-sema bir-ruħ u bil-ġisem. Minn dawn l-ewwel versi nagħti merħba lilkom il-qarrejja ta' din il-pubblikazzjoni, pubblikazzjoni li hi vetrina letterarja u dokumentata tal-Festa Titulari tal-Imqabba, kif ukoll teżi ġajja ta' kapitli nfiniti li jiġbru fihom il-ħidma bla qies tal-fergħat, tas-soċi, tal-partitarji, tal-benefatturi u fuq kollex il-mod kif din il-ħidma fid-diversità kollha tagħha tigħi magħġuna u kkonsolidata f'ħidma kollettiva ta' għaqda singulari f'direzzjoni waħda, f'għan wieħed.

Mingħajr dubju, filwaqt li qiegħed innissel dawn il-versi f'din l-introduzzjoni, il-ħsibijiet tiegħi jinsabu konsistentament iffukati fuq il-progress li ħafna drabi kien progress rivoluzzjonarju fis-snin tat-tmexxija ta' Carmel Zahra bħala President tas-Socjetà tagħna li minn qalbi niringrazzjah tal-ħidma mprezzabbli tiegħi matul is-27 sena ta' Presidenza tiegħi. Presidenza, li żgur ħalliet il-legat ta' rikkezzi morali, mogħnijin b'kisbiet kbar u progress storiku, kollha mnaqqxin b'ittri tad-deheb fil-paġni u kapitli tal-istorja ta' din is-Socjetà u l-Festa ta' Santa Marija. Ninsab cert li kemm fil-preżenċi kif ukoll fil-futur, Carmel Zahra ser jibqa' jkun punt ta' riferiment għalina lkoll bil-pariri siewja tiegħi. Grazzi mill-qalb Nenu!

L-element ta' tiġid, din is-sena rrikjeda li r-responsabilità ta' din il-kariga tingarr minni fejn sewwa sew wara l-elezzjoni tal-Kumitat Eżekuttiv li nżammet fit-18 u 19 ta' Marzu li ghaddew, ġejt maħtur minn shabi bħala President ġdid tas-Socjetà fl-ewwel laqgħa tal-Kumitat Eżekuttiv nhar il-ħamis 23 ta' Marzu. Kariga li nistqarr mhix waħda faċċi u li fiha certu sfidi, pero hi kariga li accettajt b'sens ta' servizz u dover lejn is-Socjetà u lejn il-Festa, fejn nemmen li b'taħħla ta' esperjenza, entuż-jażmu, l-appoġġ u sostenn minnkom is-soċi u partitarji taħt il-ħarsien u

l-intercessjoni ta' Sidna Marija, nistgħu lkoll flimkien bħala familja waħda nħarsu 'l quddiem għal zmien sabiħ u ecitanti għas-Socjetà tagħna. L-istess jista' jingħad ghall-kariga ta' Segretarju Generali, kariga li minn qalbi okkupajt għal erba' snin, kariga b'responsabilitajiet, li kbar kemm huma kbar, is-sens ta' dover u s-servizz lejn is-Socjetà u l-Festa u l-appoġġ tas-soċi u partitarji jegħlbu kull mument ta' qtigħi il-qalb li jistgħu jiġi magħħom dawn ir-responsabilitajiet. Jien u nikteb dawn il-versi l-ħsibijiet tiegħi jduru fuq sieħbi Antoine Farrugia li b'sens ta' servizz u dover lejn is-Socjetà u

lejn il-Festa aċċetta minn qalbu din il-kariga kruċjali biex Socjetà Mużikali timxi l-quddiem. Minn hawn nawgħralu kull suċċess, f'din il-missjoni tiegħi. Minn hawn niringrazzja wkoll lil Warren Bondin tas-servizz tiegħi fil-Kumitat matul is-sentejn li għaddew filwaqt li nagħti merħba lil membri l-ġoddha li nghaqdu magħna matul din is-sena. Niringrazzja wkoll lil dawk il-persuni li b'sens ta' dover ikkontestaw l-elezzjoni tal-Kumitat u ma gewx eletti.

Il-Messagg ewljeni li rrid inwassal fl-okkażjoni ta' din il-Festa, huwa messaġġ pozitiv li jinkoragi xxi u jippremja l-għaqda, id-dedikazzjoni u l-bżulija tal-membri kollha fi ħdan is-Socjetà. F'Socjetà bħal tagħna li hi bbażata kompletament fuq il-volontarjat wieħed jifhem li mhux kollex ward u žahar u mhux dejjem tkun faċċi, specjalment f'pożizzjoni bħalma hi tiegħi, tas-Segretarju u tal-Kaxxier, li flimkien mal-Kumitat Eżekuttiv irridu b'mod kontinwu ngħaqqu u nibnu pontijiet bejn min forsi jkun f'sitwazzjoni ta' divergenza, għalhekk nemmen bis-shiħ li aktar ma niri spettaw u nkunu tolleranti lejn xulxin u aktar kemm noħorgu l-id tal-ħbiberija għal xulxin, aktar inkunu f'pożizzjoni li nkomplu nsaħħu din is-Socjetà bħala waħda mis-Socjetajiet ewlenin f'pajjiżna u bl-istess mod inkomplu nkabbru din il-Festa kbira għad unur Santa Marija, festa li mingħajr dubju tinsab fil-qalb, fid-demm u fir-ruħ tagħna s-soċji u l-partitarji

Fridaps

Prop. Andrew Grech

Pet & Garden

103, Triq il-Madonna tal-Gilju, Mqabba - MQB 1309
Tel: 2164 2693 • Mob: 7970 6677 • E-mail: fridapts@maltanet.net

Where you can find various pet foods, plants,
trees, agricultural products and agricultural feeds.

Veterinary Service available every Wednesday

Mon - Fri: 8.00am - 12.00pm & 3.00pm - 7.00pm • Sat: 7.00am - 3.00pm

Premium Quality
Rabbit Feeds

ta' din is-Socjetà. Is-Socjetà u 1-Festa għandhom ikunu l-qofol ta' ħidma ġenwina li m'għandu jkollha l-ebda interress ulterjuri u personali ghajr li s-Socjetà u 1-Festa jkomplu miexjin 'il quddiem. Għalhekk, f'isem is-Socjetà qiegħed nagħmel dan l-appell ġenwin lil kulhadd, anke lil dawk il-persuni li matul iż-żminijiet forsi għall-raġunijiet ta' divergenza fil-femmet ma baqgħux attivi fis-Socjetà u 1-Festa. B'dan l-appell ġenwin u pozittiv li jinkoragħixxi u jippremja l-ħidma, il-bżżejja u l-ġenerożitā tas-soċi, partitarji u benefatturi nixtieq nilhaq ukoll lil dawk il-persuni li forsi huma mhajjrin li jingħaqdu f'xi fergha jew jinvolvu ruħhom fi ħdan is-Socjetà għall-ewwel darba u għad ma kellhomx l-opportunità li jagħmlu dan. Minn hawn nagħmlilhom kuraġġ u nħegġiġhom sabiex ma joqgħodux lura.

Minn hawn nixtieq nieħu l-okkażjoni li nselem il-memorja tas-Socjetà u l-partitarji li għaddew għall-hajja ta' dejjem matul l-aħħar sena b'mod partikulari lil President Emeritu tas-Socjetà Joseph Farrugia, li serva fil-kariga ta' President bejn 1-1966 u 1-1969. Is-Sur Farrugia li kien ukoll vjolinst fi ħdan l-Orkestra Santa Marija, ser jibqa' magħruf għal diversi kompozizzjonijiet celebri li hu stess ikkompona, fosthom l-Innu lil Santa Marija li ta' kull sena jferra l-lilna d-devoti fil-Kwindicina gewwa l-Knisja, fi ħruġ il-vara fuq iz-zuntier u finalment fil-Purċijsjoni fl-Għid tal-Assunta.

Jekk inharsu lura lejn il-Festa li għaddiet, b'sodisfazzjon wieħed jara li kienet festa kbira, festa ta' succcess, succcess komplut u maħsud bis-saħħha tal-għaqda singulari li għamilt referenza għaliha fl-ewwel paragrafu. Kull fergha fi ħdan is-Socjetà tat il-massimu tagħha filwaqt li l-poplu Malti u Ĝawdex kkonkorra bi ħġaru b'rekord kbir f'attendanza mpressjonanti. Ma nħallux dan is-suċċess ikun 'l-għadu' tagħna, f'sens li m'għandniex nikkuntentaw b'suċċess u nieqfu hemm. Matul l-istorja tas-Socjetà tagħna, is-suċċess sa minn dejjem kien 'habib' tagħna, dan għaliex ma' kull succcess irregistrat ma waqafniex hemm, anzi komplejnejna naħdmu u nistinkaw biex jingiebu successi oħrajn. Madanakollu, filwaqt li nestendi l-appoġġ tiegħi u tal-Kumitat f'kull inizjattiva ta' suċċess, inħossni doveruż li nappella għal aktar volontarjat, għal aktar volontiera, u għal aktar għajnejha. Hafna drabi fin-natural psikoloġiku tagħna l-bnedmin, nibdew nieħdu l-affarijet 'for granted', u dan jiġi jkun fattur li jiskoraggixxi certu ħidma, għalhekk, hemm bżonn li nduru dawra ma dawn il-persuni li qiegħdin jagħmlu ħwejjeg kbar fis-setturi tal-armar, nar, żgħażaqgħ u fis-setturi kollha u nilmewhom b'kuraġġ ta' sur bl-appoġġ u bl-ġħajnejha ta' kull wieħed u waħda minnha.

Din is-sena ser tkun waħda mportanti wkoll u ta' certu sinjifikat anka f'kuntest ta' anniversarji li ser niċċelebraw flimkien. Nemmen li s-sena 2017 għandha tkun sena specjalisti għall-parroċċa u għas-Socjetà tagħna b'tifkira devota tal-75

anniversarju tal-Konvoj ta' Santa Marija, avveniment li nistgħu ngħidu ddetermina l-istorja tal-poplu tagħha fis-snin qliel tal-gwerra bl-intercessjoni ta' Ommna Marija proprju fil-ġurnata tagħha – nhar il-ħmistax ta' Awwissu; fil-Ġhid Tagħha, bid-dħul tal-bastiment 'Ohio' fil-Port il-Kbir, magħruf aktar bħala l-Konvoj ta' Santa Marija u li rappreżentazzjoni artistika ta' din il-ġraja tinsab esposta b'mod imponenti f'kapulavur tal-Kav. Paolo Camilleri Cauchi fis-sala principali tal-każin, liema pittura din is-sena tiċċelebra l-ġublew tal-fidda tagħha.

Ta' min jgħid ukoll li din l-intercessjoni mirakoluża seħħet wara l-episodji li seħħew ukoll 75 sena ilu meta r-raħal tagħna safra' maħbut mill-ajru u l-knisja parrokkjali tagħna ġġarfa b'mod estensiv nhar id-9 ta' April 1942 – Jalla din it-tifkira tfakkarna fil-valur tal-paċċi, mhux biss bejn il-popli imma anke fostna bħala Imqabbin.

Li tiċċelebra anniversarji huwa sinjal ħaj ta' kontinwità u attivitা proprju għall-fatt li nkunu qed niċċelebraw u nerġġu ngħixu mumenti ħajjin ta' storja li jkunu sawwru l-identità tagħna b'ħajja u kisbiet matul il-kors tas-snini. Il-Banda Re Ġorg V li hija s-sinsla ta' din is-Socjetà ser tkun qiegħda tiċċelebra s-70 sena mit-twaqqif tagħha, dan l-anniversarju huwa ċelebrazzjoni ħajja tas-sagħrifċċi li saru mill-Bandisti tal-post u mis-surmastriji bravi li dejjem kellha din is-Socjetà. Is-sena 2007 ser tibqa sena mniżżla b'ittri tad-deheb fl-istorja tas-Socjetà tagħna, b'kunċett ġdid u li poġġa lil pajjiżna bħala 'champion mondjali' fil-piroteknika, u għalhekk din is-sena ser inkunu qiegħdin niċċelebraw l-10 anniversarju mill-inkurunazzjoni tal-ġhaqda tan-Nar Santa Marija bħala 'Champions tad-Dinja' fil-Kompetizzjoni Mondjali intitolata 'Caput Lucis' gewwa Ruma.

Dan kollu juri ċar kontinwità fil-ħajja tas-Socjetà tagħna, kontinwità li aħna lkoll ninsabu kommessi li nkomplu nagħmlu lok għall-kreazzjoni ta' anniversarji godda għall-ġenerazzjonijiet futuri, eżattament kif kien kommessi wkoll il-persuni li ħadmu qatigħ biex għoxrin sena ilu għiet implementata t-tieni fażi tal-

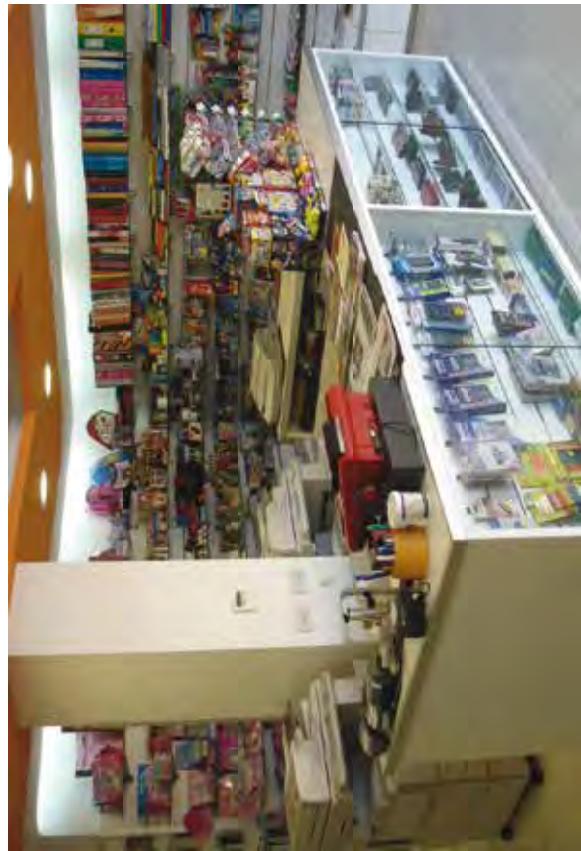

*Carlo Sciberras, President tas-Socjetà flimkien ma' Carmel Zahra,
eks-President tas-Socjetà*

Kristianne

Stationery

MATTIA PRETTI SQUARE, ZURRIEQ
Tel: 27791325 email: kristiannestationery@gmail.com

For all your stationery needs, books, gifts, greeting cards, ...
Photocopying - Binding - Lamination - Book Covering

ġemellaġġ onorat bl-Etoiles d'Or du Jumelage. Bl-istess mod kienu wkoll kommessi dawk il-persuni li għaxar snin ilu kien l-moħħ wara l-mawra tal-Banda Re Ĝorġ V fil-Belt ta' Cave f'Ruma fejn matul l-istess żjara, il-Banda Re Ĝorġ V eżegwiet Programm Mužikali f'udjenza mal-Papa Benedittu sittax fil-Vatikan. Bl-istess mod kienu kommessi dawk il-persuni li ħadmu qatied biex ħamsa u għoxrin sena ilu kien ingħata bidu għall-proġett tal-pitturi fis-sala artistika. Bl-istess mod kienu kommessi wkoll dawk il-persuni li ħamsa u sittin sena ilu ħallewlna l-istatwa ta' Santa Marija fuq is-sede tas-Socjetà, kif ukoll l-kleru u l-parruccani Mqabbin li mijha u għoxrin sena ilu ħallewlna l-Kwadru Titulari tal-Knisja Parrokkjali tagħna, kapulavur ta' Filippo Venuti li jirrapreżenta l-Assunzjoni ta' Sidtna Marija.

Dan kollu li għamilt aċċenn għaliex hawn fuq fil-kuntest ta' diversi anniversarji li ser jaħbtu proprju din is-sena, huwa riżultat ta' ħidma kollettiva, ġenwina u mill-qalb matul il-kors taż-żminijiet.

Minn din l-osservazzjoni f'kuntest storiku, ma nistax ma nagħmilx awgurju u ringrażżjament specjal i-l-ħabib u kollega tiegħi Carmel Briffa, il-Kaxxier ta' din is-Socjetà li proprju din is-sena qiegħed jagħlaq l-40 sena tiegħu bħala Kaxxier ta' din is-Socjetà. Is-servizz fejjiedi li ta u għadu jagħti Karmnu lil din is-Socjetà u lill-Festa Titulari huwa wieħed imprezzabbli, servizz li jistħoq lu tifħir u ammirazzjoni. Karmnu flimkien ma' Nenu kienu wkoll fost il-persuni li wrew fiduċja fija, rawwmuni u ħeġġewni nikkontesta l-ewwel elezzjoni tiegħi tal-Kunitat Eżekuttiv fl-2004 meta kont għadni President tas-Sezzjoni Żgħażagħ. Minn hawn nixtieq ukoll nifraħ u nirringrazza lis-Surmast David Agius fl-okkażjoni tal-għoxrin sena tiegħu bħala surmast tal-Banda Re Ĝorġ V. Nifraħ ukoll il-gradwati l-ġoddha li tul din is-sena kisbu rikonoxximent akademiku mill-Universitajiet u Istituzzjonijiet edukattivi varji. L-appell tiegħi lill-gradwati l-ġoddha huwa li s-Socjetà aktar minn qabel, għandha bżonn l-involviment tagħhom fil-fergħ tas-Socjetà kif ukoll fit-tmexxija tas-Socjetà. Nifraħ ukoll lil partitarju ħabrieki Jerry Ghigo li tul is-sena nghata 1-unur ‘Gieħ 1-Imqabba’ mill-Kunsill Lokali tagħna kif ukoll nifraħ lil dawk iż-Żgħażagħ ulied is-Socjetà li ġew maħtura fil-Kunsill Lokali taż-Żgħażagħ.

Il-Festa li jekk Alla jrid ser inkunu qiegħdin niċċelebraw ftit tal-ġranet oħra ser tkun waħda kbira minn kull lat, bħalissa filwaqt li jien qiegħed nikteb dan l-artiklu l-ħidma kbira mill-fergħat kollha tas-Socjetà qiegħda f'fażi kruċjali u f'fażi avvanżata li dejjem qiegħda twassala aktar viċin għall-ġurnata tant-ġħażiża tal-15 ta' Awwissu – l-Għid tal-Assunta. Minn dan il-punt nixtieq li niftakru lkoll fil-morda u l-anzjani tagħna kif ukoll f'dawk kollha li jkunu għaddejjin minn mumenti diffiċċi f'ħajjithom. Niftakru wkoll fi sħabna l-emigrant li ghalkemm mill-bogħod, il-qalb tagħhom tkun hawn tħabbat ma' tagħna.

L-ambizzjonijiet tal-Kunitat Eżekuttiv huma kbar u l-proġetti matul iż-żmien illi ġej ser ikomplu jkunu ta' priorità kbira. Prioritajiet li jekk Alla jrid ser iwasslu biex flimkien nagħtu rigal xieraq lis-Socjetà u lill-Banda tagħna bil-proġett tal-planċier artistiku. Madanakollu, l-ebda priorità ma tkun tista' tigi mmaterjalizżata mingħajr l-ghajnejna tagħkom is-soċċi, partitarji u benefatturi. Għalhekk, ninsab konvint u fiduċjuż li kif dejjem għamiltu ser tkomplu twieġbu għas-sequ ta' tagħna b' imħabba u ġenerożi li liema bħalha. Għalhekk, bid-determinazzjoni u fuq kollox b'din l-ġhaqda li ssaħħa, irridu nkomplu nħarsu 'l quddiem għal aktar success. Is-success ma jitkejjil biss b'kemm aħna kapaċi nagħmlu proġetti, innovazzjonijiet u festi kbar, iż-żda jitkejjel ukoll permezz ta' fatturi oħra importanti, li huma t-trankwillità u l-armonija ta' kif b'mod nisrani u fratern naslu flimkien biex naħsdū l-frott ta' tant ħidma u sagrifissju li finalment, permezz ta' dan l-istess success inkunu ersaqna aktar qrib xulxin u aktar qrib lejn dik l-Omm Safja, dik l-Omm l-iż-żejjed nadifa, dik l-Omm tal-parir it-tajjeb taħt it-Titlu tal-Assunta. Hemmhekk verament inkunu għamilna suċcess kbir u komplut!

Min dawn l-ahħar versi, nixtieq minn qalbi nirringrazza lill-Kunitat Eżekuttiv, lill-fergħat kollha tas-Socjetà kif ukoll lil dawk il-persuni u entitajiet kollha li tul is-sena naħdmu spalla ma' spalla magħħom għall-ġid komuni, bħal Kappillan tal-Parrċċa Fr John Curmi, il-kleru u d-Direttur Spiritwali tas-Socjetà Fr Joe Zahra, is-Sindku Dr Charlene Zammit u l-Kunsill Lokali tal-Imqabba, lis-Socjetà Mužikali Madonna tal-Ġilju kif ukoll il-Pulizija tad-distrett b'mod speċjali lill-eks Supretendent Sandro Gatt, li minn hawn nifraħlu u nawgħralu għall-kariga gdida tiegħu ta' Assistant Kummissarju, l-Ispettur Charlotte Curmi u s-Sargent Malcolm Pace. Is-Socjetà tirringrazza wkoll l-Konsulent Legali tas-Socjetà Dr Mark Portelli kif ukoll lill-Perit tas-Socjetà Toni Bezzina, tas-servizz tagħhom matul is-sena. Minn hawn nirringrazza lill-Ministeri u d-Dipartimenti, kif ukoll lid-diversi entitajiet Governattivi tal-fiduċja kbira li qiegħdin juru fis-Socjetajiet Mužikali Maltin b'inizjattivi li jinkoragġixxu l-ħidma u s-sostenn tagħna s-Socjetajiet. Ringrażżjament speċjali jmur ukoll lill-Għaqda Kazini tal-Banda. Ringrażżjament kbir imur ukoll lejn dawk in-neozzi li għoġobhom jirriklamaw is-servizzi u l-prodotti tagħhom f'din il-publikazzjoni, filwaqt li nirringrazza mill-qalb lid-diversi neozzi li nsibu sostenn kbir minnhom bi pprovdiment ta' ngenji u makkinarju ieħor li jintuża minnha f'dawn il-ġranet tant impenjattivi kif ukoll matul is-sena.

Minn qalbi nawgħura l-Festa t-tajba lill-Imqabba kollha flimkien mal-irħula kollha ta' Malta kif ukoll il-pajjiżi kollha madwar id-dinja li bħalna qiegħdin jiċċelebraw il-festa tal-Assunzjoni ta' Ommna Marija Santissima. **Viva Santa Marija, Patrona u Protettriċi tal-Imqabba!**

DI ROCCO
TRADING LIMITED

Quality Products for Professional Service

Packaging Materials and Machines

Disposable Articles for Food Service

Hygienic and Protective Wear

DICK Professional Knives

Prince Albert Street, Albert Town, Marsa MRS 1045
Tel: 2122 7342, 2122 7344 • Fax: 2122 7345 • Mob: 7947 8222
e-mail: info@dirockotrading.com • www.diroccotrading.com

C&G HARDWARE STORE

45, KAR MENU CIANTAR STREET, MQABBA
TEL N^os: 21642167 • 99885491

- CAR + MOTTURA SECURITY KEY CUTTING SERVICE
- NAREX POWER TOOLS + HAND TOOLS
- WATER PUMPS + KITCHEN MIXERS
- ELECTRICAL WATER HEATER GEYSERS
- ALUMINIUM LADDERS + SAFETY SHOES
- GREEN SUN SHADING + CHARCOAL
- GARDEN TOOLS & FURNITURE + PICNIC COOLERS
- LARGE RANGE OF ENERGY SAVING LAMPS
- ACORN PLUMBING FITTINGS + DRAIN PIPES + WIRES
- METAL FANS + GAS HEATERS
- 10% DISCOUNT ON PAINT
- CAR ACCESSORIES
- LIQUID MEMBRANE + CEMENT + GROUTING
- IRON BOARDS + LIQUID DETERGENTS

narex

Cuprinol

SOLCA

HAMMERITE
DIRECT TO METAL PAINT
2 YEAR PROTECTION

MOTTURA

SIGMA
COATINGS

Sika

CISA

WURTH

THE ASSEMBLY
PROFESSIONALS

Is-soċjetajiet mużikali huma mżewqa b'attivitajiet differenti

Dr Charlene Zammit, Sindku tal-Imqabba tfaħħar il-voluntiera kollha filwaqt li tinnota b'sodisfazzjon il-ħidma li ssir sabiex ikunu jistgħu jitwettqu diversi proġetti li s-soċjetajiet jidħlu għalihom.

Għeżeż Soċċi u Partitarji,

Din is-sena nixtieq nibda dan il-messaġġ li qed inwassal fil-jiem ta' qabel niċċelebraw il-festa ad unur l-Assunta billi nselem lill-bniedem illi ġhal tant snin, mexxa s-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V b'dedikazzjoni kbira. Nirreferi għas-Sur Carmel Zahra, illi qatta' tant snin fit-tmun ta' din is-soċjetà mużikali u li mexxiha 'l-quddiem b'irġulija u mpenn liema bħalhom. Matul is-snин li għaddew, fejn mill-2015 'il quddiem, erfajt ir-responsabbiltà tat-tmexxija tal-Kunsill Lokali tal-Imqabba, kelli c-ċans illi naħdem mill-qrib mas-Sur

Zahra u nammira l-istil tat-tmexxija għaqlja tiegħu. Lis-Sur Zahra, għalhekk, nixtieq nirringrazzjah għall-kontribut kbir illi ta, u fl-istess waqt, nixtieq nieħu din l-opportunità sabiex nawgura kull succcess lill-Kumitat il-ġdid, taħt it-tmexxija tal-President żagħżugħ Carlo Sciberras. Konvinta li bl-enerġija tiegħu u bl-appoġġ shiħ ta' dawk ta' madwaru, is-Sur Carlo Sciberras jista' jkompli jmexxi 'l-quddiem lis-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V fuq il-passi tal-predeċċessur tiegħu.

Matul din is-sena ħadt gost insegwi l-filmati qosra ta' Rakkont Haj, illi laqqgħuna ma' diversi residenti Imqabbin. Tramite dawn ir-rakkonti, fejn kull individwu intervistat jitkellem mill-perspettiva tiegħu, min ikun qed jisma' jkollu c-ċans li jpingi f'mohħu l-passat, ossia l-ħajja li għexu l-antenati tagħna fl-Imqabba. Is-sabiħ ta' dan il-proġett, fl-opinjoni tiegħi, huwa l-kunċett tal-kontinwitā u l-għożza tal-esperjenzi li għaddew minnhom l-antenati tagħna. Jekk inkunu indifferenti għall-passat, ma nistgħu qatt napprezzaw dak li għandna u naħdmu biex inkomplu nibnu fuq it-tajjeb li sibna. Huwa għalhekk illi l-proġett tal-membri tal-Kummissjoni Web fi ħdan is-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V jagħmel hafna sens.

Iż-żgħażaq tagħna, permezz ta' dan il-proġett, tawna l-opportunità li naraw u napprezzaw il-passat tar-raħal tagħna u tar-residenti Mqabbin. Rakkonti li jniss lu fina imħabba akbar lejn il-lokal filwaqt li jagħtuna

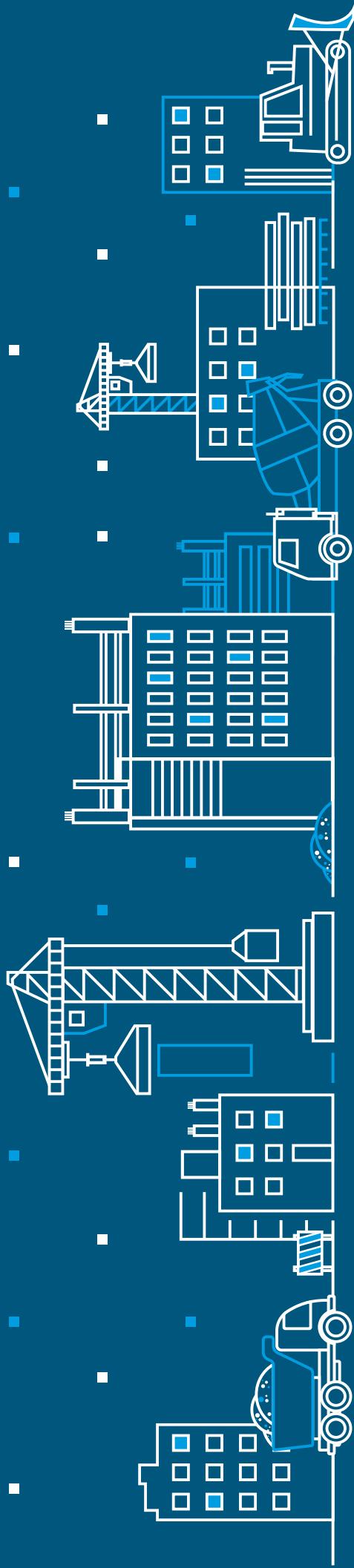
spinta biex, bħall-antenati tagħna, aħna wkoll inhallu l-marka tagħna fl-istorja ta' dan ir-raħal. Għalhekk nixtieq nieħu din l-okkażjoni biex nifraħ lill-membri tal-Kummissjoni Web għall-idea li kellhom, filwaqt li nirringrazzja lill-Kunsill Malti għall-Arti, li emmen f'din l-inizjattiva u li alloka l-finanzjament meħtieġ sabiex titwettaq. Permezz ta' dan il-proġett, iż-żgħażaq tagħidha mhux biss taw il-ħajja lill-passat, iż-żgħidha wrewna wkoll kif soċjetà mużikali tista' tkun relevanti matul is-sena kollha, mhux biss matul il-jiem ta' thejjija għall-festa.

Rigward il-passat, jgħidu li dan mhux garanzija tal-futur, però fejn jidħlu l-festi fl-Imqabba, l-istorja s'issa wrietna li minn sena għall-oħra, is-soċjetajiet mużikali fil-lokal jagħmlu sforz biex jissuperaw lilhom infushom. Dan jixhdū l-ammont kbir ta' persuni li fil-jiem tal-festa, minn sena għall-oħra, jaġħżlu li jżuru l-Imqabba, l-aktar f'lejliet il-festa, fejn jiġi jsegwu l-ispettaklu tan-nar tal-ajru u tal-art li jhejju d-dilettanti tagħna. Dilettanti li laħqu livelli professionali, tant illi kisbu diversi unuri matul is-snin. Minn sena għall-oħra, il-festi tal-Imqabba jibqgħu l-għażla naturali ta' bosta Maltin, Għawdex u turisti, tant li qed ikollna diskussionijiet bil-ghan li nikkontrollaw bl-aktar mod effiċċienti t-traffiku fil-jiem tal-festi. Diskussionijiet bħal dawn jirrik jedu kollaborazzjoni shiħa bejn is-soċjetajiet mużikali, il-Kunsill Lokali, il-pulizija u l-gwardjani lokali, u għalhekk jieħdu fit-tul. Nittamaw biss illi flimkien insibu soluzzjoni dejjiema, li ma toħloqx wisq inkonvenjent lir-residenti tal-lokal, u li tkun tista' tibqa' tigi implimentata matul is-snini li gejjin.

Ta' kull sena, permezz tal-messaġġ tiegħi f'dan il-programm, inwassal appell biex aktar persuni jingħaqdu f'xi waħda mill-fergħat fi ħdan is-soċjetajiet mużikali li għandna fl-Imqabba. Din is-sena mhix ecċeżżoni. Qegħdin ngħixu f'soċjetà li aktar ma jmur, aktar qed tagħmel enfasi fuq il-valur tal-flus. Ix-xogħol volontarju ma titħallax tiegħu, imma s-sens ta' sodisfazzjon

ELBROS
built for life

IF YOU CAN DREAM IT
WE CAN BUILD IT

Elbros Group

'Elbros', Triq l-Industrija, Kirkop KKP 9042, Malta. T: 2298 1200 - E: info@elbros.com.mt

elbros.com.mt

illi jagħtik ma jinxtarax bil-flus. Aħna xxurtjati li fl-Imqabba għandna żewġ soċjetajiet mužikali attivi. Ejjew inkomplu ninvestu l-ħin fihom, għax il-ġid illi johroġ minnhom huwa tassew imprezzabbi.

Nagħlaq dan il-messaġġ qasir billi nieħu l-opportunità sabiex f'ismi, f'isem il-familja tiegħi u f'isem shabi l-kunsilliera, nawgura lis-soċċi u lill-partitarji kollha l-Festa t-Tajba. Nittamaw li anki

din is-sena jkollna festa mill-isbaħ li tagħti ġieħ lil Marija Santissma mtellgħa s-sema bir-ruħ u bil-ġisem, u għalhekk inħegġiġkom biex filwaqt li tgawdu l-aktivitajiet esterni, tipparteċipaw ukoll f'dawk interni. L-awgurju tiegħi, bħal tas-snin li għaddew, huwa biex din il-festa sservina sabiex ningħaqdu aktar bejnietna bħala Mqabbin u m'Ommna Marija li tkarrisa missema.

Is-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V theġġeg lill-ġenituri sabiex jibagħtu lil uliedhom għat-tagħlim tal-mużika

ALL YOU NEED IS ... CONVENIENCE

RANGE OF CHEESE   RANGE OF HAM

MILK   CONFECTIONERY

OPEN FROM 6am TILL 9pm
EVERYDAY INCLUDING
PUBLIC HOLIDAYS.

THE CONVENIENCE SHOPS, MALTA

The Convenience Shop

For all
your Electrical
& Plumbing
Needs
Farell Ironmongery

Blue Grotto Avenue, Żurrieq • Tel: 21647 960

Opening Hours:
Monday to Friday from 7.30am to 7.00pm & Saturdays from 7.00am to 1.00pm

Messaġġ mill-Kappillan

Marija, Faraġ tal-Imnikktin

Il-Kappillan tal-Parroċċa tal-Imqabba, Fr. John P. Curmi, jikteb dwar Ommna Marija u l-faraġ li l-poplu Malti sab fiha fi żminijiet diffiċli.

Hekk ngħajtulha u nitolbuha lil Ommna Marija fil-Litanija tar-Rużarju: **Faraġ tal-imnikktin itlob għalina.**

Il-ħajja tagħna mhux dejjem ward u żahar! Jigu mumenti tqal, diffiċli u ebsin. Il-mard jaf ikissirna; il-problemi u s-saram tal-ħajja jaqtgħulna qalbna u xi drabi jdaħħluna f'xi dipressjoni. Mhix dejjem tkun faċċi l-ħajja u f'dawn il-mumenti nfittxu l-għajnejha, iss-sapport, lil min jista' jfarragħna u jidhol għalina. Infittxu normalment dawk li l-aktar jifhmuna fosthom Marija.

Marija, li daħlet għall-għarajjes ta' Kana meta spiċċalhom l-inbid fl-isbaħ okkażjoni ta' ħajjithom. Marija, li marret għand Eliżabetta u min jaf kemm farrgħiha fl-aħħar ġimġħat tat-tqala tagħha. Marija, li wieqfa taħt is-salib farrġet bil-preżenza tagħha lil binha fl-agunija kiefra tiegħu tas-salib! Aħna wkoll hekk nafuha lil Marija: **il-faraġ tal-imnikktin, il-faraġ tagħna fil-mumenti diffiċli tal-istorja tagħna.**

Anke fl-istorja ta' pajjiżna Marija dehret bosta drabi bħala **l-faraġ tal-imnikktin**. Din is-sena qeqħdin niċċelebraw kif xieraq il-75 sena mid-dahla tal-Konvoj Ohio fil-Port il-Kbir, imlaqqam bħala l-Konvoj ta'

Santa Marija għax daħal tista' tgħid mirakolożament fil-ġurnata tal-15 t'Awwissu, Jum Santa Marija.

Il-Maltin konna f'sitwazzjoni tassew imwiegħra fit-tarf li nċedu l-armi. Il-poplu kien imnikket tassew bit-telf ta' tant għeżejż li tilfu ħajjithom fil-baħar jew fuq il-lant tal-gwerra saħansitra fid-djar, fit-toroq u fix-xelte.

Il-poplu Malti kien imnikket għax djaru u l-knejjes għeżej tiegħi kien mġarrfa. Il-poplu kien imnikket għax kien bil-ġuħ u ftit li xejn kien baqa' ikel xi jsib għalih u għal uliedu.

Missirijietna rrikorrew lejn Alla u lejn Marija fix-xelte bit-talba sabiħa tar-Rużarju. Talbu l-faraġ u Marija, **faraġ tal-imnikktin, semagħthom u fil-Jum għažiż tagħha daħal dak kollu li kellhom bżonn il-ġżejjer Maltin.**

Ejjew ma ninsewx din il-ġraja tal-istorja u ejjew iktar u iktar ma ninsewx li fis-Sema u ħdejna hemm Omm, hemm Marija faraġ għalina fit-toqol tal-ħajja, fil-mard u fin-niket.

Marija faraġ tal-imnikktin itlob għalina.

Minn qalbi nixtieq lill-Imqabbin kollha festa qaddisa li tressaqna lejn Alla u lejn Marija. Il-festa t-tajba.

**Is-Soċjetà Santa Marija
tixtieq tirringrazza lill-benefatturi li
kontribwixxew
sabiex seta' jsir ir-restawr ta'
4 lampieri u l-gastri
ta' madwar il-vara ta' Santa Marija.
Tirringrazza wkoll lis-Sur Karmnu Psaila tal-ħidma tiegħi sabiex jingabar l-ammont totali**

Specialising In:

- Skylights
- Fiber Glass Flag Poles
- Water Gutters
- Raised Flooring
- Manhole Covers
- Street Furniture
- Raised Flooring
- Liquid Membrane
- UPVC & Aluminium Apertures
- All Type Of Staircases

Find us on
facebook : Andrew Vassallo LTD

Daily Needs

BIRTHDAY CAKES
LECTION OF GATEAU CAKES
CUSTONIZED CAKES
CAKE WITH PICTURE & MESSAGE
FROZEN FOODS
DAIRY, BREAD & MILK
DAILY NEEDS

Misraħ il-Fidwa, Mqabba (ħudejñ il-bandli)
Tel: 2164 7381
All you need in one stop shop
Free delivery
Great choices on delicatessen, beverages, wines, detergents, etc.

Nirsistu u naħdmu ad unur il-festa ta' Santa Marija

Antoine Farrugia, Segretarju Ĝeneralis tas-Socjetà, jirringrazza lid-diversi għaqdiet, kummissjonijiet u partitarji tas-sena ħidma tagħhom filwaqt li jelenka l-attivitajiet ewlenin li seħħew matul din is-sena fi ħdan is-Socjetà.

Għeżeż Soċċi, Partitarji u benefatturi

Nagħtikom merħba mill-publikazzjoni annwali li s-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorg V tippubblika ghall-festa titulari tal-Padruna tagħna Santa Marija bħala segretarju ta' din is-Socjetà hekk glorjuża.

Wara li f'Marzu nżammet l-elezzjoni tal-Kumitat Eżekuttiv li saret bejn it-18 u 19 ta' Marzu 2017, u l-ewwel laqgħa tal-kumitat il-ġdid fit-23 ta' Marzu, ġejt fdat bil-kariga ta' Segretarju Ĝeneralis, kariga ta' piż pero minkejja r-responsabbiltà li jkollo fuq spallejk, hija kariga li toħloq ukoll sfidi minn ġurnata għall-oħra pero determinati li bħala kumitat magħqu u bħala Soċjetà spalla ma' spalla mas-soċċi, il-partitarji u l-benefatturi niġbdū ħabel wieħed biex inkomplu mexjin 'il quddiem fuq it-tajjeb li bnew kumitati precedenti.

F'dan l-ispunt nixtieq nirringrazza lill-eks Segretarju Ĝeneralis u President attwali s-Sur Carlo Sciberras tax-xogħol siewi li għamel kemm dam Segretarju kif ukoll lill-eks Segretarju Ĝeneralis ta' qabel is-Sur Carmel Ellul li serva għal zmien twil f'din il-kariga u li ħdimt miegħu mill-qrib meta kont f'kumitat precedenti. Apprezzament sincier imur lejn l-eks President tas-Socjetà s-Sur Carmel Zahra fejn bil-ħidma sinciera tiegħu mexxa lis-Socjetà tagħna b'passi kbar 'il quddiem.

Għan-nom tas-soċċi u partitarji nirringrazzjah mill-qalb tat-teżor tangħibli li ħallilna li huma s-Sala Marija Assunta; l-Estensjoni tas-Socjetà u l-istatwa ta' Santa Marija fi Pjazza Ġublew tad-Djamanti. Ringrazzjament ukoll imur lejn is-Sur Warren Bondin tal-ħidma fejjieda fil-kumitat precedenti, kif ukoll lis-Sur Osvaldo Vella, s-Sur Daniel Camilleri u s-Sur Roderick Tonna li kkontestaw ghall-ewwel darba għall-elezzjoni tal-kumitat. Hawn nixtieq nagħti merħba wkoll lis-Sinj. Marica Mifsud, is-Sur Jonathan Mifsud kif ukoll lis-Sur Anthony Farrugia li ġew eletti fil-Kumitat Eżekuttiv.

L-ewwel biċċa xogħol li kellna bħala kumitat ġdid

kienet t-trasferment tal-Festa tal-Madonna tal-Ġilju minn Ġunju għall-Settembru. Il-kumitat tagħna dejjem sostna li għandu jinżamm il-perjodu ta' sitt ġimġħat bejn iż-żewġ festi. Propju wara diskussjonijiet twal bejn iż-żewġ kumitati, bl-intervent tal-kappillan WR John P. Curmi ntlaħaq qbil li għal din is-sena biss, l-festa tal-Madonna tal-Ġilju tiġi cċelebrata fl-aħħar Hadd ta' Settembru.

Flimkien mal-membri tal-kumitat, fassalna pjan ta' ħidma f'diversi oqsma għal dawn is-sentejn li ġejjin li żgur ser inkunu qed nembarkaw fuq proġetti li żgur ser jibqgħu mnaqqxa fl-istorja glorjuża tas-Socjetà tagħna.

F'dawn l-ewwel xhur fil-kariga, is-sens ta' għaqda fis-Socjetà tagħna kompla jinhass. Is-Socjetà tagħna għalkemm ilha mwaqqfa iktar minn mitt sena, baqgħet tirsisti biex il-festa ta' Santa Marija, is-Socjetà u l-Imqabba dejjem jibqgħu jindokraw il-motto ta' raħalna – ‘BISS BIL-ĦILA’. Huwa ta' sodisafazzjon għalija li nara żgħażaq mqabbin jorganizzaw attivitajiet fixx-xahar biex is-Socjetà tagħna tibqa' hajja.

Unur ikbar wkoll meta tara żgħażaq mill-Kummissjoni WEB, jintervistaw nies anzjani Imqabbin fis-sensiela ‘Rakkont Haj’ li b'sodisafazzjon ngħid li kif l-ewwel kapitlu ġibed l-interess u l-entużjażmu ta' nies mill-Imqabba u l-madwar, ser ikun hemm sensiliet oħra simili appena tgħaddi l-festa. Iż-żgħażaq li huma l-futur tas-Socjetà ħadmu qatigħ biex din is-sena jerġgħu jhejju u joffru spettakli għall-marċ tat-tielet tridu kif ukoll innovazzjoni ġidida għall-Imqabba f'nhar il-festa appena jispiċċa l-marċ ta' nofsinhar.

U kif semmejna l-element żagħżugħ, ta' min isemmi l-element żagħżugħ u dinamiku fil-banda. Bhala bandist u Segretarju Ĝeneralis fl-istess hin, l-andament tal-banda jiġi segwit mill-qrib ħafna. Ta' min isemmi l-programm li l-banda tellgħet nhar 1-10 ta' Awwissu fejn ingħatat ukoll tislima xierqa lill-mibkija Mro George Martin u s-Sur Leonard Farrugia li kienu jmexxu l-banda

spalla ma' spalla flimkien. Nirringrazza wkoll lill-eks Surmast tal-banda Mro Anthony Camilleri li rregala lis-Socjetà l-partitura tal-marċ tiegħu 'Prima Klassi' li kien ikkompona fis-snin 90.

Programm ieħor li l-banda esegwit kien fl-1 ta' April 2017 meta għall-ewwel darba l-żfin stil spanjol 'Flamenco' thawwar ma' siltiet mužikali ferrieħha u ta' dieqa biex nfetħet il-wirja ntitolata 'La Semana Santa' u wkoll ic-Cenaklu Haj.

Minn hawn nixtieq nselleml u nifraħ lis-Sinjorina Michela Ellul li ngħaqdet mall-banda tagħna bħala klarinettista u nifraħ ukoll lis-surmast Mro David Agius li ilu jmexxi l-banda tagħna ġħal dawn l-ahħar ġħoxrin sena. Persważ li l-Kummissjoni Banda ser tkun qed taħdem fuq programm imħawwar b'mužika addattata biex flimkien niċċelebraw 1-anniversarji kif jixraq. Fuq nota kiebja, ma nistax ma nsemmix it-telfa li ġarbet is-Socjetà kmieni din is-sena bit-telfa tal-eks President tas-Socjetà s-Sur Joseph Farrugia li baqa' jħobb is-Socjetà u l-banda li tagħha għamel xi żmien bandist.

Festa bħalma niċċelebraw aħna, għalkemm għandek sitt parroċċi oħra, Santa Marija tal-Imqabba tibqa' mifitxija kemm għall-armar mill-ifjen kif ukoll ġħal-logħob tan-nar. Minn hawn nixtieq nirringrazza lill-Għaqda tal-Armar li taħt it-tregħja tas-Sur Mario Camilleri jieħdu hsieb jarmaw, iżarmaw u fuq kollox jindukraw l-armar uniku li jlibbes ir-raħal tagħna għall-festa titulari kif ukoll lil min jattendi matul is-sena

għall-attivitajiet li jiġu organizzati. Ringrazzjament ukoll imur għas-Sur Alex Falzon u t-tim tiegħu li jieħdu hsieb jarmaw ir-rahal bid-dawl.

Apprezzament ukoll imur għall-grupp tan-nar tal-ajru kif ukoll tal-art li bil-ħidma, bid-dedikazzjoni kif ukoll bl-attenzjoni jpittru s-smewwiet u jpxxu l-eluf ta' nies li johonqu r-rahal tagħna bis-settijiet ta' murtali kif ukoll bis-show li jagħmlu lejlietha. Prosit ukoll tmur għall-ħarqiet li jkollhom fir-rħula oħra speċjalment għall-ħarqa tan-nar li tellgħu gewwa l-Munxar Għawdex fl-okkażjoni tal-festa ta' San Pawl. Ta' min isemmi li din is-sena qiegħdin niċċelebraw 1-10 sena mill-unur li l-ġħaqda tan-nar tagħna rebħet gewwa Ruma fl-2007 magħruf bħala l-Caput Lucis u 1-75 sena mid-dħul tal-Konvoj gewwa l-port il-kbir. Ta' min jifraħ ukoll lill-grupp tan-nar li kiseb it-tieni post fl-Artigjanat Malti bid-disinni li esebixxa lejliet il-festa ta' Santa Marija 2016 gewwa l-Imqabba.

Pedina oħra importanti fis-Socjetà tagħna hija l-Kummissjoni Nisa, li minbarra li jżommu s-Socjetà tagħna ndukrata, jutilizzaw il-ħin tagħhom biex ittellgħu attivitajiet biex itaffu l-piż finanzjarju li festa bħal tagħna tirrikjedi.

Grupp ieħor li jaħdem fis-skiet u forsi ma tantx jinstema' huwa l-grupp armar u żżarrar fil-knisja li flimkien mar-retturi tal-fratellanza tas-Ssmu Sagrament u tar-Rużarju Mqaddes, jieħdu hsieb jarmaw u jżarmaw l-armar u l-apparat kollu fil-knisja parrokkjali kemm għall-festa titulari kif ukoll għall-festi li jiġu iċċelebrati mill-fratellanzi.

Minn dawn il-kelmejn, is-Socjetà tagħna qatt ma tieqaf tirsisti u taħdem ad unur il-festa ta' Santa Marija. Filwaqt li nħeġġeg lil kulhadd biex jingħaqad fiċċelebrazzjonijiet li jsiru fil-maqdes ddedikat lill-Assunta kif ukoll fil-festi esterni, nitlob il-koperazzjoni tagħkom matul il-gimħha kollha b'mod specjali waqt il-marċi. Ejjew niċċelebraw kif jixraq il-festa ta' l-Assunta mingħajr ma noffendu lil ħadd.

Nispicċa dawn l-kelmejn tiegħi billi nirringrazza lil sħabi tal-kumitat tal-appoġġ kontinwu tagħhom, lill-kappillan u l-kleri, lis-Sindku u l-Kunsill Lokali, il-Korp tal-Pulizija, il-Konsulent Legali u l-Perit tas-Socjetà kif ukoll lis-Surmast, l-Assistent tiegħu u d-Direttur Spiritwali.

Nawgura lilkom Mqabbin il-festa t-tajba b'dedika specjali lill-anżjani li ma jistgħux joħorġu jiċċelebraw magħna dawn il-mumenti għażiżha għalina.

Il-Klabb "Go Reds – Adoloxxenti Titulari"
qed jorganizzaw ix-xalata tradizzjonali
Tluq mill-pjazza lejn l-Armier fis-1pm
Wine and Pizza quddiem il-Palazz Santa
Maria għat-8:30pm

**Għal aktar informazzjoni avviċinaw
lill-amministraturi tal-Go Reds!**

Id-donazzjonijiet u l-ħidma volontarja huma l-baži ta' kull festa kbira

Il-kaxxier, is-Sur Carmel Briffa, japella għas-sehem ta' kulħadd filwaqt li jikteb dwar xi esperjenzi li kellu fl-aħħar 40 sena bħala kaxxier tas-Soċjetà

Iż-żmien jgħaddi u ma jistenna lil ħadd. U hekk għaddew 40 sena minn meta ġejt maħtur bħala kaxxier tas-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V. Fejn qatt kont nobsor li ser nagħmel dan iż-żmien kollu f'din il-kariga. Kien wara l-festa tal-1977 meta jiena ġejt innominat bħala kaxxier u minn dak iż-żmien sal-lum il-ġurnata dejjem servejt fil-Kumitat u qatt ma kont ikkонтestat f'din il-kariga.

F'dan iż-żmien kollu saru żviluppi kbar fis-Soċjetà u għalkemm xi drabi kellna niffaċċaw xi diffikultajiet dejjem irnexxielna nissuperawhom. Jiena bl-ghajjnuna ta' shabi l-oħra tal-Kumitat, dejjem stinkajna sabiex inżidu l-bini tas-Soċjetà. Jiena min-naħha tiegħi dejjem hadt ħsieb sabiex nara li l-flus jintefqu bl-aħjar mod possibbli u li dejjem nimxu 'l-quddiem skont il-pass li nifilħu.

L-ewwel li rnexxielna nagħħmlu kien li nakkwistaw u nixtru biċċa art fejn fuqha bnejna żewġ imħażen għall-armar u sala fuqhom. Fil-każin bnejna sala tal-kunċerti kif ukoll bdilna xi sofqa fuqhom. Tajna dehra ġdida lil każin billi saru l-armi fuq il-faċċata. Is-sala prinċipali giet dekorata bil-pitturi. U propju fl-1999 irnexxielna nakkwistaw il-propjetà ta' maġen il-każin fejn wara rnexxielna nkabbru l-każin kif qegħdin tarawh illum lest minn kollo.

Din is-sena reġa' gie maħtur Kumitat Eżekuttiv Ĝdid u kellna bidla fit-tregija. Hawn nixtieq nifraħ lil President il-ġdid Carlo Sciberras kif ukoll nirringrazza lill-eks-President Carmel Zahra li ħdimna flimkien għal għexieren ta' snin u li minħabba problemi ta' saħħha ma setax ikompli. Nixtieq nifraħ ukoll lis-segretarju l-ġdid Antoine Farrugia u nirringrazza lill-eks-membri

tal-kumitat u nawgura lill-membri l-ġodda.

Għal dik li hija festa, f'dawn l-aħħar 40 sena dejjem irnexxielna norganizzaw festi kbar u li huma l-ġħira ta' postijiet akbar minna. Il-kumitat Eżekuttiv tas-Soċjetà flimkien mal-fergħat kollha fi ħdan is-Soċjetà baqa' jirsisti u jaħdem biex il-festa ta' din is-sena tilħaq il-livelli mixtieqa. Aħna min-naħha tagħna ninsabu preparati biex għal darba oħra jkollna festa specjal li fost anniversarji oħrajn ser tikkomemora 1-75 anniversarju tal-Konvoj ta' Santa Marija kif ukoll is-70 sena mit-twaqqif tal-Banda Re

Ġorġ V.

Kif qiegħdin taraw sabiex organizza festa ta' livell hekk għoli bis-sehem tal-Għaqda tal-Armar u l-Għaqda tan-Nar jirrikjedi ħidma bla waqfien u piż finanzjarju kbir. Huma fatt li dan kollu ma jkunx jista' jsir li kieku ma jkunx għall-ġenerozità tagħkom li dejjem weġibtu bi ħġarkom kull meta sejjahnielkom. Għalhekk nixtieq nappella lil kull wieħed u waħda minnkhom sabiex f'dawn il-ġranet tal-festa tkunu ġenerużi u tikkontribwixxu mill-aħjar li tistgħu.

Nagħlaq dan l-appell tiegħi billi nawgura festa mill-isbaħ lill-Imqabbin kollha u nhieggiġ kom sabiex tieħdu sehem fil-funzjonijiet tal-knisja kif ukoll tattendu bi ħġarkom għall-programm ta' attivitajiet li hejjnejna għalikom. Nieħdu pjaċir flimkien mingħajr ma noffendu u nweġgħlu lil ħadd u ngawdu s-sagħrifċċu li lkoll flimkien għamilna matul is-sena. Jalla Santa Marija żżommna magħqudin flimkien.

Viva Santa Marija Patruna tal-Imqabbin.

GOLDEN POINT

DISCOUNT STORE

Triq Karmenu Ciantar
L-Imgabba
Tel: 27036191

Mon. to Fri. – from 6am to 7pm
Saturday – from 6am to 2pm
Sunday – from 7am to 11am

A new, state of the art dental practice offering high quality dental care for you and all your family. Apart from offering the latest cosmetic dental techniques and solutions we are proud to offer you everyday dental treatments in a relaxed and caring environment.

St. Paul's Dental Clinic
Dolmen Street
Safi

TEL: 27560272
MOB: 79092400

Soċjetà attiva matul is-sena kollha

Joseph Briffa jikteb dwar il-ħidma kontinwa sabiex is-sede tas-Soċjetà Santa Marija tkun mantnuta tajjeb filwaqt li jikteb dwar il-progetti li qeqħdin jitwettqu.

Reġgħat waslet festa oħra, u din is-sena ġejt inkarigat biex bħala d-direttur il-ġdid tal-Kažin nikteb erba kelmiet fuq il-ħidma li saret din is-sena. Nixtieq nibda billi niringazzja lill-partitarji u lill-kumitat tal-fiduċja fija biex nieħu ħsieb din il-kariga fis-Soċjetà tagħna, kif ukoll lil dawk kollha li ħadmu kemm fi żminijiet passati kif ukoll fil present biex inżommu l-Palazz tagħna mill-aqwa kif jixraq. Grazzi ukoll lil eks-direttur Warren Bondin li għalkemm ma għadux fil-kariga, xorta waħda huwa parti mill-kummissjoni manutenzjoni li qed jagħmlu ħidma kbira b'risq il-Kažin u s-Soċjetà tagħna.

Sewwa sew wara l-festa tas-sena l-oħra l-membri tas-Saint Mary Pool Team urew x-xewqa biex jagħtu dera isbaħ il-kamra tal-biljards fejn ikunu qed iqattaw ħafna ħin, kif ukoll ikunu qed isiru diversi logħob tal-league. Għalhekk bl-entuż-jażmu kbir tagħhom, bis-saħħa tal-membri, sar ix-xogħol kollhu meħtieg, fosthom żebgħa u skirting u iranġar ta' suffet biex din il-kamra fil-Kažin tkun isbaħ.

Is-Soċjetà tagħna hija waħda ħajja matul s-sena u gewwa l-Kažin dejjem ikun għaddej xogħol u attivitajiet bi preparamenti għall-festa f'ġieħ il-Patruna tagħna. Peress li l-Kažin ikun dejjem mimli b'nies matul is-sena li jqattaw il-ħin tagħhom hemm, huwa naturali li jinqalaw īxsarat minn żmien għal żmien. Għalkemm mhux faċċi li żżomm il-Palazz tagħna anke minħabba l-kobor tiegħu, dejjem nippruvaw nagħmlu li nistgħlu biex inżommu l-Kažin bl-ahjar mod, hawnhekk nixtieq niringazzja lil Emanuel Pace li dejjem insibuh ta' għajjnuna kbira f'kull biċċa xogħol li tinqala gewwa l-Kažin.

Din is-sena dorna ukoll l-arblu s-sekond tal-Kažin, grazzi għall-ghajnejha ta' Roderick Tonna u ta' Mario Cardona. Grazzi ukoll lill-membri tas-Sezzjoni Żgħażaq u l-Kumitat Eżekuttiv tal-ġajnejha sabiex dan ikun postu fil-ħin għall-festa tagħna. Grazzi ukoll lil Rose Briffa għax-xogħol fuq tiswijiet tal-bnadar li jkunu qed isebbhu s-sede tas-Soċjetà.

Il-Kumitat Eżekuttiv kien qed jaħdem ukoll fuq progett ieħor gewwa l-Kažin, dik tal-Kappella li ser

issir flok il-bar l-antik. Propju hemmhekk kienet kappella qabel u hemm saqaf mill-isbaħ b'nome di Marija mnaqqxa fil-ġebel. Wara li sar dan ir-restawr minn Marija Ghigo u xogħol fuq dawl minn Ivan Falzon, issa sar ukoll il-kisi tal-ħitan kif ukoll l-irħam tal-art, dan tal-ħħar grazzi kbira għall-benefattur Mario Ellul.

Bħalissa qeqħdin fil-proċess biex nagħmlu l-artal u l-bieb u disinni tal-ħitan biex nagħmlu din il-parti mill-isbaħ gewwa l-Kažin. Sar ukoll xogħol ta' tibjid fil-kamra tad-darts fejn propju hija l-entratura għall-kappella.

Matul dawn l-ħħar snin bqajna naħsbu u naħdmu biex inkomplu nsebbħu l-monument uniku tal-Vara ta' Santa Marija minquxa minn ġebla waħda ta' Pjazza Ġublew tad-Djamanti. Għalkemm żgur li kif inhu l-ambjent huwa wieħed mill-isbaħ, aħma xtaqna li inkomplu nsebbħuh u nagħtuh dehra rikka. Għalhekk ser inkunu qed inżanżu l-ħadid madwar l-istatwa li sar mill-partitarju Jerry Ghigo fuq disinn tal-iskultur Lawrence Attard.

Il-Kumitat jinsab ukoll għaddej b'ħidma biex inkunu nistgħlu niksbu l-fondi neċċessarji biex inkunu nistgħlu nagħmlu restawr fuq is-Sala tal-Pittura kif ukoll fuq il-faċċata tal-Kažin. Dan biex nassiguraw li dawn iż-żewġ monumenti mill-isbaħ fl-Imqabba jkunu miżmumin bla-ħjar mod possibbi.

Qabel nagħlaq dan il-messaġġ, nixtieq niringazzja lil eks-President, s-Sur Carmel Zahra tal-ħidma kbira li għamel b'risq is-Soċjetà tagħna, b'mod specjalisti għall-estenżjoni tal-Kažin Santa Marija. Illum il-ġurnata għandna Kažin kbir u spazzjuż, kif ukoll rikk fl-arti, il-veru Palazz, gawħra tagħna l-Imqabbin.

Nagħlaq dan il-messaġġ billi nkompli nħegġeg aktar soċċi u partitarji jghinu fl-aktivitatiet u fil-festa kif dejjem għamlu, ħalli inkomplu niċċelebraw l-akbar Festa Mqabbija. Nagħmel enfażi ukoll biex dejjem nibżaw għal dak li għamlu ta' qabilna, billi nibżaw għall-Kažin u l-propjetà tas-Soċjetà, ħalli nkunu nistgħlu nitfaw ħarsitna fuq iktar progetti ta' tisbieħ, b'mod specjalisti fil-Palazz Uniku tagħna.

Viva l-kbira Santa Marija Patruna tagħna l-Imqabbin.

The
Fruit
Shop
Fresh fruit every day

Prop. George Attard

9th April 1942 Street, Mqabba
Tel: 21 647963 • Mobile: 7946 3151

Dr. Owen Bonnici
jawguralek
il-festa t-tajba

t: 2703 2970   **m:** 9946 5436   **e:** owen@owenbonnici.com
a: 112/114 Triq il-Madonna tal-Hniena, iż-Żejtun ŻTN2206

/bonniciowen @owenbonnici

www.owenbonnici.com

Il-Festa: Tradizzjoni ta' qima, jew Paganiżmu?

Patri Joseph Zahra O.P., id-Direttur Spiritwali tas-Soċjetà, jikteb dwar kif aħna nistgħu nagħtu Glorja lil Alla bil-festa tagħna.

Ergajna wasalna għaż-żmien il-festa titulari tagħna, is-sollennità tal-Assunta. Fl-Iskrittura Mqaddsa stess insibu l-kmand biex lil Alla nagħmlulu festi ta' ferħ u nagħtuh glorja (Tobija 13:8). Tajjeb mela li niċċelebraw il-festa tagħna b'dan il-ħsieb f'moħħna. Iva bil-festa titulari tagħna, irridu nisfirhu u nagħtu glorja lil Alla. Kif nistgħu nagħtu Glorja lil Alla bil-festa tagħna? Inħoss li l-ewwel ħaġa li rridu nagħmlu hi, li nieħdu l-okkażjoni biex bħala bnedmin, nidħlu aktar fil-fond tal-misteru li qed niċċelebraw u nħallu l-istess misteru jqanqalna aktar fil-fidi tagħna. Ser inkunu aktar kapaċi nidħlu f'dan il-misteru tal-Assunzjoni ta' Marija, jekk ser nimpenjaw irwieħha biex nattendu għall-funzjonijiet fil-Knisja Parrokkjali, li fihom nisimgħu l-Kelma ta' Alla, niċċelebrawha b'mod dinjitu u nkunu attenti biex nitgħallmu u nitgħallmu ngħixuha. Dan hu l-iskop tal-kwindiċina, it-tridijiet u l-festa fiha nfisha. Jekk jonqos minn ħajtek dan il-aspett tal-festa, ikun qed jonqos l-aktar punt essenżjali tal-festa, għax tkun waslet u għaddiet il-festa, mingħajr ma tkun ressqitek lejn il-Kelma ħajja ta' Alla. It-tieni punt essenżjali biex tabilhaqq niċċelebraw il-festa u biha nagħtu glorja lil Alla, u li nersqu lejn is-sagamenti tal-Qrar u t-Tqarbin. Ma tistax tingħata glorja tassew valida lil Alla jekk ma nħallux lilna nfusna nimtlew bl-istess glorja tiegħu! Aħna ma nafux nitolbu kif imiss, huwa l-Ispirtu ta' Alla stess li jitlob minn ġewwa fina (Rumani 8:26). Nimtlew bl-Ispirtu t'Alla, meta nkunu umli quddiemu u ngħarfū li aħna midinbin u id-dnub tagħna nersqu bihi fi ħdan il-knisja, għand is-sacerdot biex bil-ministeru sacerdotali, il-ministeru tar-rikonċiljazzjoni, tal-ħbiberija mill-ġdid ma' Alla, jaħfrilna dnubietna. (2 Kor 5:8). Wara dan, b'qalb u kuxxjenza msoffija bil-Kelma ta' Alla u bl-assoluzzjoni sagramentali, nkunu nistgħu mimtlew bil-ħajja ta' Gesù mogħti għalina fis-Santissmu Sagament tal-Ewkaristija. (1 Kor 11: 27-28). Gesù kien ċar dwar dan meta tenna li min ma jikolx il-ġisem tiegħu u ma jixrobx demmu, ma jkollux il-ħajja fihi. (Gw 6: 51-58). Jekk irridu li tabilhaqq ikollna l-ħajja eterna fina, irridu nifħmu li dawn is-sagamenti huma indispensabbi. Marija Assunta theggiegħa għal dan kollu bil-ħarsa safja tagħha, merfuha 'l fuq lejn is-smewwiet. It-tielet punt li żgur huwa importanti għalina l-insara

li niċċelebraw il-festi tagħna, hu li narmaw b'mod sabiħ il-knisja u t-toroq tagħna bl-ħajjar mod possibbli u b'arti ta' kalibru. Dan kollu għandu jfisser għalina li l-knisja (il-ħajja spiritwali tagħna) u t-toroq tal-ħajja li fihom ngħixu (il-ħajja umana tagħna fl-istat, il-ħajja civili), ma jmorrx kontra xulxin u għandhom ikunu armati u ffurmati sew. Veru li fl-Iskrittura Mqaddsa għandna rregistrat it-tagħlim ta' Gesù biex nagħtu lil Alla dak li hu ta' Alla u lil Ċesari dak li hu ta' Ċesari, imma dan ma jfissirx għalkollox. Hemmhekk Gesù kien qiegħed iwieġeb għannasba tal-Fariżej dwar it-taxxa lill-istat. (Matt 22:15-21). L-Iskrittura

hija ċara dwar l-aspetti morali tal-ħajja kollha tagħna sħiħa. Il-liberaliżmu li qed ikompli jerfa rasu llum, qed iċajprilna ħafna l-ħarsa rejali tagħna u b'hekk m'aħniex iffukati sew fuq il-liġi naturali, il-ħajja umana mit-tnissi fil-ħdan familja naturali fiz-ż-żwieġ bejn raġel u mara, sal-mewt naturali, l-ambjent li huwa ħolqien mill-imħabba infinita ta' Alla u li għandna l-kmand mingħandu biex nieħdu ħsiebu u mhux biex nisfruttaw, l-onest fuq il-post tax-xogħol tagħna, il-ħlas onest lill-ħaddiem, il-qligh onest, il-karită, l-imħabba ġenwina u mhux sempliċiment ġibda lejn persuna oħra, u ħafna oħrajn. Dwar dan huwa indispensabbi ukoll li nitgħallmu nkunu ċari u ngħixu fil-verità, b'responsabbiltà, dak li hu dmir tagħna lejn il-ħajja. Mhux xi drittijiet għandna biss li jgħodd. Jgħodd id-dmir lejna nfusna fl-ħaħbar mill-ħaħbar, li nibżgħu għal dak li aħna u naċċettaw lilna nfusna kif aħna. Jekk kull bniedem jaċċetta lilu mnifsu kif inhu, allura kull bniedem jagħraf il-vokazzjoni vera u propja tiegħu. Meta l-bniedem jagħraf b'responsabbiltà u mhux b'liberaliżmu lilu mnifsu, allura jkun kapaċi jagħraf il-limiti, it-tendenzi, il-psikologija, l-ispiritwalită, il-biologija, u l-umanità kollha tiegħu u jkun kapaċi jindirizzahom b'mod rett bla ma jħalluh jtilef il-ħarsa 'l fuq, li tgħallimna Marija Ommna bil-ħajja kollha tagħha. Minn dan kollu nindunaw jekk hux qed niċċelebraw festa ta' glorja lil Alla, jew festa pagana. Irridu noqogħdu attenti ħafna għaxx inkella jista' jkun li għalina jkun jgħodd dak li nsibu fl-Iskrittura meta Alla jipproklama u jgħid li l-festi saru ta' piż għalih, jistmellhom (Għamos 5:21). Marija Ommna tharisa u tieqaf magħħna. Nawgura l-festa t-tajba lil kulħadd.

POLIDANO

**DELIVERING
LANDMARK DEVELOPMENTS
AND CRITICAL INFRASTRUCTURE
FOR OVER 30 YEARS**

www.polidano-group.com
info@polidano-group.com

Santa Marija: Patruna tal-Imqabbin

Franġiska Ghigo tirringazzja lid-diversi soċji u tappella għas-sehem ta' kulħadd fl-attivitajiet tal-festa.

Awwissu reġa' wasal, u miegħu jgħib ferħ kbir għalina l-imqabbin għaliex f'nofsu eż-żist tigħiġi cċelebrata l-akbar festa ad unur Ommna Marija Santissima li għiet imtellha s-sema bir-ruħ u bil-ġisem. Din il-Festa hija Santa Marija li hija għażiżha wisq għalina għaliex raħalna huwa ddedikat għaliha. Hijha l-Patrunga tar-raħal tagħha l-Imqabbin.

Nixtieq insellem lill-qarrejja kollha ta' dan il-ktieb li naf li jkunu qeqħdin jistenneħ biex jaraw xi programm hemm lest għal matul il-ġranet tal-festa, barra li jkun mimli b'tagħrif importanti ħafna u edukattiv. Din is-sena, bħal kull sena oħra in-nisa rġajna għamilna sena ta' hidma kbira fejn fiha permezz tal-attivitajiet li organizzajna ġabarana somma sodisfaċenti.

Bħalma tafu l-iskop tal-fondi miġbura huwa li naqtgħu mill-ispejjes li baqalna sabiex setgħa jsir il-proġett tal-Estensjoni tal-Kažin. Din is-sena ġiet maqtuġha somma sostanzjali ħafna u aħna kburin li għandna sehem f'din il-ħaġa. Kemm timlewna b'kuraġġ meta naraw kom dejjem lesti biex tagħuna l-ġħajnejha tagħkom biex inkomplu naħdmu!

Bħal kull sena nixtieq insellem u nirringazzja minn qalbi lis-sinjura Doris Camilleri li dejjem għaddejja biex tbigħi biljetti għal lotterji, li hija biċċa xogħol kbira, tiġibor in-nies għall-Coffee Mornings u Afternoon Teas, għalkemm din is-sena ma għamilniex Afternoon Teas minħabba ċirkustanzi li ma kellniex kontrol fuqhom. Nisperaw li fil-kumplament ta' din is-sena tkun aħjar. Doris hija dik il-mara li ssibha f'kollo, tbigħi biljetti għal kull ikla li ssir mis-sezzjonijiet kollha. Hi tagħmel il-ġbir kollu għal fjuri ta' ġewwa

Wieħed mill-Coffee Morning regolari organizzati mill-Fergħa Nisa

Kunitat tal-Fergħa Nisa

l-knisja matul il-festa kollha kif ukoll tagħmel ġbir għall-marċ ta' nofsinhar kif ukoll xi ġbir ieħor. Doris, għan nom tiegħi u ta' shabi kollha nixtiequ ngħidulek Grazzi Kbira! Nirringazzja wkoll lis-sinjorina Ĝuża Farrugia, lis-sinjura Nathalie Azzopardi li flimkien mas-Sur Michael Chetcuti fil-ġranet tal-festa dejjem issibom għaddejjin fuq ix-xogħol tal-Fjuri għal ġewwa l-knisja u għal quddiem il-Madonna. Nixtieq nirringazzja lil kull min jaħdem għall-festa, biex żgur ma nħalli lil hadd barra. Hawnhekk ngħid grazzi kbira lil shabi tas-sotto kunitat li dejjem iħabirku biex l-ġhan tagħha jintlaħaq. Nirringazzja wkoll lil dawk minn shabna li b'sagħrifċċu jiġu u jnaddfu l-kažin, kif ukoll magħħom nixtieq nirringazzja lil dawk il-partitarji li

Tombola organizzata mill-Fergħa Nisa waqt il-Coffee Mornings

BUILDING YOUR VISION

CONSTRUCTION WORKS,
SUPPLIERS OF CONCRETE & CONCRETE BLOCKS,
CRANE HIRE, PLANT HIRE & AGGREGATE

Siġġiewi Road, ta' Kandja, L/O Mqabba.

Tel: 2164 0957, **Fax:** 2164 1601, **Mob:** 9942 4689

E-Mail: info@zahragroup.com.mt

www.zahragroup.com.mt

d.Spiral

stationery and more...

*Stationery – Greeting Cards – Toys – Souvenirs & Invitations
Books & Magazines – Gifts & Novelties – Lamination – Binding & much more...*

Unbeatable prices in photocopies!

Sub-post Office for Birkirkara

D.Spiral
Triq il-Vitorja, Birkirkara
Tel: 21491419

Email: dspiralst@gmail.com Website: www.dspsiralst.com

ma humiex f'xi sotto kumitat, iżda xorta waħda jiġu jagħtu l-ġħajnejha tagħhom fejn ikun hemm bżonn.

Grazzi tmur ukoll għall-dawk li jħobbu jagħtu xi affarrijiet biex inkunu nistaw nagħmlu xi lotterija fil-Coffee Mornings jew Afternoon Teas. Nirringazzjew lis-soċċi u partitarji kollha nisa kif ukoll irġiel li nsibuhom matul is-sena kollha għall-ġħajnejha tagħha fejn ikun meħtieg. L-appell tigħi huwa sabiex kemm nistgħu

nieħdu sehem fil-funzjonijiet mill-isbaħ li jsiru ġewwa l-knisja ad unur il-Patruna tal-Imqabbin kollha;

Inheġġukom sabiex tieħdu sehem fil-marċi u l-aktivitajiet li jsiru matul il-festa kollha mingħajr ma noffendu u nweġġaw lil-ħadd. Grazzi mill-qalb u l-festa t-tajba lil kulħadd.

Ma baqali xejn xi ngħid tħlief “Viva Santa Marija Patruna tal-Imqabbin”

Nagħmlu festa kif jixraq lil Ommna Marija billi nattendu għall-funzjonijiet liturgici

L. Micallef Steel Works

Steel Works , Aluminum and Stainless Steel Welding

Ludvic Micallef • MIG & TIG Welder

Mob: 9947 6932

**TROCADER
Pastizzeria
&
Confectionery**

Tel: 2164 7233

**Triq San Bažilju,
Mqabba
(Wara l-Knisja)**

Nispeċjalizzaw f'kull kwalità ta' għażina, ravjul, pastizzi, eċċ... Dawn l-affarrijiet issibhom kemm imsajrin kif ukoll tal-friża.

Ikollna ukoll soft drinks, gelati, sigaretti, eċċ...

Naċċettaw ordnijiet għall-parties.

J. Cutajar

SMOKING ARTICLES

46, Springvale,
Trik il-Madonna tal-Ġilju
Mqabba
Tel: 21689653 Mob: 7949 5354

*For all your
smoking needs*

JULIO & CHARLIE SACCO

Qrendi Road, Mqabba
Tel: 2168 3129

*Jawguraw il-Festa t-Tajba lil Kulhadd
jfakkru li huma jagħmlu*

Xogħol fl-injam ta' kwalità għolja

PREZZIJIET MODERATI

Treatments Available:

- Relaxing Anti-Wrinkle Facials
- Deep Cleansing Facials
- Eyelash/Brow Tinting
- Electrolysis
- Waxing
- Make-up
- Manicure and Pedicure

Lillian Camilleri
Beauty Therapist
C.I.B.T.A.C.
Diploma B.A.B.T.A.C.

10, Triq il-Mithna, Mqabba
Tel: 2168 3214 Mob: 9942 6054

Għoxrin sena fit-tmexxija tal-Banda Re ġorġ V

David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM (Hons), ALCM, surmast tal-Banda Re ġorġ V, jikteb dwar kif dawn l-aħħar għoxrin sena għaddew bħal leħha ta' berqa.

Għaddew bħal leħha ta' berqa!
Hekk nista' ngħid din is-sena wara 20 sena ta' ħidma fi ħdan din is-Socjetà, li dejjem tat-kontribut siewi fil-qasam tal-kultura f'pajjiżna.

Din l-avventura tiegħi bdiet minn telefonata li ma kontx qed nistenna. Infatti kienet waqt triqti lura lejn id-dar wara li lestejt il-lezzjonijiet mal-Banda San Mikiel f'Haż-Żabbar. Dakinhar ma setax jonqos li nkun sorpriz peress li jien qatt ma kelli x-naqsam mas-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V għax lanqas biss tgħid forsi li kont xi bandist li ndoqq ma' din il-banda. Qatt ma kont tajt xi servizz lil din il-banda qabel!

Iżda hekk kellu jkun, għax wara l-laqgħat li kellna, il-Kumitat Eżekuttiv ta' dak iż-żmien wera l-fiducja fija u appuntani bħala Surmast Direttur. Ma nafx jekk mhux b'kumbinazzjoni, iżda hawnhekk irrid insemmi li meta jien kont ta' età żgħira u kont digħà ndoqq mal-Banda San Mikiel, is-Surmast George Martin kien iħobb jattendi għall-marċi ġewwa Haż-Żabbar u nfatti waqt wieħed mill-marċi kien għamel rimarka lil missieri biex jieħu ħsiebi għax ra potenzjal fid-daqq tal-istrument. Min kellu jgħid li wara li kien għamel dawk is-snini kollha bħala Surmast Direttur mas-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V, jien kelli nkun bħala t-tieni Surmast li għamel snin jaħdem f'din is-Socjetà biex inkompli nkabar il-wirt kulturali mužikali fi ħdan din is-Socjetà.

Matul is-snini li għaddew għalkemm kif għidt qabel jien, qabel l-1997 ma kelli l-ebda konnessjoni ma' din is-Socjetà, bnejt relazzjoni tajba ferm mal-partitarji kollha, man-nies tal-lokalità u ma' kull membru fid-diversi kumitatli li kellna matul dawn is-snini li għaddew. B'komunikazzjoni tajba dejjem għelibna l-ostakli u dejjem għamilna minn kollox biex il-livell tal-banda ntejbuh minn kull aspett. Dan kellu jsir u għandu jibqa' jsir biex niżguraw li l-banda dejjem tibqa' ta' tagħġidha mat-tibbix. Wara dawn l-20 sena nħossni mimli energija pozittiva biex inkompli naħdem għall-futur mimli avventuri ġoddha li jkompli jiftah iktar bibien għall-proġetti ġoddha li xi kultant ikunu ambizzjuzi għall-aħħar!

Minn dan il-messaġġ nixtieq nesprimi l-gratitudni tiegħi lejn kull min jiforma parti minn din is-Socjetà tal-fiducja deejema li wrejtu fija sa mill-bidu tal-ħidma tiegħi. Id-deċiżjoni li kien ha l-kumitat tas-Socjetà ta' dak iż-żmien kienet strumentali fl-iż-żvilupp tiegħi fil-karriera mužikali. Hawn nawgura l-kumitat il-ġdid għall-ħidma għall-ġħan wieħed ta' iktar succcessi.

Filwaqt lil-Għaqda Madonna Tal-Grazzja Banda San Mikiel, jien grat lejha għax kienet is-Socjetà li fiha trabbejt u trawwimt mužikalment sa minn ċkuniti, fejn imxejt pass wara pass u hemmekk kelli l-ewwel debbu fid-direzzjoni, is-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V, kienet l-ewwel Socjetà li ħattritni bħala s-Surmast Direttur f'Marzu tas-sena 1997.

Bħala Surmast Direttur għalhekk beda rwol ieħor fil-karriera mužikali tiegħi fejn issa kelli responsabilita li ngħati d-direzzjoni tiegħi bl-ġħan ewlieni dejjem ikun biex intellgħu l-isem tas-Socjetà fuq l-oġħla livelli. Nista' ngħid li f'dawn l-aħħar 20 sena permezz ta' ħidma kontinwa, il-Banda Re ġorġ V stabilixx it-simha fost l-aqwa baned f'pajjiżna.

F'kull qasam mužikali nista' ngħid li rajt tibdil kbir matul s-snini li ilni nimmilita f'din is-Socjetà. Dan seta' jseħħi biss permezz ta' skambju ta' ideat ma' kull esponent fi ħdan is-Socjetà tagħna. Hawnhekk napprezzza ħafna li kull membru dejjem kien lest biex jisma, u kulħadd ta' l-ideat tiegħu biex noħolqu innovazzjonijiet li jattiraw iktar esponenti u ammiraturi lejn din is-Socjetà. Sakemm Alla jibqa' jtini s-saħħha u l-kumitat jibqa' juri fiducja fija, jien ser nagħmel minn kollox biex inkomplu l-ħidma tiegħi għall-ġħan ewlieni li nżommu l-isem ta' din is-Socjetà fuq l-għola pedestal.

Wara dawn l-20 sena nħossni mimli energija pozittiva biex inkompli naħdem għall-futur mimli avventuri ġoddha li jkompli jiftah iktar bibien għall-proġetti ġoddha li xi kultant ikunu ambizzjuzi għall-aħħar!

Fil-fatt din is-sena stajna nassistu għall-proġett

MIEGHEK DEJJEM U KULLIMKIEN

Hal Safi

Joseph Busuttil - Tied Intermediary
61, Triq iż-Żurrieq

T: +356 2168 2095, 2768 2095 | jbs16@hotmail.com | gasanmamo.com

GasanMamo Insurance Ltd. hi awtorizzata mill-MFSA.

GasanMamo
INSURANCE
Nghinuk dejjem

ambizzjuż ferm li permezz tiegħu s-Soċjetà kisbet fondi mill-Creative Communities Fund fi ħdan l-Arts Council Malta. Dan il-proġett kien relatat maċ-ċelebrazzjonijiet tas-Semana Santa ġewwa l-Imqabba.

Il-proġett kien jirrigwardja l-esekuzzjoni ta' mužika Maltija nkluži marci funebri ma' żfin Flamenco. L-ghan tiegħu kien li jgħaqqaż żewġ kulturi permezz tal-kultura mužikali.

Peress li Malta kienet maħkuma minn diversi ħakkiema minn pajjiżi differenti, fl-istorja tagħha, ħafna stili ta' kompożizzjonijiet ħallew effet fuq l-istil tal-mužika tagħna. Ma jonqosx li l-mužika spanjola ħalliet effett fuqna sewwa. Ibda pereżempju l-marċ tradizzjonali Malti, fejn hemm influwenza kbira!!

Dan il-proġett għibed interess kbir u nkisbu fondi minn awtorità tal-arti. Wara evalwazzjoni intensiva minn esperti f'dan il-qasam, ġie mfaħħar mill-Ministru tal-Kultura, ġie segwiet minn numru konsiderevoli ta' udjenza, apprezzat ferm u min seta' jisma, verament sema' l-kombinazzjoni tal-kulturi!

Il-Baned, kif qal tajjeb il-Ministru tal-Kultura f'dik l-okkażjoni, iridu jibdew jaħsbu *avant-garde*, għalkemm wieħed ma jinsiex it-tradizzjonijiet issa li sirna Soċjetà iktar inkluissiva internazzjonalment u rridu naħdmu biex il-prodott tagħna nesponuh b'diversi modi biex nidħlu fi swieq tal-mužika ikbar minn tagħna u mhux nibqgħu restritti għal'l fuq il-blata tagħna biss!!

Matul dawn l-ahħar 20 sena fi ħdan din is-Soċjetà għaddejt esperjenzi varji!! Jekk fil-koreografija tal-marci li jsiru fil-festa rajna kambjament kbir, fejn minn sena għal sena attrattajna iktar dilettanti u għalkemm il-festa tagħna tiġi ma' ħafna festi oħra, il-marci li jsiru fil-festa tagħna qed ikollhom attendenza numeruża li dejjem timlina b'kuraġġ!

Rigward kuncerti mužikali, hawnhekk, jolqot iktar direttament lili. Eż-żarru wara li ġejt appuntat bħala Surmast Direttur fl-1997, mill-ewwel kelli kuncert kbir ġewwa s-sala Sir Temi Zammit ġewwa l-Universitā ta' Malta fl-okkażjoni tal-50 sena banda, fejn tista' tghid kelli d-debuttiekk tiegħi bħala Surmast Direttur. Minn hemm ma ġarisseniex lura u kull kuncert mužikali tal-10 t'Awwissu beda jieħu xejra oħra u dejjem kellna artisti ta' fama Nazzjonali li għoġobhom jakkumpanjaw il-banda tagħna. Kont is-Surmast Direttur fit-tieni parti tal-ġemelagg mal-banda ta' Santa Vittoria in Matenano fejn permezz ta' dan il-ġemelagg is-Soċjetà rebħet

l-unur L-Etoile D'Or du Jumelage. L-attendenza numeruża li dejjem tiżid minn kuncert għall-ieħor timlini b'iktar kuraġġ għall-futur u hawnhekk flimkien mad-Delegat tal-Banda, is-Sur Chris Spiteri li nsib appoġġ kbir mingħandu, ser inkomplu naħdmu għall-iktar innovazzjonijiet.

F'dawn l-20 sena tista' tgħid li għaddejt l-esperjenzi kollha li kull Surmast Direttur ikun jixtieq li jkollu. Kelli esperjenza ta' żewġ akademji ġewwa l-knisja, il-kuncert tal-Għaqda Każini tal-Banda fl-2005 fit-teatru Manoel, fejn għadu sal-ġurnata tal-lum jissemma minħabba l-mužika impenjattiva li ndaqqet f'dan il-kuncert u wkoll safra fl-Italja fejn il-banda daqqet fl-udjenza mal-papa San Benedicту XVI.

Matul dawn is-snin kienu diversi kompożizzjonijiet li kelli nagħmel biex niċċelebrar diversi okkażjonijiet u anniversarji importanti fosthom il-muzika Id-Domma Tal-Assunta, Musical Impressions fejn kient intużat għall-ewwel darba l-arpa ma' banda, L-Oratorju Bukkett b'mitt warda lil Marija, u *incidental music* fl-okkażjoni tal-25 sena lill-eks-President tas-Soċjetà Carmel Zahra.

Ukoll permezz tal-lezzjonijiet li nagħti fi ħdan din is-Soċjetà rajt ħafna allievi li ħafna minnhom saru jiffurmaw parti mill-banda tagħna. Hawnhekk nirringrazza lill-Assistent tiegħi, is-Sur Gordon Mayer għall-ġħajnejha tiegħi fit-tagħlim tal-mužika ġewwa s-Soċjetà tagħna.

Huwa diffiċli ferm li nagħmel summarju ta' dak kollu li sar f'dawn l-ahħar snin. Nasal biex nagħlaq billi ngħaddi r-ringrazzjamenti tiegħi lil kumitat kollha tal-appoġġ li dejjem tawni, u lill-partitarji numeruża ta' din is-Soċjetà. Nawgura lil ħaddiema tan-nar festa oħra b'succcess. Dawn huma pedina importanti li permezz tagħhom għibdu iktar nies lejn din l-għaqda u l-festa titulari ġewwa l-Imqabba.

Fl-ahħar u mhux l-inqas, anzi l-iktar, li kieku ma jkoll ix-xaqqa is-suppport ta' marti Antonella, ma nkunx nista' nkompli b'hiġi tiegħi fi ħdan din is-Soċjetà. Grazzi wkoll lil familja kollha li minħabba x-xogħol li jkollu nkun qed nonqos f'ħafna mill-ħin tiegħi lejhom. Iżda b'sagħrifċċu u determinazzjoni qatt ma qtajt qalbi u dejjem sibt bilanċ u ninsab lest biex inkompli b'hiġi tiegħi għall-futur isbaħ għal din is-Soċjetà!

Viva Santa Marija

Viva l-Banda Re ġorg V

Is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V tirringrazza lill-kummissjonijiet u s-sezzjonijiet kollha fi ħdanha li jaħdmu bla heda għall-festa titulari ta' Santa Marija

Callus Garden Centre

for all your garden needs

21 462 229
79 405 135

Callus Garden Centre
Triq I-Imqabba
is-Siggiewi SGW 2200

✉ calluslandscaping@gmail.com

f Callus Garden Centre

Charlie It-Tirxa

GHAL XOGHOL

TA' QTUGH TA' BLAT, MINI SKIP,
THAMMIL, TWAQQIGH TA' BINI, XOGHOL BIL-
KUMPRESSUR, ROCK CAT,
GARR TA' TORBA, RAMEL, ŽRAR U ĢEBEL,
KIRI TA' BOB CATS, EXCAVATORS U HI-UP

📞 7927 7420

Irridu nkomplu nisiltu mal-ħajja mgħaggla tal-lum

Mro Gordon Mayer A.T.C.L. L.L.C.M. F.L.C.M. jappella lil ġenituri sabiex iħegġu lil uliedhom jagħtu iktar importanza tal-mużika

Għall-ħames sena qiegħed nerġa' niktet dan il-messaġġ tiegħi bħala Assistant Surmast Direttur tal-banda Re Ĝorg V, fejn kull sena s-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V jippubblikaw dan il-ktieb ferm interesanti.

Kulħadd jaf li l-ħajja li qed ngħixu fija llum hija wisq mgħaż-ġla u l-importanza tal-mużika ma nikalkulawiekk biżżejjed. Dan qiegħed ngħidu b'esperjenza u b'dispjaċir. F'kull messaġġ li dejjem ktib fil-programm dejjem semmejt l-importanza tal-mużika. Kulħadd jifhem li l-affarijiet bħal *homework*, privat ecc. huma essenżjali pero jien nagħti parir lil ġenituri biex lit-tfal tagħhom ifaslulhom skeda sabiex b'hekk it-tfal ikunu jista' u il-aħħaq mal-aktivitajiet.

Ģhalhekk jien qiegħed nappella lill-ġenituri biex iħegġu lil uliedhom jibgħatuhom il-lezzjonijiet tal-mużika. Il-bniedem mingħajr tip ta' mużika ma jgħix komdu għax ikun monotonu. Nista' ngħid li l-mużika qiegħda hemm biex tgħinex tikber, tiżviluppa, timmatura u tkun iddixxiplinat, u għalhekk qed nagħmel appell biex thajjru lil uliedkom biex jibdew jattendu għal-lezzjonijiet tal-mużika għax sfortunatament ma tanx qed naraw uċu ħġoddha li jiġu biex jibdew jattendu u jitgħallmu din arti tant sabiha tal-mużika. Ngħid b'wiċċi minn quddiem li kemm jiena u kemm is-surmast dejjem naħħmu b'dedikazzjoni, b'serjetà, b'dixxiplina u bl-imħabba fejn dak li nafu aħna ngħadduh kollu lill-aljievi tagħna. Aħna dejjem nemmnu li mhux il-kwantità imma l-kwalită, b'hekk aħna nemmnu li jkollna prodott tajjeb. Nerġa' nfakkar li t-tagħlim kollu tal-mużika jsir bla ħlas u meta jasal il-mument jingħata l-instrument ukoll. Għahekk ngħid lill-ġenituri li din hija opportunità tad-deheb għat-tfal tagħkom li jitgħallmu kolloks b'xejn. Kull min ikun interessat jista' jaġviċċina lil xi membru tal-Kummissjoni Banda jew is-Surmast Direttur jew lili.

Bħal kull sena fl-10 ta' Awwissu hija d-data mnaqxa li hija ddedikata għall-banda, fejn ta' kull sena dejjem

jiena u s-surmast nipreparaw għall-programm. Nista' ngħid li din issena ser ikun programm li żgur ser jintlaqa' tajjeb min-nies għax żgur ser jolqot il-gosti ta' kulħadd.

F'dawn il-ħames snin li ilni nokkupa l-kariga ta' assistent surmast direttur kabbart l-esperjenza tiegħi personali, kemm fit-tagħlim, fid-direzzjoni u fl-istudju personali tiegħi. Din is-sena riċenti fix-xahar ta' Lulju għadni kemm irċevejt irriżultat, fejn b'succes ksibt Masters fil-mużika FLCM in Bass Trombone Performance. Nistqarr li trid tiddedika hafna ħin għall-istudju u s-sagħrifċċu huwa ferm iebes, imma persważ

li meta tara rizultat sabiħ u tkun ksibt din id-diploma prestiġjuża b'sagħrifċċu li tkun għamilt żgur jissarra f'sodisfazzjon. L-isfidi tiegħi personali tal-istudju mhux ser jieqfu hawn, għax taf kemm taf fil-mużika qatt ma taf xejn għaliex il-mużika hija infinita, għalhekk issa ser inkompli l-istudji tiegħi fit-teorija biex nikseb certifikati pretiġjużi u nkompli l-istudji wkoll fid-direzzjoni u fil-prattika. Għalhekk qatt ma għandek taqta' qalbek u nerga' nhajjar lil kull min hu interessa biex jagħmel l-ewwel pass fit-tagħlim mużikali fejn b'dak in-naqra sagħrifċċu li tkun għamilt thoss is-sodisfazzjon tiegħek meta tkun qed iddoqq mal-banda tiegħek.

Qabel nagħlaq dan il-messaġġ nixtieq nirringrazza lis-surmast direttur Mro David Aguis tal-koperazzjoni tiegħi miegħi. Nirringrazza ukoll id-delegat tal-banda s-sur Chris Spiteri, lil Alfred Galea u fl-ahħar nett lill-Kumitat Eżekuttiv speċjalment lill-president is-sur Carlo Sciberras, is-segretarju s-sur Antione Farrugia u lill-kaxxier is-sur Carmel Briffa u lis-sezzjonijiet kollha tas-Socjetà li jaħdha lkoll flimkien volontarju u mill-qalb. Għamlu kuraġġ u ngħaqdu magħħna ħalli nsħħu l-iskola tal-mużika tagħna, żgur li ser issibu min jgħinkom kemm jien kif ukoll is-surmast. Ejew u kunu l-frott u l-futur tal-banda tagħna, il-banda Re Ĝorg V.

Nawgura l-festa t-tajba lill-Imqabbin kollha.
Viva Santa Marija.

**Triq il-Qroll, Żurrieq
(tal-bajjada)**

Mob: 7741 2342

PIZZA MENU

M: 7741 2342

BAKED ON STONE OVEN (Form tal-Halab)

1. **Village Core Special**
Tomato sauce, Mozzarella, Onions, Lamb, Bacon, mixed Peppers, Peas and Sweet Chili sauce. € 7.50.
2. **Margherita**
Tomato sauce, Mozzarella, Cherry Tomatoes and Oregano. € 5.50.
3. **Funghi**
Tomato sauce, Mozzarella, freshly sliced Mushrooms and Oregano. € 5.50.
4. **Capricciosa**
Tomato sauce, Mozzarella, Cocktail Sausages, Artichokes, Mushrooms, Olives, Eggs, Ham and Oregano. € 6.00.
5. **Maltija**
Tomato sauce, Mozzarella, Maltese Sausages, Olives, Onions, Sun-dried Tomatoes, Caponata, Peppered Goat Cheese & Herbs. € 6.50.
6. **Vegetarian**
Tomato sauce, Mozzarella, Peppers, Peas, Sweetcorn, Artichokes, Onions, Oregano and fresh Tomatoes. € 6.50.
7. **Kids**
Tomato sauce, Mozzarella (Ham or Eggs or Sausages) € 5.00.
8. **Tuna**
Tomato sauce, Mozzarella, Tuna, Anchovy, Onions, Olives, Capers Fresh Tomatoes and Herbs. € 6.50.
9. **Rustica**
Tomato sauce, Mozzarella, Anchovy, Olives, Onions and Herbs. € 6.50.
10. **Chicken BBQ**
Tomato sauce, Chicken strips, Mozzarella, Sweetcorn, Onions and green Peppers. (BBQ sauce or Honey sauce.) € 7.00.
11. **Calzone**
Mozzarella, Mushrooms, Ham and Tomato sauce on the top. € 6.50.
12. **Arrabbiata**
Tomato sauce, Mozzarella, Inferno Salami and Chillies. € 6.00.
13. **Quattro Stagioni**
Tomato sauce, Mozzarella, Peas, Salami, Eggs and Mushrooms. € 6.00.
14. **Parma Ham**
Tomato sauce, Mozzarella, Parma Ham, Rucola, Parmesan Cheese and Tomatoes. € 7.00.
15. **Quattro Formaggi**
Tomato sauce, Mozzarella, Blue Cheese, Cheddar and Peppered Goat Cheese. € 6.00.

Extra Items Add

Available from Thursday to Sunday
From 6.00pm till 10.00pm

FREE DELIVERY

For Your Daily Needs

Shop Business Hours
Monday to Friday till 9.00pm
Saturday till 2.00pm
Sunday till 12.00pm (noon)

BREAD IS AVAILABLE 24 HRS

Hidmet il-Banda Re Ģorġ V

Philip Saliba, f'isem il-Kummissjoni Banda, jikteb dwar h̄idmet il-Banda Re Ģorġ V matul is-sena li għaddiet u l-impenji li ġejjin matul il-jiem tal-festa.

Ninsabu propju f'nofsl-istaġun tal-festi, zmien li jiġib miegħu l-festa tant għal qalb il-Maltin u l-Ġawdexin, dik ta' Santa Marija. Hidmet il-banda tagħna, il-Banda Re Ģorg V tilhaq il-qofol tagħha propju matul dawn il-ġimgħat, però mhux biss. Il-Kummissjoni Banda flimkien mal-bandisti jaħdmu qatigh is-sena kollha f'diversi attivitajiet organizzati mill-Każin tas-Soċjetà, mil-lokal, u tigħi anka mistiedna f'diversi attivitajiet madwar Malta. Din is-sena partikolarmen hija importanti ferm-ġħall-banda tagħna f'għeluq is-sebghin sena mill-formazzjoni tagħha minn missirijietna. Anniversarju importanti iehor huwa l-ghoxrin sena mill-ħatra tas-Surmast bravu Mro. David Agius, li permezz ta' dan l-artiklu nieħu l-okkażjoni sabiex nawguralu ħafna aktar snin ta' h̄idma. F'din is-sejjon ser naraw l-attivitajiet li fihom kienet involuta l-banda u s-sejjonijiet li jiffurmaw parti minnha, matul is-sena propju hekk kif għaddiet il-Festa tal-2016.

Ta' min insemmu qabel xejn, li propju qabel il-festa l-banda tagħna kienet impenjata f'żewġ lokalitajiet, mistiedna sabiex tferraħ l-eluf fil-festi ta' San Ĝusepp ta' Hal Kirkop u dik tal-Madonna tal-Karmnu fiż-Żurrieq. Matul il-Festa tal-2016 il-banda bħal dejjem laqgħet il-vara Titulari ta' Marija Assunta fuq iz-zuntier tal-Knisja. Il-qofol tal-impennji tal-Banda Re Ģorġ V matul il-festa jintlaħqu fil-ġurnata ddedikata lill-banda, 1-10 t'Awwissu, fejn isir il-Programm Mužikali u Strumentali fuq il-planċier fil-pjazza tar-rahal. Matul dan il-programm bħalma jsir kull sena kellna mistednin jakkumpanjaw il-banda. Fost dawn kien hemm il-kantanti bravi Riona Degiorgio u Karine Caruana. Ĝew

Il-Banda Re Ģorġ V waqt il-marċ ta' nhar id-9 ta' Awwissu 2016

mistiedna wkoll it-Tenur Joe Aquilina u l-Baritono Louis Cassar. Mistieden ieħor specjali kien il-vjolinist tant bravu Mario Ciantar li akkumpjanja l-banda b'żewġ siltiet ferrieħa. Fil-Marc tat-Tielet Tridu l-banda ferrħet 'il-mijiet ta' żgħażaq li jingħabru għal dan il-marċ grandjuż u tant popolari. Fl-Għid tal-Assunta sar ukoll il-marċ tant mistenni, il-marċ ta' nofsinhar sabiex jintemmu l-festegġġamenti fit-toroq propju qabel toħrog il-vara ta' Santa Marija ddur u ssebbah ir-rahal pittoresk tal-Imqabba. Dan il-marċ ikkonkluda l-impennji tal-banda matul il-Festa tal-2016. Hekk kif għaddiet il-festa l-banda kienet mistiedna ġewwa Haż-Żabbar sabiex tesegwixxi marċ qasir u programm ad-unur il-Madonna tal-Grazza fix-xahar ta' Settembru.

Il-Banda Re Ģorġ V waqt il-Kunċert ta' ftuħ il-Presepju Haj gewwa Montekristo Estate nhar l-20 ta' Dicembru 2016

Hekk kif intemmu l-impennji sajf il-Kummissjoni banda flimkien mas-Surmast David Agius u l-Assistent Surmast Gordan Mayer bdiet thejji għall-attivitajiet li kien imiss. F'Novembru bdew ir-rehearsals għall-Christmas Concert. Dan l-avveniment sar appuntament annwali fejn il-banda tinawgura l-ftuħ tal-Presepju Haj, imtella' mis-Sejjonij Żgħażaq li din is-sena gie organizzat nhar l-20 ta' Dicembru ġewwa l-MonteKristo Estates. Dan l-avveniment ikkonkluda l-attivitajiet li l-banda kellha sehem fihom għass-sena 2016. Fil-bidu tas-sena l-ġdidha minn Frar bdew ir-rehearsals bi preparazzjoni għas-Semana Santa, appuntament tant mistenni matul il-Ġimgħa Mqaddsa minn bosta dilettanti madwar Malta. Fl-1 t'April il-banda tagħna daqqet fil-ftuħ uffiċjali tal-wirja La

THE CORE BEAUTY CLINIC

... where Beauty is at Heart

6, Sebastian Saliba Street , Luqa -- Contact Mariella on 9927 3375

Guinot & Mary Cohr Customised Facials -- Guinot & Mary Cohr Anti-ageing Treatments

Guinot Non Surgical Facial Lifting Treatments

Electrolysis & Waxing -- Manicures -- Pedicures

Make up for all occasions -- Eyelash Tinting -- Eyebrow Tinting

La Stone Therapy Massage -- Swedish Massage -- Holistic Massage -- Slimming Programmes

VENMAR Limited

TOTAL • PEST • CONTROL

P.O. Box 6, Zurrieq,
Tel: (+356) 21 642660
Mobile: (+356) 99 455015
e-mail: jsphgauci@yahoo.co.uk

Services we offer:

- Fumigation
- Flying & Crawling Vermin
- Rodent Control
- Woodworm treatment
- Termite & Mite Control
- Pest Control Products

Call or e-mail us for further information.

Nofru servizzi bhal:

- Fumigazzjoni
- Kontrol ta l-insetti li jtijru, 'cockroach', u 'wirdien'
- Kontrol ta' grieden
- Kontrol ta' 'termites' u 'mites'
- Trattament tas-susa ta' l-injam
- Prodotti ghal-'pest control'

Cempel jew ibghat e-mail ghal aktar informazzjoni.

We also provide emergency weekend services.

PEST CONTROL
SERVICE

*Il-Banda Re Ĝorġ V waqt il-Programm El Sagrado
nhar l-1 ta' April 2017*

Semana Santa marċi funebri akkumpanjata bi żfin Spanjol kif xieraq ghall-okkażjoni. F'Lulju bħas-snin preċedenti, il-banda tagħna kienet mistiedna ddoqq għal darb'oħra fil-festi ta' San Ĝuzepp f'Hal Kirkop u dik tal-Madonna tal-Karmnu fiż-Żurrieq. Hekk kif bdiet toqrob il-festa l-Kummissjoni Banda flimkien mad-dirigenti tagħha bdew il-preparamenti sabiex il-banda tpaxxi lill-udjenza nhar l-10 t'Awwissu, fil-jum iddedikat ghaliha. Siltiet ghall-okkażjoni gew magħżula sabiex mhux biss juru l-kapacità tal-banda iż-żda wkoll jolqtu l-gosti ta' kulħadd. B'hekk nieħu l-opportunità sabiex inheġġiġ kom tattendu għall-programm mužikali u strumentali li thejjxa mill-banda propju għalikom il-membri u partitarji tas-Socejtà f'gieħ il-Patruna tagħna.

Fergħa oħra tal-banda li ġiet iffurmata fit-tmiem tas-sena 2015, il-Youth Band tal-banda Re Ĝorġ V kompliet tipparteċipa f'okkażjonijiet u f'attivitajiet sabiex din is-sezzjoni tikber u timraħ. L-ewwel impenn wara l-festa 2016 kien fit-3 ta' Dicembru fl-attività organizzata mill-Aġenzija Żgħażagħ li issa sar appuntament annwali fil-kalendarju tal-Aġenzija. Dan l-avveniment magħruf bħala l-Youth Christmas Village jittella' kull sena fil-ġimgħat qabel il-Milied fejn fihi jiġu mistiedna diversi baned u ferghat sabiex idoqqu siltiet festivi għat-tfäl u żgħażaq. Il-Youth Band kienet waħda fost il-baned mistiedna sabiex tagħmel dan. Il-membri tal-Youth Band flimkien mas-Surmast David Agius organizzaw Music Appreciation Day gewwa l-iskola Primarja tal-Imqabba nhar l-24 ta' Mejju. Matul din l-attività l-istudenti tal-iskola primarja gew introdotti għall-iskola tat-tagħlim tas-Socjetà tagħna, tipi differenti

*Il-Youth Band waqt il-Kunċert tal-Aġenzija Żgħażagħ
nhar it-3 ta' Dicembru 2016*

ta' strumenti u l-elementi differenti tal-mužika bil-partecipazzjoni tagħhom stess. Ta' min isemmi wkoll l-iskola tal-mužika u t-tagħlim immexxija mis-sur mast David Agius bil-ghajnuna tal-assistent sur mast Gordon Mayer u l-bandist tal-post Antoine Farrugia. It-tagħlim ma jieqaf qatt, hekk kif jitkompla sew kif tgħaddi l-festa u jibqa' għaddej propju matul is-sena kollha sakemm tasal il-festa li jmiss.

*Membri tal-Youth Band waqt il-Music Appreciation Day gewwa
l-iskola Primarja tal-Imqabba nhar l-24 ta' Mejju 2017*

Xogħol il-Kummissjoni banda u d-dirigenti tagħha huwa kontinwu u jibqa' għaddej matul is-sena kollha. Propju din is-sena ġew maħtura membri ġodda żgħażaq fil-kummissjoni banda u jsiru laqgħat regolari sabiex ix-xogħol ikun segwit u ppjanat kif għandu jkun. Membri tal-Kummissjoni Banda jattendu wkoll laqgħat oħra fosthom dawk organizzati mill-Għaqda Każini tal-banad Maltin, laqgħat mal-Aġenzija Żgħażagħ u diversi seminars. Permezz ta' dawn il-laqgħat u seminars il-banda jirnexxielha takkwista għajnejha u fondi sabiex dejjem inkabbru l-arkivji tagħna, intejbu l-ambjent li fihi tiltaqa' l-banda sabiex isiru provi u dejjem inkabbru u nimmodernizzaw l-iskola tal-mužika.

B'dan il-messaġġ nixtieq nirringazzja lill-bandisti tal-lokal kollha tas-sagħiċċi li jagħmlu matul is-sena sabiex jattendu provi u attivitajiet li jiġu organizzati mill-Kummissjoni banda. Inheġġu sabiex il-bandisti jattendu bi ħgarhom bi ffit sagħiċċu sabiex il-livell tal-banda tagħna jibqa' dejjem jikber. Nagħmlu appell ukoll sabiex il-genituri jibagħtu lil uliedkom għat-tagħlim tal-mužika fl-iskola tal-mužika, li ta' min isemmi t-tagħlim imprezzabbli jsir b'xejn minn Mro David Agius u Mro Gordon Mayer.

Nagħlaq dan il-messaġġ billi nistieden lil kulħadd sabiex matul is-sena u b'mod partikolari fil-ġimgħa tal-festa nakkumpanjaw il-banda tagħna u anke dawk mistiedna. Nistidinkom b'mod speċjali għall-programm mužikali u strumentali tal-10 t'Awwissu li żgur ser ipaxxi widnejn kulħadd bi spettaklu ta' mužika u effetti, ħidmet il-Kummissjoni banda u bandisti tagħna.

Bħal dejjem Viva l-Kbira Santa Marija u l-Banda Re Ĝorġ V.

Programm Vokali u Strumentali mill-Banda Re Ģorġ V

Il-Hamis, 10 ta' Awwissu, 2017 fid-9:00pm

Tannhauser
Richard Wagner

Silverado
Bruce Broughton

War Time Memories

Arr. George Debono
akkumpanjati minn kant u žfin
immexxija minn Tiziana Calleja

Star Wars
John Williams

Il-Konvoj ta' Santa Marija - L-attakk
Mro David Agius

Dances with Wolves

John Barry
jidderiegi Ass. Surmast Mro Gordon Mayer
u akkumpanjata minn Solista bil-bagpipes

Selection from Grease

Jim Jacobs
akkumpanjati minn kant u žfin
immexxija minn Tiziana Calleja

Highland Cathedral
Roever/Kork Arr. Alfred Farrugia

akkumpanjata minn Solista bil-bagpipes

Innu tal-Banda Re Ģorġ V
Mro Anthony Camilleri

L-Aljievi tal-Banda Re Gorg V

Michela Ellul

Elisea Mizzi

Luke Grech

Anthea Ellul

Luke Casha

David Gambin

Aryton Ellul

Steve Galea

Matthew Ghigo

Aiden Cilia

Jeremy Buttigieg

Francesco Farrugia

Prezentazzjonijiet mis-Socjetà u Prezentazzjonijiet lis-Socjetà

Daniel Camilleri - Prezentatur tas-serata

Diskors minn Noel Camilleri

Remenda Borg Grech
Prezentatriċi tas-serata

Donazzjoni min Onor. u President Onorarju ta' din is-soċjetà s-Sur Joseph Farrugia

Donazzjoni minn Doris Camilleri fisem il-kumitat tan-nisa

Donazzjoni minn Dr Stefan Zrinzo Azzopardi

Donazzjoni minn Jonathan Dingli fisem il-Kumitat Sezzjonali Partit Nazzjonalista

Donazzjoni minn Mary Grace Mallia fisem il-Kumitat Sezzjonali Partit Laburista

Donazzjoni mis-Sindku Dr. Charlene Zammit

Donazzjoni mis-Sur Wilfred Cassar Kap tal-Iskola fl-Imqabba bħala apprezzament lejn il-formazzjoni edukattiva tat-tfal fil-każin

Alex Falzon Attivist tas-sena 2016

Ing Mro Anthony Camilleri jirregala l-arrangġament gdid tiegħu tal-marē brijuż Prima Classe

Davinia Camilleri u Jessica Farrugia
Bandisti tas-sena

Prezentazzjoni lil Dr Noel Camilleri,
President tal-Għaqda Każini tal-Banġid

Prezentazzjoni lil Joseph Grech
mis-Sejjoni Żgħażagħ

Onor. Toni Bezzina
Għotja lis-Sejjoni Żgħażagħ

Rikonoxximent lil Chris Galea għal
promozzjonijiet fit-teams tal-pool

Rikonoxximent lil Kevin Camilleri
għall-għajjnuna fl-ikliet

Rikonoxximent lil Louis Zammit u Esther
Ellul għall-ghajjnuna fl-ikliet

Riona Degiorgio - partecipazzjoni fil-kunċert

Robert Ghigo
Għall-għajjnuna lis-Sejjoni Żgħażagħ

Svetlana Caruana
Għall-ghajjnuna lis-Sejjoni Żgħażagħ

Teddy Baldacchino
Għall-ħidma fil-Piroteknika

Warren Bondin
Għall-ghajjnuna lis-Sejjoni Żgħażagħ

Johann Tonna - Għall-ħidma fil-Piroteknika

Karine Carunana
partecipazzjoni fil-kunċert

Manuel Camilleri
Għall-ħidma fil-Piroteknika

Messaġġ mis-Sezzjoni Żgħażagħ Sena ta' Transizzjoni

Jean-Paul Muscat, President tas-Sezzjoni Żgħażagħ, jelenka s-sena ġidma u d-diversi attivitajiet innovattivi gewwa raħalna.

Huwa ta' unur u privilegg għalija, li qiegħed nikteb dawn il-kelmejn bħala President tas-Sezzjoni Żgħażagħ f'din il-pubblikazzjoni tal-festa ad unur il-patruna u omm universali Santa Marija mtellgħha s-sema bir-ruħ u bil-ġisem. F'dawn il-jiem ir-raħal għażiż tagħna jitlibbes bl-isbaħ libsa t'armar biex jiċċelebra l-festa tant għażiżha tal-patruna, li hi tant għal qalbna!

Din is-sena hija 1-24 sena ta' din is-sezzjoni, sezzjoni li ma tieqaf qatt taħdem, u hija waħda mill-muturi ewlenien biex din is-Socjetà tkompli tikber u tagħmel unur lil Imqabba. Tajjeb nibda billi minn qalbi nirringrazza lil kumitati kollha ta' qabilna tax-xogħol tant tajjeb li sar u tal-pedamenti sodi li ħallewlna.

Kien ftit żmien wara l-festa tas-sena 1-oħra, għal nofs Settembru, meta membri mill-Kumitat Eżekuttiv heġġewni biex nagħmel il-pass u nifforma parti mill-kumitat tas-Sezzjoni Żgħażagħ ta' din is-sena! Nghid il-verità kont ftit beżgħan ghax kont naf li kienet se tkun għadma iebsa, biex inżomm il-livell għoli li ħallew il-kumitati preċċedenti. F'mohħi kelli l-ħsieb li nidħol u nkun membru biss biex nibni ftit esperjenza, biss meta saret il-laqgħa bejn iż-żgħażaq. Għara dak li qatt ma īllo u ngħidilkom il-verità nħsadt xi ftit, għaliex meta wasalna biex jiġu deċiżi l-karigi l-eks President tas-Socjetà s-Sur Carmel Zahra li minn hawn nixtieq nirringrazzjah ħafna tax-xogħol kollu li għamel għal din is-Socjetà u l-eks Segretarju llum President tas-Socjetà s-Sur Carlo Sciberras, xtaqu li jien inkun il-President tas-Sezzjoni Żgħażagħ u ta' dan nirringrazzjahom tal-fiduċja kbira li urew fija!

Esperiment

Fejn hemm l-għaqda hemm is-saħħa! Din il-frażi hija frażi li sirt nemmen ħafna biha! Għax li ma kinetx għal għaqda li nibtet bejnietna kienet tkun diffiċċi ħafna li nimxu, dan għal fatt li l-kumitat ta' din is-sena hu kompost kważi kollu minn membri ġoddha! Kien esperiment li rawh il-membri tal-kumitat eżekkutiv meta ħatruna u b'wiċċi minn quddiem ngħid li dan l-esperiment irnexxa! Fil-bidu konna grupp ta' żgħażagħ li bil-kemm konna nafu lil xulxin u qatt ma kont nemmen li konna ħa naħdmu b'dan il-mod! L-unika żewġ affarijiet li kienu jgħaqqduna fil-bidu kieni l-imħabba lejn is-Socjetà u lejn il-patrunga għażiżha

tagħna Santa Marija. Ftit, ftit bdejna nsiru nafu lil xulxin, nifhmu lil xulxin u ngħinu lil xulxin u bejnietna bdiet tikber aktar l-għaqda u b'mod awtomatiku bdiet gejjha s-saħħha, u l-enerġija biex naħdmu bil-ġhan li f'Awwissu niċċelebraw festa kbira u grandjuža! Beda jikber ukoll l-entużjażmu fina u dan l-entużjażmu beda jinfirex tant li magħna daħlu membri ġoddha u żgħażagħ oħra fi ħdan is-Socjetà bdew jgħinuna ħafna u ta' dan ngħidilhom GRAZZI għax bis-saħħha tagħhom stajna nagħmlu dawk l-attivitajiet kollha li għamilna.

Hidma

Kienet sena mimlija ġidma fejn qatt ma ħarisna lura u għalkemm ġieli gew mumenti iebsa bħalma jiġu fuq kulħadd, flimkien bħala familja konna kapaċi negħlbuhom, mal-ewwel ġimgħa li fformajna, il-

Uħud miż-żgħażagħ waqt il-preparament tal-Presepu Haj gewwa Montekristo Estate

Uħud miż-żgħażagħ waqt il-Presepu Haj gewwa Montekristo Estate

Il-grotta waqt l-attività Miled Imdawwal

Miled Imdawwal, waħda mill-attivitàajiet principali li organizza s-Sezzjoni Żgħażagħ

Ix-xena taż-żara tas-Slaten Magi fil-grotta waqt il-Presepju Haj gewwa Montekristo Estate

Ix-xena tad-dħul waqt il-Presepju Haj gewwa Montekristo Estate

kumitat il-kbir ġie fuqna u talabna l-ġħajjnuna għal progett li kellhom biex fil-Milied li għaddha reġa' ttellgħha l-Presepju Haj u bħalma jgħidu bdejna bl-iebes mal-ewwel, ghax ta' kuljum konna qeqħdin immorru naħdmu għal dan il-presepju u għid li bdejna bliebes għax fl-istess hin li konna qeqħdin naħdmu għal presepju haj konna qeqħdin nippjanaw l-attività Miled Imdawwal fil-pjazza u din tirrikjedi ħafna xogħol t'arġi fil-pjazza, biss illum li nhares lura ngħid li dawn l-attivitàajiet għenuna ħafna biex ningħaqdu, u l-attivitàajiet kien suċċess! Din is-sena tajjeb ngħid li għamilna medja ta' żewġ attivitajiet fix-xahar u dan kollu sar għax konna team magħqu! Għamilna diversi tipi ta' attivitajiet uħud ġoddha u oħrajin li kien ilhom ma jsiru diversi snin! Jiena nemmen li s-Sezzjoni Żgħażagħ hija sezzjoni li tkun viċin ħafna taż-żgħażagħ ingħanneri u tisma' x'jixtiequ u tiprova tikkuntenta lil dawn id-diversi żgħażagħ partitarji ta' din is-Soċjetà u din is-sena din il-ħaġa għħamilniha, niftakar okkazjoni partikolari kien Dicembru u konna grupp ta' żgħażagħ qeqħdin nitkellmu barra u nirrankontaw esperjenzi differenti l-każin u d-diskors waqa' fuq attivitā li kienu jieħdu gost ħafna jaġħimlu ż-żgħażagħ u li kien ilha ma' ssir għal madwar 7 snin, qiegħed nirreferi għaċ-Čenaklu Haj! Xhin smajħom jirrakuntaw b'ċertu

Iē-Čenaklu Haj

nostalgija, hassejt li din il-ħaġa ma segħtetx taqa' fuq widnejn torox u ħadt azzjoni u flimkien ma' shabi talkummat id-deċċidejna li nagħmluh, u jkoll li ngħid li din hi vera attivitā għal qalb iż-żgħażagħ għax l-ġħajjnuna u l-ideat bdew ġejjin minn kulimkien, u mhux minn

Żfin waqt is-serata Karnivaleska

żgħażagħ biss! Ikoll nammetti li din kienet l-aktar attivitā ta' succēs u li hi ħafna għal qalb il-partitarji kollha mhux żgħażagħ biss, għax ir-rappreżentazzjoni li konna qeqhdin intellghu għamilniha xejn anqas minn 28 darba! B'wiċċena minn quddiem nistgħu ngħidu li s-Soċjetà tagħna hi waħda mill-aktar Soċjetajiet attivi u li tiġibed ammont kbir ta' nies lejha fi żmien il-Ğimġha Mqaddsa, dan Grazzi wkoll għal wirja unika La Semana Santa li jtellgħa b'tant u għożżu u dedikazzjoni s-Sur Micheal Chetchuti flimkien ma numru ta' voluntiera oħra! Apparti dawn l-attivitajiet kellna diversi iklet matul is-sena u diversi attivitajiet

Membri tas-Sezzjoni Żgħażagħ flimkien ma oħrajn waqt BBQ fuq il-bejt tal-Każin

oħra matul s-sena ġonna fosthom il-Healthy Vibes li naħseb ser issib postha fil-kalendaru għas-snin li ġejjin għax kienet attivitā differenti u originali u li ntogħġibot hafna minnkom il-partitarji fejn żewwiegħna flimkien is-sahha u l-isport u ta' dan ġibna anke fondi mill-Malta Council for the voluntary Section! Attivitā oħra ġiddi kienet il-Family Weekend fejn kellna diversi tournaments ta' Sports differenti, ikel, spettaklu fuq il-palk, maratona tal-liedna u bazaar ta' pjanti mill-Go Reds li din is-sena ħdimna ħafna flimkien u ta' dan nixtieq ngħidilhom grazzi l-adoloxxenti tagħna li fil-futur iridu jkunu flokna! Bħalma stajtu tindunaw kellna ħafna attivitajiet u dawn nagħmluhom għalikom biex tiddevertu u tieħdu pjaċir.

Pool Party organizzat fil-bidu tas-Sajf

Għan

Bħalma tafu l-għan tas-Sezzjoni Żgħażagħ primarjament hu biex noffru futur għas-Soċjetà u li ngħinu aktar żgħażagħ jissoċjalizzaw f'din id-dinja li kulma jmur qiegħda ssir aktar dinja mgħaġġla! Għalhekk minn hawn inheggieg iż-żgħażagħ biex ma jibżgħux mu jiddejqu jagħtu l-ideat tagħihom, aħna l-bibien miftuħin beraħ għal kulħadd u nassurakom li din hija esperjenza sabiha ħafna li vera ssahħek u tgħinek issir taf aktar żgħażagħ u tagħmel tħieb ġonna! Għan ieħor hu li naħdmu biex intellgħu festa kif jixraq għal patruna tant għažiżha tagħna u nilħqu l-qofol tas-sena ħidma fil-marċ tal-aħħar Tridu li hu tant għal qalb iż-żgħażagħ, BISS din is-sena ma waqafniex hemm u bħalma għamilna matul is-sena u tellajna attivitajiet ġonna ser nagħmlu hekk ukoll matul is-sena u stennew xi ħaġa ġidida li se ntellgħu aħna bħala Sezzjoni Żgħażagħ u hawnhekk nerġa' nagħlaq bil-kliem li kont għidha meta għalaqt id-diskors tiegħi fl-okkażjoni tal-kunċert 'EL Sagrado' li kien ittellgħa fi żmien il-ġimġha mqaddsa. F'ħidma kontinwa, b'dedikazzjoni u determinazzjoni aħna ż-żgħażagħ ukoll nkomplu ngħollu isem is-Soċjetà li tassew jixirquha l-kelmiet INNOVATIVA, HABRIEKA, UNIKA, KURRAĞġUZA u GLORJUŻA!

Viva l-Aqwa Sezzjoni Żgħażagħ

Viva l-Patrūna Tal-Imqabba

Viva l-Kbira Santa Marija

Il-Festa t-tajba lilkom u lil familji kollha tagħkom

**Is-Soċjetà Santa Marija
u Banda Re ġorg V
theġġeg lill-partitarji kollha jieħdu
sehem fil-marċi tal-festa,
filwaqt li jobdu l-istruzzjonijiet
mogħtija lilhom mill-membri
tal-kumitat**

Is-Sezzjoni Żgħażagħ Santa Marija Mqabba
tippreżenta.

Il-Marc tat-TIELET TRIDU

► Il-Hadd
13 ta' Awwissu ◀

⌚ Fl-10:00pm • 🗺 Pjazza tal-Imqabba

@santamarija
www.facebook.com/santamarija
www.santamarija.com

Newwes Garage

Prop. Horace Spiteri

Make your most important day of your life a memorable day!

A wide range of

- Wedding Cars for Hire • Mini Bus Service • Taxi Service

Opening Hours: Monday - Saturday: 9.00am - 12:00 • 5.00pm - 8.00pm Sunday: 9.00am - 12.00 am

Triq Alfred Cachia Zammit, Żejtun • 5, Triq is-Santwarju, Haż-Żabbar

Tel: (+356) 2169 3247 • 2169 4212/1 • Mob: (+356) 9949 8829 • E-mail: newwes1@go.net.mt

Messagg mill-Għaqda tal-armar

L-armar huwa frott il-hidma Volontarja kontinwa

Mario Camilleri, f'isem l-Għaqda Armar Santa Marija jagħti rendikont tax-xogħol kollu li sar matul din is-sena.

Għeżeż partitarji,

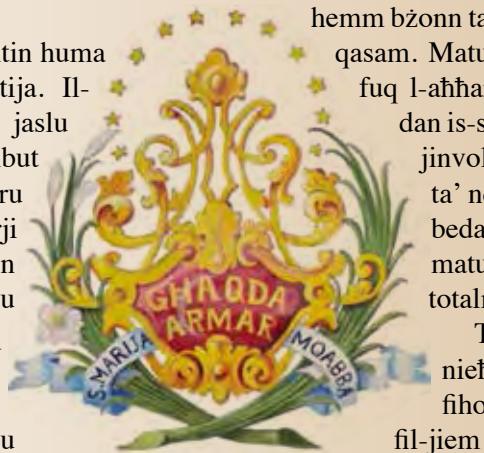
Hadd ma jista' jīchād li l-festi Maltin huma element importanti tal-identità Maltija. Il-livell tal-festi Maltin qatt ma kienu jaslu fejn waslu llum mingħajr il-kontribut qawwi tax-xogħol volontarju. Numru konsiderevoli ta' voluntiera u partitarji li jissagħrifikaw sīgħat twal mill-ħin liberu tagħhom biex, jiggħarantixxu l-livell ta' eccellenza li qed jintlaħaq fil-festi tagħna.

Il-festi huma xempju ta' kemm
il-Maltin għandhom qalbhom kbira u
passjoni għal sfidi li jiffaċċjaw tradizzjonijiet
bħal dawn huma l-volontarjat. Il-voluntier ma jaħdimx
għal ħlas, lanqas għat-tifhir u l-għorja. Kultant lanqas
ma jistenna li jkunu jafuhulu. Iżda jixraq li ngħożzu
t-teżor tal-volontarjat li sincerament nistqarr li qiegħed
dejjem jonqos u nhoss li dan huwa
ta'diżappunt kbir. Huwa diżappunt
għax ma nistax nifhem kif ma ssibx
partitarji li lesti jiddedikaw fiti sigħat
fil-ġimgħha biex jgħiġi matul is-sena.

Minkejja n-nuqqas ta' volontarjat, il-ħidma matul is-sena ma waqfix fil-maħżeen tal-armar. Għal sena oħra l-Għaqda tal-Armar Santa Marija qed iżżomm l-appuntament tagħha billi twassilkom din il-pubblikazzjoni annwali bl-iskop li żżomm infurmati lill-partitarji tagħha b'dak kollu li sar matul din l-ahħar sena. Mela tajjeb li nagħtu fit tagħrif dwar dak li sar fil-qasam tal-armar tal-festa, fejn l-ewwel nagħtu ħarsa x-xogħol ta' restawr li sar matul din is-sena u wara anke proġetti oħra li ġidher fuqhom matul din is-sena.

Xogħol ta' restawr

Apparti t-tiżżej tat-toroq din l-Għaqda għandha f'idejha r-restawr tal-armor. Ir-restawr mhux xi biċċa xogħol faċili, anzi biex dan isir

Statwi fil-faži tar-restawr

hemm bżonn ta' nies iddedikati u kapaci f'dan il-qasam. Matul din is-sena komplejna naħdmu fuq l-aħħar sitt pedestalli tal-appostli minn dan is-sett ta' erbatax. Dan ir-restawr kien jinvolvi xkatlar, tiswija u xogħol ġdid ta' nduratura u rħamar. Dan ix-xogħol beda mmedjatament f'Settembru u matul din is-sena l-ħidma tiegħi kienet totalment fuq dan ir-restawr.

Ta' kull sena ukoll wara l-festa nieħdu ħsieb li nivverifikaw l-istat li fihom jinsabu l-istatwi li jinramaw fil-jiem tal-festa. Din is-sena ddeċidejna li nibdew restawr fuq l-istatwi li jinramaw mal-pedestall tal-inkurunazzjoni. Barra minn hekk sar xi restawr fuq xi angli li jinramaw fit-triq ta' nofs. Ix-xogħol ta' restawr fuq dawn l-istatwi ġie fdat f'idjejn l-artist Mqabbi s-Sur Rosario Zammit.

Barra minn hekk matul din
is-sena sar restawr ukoll fuq
diversi dijademi li jinramaw
ma' diversi statwi li s-Soċjetà
għanda u bħal kull sena
nħadmu xi dijademi godda.

Pedestall Papa Piju XII

Fuq disinn tas-Sur Silvio Pace s-sena li ghaddiet tajna bidu għall-proġett ġdid, dak ta' pedestall ġdid għal statwa ta' Papa Piju XII. Matul din l-ahħar sena tkomplax xogħol ta' ornamenti godda għal dan il-pedestall li ġiet maħduma mill-artist is-Sur Joseph Micallef. Is-Sur Michael Ghigo ha ħsieb il-forom ta' dawn l-ornamenti u xogħol kollu ta' fibreglass involut. Is-Sur Ludvic Micallef matul din is-sena hadem fuq kanċell ġdid tal-ħadid li ha jkun mdawwar ma dan il-pedestall. Minn hawn nixtieq

Albion Vrt Station

Triq Luret Cutajar, Zebbug ZBG 2731

Tel: 21467052 Mob: 99471703/99866576

Email: josef@albion.com.mt Website: albion.com.mt

Opening Hours: Mon-Fri 7.30am – 4.30pm Saturday 7.30am – 1.00pm

**FOR: VRT TESTS AND INSPECTIONS
VEHICLE SERVICING AND REPAIRS
COMPUTERISED WHEEL ALIGNMENT
AIRCONDITION SERVICE AND REFILL
CAR BATTERIES
INSURANCE SALES**

Flora Grech is an enrolled Tied Insurance Intermediary under the Insurance Intermediaries Act, 2006 for Mapfre Middlesea p.l.c. (C-5553). Mapfre Middlesea is authorised by the Malta Financial Services Authority (MFSA) to carry on Long Term and General Business under the Insurance Business Act 1998. Mapfre Middlesea and Flora Grech are authorised by the MFSA.

Contact us for a quotation

pubblikament niringrazza lis-Sur Micallef tax-xogħol kollu li wettaq matul din is-sena. Barra minn hekk inħadmu erbgħa gastri żgħar fl-istainless steel, xogħol maħdum mis-Sur Twanny Zammit filwaqt li struttura nħadmet minn Micheal Ghigo.

Waqt li kien qed isir dan ix-xogħol jien ġad tħsieg ix-xogħol ta' rħamar u nduratura biex nistgħu ngħidu li dan il-proġetti ha jkun finalizzat kollu għal din il-festa.

Tkomplija tal-Proġetti ġdid ta'erba' angli madwar iz-zuntier tal-knisja

L-artist Michael Cutajar Zahra għal din is-sena ha jlesti statwa ġdidha oħra minn dan il-proġetti ta'erba' angli. Is-Sur Twanny Zammit ġad milha gastra maħduma fl-stainless steel biex tikkumplimenta dan il-proġetti. Din ha tkun it-tielet statwa minn dan is-sett ta'erbgħa biex b'hekk jekk il-Bambin irid is-sena li ġejja dan il-proġetti ha jkun finalizzat minn kollex.

Pedestall ġdid għal statwa ta' Papa Piju XII

Kanċell ġdid għal Pedestall tal-Papa Piju XII

Bandalori għal Trofej tal-Pjazza

Wara li s-sena li għaddiet tlestell 1-aħħar ħames bandalori (fuq disinn tas-Sur Silvio Pace) oħra minn xogħol ta' ħjata matul din is-sena s-Sur Ryan Stivala lahaq lesta tliet bandalori mill-isfumar filwaqt li l-pittur' is-Sur Andrew Portelli kompla jaħdem fuq tliet pitturi ġodda għal dawn il-bandalori. Dawn it-tliet bandalori gew ġentilment mħallsa mis-Sur Felix Debono, Felix Galea u Mario Ghigo.

Pavaljuni Triq Valletta

Din is-sena tkompli x-xogħol ta' sfumar fuq żewġ

pavaljuni oħra minn dan is-sett ta'għixar pavaljuni. Ixxogħol ta' sfumar għal dawn il-pavaljuni qiegħed isir mis-Sur Patrick Ghigo.

Statwa ta' Elija maħduma mill-artist Aaron Camilleri Cauchi

Statwi ġodda għal Triq Karmenu Ciantar

Kif ilkoll tafu l-artist Aaron Camilleri Cauchi is-sena li għaddiet lesta statwa mill-isbaħ oħra, dik li tirrappreżenta lil Elija. Għal din is-sena l-ħsieb tagħna kien li tiżżeż-żan statwa ġdidha oħra għal din it-triq kif miftihem mal-istess artist. Minkejja dan, f'dawn l-ahħar ġimġħat l-istess artist infurmana li minħabba diversi impenji oħra għal din is-sena mhux se tkun possibbli li jlaħhaq ilesi statwa oħra sal-festa.

Fistuni u liedna ġidha

Matul din is-sena s-Sur Ivan Falzon ha ħsieb li jaħdem fistuni ġodda għal Triq Valletta, filwaqt li Sur Raymond Vella bħal kull sena ġadhem ammont konsideroveli ta' liedna ġidha.

Bħal kull sena kif tistgħu taqrar mill-artikli li niktbu ta' kull sena hemm kwantià ta'armar ġdid li ha jiżżeż-żan matul din il-festa. Dan kollu ma jkun possibbli mingħajr l-ghajnejha finanzjarja tagħkom partitarji. Parti kbira minn dawn il-fondi jingħabru ukoll mill-attivitajiet li jkollna matul is-sena. Minn hawn nixtieq niringrazza lil hija Kevin Camilleri u lis-Sur Robert Ghigo, li jkunu strumentali biex dawn l-attivitajiet ikunu suċċess. Niringrazza ukoll lil diversi zgħażaq li taht it-tmexxija ta' s-Sur Alex Falzon jieħdu ħsieb jarmaw raħal fi żmien tant qasir.

Finalment nagħlaq dan il-messaġġ tiegħi bħala persona responsabbli minn din l-ġhaqdagħ għal diversi snin billi nawgura l-Festa t-Tajba lil kulħadd. Niringrazza

Blue Creek
GHAR LAPSI

Blue Creek Restaurant

Għar Lapsi, L/O Siggiewi, Malta

T: (+356) 2146 2800 | (+356) 2146 2786 • E: info@bluecreekmalta.com

Under new Management

www.bluecreekmalta.com

OPENING HOURS

Mondays Closed

Tuesdays - Fridays:
9:00am - 1.30pm
5:00pm till late

Saturdays:
9:00am - 1.30pm
4:00pm till late

Sundays:
4:00pm till late

dees™

pizzeria & takeaway

Tel: 21680200

Mob: 79680200

**17, Triq Dun Guzepp Zammit,
Zurrieq**

Special Offer

1.5 Litre
Coca Cola
with every
€25 spent

Find us on:
facebook.®

FREE delivery

Terms and conditions apply

We also deliver to workplaces, factories, offices, etc...
(both lunchtime and evening)

www.dees-pizzeria.com

lil shabi li mingħajr il-kontribut kbir tagħhom matul iss-snini id-diversi proġetti li saru żgur ma kienux jkunu possibbli. Nirringrażza wkoll lil dawk li jghinuna kemm manwalment u finanzjarment fil-jiem tal-festa u lil dawk il-partitarji li ta' kull sena joffru l-ingħenji tagħhom biex jifacilitaw il-ġarr tal-armar.

Persuna li għal snin twal kienet ta' għajjnuna kbira lil din l-ġhaqda f'kull aspett huwa s-Sur Carmel Zahra,

eks President ta' dan is-Soċjetà. Filwaqt li nirringrażza lis-Sur Zahra għas-servizz siewi u għall-kontribut kbir tiegħu lejn is-Soċjetà, nixtieq f'issem din l-għaqda nawgħuraw lis-Sur Carlo Sciberras biex ikompli jibni fuq il-passi tal-predeċessur tiegħu sabiex il-festa f'gieħ il-Patrunga tal-Imqabbin, Santa Marija tkompli tikber u tisbieħ.

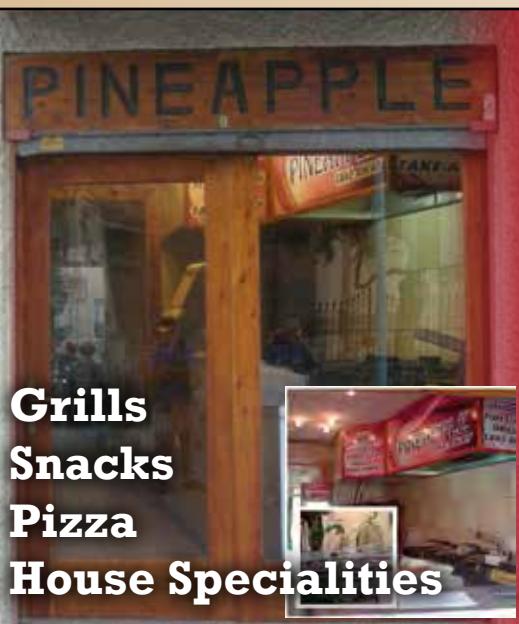
Viva l-Patrunga tagħna Santa Marija.

Saviour Camilleri Crane Hire

ghal kull tip ta xogħol bil-crane
bi prezziżżejjet raġonevoli

Mob. 99455391

**8, Church Square,
Mqabba**

Tel: 79050724

Opening Hours:
Monday to Thursday
6.00pm till 11.00pm
Weekends from 6.00pm till late
& Sunday from 5.00pm till late

30 Years of Service

ATTARD BROS

GROUP OF COMPANIES

Miksqand, Industrial Zone ta' Qall RBT 13
Tel: 2141 5332 Fax: 2143 0967 Email: info@attardbros.com

Attard Bros. Co. Ltd.

Building, Civil Engineering
and Hard Landscaping
Contractors

A.C.S. Ltd.

Producers of Precast
Prestressed Concrete
Panels, Beams and
Predalles Slabs.

Cementstone Mfg. Ltd.

Producers of Hollow
concrete Blocks, Roofing
Blocks, Coping Stones,
Curbs and Paving Blocks.

Attard Blue Mix Ltd.

Producers of Ready Mixed
and Pump Mix Concrete,
Concrete Additives, Steel
Bars, Stirrups, Steel Mesh
and all type of Steel
Reinforcement.

Eurocraft Ltd.

Manufacturers and
Suppliers of High Quality
Contract Furniture.

Attard Developments Ltd.

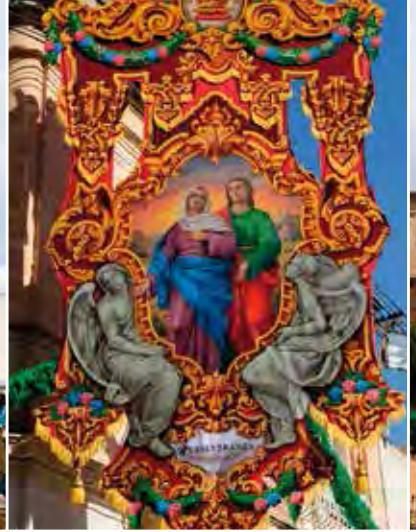
Developers of Residential
and Commercial
Buildings.

Your Construction Partner

www.attardbros.com

L-arti tal-Piroteknika

Is-Sur Josef Camilleri, Licensee, jagħti ħarsa lejn is-sena preċedenti, u l-ħidma kbira li saret matul din is-sena għall-festa oħra indimentikabbli filwaqt li jfakkar il-memorji ta' dawk li din is-sena ser ikunu qed igawdu frott il-bżulija minn ħdejn Ommna Marija.

Għeżejj partitarji,

Iż-żmien ma jistenna lil hadd, għalhekk meta qed nikteb dawn il-kelmtejn ikun ifisser li qorob iż-żmien biex niċċelebraw festa oħra kbira ad unur Santa Marija. Qabelxejn bħalma nagħmel kull sena, irrid nagħti l-kondoljanzi tiegħi lil partitraqi u ħbieb Mqabbin li ġallewna matul is-sena.

Bħalma tafu in-nar fil-festi Maltin huwa arti li writna fiż-żminijiet l-imghoddija mingħand missirijietna. Festa mingħajr l-arti piroteknika ma tistax tisejjah festa kompluta, għalhekk il-festi Maltin u Għawdex għandhom kultura kbira, għax huma mżewwqin bil-banet, armar, nar u fl-ahħar u mhux l-inqas l-aspett reliġjuż. Bhas-snin ta' qabel, l-għaqda tan-nar Santa Marija tal-Imqabba ġejjiet spettakli kbar sinkroniżzati mal-mužika, li din l-għaqda saret tant popolari għalihom. Kisbet popolarita kbira kemm f'pajjiżna u anki barra minn xtutna. In-nar u l-festi tant huma tradizzjoni imprezzabli f'Malta u Għawdex, li qed jiġbdu ħafna turisti lejn pajjiżna. Il-kmamar tan-nar Maltin u Għawdex għandhom talenti kbar fil-piroteknika, kif ukoll evolvew 'il quddiem fil-qasam tan-nar sinkronizzat mal-mužika u s-sistemi digitali li jaħarqu bihom.

Ngħaddi issa għal programm ta' din is-sena, fejn l-għaqda tagħna diġa tħġid l-ewwel esebizzjoni tagħha f'Mejju permezz ta' harqa ġewwa l-Munxar, Għawdex, kif ukoll f'Ġunju għal darboħra f'Għawdex, biss din id-darba fix-Xewkija u fir-Rabat għal festa ta' San Ġorġ. Din l-għaqda tat ukoll spettaklu f'tas-Sliema għal festa ta' Stella Maris. In-nar li nħaraq kien ta' kwalità għolja ħafna. Ma nistax ma nsemmix l-ispettakli kbar tan-nar li din l-għaqda ta' kull sena tipprepara specjalment dak ta' lejliet il-festa. L-għaqda qed terġa' tipprepara spettaklu kbir ta' nar mat-torri, fejn l-membri tal-għaqda huma esperti għal dawn it-tip ta' spettakli. Minn hawn nixtieq nirringazzja lill-membri u lill-familji tagħhom

tas-sagħrifċċju li jagħmlu għal din l-ġħaqda.

Matul il-ġimġha tal-festa f'kull jum permessibli se jkun hemm ħruq ta' murtali bil-logħob, kaxxi nfernal, blalen, sfejjer, beraq pront u murtali tal-kulur. Però l-ikbar spettaklu, ikun lejliet il-festa, fejn bħalma digħi semmejna ser ikun hemm l-attrazzjoni tat-torri, flimkien ma' murtali tal-kulur, beraq pront, blalen u sfejjer u elementi oħra godda, fejn l-originalità minn dejjem kienet sinonoma mal-ġħaqda tan-nar tagħna. Wara l-ispettaklu tan-nar tal-ajru fl-14 t'Awwissu, isegwi spettaklu ieħor ta' nar tal-art mekkaniżzat. Nhar il-festa nsegwu kaxxa nfernal mal-ħruġ ta' Assunta, li tinħaraq permezz ta' sistema kompjuterizzata, fejn wara jsegwu murtali bil-logħob, beraq pront, murtali tal-kulur u kaxxa nfernal mad-dħul tal-vara għażiża għalina Santa Marija.

Għalhekk nistieden lil Maltin u l-Ġħawdex kollha biex ma jitil斧 dawn l-ispettakli hekk kbar li żgur tarahom biss ġewwa l-Imqabba. Kif inhu magħruf sew, sabiex tkun tista' tesebixxi din il-kwantità u kwalità ta' xogħol pirotekniku hemm involuti spejjeż kbar. B'hekk l-għaqda tagħna tagħmel sagħiġċċi kbar biex tbiegħ xi nar għall-festi ta' rħula oħra, pero peress li l-ispejjeż il-aħħar ammonti kbar l-għaqda jkollha ddur għall-ġenerożiżta kbira tagħkom, fejn dejjem kontu ġenerużi magħna sabiex inkunu nistgħu nagħmlu festa ta' gieħ lil wisq għażiżha Ommna Marija.

Nieħu din l-opportunità sabiex nifraħ lill-eks

Il-membri tal-ġħaqda tan-Nar ġewwa l-knisja

segretarju Carlo Sciberras għal kariga gdida tiegħu ta' President, nifraħ ukoll lis-segretarju l-ġdid Antoine Farrugia. Nirringazzja lil dawk il-membri li kienu f'kumitati passati filwaqt li nifraħ lill-membri l-ġodda.

Sfortunatament ma nistax intawwal ħafna iktar għax l-ispazju hu limitat. Biss ma nistax ma nirringazzja xejx lil Kunitat Eżekuttiv tal-kooperazzjoni kbira li dejjem sibna mingħandhom, u dejjem kienu ta' ġħajnejn kbira. Nixtieq nirringazzja lill-partitarji u membri kollha ta' din is-Soċjetà, hekk qalbha kbira. Nirringazzja ukoll lill-kappillan u kleru ħabbrieka tal-ġħajnejn kbira li nsibu mingħandhom. Inkompli bir-ringrażżjamenti tiegħi billi nwassal il-gratitudni tagħna lejn il-benefatturi kbar bħal kumpanija Elbros speċjalment lil Wenzu Ellul talli dejjem kienu ta' spalla għas-Soċjetà. Nirringazzja ukoll lill-eks President Nenu Zahra li żgur ħalla marka kbira fuq din is-Soċjetà u nixtieq

Emmanuel Ghigo

Paul Sciberras

Tony Farrugia

nirringazzja ukoll lil ħuh Joe Zahra u lit-tfal tiegħu tal-ġħajnejn kbira li dejjem tawna. Nirringazzja lil benefatturi kollha tas-Soċjetà, lill-Korp tal-puluzija, kif ukoll lill-eks Sindkijiet u lis-Sindku preżenti, talli dejjem ikooperajna flimkien sabiex issir festa xierqa. Nirringazzja ukoll lill-fergħat 1-oħra tal-każin, is-sezzjoni Nisa u s-Sezzjoni Żgħażaq tal-kontribut siewi li dejjem jagħtu lejn is-Soċjetà, kif ukoll ringrażżjament lejn is-Surmast u bandisti kollha. Ngħid grazzi mill-qalb lis-Supreintendent Sandro Gatt u l-ispettur Charlotte Curmi li dejjem sibnihom ta' ġħajnejn kbira. Grazzi tmur ukoll għas-Sur Charles Cascun mis-Siggiewi talli jiaprovdilna xkejjer regolarment. Nispera li ma nsejt lil hadd fir-ringrażżjamenti tiegħi u jekk sar hekk żgur li mhux b'intenzjoni, b'hekk jekk dan hu l-każ niskuża ruħi bil-quddiem.

Il-liscensee tal-kamra tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba is-Sur Josef Camilleri f'isem l-ġhaqda tan-Nar Santa Marija jixtieq jirringazzja lis-Sur Benny Dingli, licensee tal-kamra tan-nar Madonna tal-Ġilju tal-Imqabba u lil sħabu kollha tal-istess ġhaqda, jirringazzjahom tal-kooperazzjoni kbira li dejjem kien hemm bejn iż-żewġ ġhaqdiet u nawgura li din il-kooperazzjoni tibqa' dejjem tikber. Jalla 1-Madonna żżomm idejha fuqna li naħdmu in-nar u tharisna minn kull tiġrib. Grazzi lil Maltin u l-Għawdexin kollha li jiġu jżuruna f'raħalna għall-festa tant grandjuža tal-wisq għažiżha Ommna Marija.

Għeżeżeż partitarji u soċċi nħegġigkom sabiex matul il-ġranet tal-festa, nattendu ghall-funzjonijiet tal-knisja, kif ukoll nappella, li bħalma dejjem għamilna nieħdu pjaċir flimkien mingħajr ma' noffendu lil hadd. Nawgura l-festa t-tajba lill-Imqabbin kollha.

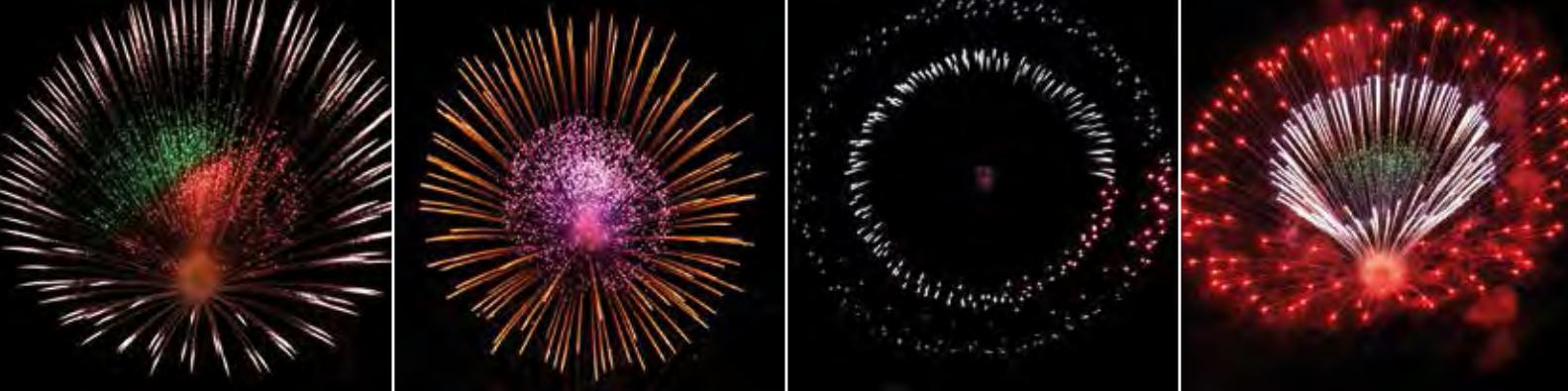
Grazzi mill-qalb.

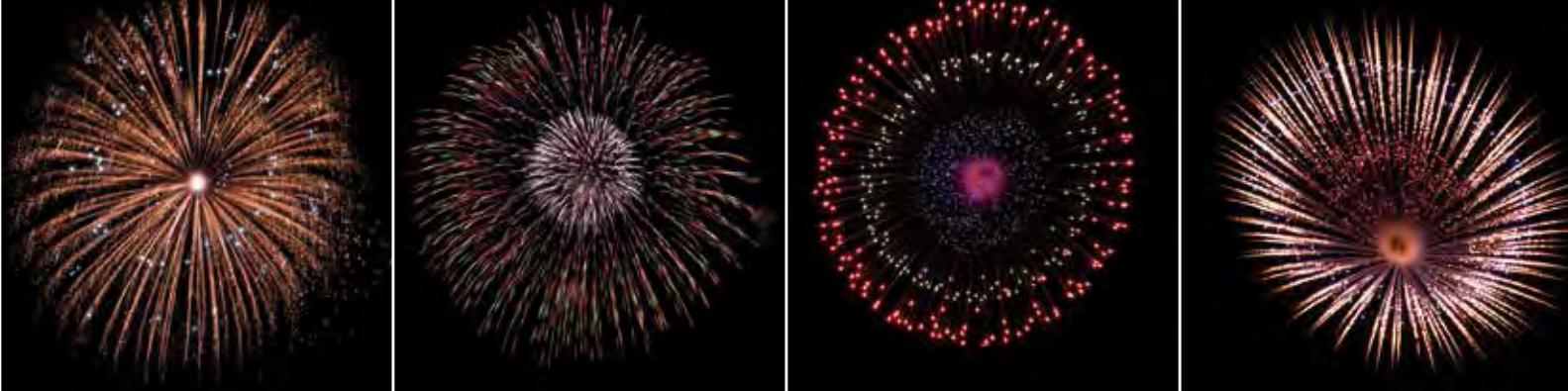
Għažiżha Ommna Marija
Aħna lilek nitolbuk
Għax bħal Ommna nħobbuk
Inti dejjem hawnhekk qeqħda
Biex tharisna mit-tiġrib.
Għalhekk int Santa Marija
Patruna tal-Imqabbin
Ta' wliedek kemm inħobbuk.
Grazzi Santa Marija, Patruna Universali

Apprezzament

L-ġhaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba tirringazzja mill-qalb li kull membru fi ħdanha tas-servizz kbir li qiegħed jingħata b'tant dedikazzjoni u mħabba b'rissq l-istess ġhaqda, il-Festa ta' Santa Marija u b'rissq is-Soċjetà kollha.

L-ġhaqda tan-Nar flimkien mal-membri kollha tagħha juru wkoll l-apprezzament sincier tagħhom għal-ħidma ta' Emmanuel Ghigo, Paul Sciberras u Tony Farrugia li huma fost l-aktar membri veterani attivi fi ħdan din l-Għaqda.

Cassar Florist

(taz-zizzu)

*For your Wedding Flowers, Holy Communion,
Head Dresses, Engagement Parties, funerals,
bouquets for feasts, Wedding Invitations,
Souvenirs, Tulle & Accessories for all occasions*

5% discount on total
wedding flowers,
souvenirs & invitations

**Triq Ġużeppi Mattew Callus, Żurrieq (near Aida Hall)
Tel: 2164 0501 / 9946 7457 / 9989 7385**

Il-familja Cassar tixtieq il-Festa t-Tajba lill-Imqabbin kollha!

Nahsdu l-frott ta' sena ġidma fil-jiem tal-festa ta' Santa Marija

Johann Tonna, f'isem l-għaqda tan-nar tal-art jelenka x-xogħol li ma jaqta' xejn matul is-sena kollha u li ngawdu l-frott tiegħu matul iż-żmien tal-festa.

Għaddiet sena oħra, u bil-ġħajnuna ta' Ommna Marija mtellgħa s-sema li tant aħna devoti lejha, reġa' wasal iż-żmien tant mistenni biex min ikun ilu jaħdem sena shiħa bla hedha, fil-kwiet, fost qtiħ ta' qalb u determinazzjoni jara xogħolu jigi mwettaq.

L-arti tan-nar tal-art mekkanizzat hija waħda antika, u għandna nħossuna kburin li aħna bħala Socjetà minn dejjem konna pijunieri fiha. Il-*Universal*, il-Arlogġ, il-*Calculator*, il-*Computer*, in-*No Dream Impossible*, il-*Hexagon*, il-Pagun, il-Fjura l-Kbira, il-Kaxxa 3D, il-Kaxxa 3D l-Stilla tad-dellijiet, u ħafna oħrajn, huma fost l-aktar opri tan-nar u nginerija li ħallew impatt qawwi fix-xena tan-nar tal-art, kemm lokali kif ukoll internazzjonali, ħallew ir-riżultat mixtieq meta kien il-waqt, u bla dubju se jibqgħu mfakkra maž-żminijiet.

Ix-xogħol li jirrikjedi ma huwiex ftit, tista tgħid li sena shiħa dejjem għaddejjin bla waqfien. Ĝewwa l-imħażen nibdew bil-brim tal-iskratac tal-funtuna kollha. Kif din titlesta tibda tingħata t-tafal. Fl-istess waqt tkun digħi bdiet tinbaram il-vajjina għal miċċa u għall-gassijiet, b'din tal-aħħar tkun trid titqatta biċċiet zgħar u jingħalqu minn naħha waħda sabiex aktar 'il quddiem ikunu jistgħu jieħu kkargati fil-post tan-nar. Ma jonqosx ukoll ix-xogħol ta' manutenzjoni u żebgħa fuq l-irdieden kif ukoll xi xogħol ġdid, kemm għal lejliet il-festa kif ukoll għat-tridijiet ta' matul il-ġimgħa, fejn din is-sena nbidlu ħafna miċ-ċrieiki l-antiki u saru ġoddha mill-membri tal-ghaqda nar tal-art, bil-ghajnejha tas-Sezzjoni Żgħażagħ.

Qegħdin isiru wkoll ħafna kanni ġodda tal-istuppiġi għal-harqiet ta' fuq il-bjut, kemm għall-festa tagħha,

In-nar tal-art imwaqqaf f'lejliet il-festa

fejn dawn jintużaw mis-Sezzjoni Żgħażaqħ fil-ħarqa tat-Tielet Tridu, kif ukoll għal barra. Dawn huma s-sors ewljeni ta' finanzjament għal din l-għaqda tan-nar tal-art.

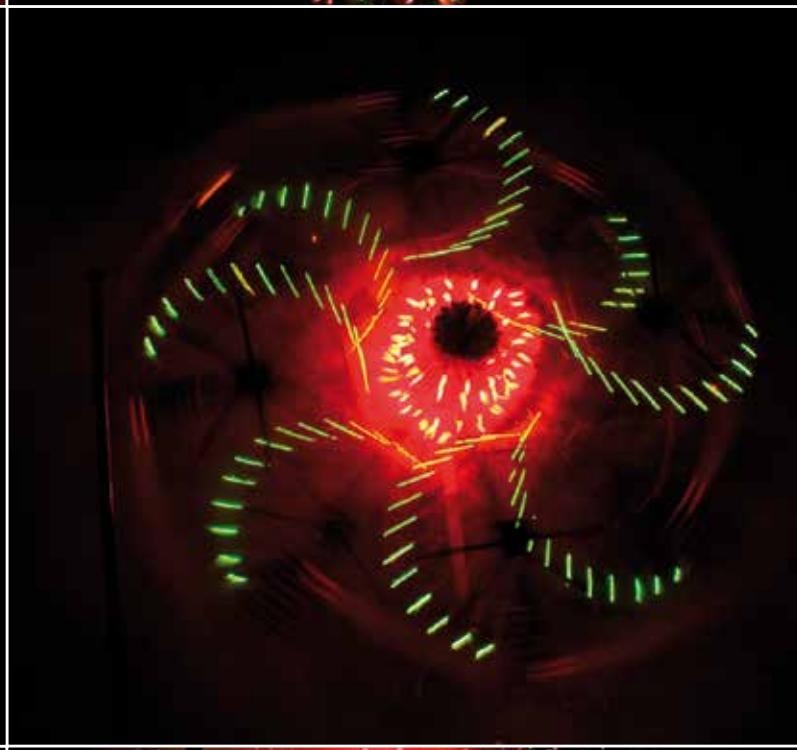
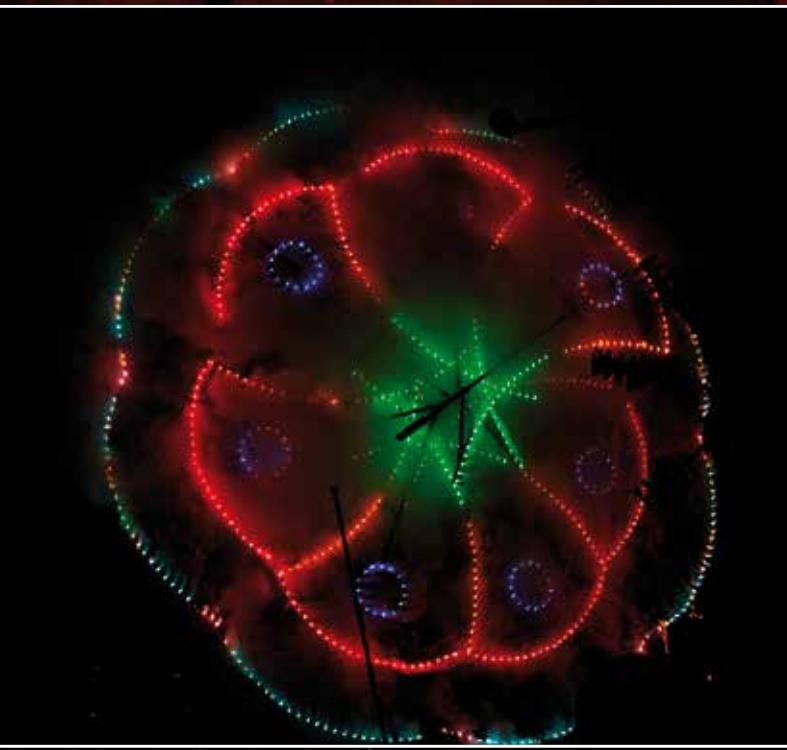
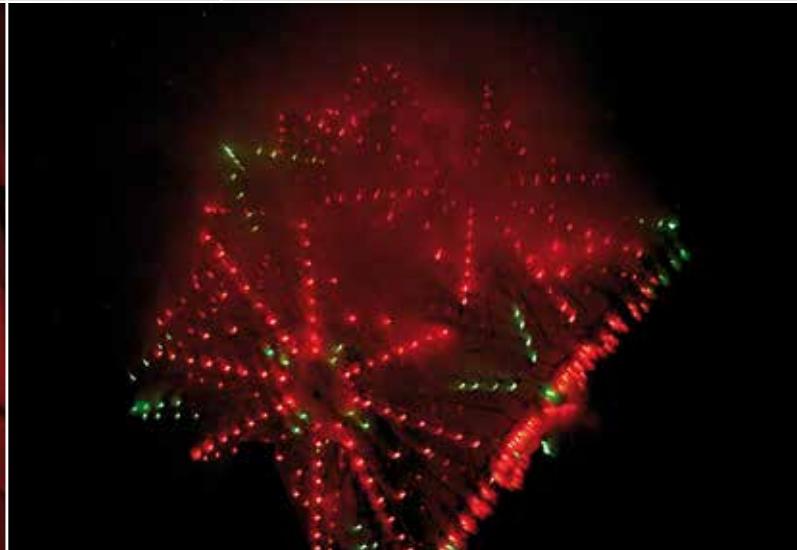
Min-naħa l-oħra, fil-post tan-nar il-proċess huwa ferm iktar ieħes fejn isir it-taħlit kollhu għall-funtuna tal-povly u tal-kulur, gassijiet u stilla. Wara dan kollu jibda l-ikkargar tal-funtuna u gassijiet, fejn dawn tal-aħħar wara li jkunu kkargati lesti, jkunu jridu jiġu mmursjati, u l-funtuna tibda tiġikkapuccjata u marbuta. Aktar ma nersqu qrib lejn il-festa jibda t-twaħħil tal-gass u l-ikkumnikar.

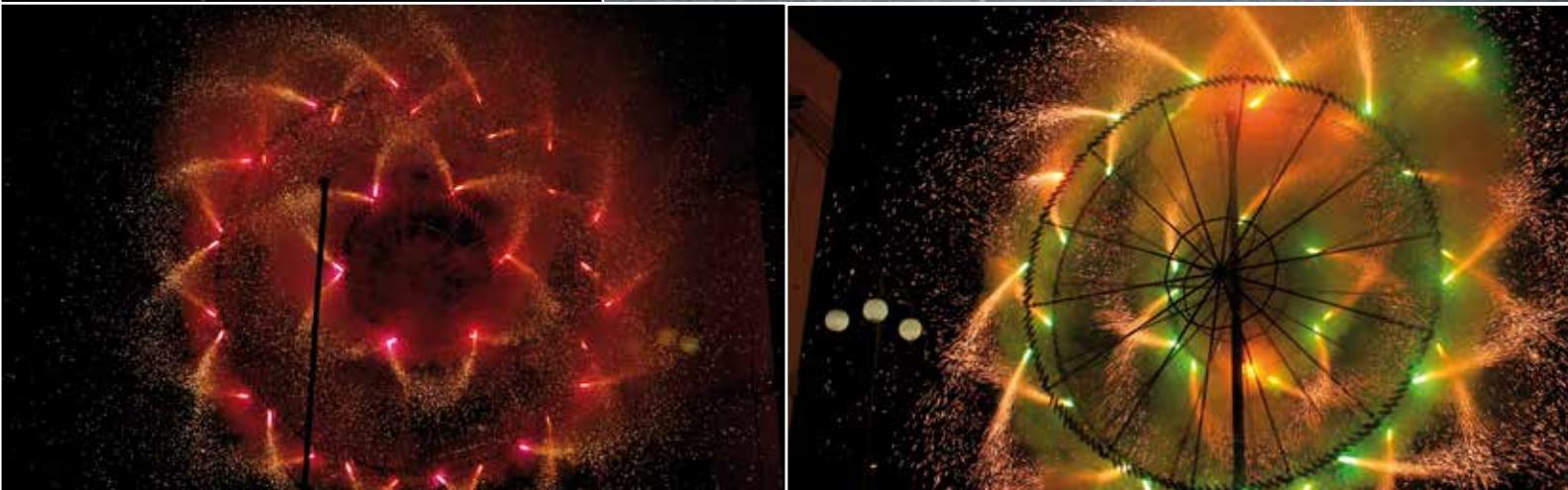
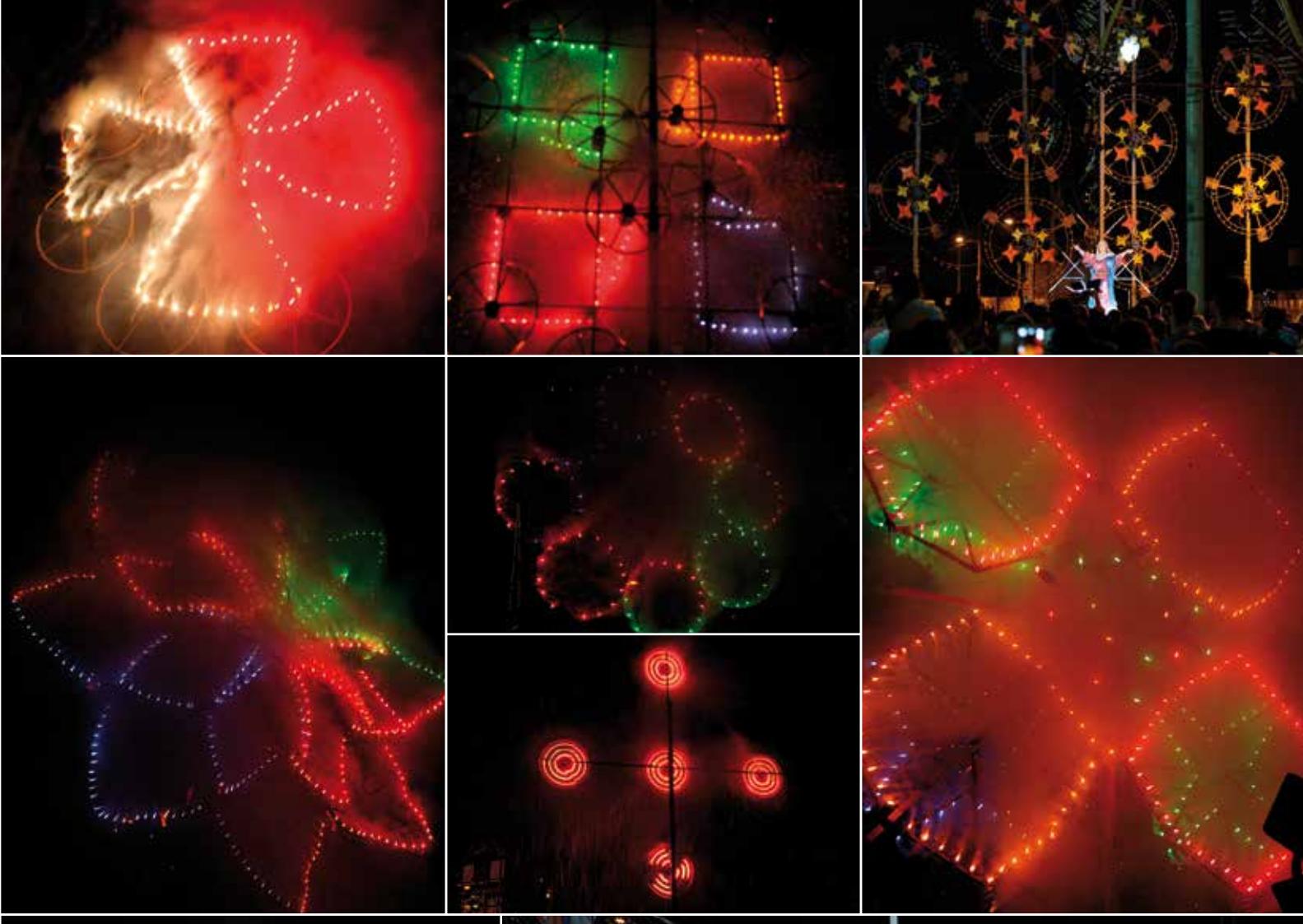
L-ahħar u mhux l-inqas, f'dawn l-ahħar ftit snin sar xogħol infrastrutturali ta' importanza kbira u li jirrikjedi ħafna flus, kemm fl-imħażen, fejn saru rakkijiet biex jiġu stivati l-arbli u *channels* tal-irdieden, u kemm fil-post tan-nar, fejn saru tinda ġidha wara l-maħżen tan-nar tal-art u pressa ġidha biex jibda jiġi kkargat ix-xogħol biha. Dan kollhu sar biex jiffacilita u jtejjeb ix-xogħol tagħna u naħdmu f'post aktar organizzat u sikur għalina l-voluntiera u li jassikura li din l-arti tibqa għaddejja fil-ġenerazzjonijiet li gejjin.

Din is-sena wkoll, għall-ewwel darba ġadna sehem fil-Festa Nar, li saret għall-ewwel darba ġewwa l-Qrendi. Hekk kif wasalna fuq il-post mal-ewwel middejnej idejna u tajna l-ghajjnuna lill xi għaqdiet oħra li kienu qeqħidin iwaqqfu x-xogħol tagħhom.

Ix-xogħol ma jispicċa qatt, iżda kull ma jmur sfortunatament l-ghajjnuna qiegħda dejjem tonqos specjalment fil-post tan-nar, għalhekk nappellaw biex min ikollu naqra ħin liberu jiġi jgħatina daqqa t'id. Ejjew ħalli flimkien nibżgħu għal dak li ħallewlna missirijietna!

Ma jonqosx ukoll li nirringrazzjaw lil kull min b'xi mod jew ieħor jgħatina l' għajnuna, kemm bħala donazzjonijiet, armar fit-triq fil-ġimgħa tal-festa u fil-harqiet ta' barra, krejnijiet, vannijiet u "cherry pickers", u kull tip ta' għodda li nistaw niġu bżonn. Mingħajr l-ġħajnuna tagħkom dan kollu ma jkunx possibbli. Grazzi.

Patrick Cellars Ltd.

W I N E S & S P I R I T S

B'Bugia Road, Birzebbugia

Tel/Fax: 21650810   Mob: 9947 8708

• Spirits • Wines • Beers • Minerals

• Tobacco • Cigarettes • Sweets • Wholesalers

Suppliers to: Bars, Restaurants & Confectionery Shops

Accepts orders for: Weddings, Engagements & Parties

Free Delivery

Leħen il-Fratellanzi tas-Ssmu Sagament u tar-Rużarju Mqaddes

Antoine Farrugia, f'isem il-fratellanza tas-Ssmu Sagament Imqaddes u Paul Gauci,
Rettur tal-Fratellanza tar-Rużarju jagħtu ħarsa lejn is-sehem tal-fratellanza fil-festi tal-knisja.

Għeżeż Imqabbin,

Ninsabu ftit jiem il-bogħod mill-festa tant għażiżha ta' Santa Marija – Patruna tal-Imqabba u għal darb' oħra ġejna mistiedna biex nsemmgħu leħen il-fratellanza permezz tal-publikazzjoni annwali li s-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V tippubblika għall-Festa Titulari.

Il-festa tas-sena l-oħra tibqa' mmarkata fil-kotba tal-fratellanza tas-Ssmu Sagament bħala festa speċjali. Qiegħed ngħid dan għall-fatt li mis-sena l-oħra, it-traslazzjoni solenni tar-relikwa tal-Madonna ser tibda ssir mill-kappella dedikata lil Marija Addolarata. F'festi speċjali, it-traslazzjoni tibqa' ssir kif kienet issir qabel mill-kappella ta' San Bažilju. Bit-thabrik tal-fratelli, s-sena l-oħra rnexxilna ngħaqqu numru ta' 55 fratelli li b'mod dixxiplinat u devozzjonali akkumpanjaw il-kleru waqt it-traslazzjoni solenni. L-ġħada fil-15 ta' Awwissu, il-fratellanzi pparteċipaw fil-purċissjoni bil-Vara Titulari. Ta' min isemmi l-fatt li għall-festa tas-sena l-oħra ġew imžanżna xemgħat ġoddha kemm għall-lanterni kif ukoll għax-xemgħat tal-fratelli.

Wara l-festa tas-sena l-oħra l-fratellanzi kienu impenjati bis-shiħi. Elenku tal-partecipazzjoni qiegħda tingħha f'forma tad-djarju.

Ottubru – Purċissjoni fl-okkażjoni tal-festa tal-Madonna tar-Rużarju.

Il-Fratelli tas-Santissmu Sagament waqt il-Purċissjoni tat-Transulazzjoni
f'Lejliet il-Festa Titulari ta' Santa Marija fl-2016

Novembru – Is-sehem tal-fratelli fil-quddiesa b'suffraġu għall-erwieħ li kienu jiffurmaw parti mill-fratellanza tas-Ssmu Sagament u tar-Rużarju Mqaddes.

Dicembru – Il-fratelli tas-Ssmu Sagament u tar-Rużarju Mqaddes jieħdu sehem fil-purċissjoni tal-Immakulata Kunċizzjoni – festa iċċelebrata mill-fratellanza tal-Immakulata Kunċizzjoni.

Jannar - Marzu – Matul dawn it-tliet xhur, saru diversi laqgħat ta' formazzjoni għall-fratelli.

April – Il-fratellanzi tas-Ssmu Sagament u tar-Rużarju Mqaddes ħadu sehem attiv fil-festi tal-Gimħla Mqaddsa fejn il-fratelli pparteċipaw fil-purċissjoni ta' Hadd il-Palm; fl-adorazzjoni tal-Kwaranturi kif ukoll fil-purċissjoni tal-Kwaranturi.

Mejju – Bidu tal-Erbgħat ta' Santa Marija li din is-sena qed jiġu organizzati ferm tajjeb mis-Sur Michael Chetcuti.

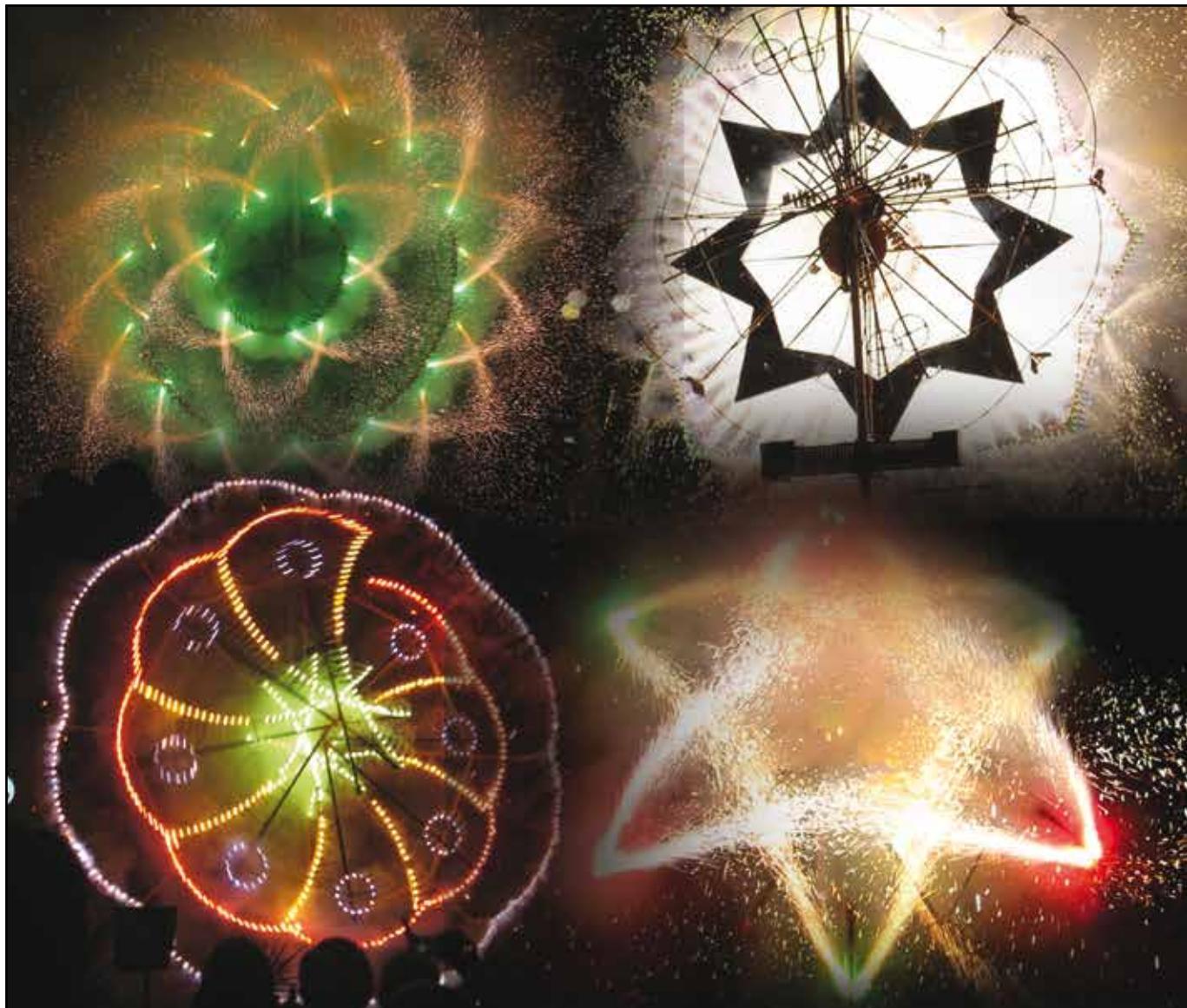
Ġunju – Fix-xahar ta' Ĝunju l-fratellanzi ħadu sehem attiv fil-festa principali tas-Ssmu Sagament – il-festa ta' Corpus Christi. Hawnejk nixtieq nirringazzja lis-Sur Carmel Psaila li bit-thabrik tiegħu u donazzjonijiet ta' Mqabbin, ġew restawrati l-lampier maġġur, is-salib tal-kleru l-prim u ħafna affarijiet oħra sagħri.

L-appuntament li jmiss huwa nhar l-Erbatax u l-Ħmista t'Awwissu fejn ser nieħdu sehem fit-traslazzjoni solenni u l-purċissjoni ta' Santa Marija.

Inheġġeg lil kulhadd sabiex jattendi l-funzjonijiet religiuzi li jkunu mifruxa fuq 3 ġimgħat shah. Jibdew fid-29 ta' Lulju bi ħruġ il-vara minniċċa sat-22 t'Awwissu.

Nagħlaq dan il-messaġġ annwali billi nheġġeg iktar fratelli jieħdu sehem u jattendu għall-attivitajiet organizzati mill-parrocċa, anke min ikun jista' jagħti daqqa t'id fl-armar u żżarġar tal-knisja fil-festi kollha billi jkelleml lil xi hadd mill-fratelli.

Nawgura l-festa t-tajba lill-Imqabbin kollha.

ST. MARY GROUND FIREWORKS GROUP MQABBA
PRESENTS

MECHANISED GROUND FIREWORKS

14 AUGUST 2017   11:30PM
CHURCH SQUARE, MQABBA

CLOSING WITH A SPECTACULAR PYROMUSICAL DISPLAY!

Design: Kummissieni WEB

@santamarija

www.facebook.com/santamarija
www.santamarija.com

ST. MARY FIREWORKS MQABBIA MALTA
presents

FIREWORKS SPECTACULAR

& the Tower of Light

14TH AUGUST

9:30PM

MQABBIA BY-PASS

also featuring world class
shapes & effects!

Day light fireworks
On the day of the Assumption - 15th August @7:15pm
Including large multi-break shells

@santamariajia
www.facebook.com/santamariajia
www.santamariajia.com

PYRO DIGIT
Professional Firing System

Inkomplu nwasslu leħen is-Socjetà

Mario Zammit jagħti rendikont dwar il-proġetti mwettqa matul sena 2016/2017 u s-servizzi offruti mill-Kummissjoni WEB

Il-Kummissjoni WEB ilha mwaqfa 4 snin fejn illum il-ġurnata hija bla dubju ta' xejn stabbilita bħala waħda mill-kummissjonijiet fi ħdan is-Socjetà Santa Marija u banda Re Ĝorġ V tal-Imqabba. Kien propju fl-2013 li din twaqqfet bil-għan li twassal il-messaġġ lill-partitarji u lill-pubbliku ingenerali kemm bil-meżzi tradizzjonali kif ukoll permezz tal-meżzi moderni u teknoloġici.

Il-membri tal-Kummissjoni WEB – minn wara Remenda Borg Grech, Gabriella Mifsud, Matthew Ghigo. Minn quddiem Marica Mifsud, Mario Zammit, Jonathan Mifsud. Nieqes mir-ritratt Johann Tonna.

Sena Impenjattiva

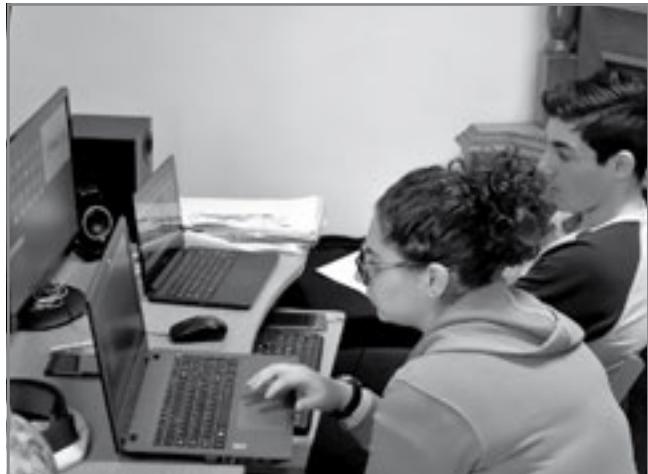
Għall-Kummissjoni WEB is-sena ħidma 2016/17 kienet mill-aktar impenjattiva fejn rat it-twettiq ta' diversi proġetti kbar. Is-sena ħidma bdiet propjament f'Ottubru bi proġett li gab l-isem ta' *'Arts and Culture through the Lens* li kien finanzjat taħt skema Small

Uħud mill-membri waqt l-armar ta' dwal għal waqt intervisti

Initiative Scheme, fond amministrat mill-Kunsill Malti għall-Volontarjat. Dan il-proġett kien jikkonsisti f'żewġ Seminars u wirja dwar il-fotografija relatata ma' aspetti varji tal-Kultura Maltija.

Matul din is-sena wkoll konna impenjati bi proġett kbir ieħor, dak ta' Rakkont Haj li ikkonsista f'dokumentazzjoni storika dwar ir-raħal tal-Imqabba u l-ħajja fl-imghoddie permezz ta' intervisti ma' anzjani u persuni ta' mezza età. L-intervisti qed jintwerew bħala clips qosra fuq il-paġna ta' facebook tas-Socjetà, kif ukoll fuq il-paġna ta' YouTube tas-Socjetà. Minn hawn nistgħu ngħidu li dan kien proġett li ġibet l-attenzjoni mhux biss ta' Mqabbin iż-żda ta' sejjoni wieħħsa tas-soċjetà Maltija fejn fi spikka l-aspett storiku u edukattiv. Dan il-proġett huwa ssaportjat mill-Creative

Membri mill-Kummissjoni WEB waqt il-ħidma fuq il-filmati

Membri mill-Kummissjoni WEB waqt il-ġbid tal-fimati

Communities Funds tal-Arts Council Malta.

Matul is-sena l-Kummissjoni WEB kienet impenjata bla waqfien ta' fejn jidħlu ritratti u videos tal-attivitajiet kollha organizzati mill-fergħat u kummissjonijiet fi ħdan l-istess Soċjetà. Matul is-sena ħadna wkoll ħsieb xiri ta' mezzi ġodda ta' teknoloġija fejn permezz tagħhom kompla jiġi modernizzat il-Kažin, fosthom Screen tal-Projector, sistema ta' Speakers u apparat relatati ma' software fost l-oħrajn. Liema oġġetti qed jitgawdew mis-Sezzjonijiet kollha tas-Soċjetà.

Kif wieħed għandu jżomm ruħu aġġornat

Il-Ġawhra

Tkompliet tigi pubblikata din ir-rivista kull 3 xhur li tikkonsisti f'kalenderju tal-attivitajiet kollha li ser ikunu oraganizzati u li tigi mqassma fid-djar tar-rahal.

Il-website - www.santamarija.com

il-website ufficjali fejn wieħed isib kull informazzjoni dwar din is-Soċjetà: storja, strutta tas-Soċjetà, ritratti, attivitajiet u kull informazzjoni li wieħed jixtieq.

Facebook www.facebook.com/santamarija

Il-pägħna ta' ufficjali facebook illum il-ġuranata hija mingħajr dubju waħda mill-aktar pagni ta' Soċjetajiet mužikali segwiti f'Malta b'il fuq minn 4,284 Likes. Iżda dawn likes minn fejn gejjin?

Minn liema nazzjonali:

Maltin 3,664
Taljani 115
Braziljani 86
Brittaniċi 54
Awstraljani 47
Amerikani 40
Olandiżi 31

65% huma rġiel filwaqt li
35% huma nisa

L-aktar faxxa ta' età li jsegwuna huma rġiel bejn 25 u 34 sena li jammontaw għal 17%.

Youtube /santamarija815

Il-Youtube channel jinkludi fih 'il fuq minn 240 filmat, 'il fuq minn 15-il playlist li jikkonsisti f'filmati mill-Festa, Features li jintwerew fil-Festa, kuncerti tal-Banda u attivitajiet varji li jsiru matul is-sena kif ukoll filmati mill-imghoddli li jqanqlu diversi nostalġiji u memorji, wħud minnhom jeħduna lura saħansitra għall-Festi fis-snin 70.

ISSUU - /santamarija

Fuq issuu wieħed isib il-pubblikazzjonijiet kollha li toħrog is-Soċjetà forma ta' PDF files, minn programmi tal-Festa, għall-kalendariji, fuljetti bħal Leħen iż-Żgħażaq u t-Titular fost l-oħrajn. Permezz ta' dan, il-pubbliku għandu aċċess digitali għal dawn il-pubblikazzjonijiet mill-kumdità ta' dahrū.

Instagram/ santamarijamqabba

Instagram huwa l-äħħar addizzjoni għall-media soċjali tas-Soċjetà, fejn wieħed jista' jsegwi ritratti relatati mal-attivitajiet li jkunu għadejjin.

Fl-äħħar nixtieq nirringrażza lill-Kumitat Eżekuttiv tal-fiduċja u rapport li dejjem taw lil Kummissjoni WEB. Minn hawn inħegġu lill-partitarji u pubbliku ingenerali sabiex jgħamlu użu mis-servizzi u inizzjattivi li l-Kummissjoni WEB qed tofri sabiex dak li jkun iżomm ruħu aġġornat ma dak kollu li jkun għaddej.

Nawguraw il-Festa t-Tajba lil kulħadd!

Frott il-Bidwi

FREE DELIVERY

13, Triq Rokku Buhagiar, Qrendi
Mob: 99830936 / 99491957

Hinijiet tal-ftuħ:
It-Tnejn, it-Tlieta, il-Ħamis u l-Ğimgħa

mis-6:30am sa 12:00pm u
mill-4:00pm sas-7:00pm

L-Erbgħa: mill-4:00pm sas-7:00pm

Is-Sibt: mis-6:30am sa 12:00pm

Haxix u Frott frisk dirett mingħand il-bidwi

- Preserves • Haxix tal-friżza

Open DAILY
06:00hrs - 22:00hrs

Step 'n' Shop

all your DAILY NEEDS

- **Free Bottle of STEP IN WINE with a purchase of over €60**
- **€10 Voucher from Step In or El Patron Restaurants with a purchase of over €100**

Terms & Conditions Apply.

Step 'n' Shop • Zurrieq Centre • Zurrieq
T + 356 21681190 • **M** + 356 9944 2084

el Patron

Mediterranean Cuisine • Wines • Cafè

*The Only fine dining restaurant in
Wied iz-Zurrieq !*

Congreve Street • Wied iz-Zurrieq • Malta

T +356 2164 0242   EL PATRON

E glengalea@hotmail.com

Step in

RESTAURANT • BAR • LOUNGE

Specialising in Pizza, Pasta & Grills

Wied iz-Zurrieq • Blue Grotto • Malta

T +356 2168 3104 • 9944 2084   E glengalea@hotmail.com

www.stepinmalta.com

Il-fjur u l-futur tas-Socjetà

Charmaine Azzopardi, telenka l-ħidma li ssir fil-Klabb Tfal tat-Titular matul is-sena kollha.

Għaddiet sena oħra u reġa' wasal iż-żmien biex niċċelebraw festa kif jixraq lill-Patruna tagħna l-Imqabbin, Santa Marija. Nistgħu ngħidu li bħal kull sezzjoni fi ħdan is-Socjetà komplejnej nlaqqgħu lil dawn iċ-ċekjen tagħna. Il-klabb tat-tfal jilqa' fih tfal ta' bejn it-3 u t-12-il sena fejn niltaqgħu kull nhar ta' Sibt. Nixtieq nigħbed l-attenzjoni ta' dawk il-ġenituri li għadhom jaħsbu li l-Każin mhux post ta' wliedhom jew li jkunu qed jaħlu l-ħin jekk jiġu għal dawn is-sezzjonijiet. Fil-fatt dan mhux minnu... Hemm bżonn li nibdlu l-mentalità u nħegġu aktar lil uliedna għax dawn huma inizjattivi interessanti li minn ċkunithom apparti li jitgħallmu valuri soċjali u jiżviluppaw il-karatru tagħhom, jitgħallmu wkoll japrezzaw ix-xogħol volontarju li jsir għall-festa. Ta' min jgħid li din l-inizjattiva ma ssibiekk f'kull każin.

Prezentazzjoni tat-Tfal f'Jum it-Tfal

Kien propju fl-20 ta' Novembru 2010 meta twaqqaf il-'Klabb Tfal tat-Titular'. Minn dakħinhar aħna qatt ma ġarisa lura. Fil-laqgħat li għamilna kellna varjetà t'attivitàajiet bħal kant, żfin, krafts, laqgħat ta' tagħlim fejn permezz ta' logħob tal-ħsieb dawn it-tfal wrew interess kbir u dejjem għamlu l-almu tagħhom biex jipparteċipaw, fejn kemm-il darba jissorprenduna bl-intelliġenza tagħhom. Aħna dejjem ngħallmuuhom u nenfasizzaw li dejjem għandhom jaċċettaw lil xulxin u jirrispettaw lil kulħadd.

Waħda mill-attivitàajiet li vera tinzel għasel ma' dawn it-tfal, membri fil-Klabb Tfal tat-Titular hija

dik ta' "Trick or Treat" fi żmien il-Halloween. Din l-attività intlaqgħaet ferm tajjeb kemm mit-Tfal,

Trick or Treat fil-Halloween f'raħalna

li l-hena tagħhom jaraw il-borża timtela bil-ħelu, kif ukoll mir-Residenti, Soċċi u Partitarji li ħabbatnielhom il-bibien. Nistgħu ngħidu li tant kibret din l-attività li qed ikollna naqsmuhom fi gruppi peress li qed ikollna domanda kbira minn tfal li jiġu minn barra r-raħal. Minn hawn nixtieq nirringrażza lil dawk ir-residenti li wrew is-support kbir f'din l-attività u laqaw lil dawn it-tfal fid-djar tagħhom.

Il-partecipazzjoni tat-tfal fl-attività ta' Milied Imdawwal

Fil-Milied imbagħad, it-tfal ikollhom ukoll il-festin tal-Milied li tant ikunu qiegħdin jistennew. It-tfal jiġu bi ħgarhom għal dan il-festin li jsir ta' kull sena bl-ġħajnejha ferm kbira tal-Kumitat Centrali. Fi żmien il-Milied isir ukoll it-tqassim tar-rigali fid-djar mill-Father Christmas. Din l-attività ma tistax tkun suċċess mingħajr l-ġħajnejha tas-Sejjonji Żgħażaq flimkien mal-Go Reds Adoloxxenti Titulari. Minn qalbi nixtieq

It-tfal waqt il-festin tal-Milied

Il-partecipazzjoni tat-tfal fl-attività tal-Presepu Haj

nirringazzjhom tal-għajjnuna mprezzabbi biex iferrħu lit-tfal tagħna.

Ta' min wieħed isemmi wkoll li din is-sena t-tfal pparteċipaw fil-Prespu Haj li sar ġewwa l-Monte Kristo fejn apparti milli kienu animaturi imma għamlu wkoll il-prietka tal-Milied kemm waqt din l-attività kif ukoll fil-pjazza tar-raħal waqt l-attività tas-Sezzjoni Żgħażagħ ‘Milied Imdawwal-. Nixtieq nirringazzja lil-ġenituri li b'sagħrifċċu dejjem tawna s-sopport kollu tagħhom.

Ma nistax ma nsemmix ukoll il-famuż festin tal-karnival, fejn f'atmosfera ta' ferħ u briju, it-tfal jieħdu gost jiġu lebsin il-kostumi kkuluriti. Kemm jisirħu bil-l-ġloġob u ż-żfin f'din l-attività.

Qabel ma ngħalaq dawn il-kelmtejn nixtieq nirringazzja lil-kumitati kollha fi ħdan is-Soċjetà fejn dejjem taw l-ghajjnuna tagħhom meta kellna bżonn. Fl-aħħar u mhux l-inqas nixtieq nirringazzja lil-ħabbi l-amministraturi li żgur li mingħajr l-ideat tagħhom qatt ma jista' jkun possibbli. U fl-aħħar u mhux

It-tfal jieħdu gost waqt il-festin tal-Karnival

l-inqas nirringazzja lill-ġenituri kollha għall-fiduċja u s-sopport li dejjem tawna.

Filwaqt li nawgurawlkom il-festa t-tajba, inheġġiġ kom tibgħatu lil uliedkom ħalli jingħaqdu magħna fil-Klabb Tfal tat-Titular.

Viva l-Kbira Santa Marija

Philip Taxi Service

24 Hours Service

Mob: 7926 9692
Tel: 2168 5117

3M Kebab House
34, Blue Grotto Avenue, Zurrieq

FREE DELIVERY minimum order of €10
Tel: 2164 2986 - 9917 1435
7347 3207

Opening Hours:
Mondays Closed, Tuesdays to Sunday: 11am till Late

3M Take Away
32, Blue Grotto Avenue, Zurrieq

FREE DELIVERY minimum order of €10
Tel: 2164 2986 - 9917 1435
7347 3207

Opening Hours:
Mondays Closed, Tuesdays to Sunday: 4pm till Late

 Perit Toni Bezzina

jawgura
I-Festa t-Tajba
lil kulħadd

Minn fostkom, għalikom...

2, Triq is-Sajjeda, Żurrieq ZRQ 1710, Malta (quddiem iż-Żurrieq Wolves)	23, Pjazza tal-Knisja, Birżeppuğa (faċċata tal-Knisja Parrokkjali)	mob: [+356] 99430012 telephone: [+356] 21490826 website: www.tonibezzina.com e-mail: toni@tonibezzina.com
---	--	---

Festa Santa Marija 2017

Čelebrazzjonijiet fil-Knisja

Il-Hadd, 30 ta' Lulju

Bidu tal-Kwindiċina

6:30pm Quddiesa solenni, talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi l-Kappillan Fr. John P. Curmi.

It-Tnejn, 31 ta' Lulju

Jum I-Għaqdien Reliġużi u I-Fratellanzi

6:30pm Quddiesa. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi Fr. Trevor Fairclough.

It-Tlieta, 1 ta' Awwissu

Jum is-Socji u I-Benefatturi

6:30pm Quddiesa. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi Fr. Trevor Fairclough.

L-Erbgħa, 2 ta' Awwissu

Jum it-Tfal

6:00pm Preżentazzjoni tat-tfal (sa īħames snin) lill-Madonna. Imexxi l-Kan. Dr. Jonathan Farrugia.
6:30pm Quddiesa. Mistiedna t-tfal kollha tal-parroċċa. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi Patri Joe Zahra OP.

Il-Hamis, 3 ta' Awwissu

Jum il-Morda u I-Anzjani

6:30pm Quddiesa għall-morda u l-anzjani tal-parroċċa. Jiġi amministrat is-sagament tal-Grīzma tal-Morda. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi Fr. Trevor Fairclough.

Il-Ġimgħa, 4 ta' Awwissu

Jum I-Għaqda tan-Nar

6:30pm Quddiesa għall-membri u dilettanti tan-nar. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi Fr. Trevor Fairclough.

Is-Sibt, 5 ta' Awwissu

Tifkira tal-Mejtin tal-Parroċċa

6:30pm Quddiesa b'suffraġju għall-mejtin tal-parroċċa, specjalment dawk li mietu mill-ahħar festa. Mistiedna l-qrabu u l-ħbieb tagħhom. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi l-Kappillan Fr. John P. Curmi.

Il-Hadd, 6 ta' Awwissu

Jum il-Familji

6:30pm Quddiesa bis-sehem tal-familji.

Mistiedna specjali l-koppji li din is-sena qed jagħlqu 25 u 50 sena mizzewġin. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi l-Kappillan Fr. John P. Curmi.

It-Tnejn, 7 ta' Awwissu

Jum iż-Żgħażagħ

- 6:30pm Quddiesa bis-sehem taż-żgħażagħ. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi Fr. Trevor Fairclough.

It-Tlieta, 8 ta' Awwissu

Jum is-Sacerdoti, ir-Religjuži u

I-Vokazzjonijiet

- 6:30pm Konċelebrazzjoni mmexxija minn Fr. Trevor Fairclough. Talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni.

L-Erbgħa, 9 ta' Awwissu

Hruġ tal-Istatwa

- 6:30pm Quddiesa kantata, talba tal-kwindiċina u baska sagrmentalni. Imexxi l-Kan. Dr. Jonathan Farrugia.
7:30pm Isir il-hruġ solenni tal-istatwa titulari ta' Santa Marija fuq iz-zuntier tal-knisja u wara jitkanta l-innu *Ave Maris Stella* u l-antifona. Tieħu sehem il-Banda Re ġorġ V.

Il-Ħamis, 10 ta' Awwissu

Jum ta' talb għas-Sacerdoti li servew

fil-parroċċa matul is-snin

- 6:30pm Quddiesa kantata, talba tal-kwindiċina, innu u baska sagrmentalni. Imexxi Fr. Trevor Fairclough.

Il-Ġimħha, 11 ta' Awwissu

L-Ewwel Jum tat-Tridu

- 6:30pm Quddiesa solenni. Iqaddes Fr. Trevor Fairclough. Jipprietka Dun George Schembri. Wara, talba tal-kwindiċina, innu, *Salve Regina*, litanija, antifona u baska sagrmentalni.

Is-Sibt, 12 ta' Awwissu

It-Tieni Jum tat-Tridu

- 8:00am Quddiesa kantata.
6:30pm Quddiesa solenni. Iqaddes P. Joe Zahra OP. Jipprietka Dun George Schembri. Wara, kollox bħall-jum ta' qabel.

II-Ħadd, 13 ta' Awwissu

It-Tielet Jum tat-Tridu

- 8:30am Quddiesa kantata.
6:30pm Quddiesa solenni. Iqaddes l-Kan. Dr. Jonathan Farrugia. Jipprietka Dun George Schembri. Wara, kollox bħall-jum ta' qabel.

It-Tnejn, 14 ta' Awwissu

Lejlet il-Festa

- 8:30am Quddiesa solenni minn Fr. Trevor Fairclough. Wara jitkanta t-Te Deum u l-antifona *Beata Mater*.
6:30pm Transulazzjoni solenni tar-Relikwa minn Triq id-Duluri lejn il-Kappella tad-Duluri fejn isir l-inċensar tar-Relikwa u jsir it-talb. It-Transulazzjoni tkompli mit-Triq tan-nofs għal ħdejn il-Każin ta' Santa Marija u wara fil-Knisja. Wara *Salve Regina*. Imexxi l-Arċisqof Emerit Mons. Pawlu Cremona OP. Wara quddiesa kantata u célébrazzjoni ewkaristika, immexxija mill-istess Isqof.

It-Tlieta, 15 ta' Awwissu

Jum il-Festa

- 7:00am Quddiesa letta.
8:00am Quddiesa letta.
9:15am Quddiesa konċelebrata solenni bil-paniġierku minn Patri Philip Cutajar OFM Cap. Iqaddes Mons. Charles Attard, Direttur tal-Moviment ta' Kana. Mistednin l-għaqdiet soċjali flimkien mal-Kunsill Lokali.
11:15am Quddiesa letta.
5:00pm Quddiesa letta mill-Kan. Dr. Jonathan Farrugia.
6:00pm Għasar solenni minn Mons. Charles Attard. *Salve Regina* u innu.
7:15pm Purċissjoni bl-istatwa artistika, devota u titulari tal-parroċċa mmexxija mill-istess célébrant.
10:15pm Antifona u célébrazzjoni ewkaristika.

It-Tlieta, 22 ta' Awwissu

L-Ottava tal-Festa

- 6:30pm Quddiesa, ripożizzjoni tar-relikwa, *Te Deum* u baska sagrmentalni.

N.B. Il-mužika tat-tridu, lejlet u nhar il-festa tkun taħt id-direzzjoni tas-Surmast Patri Salv Galea OP.

QRAR: Il-Ħadd 13 ta' Awwissu, ikun hawn diversi konfessuri għall-qrar
bejn it-8:30am u l-11:00am u l-4:00pm u s-6:30pm.

Festa Santa Marija 2017

Programm Festi Esterne

Il-Hadd, 30 ta' Lulju

Bidu tal-Kwindicina

- 8.00pm Mixegħla tal-knisja u tal-Każin tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V.
8.00pm Lejla Maltija fil-pjazza ta' quddiem il-Każin. Jieħdu sehem l-aqwa talent Malti bis-sehem tal-Banda Re Ĝorg V.

Matul il-ġranet tal-Kwindicina

- 8.00pm Mixegħla tal-faċċata tal-knisja u l-Każin tas-Socjetà.

L-Erbgħa, 9 ta' Awwissu

Jum il-Ħruġ tal-Vara fuq iz-zuntier

- 7.30pm Hekk kif il-Vara artistika u devota ta' Santa Marija tfeġġġi fuq iz-zuntier, tigi milquġha mill-Banda Re Ĝorg V bid-daqq ta' innijiet Marjani. Tieħu sehem ukoll is-Sopran Imqabbija, is-Sinjura Francesca Farrugia. Inheġġu lil kulħadd sabiex wara ningabru lkoll fil-knisja għal funzjoni qasira.
8.30pm Il-Banda Re Ĝorg V taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM tagħti bidu għall-ewwel marċ tagħha li jibda mill-Pjazza tal-Knisja.

Il-Hamis, 10 ta' Awwissu

Jum il-Banda

- 8.15pm Marċ trijonfali mill-Banda Re Ĝorg V li jibda minn ħdejn il-bini Municipali tal-Kunsill.
9.00pm Wara li nassistu għall-wasla tal-mistednin distinti, il-Banda Re Ĝorg V dejjem taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM, tagħti bidu għall-Programm Vokali u Strumentali fuq il-planċier taħt il-Patrocīnu tal-Excellenza Tiegħu Mr Stuart Gill OBE, Kummissarju Għoli Ingliż għal Malta. Wara jsir riċeviment għall-mistednin distinti, soċċi, benefatturi u partitarji kollha

Il-Ġimgħa, 11 ta' Awwissu

L-Ewwel Jum tat-Tridu

- 8.30pm Il-Banda San Ġużepp ta' Hal Kirkop taħt id-direzzjoni ta' Mro Brian Cassar tibda marċ brijuż minn quddiem il-

Kažin għal madwar diversi toroq fir-rahal li jerġa' jispiċċa quddiem il-Każin.

Is-Sibt, 12 ta' Awwissu

It-Tieni Jum tat-Tridu

- 8.30pm Il-Banda Unjoni ta' Hal Luqa taħt id-direzzjoni tas-Surmast direttur tagħha John D. Zammit F.V.C.M. tibda marċ brijuż minn quddiem il-Każin għal madwar it-toroq ewlenin tar-raħal li jerġa' jispiċċa quddiem il-Każin.

Il-Hadd, 13 ta' Awwissu

It-Tielet Jum tat-Tridu

- 9.00pm Il-Banda tas-Socjetà Santa Marija, il-Banda Re Ĝorg V, taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM, tibda l-marċ tradizzjonali tal-ahħar tridu organizzat u mmexxi miż-żgħażaq. Bhas-soltu, jakkumpanja l-marċ il-briju tas-soċċi u partitarji. Wara l-marċ jingħata bidu għal spettaklu kbir li jinkludi filmati awdjobiżivi u spettaklu mħejji mis-Sezzjoni Żgħażaq bħala bidu tal-25 sena anniversarju, fil-Pjazza quddiem is-Sede tas-Socjetà.

It-Tnejn, 14 ta' Awwissu

Lejliet il-Festa

- 8.00pm Il-Banda San Mikael ta' Haż-Żabbar taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM tibda marċ mat-toroq tal-Imqabba.
8.00pm Programm Strumentali mill-Banda King's Own tal-Belt Valletta taħt id-direzzjoni ta' Mro Joseph Galea gewwa l-pjazza tar-rahal.
10.00pm Il-Banda San Mikael ta' Haż-Żabbar taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM, tesegwixxi Programm Strumentali gewwa l-pjazza tar-rahal.

It-Tlieta, 15 ta' Awwissu

L-Għid tal-Assunta

- 12.00pm Il-Banda Re Ĝorg V għal darb'oħra mmexxija minn Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons),

- ALCM tibda l-marċ popolari ta' filghodu minn quddiem il-Kažin għal madwar it-toroq principali tar-rahal. Hekk kif jintem il-marċ, nassistu għal spettaklu ta' karti sinkronizzati mal-mużika organizzat għall-ewwel darba mis-Sezzjoni Żgħażaq ġewwa raħalna.
- 6.00pm** Il-Banda Peace tan-Naxxar taħt id-direzzjoni ta' Mro Lino Pirotta tibda marċ minn Triq San Bažilju sal-Pjazza, tidħol fiz-zuntier tal-knisja u tilqa' l-ħruġ tal-Vara artistika u devota ta' Santa Marija b'innijiet Marjani. Wara l-banda tkompli takkumpanja l-Vara matul il-purċissjoni.
- 7.15pm** Il-Banda Queen Victoria taż-Żurrieq taħt id-direzzjoni ta' Mro Alfred Farrugia L.Mus. L.C.M issellem l-Vara Titulari minn fuq il-planċier bid-daqq tal-Ave Marija u innijiet oħra. Tieħu sehem ukoll is-Sopran Imqabbija is-Sinjura Francesca Farrugia. Wara l-istess banda tkompli b'marċ qasir.
- 8.45pm** Malli l-Vara tasal quddiem il-Kažin, il-Banda Queen Victoria mmexxija minn

Mro Alfred Farrugia L.Mus. L.C.M tesegwixxi l-Innu l-Kbir lil Marija Mtellgħa s-Sema, kompożizzjoni tal-Kav. Mro George Martin, fuq kliem tal-W.R. Patri J.M. Ghigo. Jieħu sehem il-Baritonu Louis Cassar, it-Tenur Joseph Aquilina kif ukoll il-Kor Bel Canto taħt id-direzzjoni ta' Mro Herman Farrugia Franz. Wara l-istess banda tkompli bil-Programm Strumentali.

- 10.30pm** Wara r-ringrażżjament ġewwa l-knisja mill-membri u ammiraturi tan-nar, il-Banda Re Ġorġ V mmexxija minn Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM tkompli tal-legrana b'marċ qasir li jintemmin quddiem il-Kažin.

It-Tlieta, 22 ta' Awwissu

L-Ottava tal-Festa

- 7.30pm** Mixegħla tal-faċċata tal-knisja kif ukoll tal-Kažin tas-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V. Nagħlqu l-Festa ta' din is-sena b'serata ta' kant u divertiment quddiem il-Kažin.

Festa Santa Marija 2017

Minn fejn ser jgħaddi l-Marċ

Għal darba oħra permezz ta' din il-paġna se nagħtu ftit dettalji rigward ir-rotot u tagħrif ieħor fuq il-banet mistiedna. Din is-sena se jkollna sitt baned mistiedna għall-Festa Titulari ta' Santa Marija. Però qabel ma nagħtukom aktar dettalji, nieħdu l-opportunità biex bħas-soltu nħeġġukom takkumpanjaw il-marċ matul it-triq kollha, u sabiex nagħtu dehra isbaħ lir-raħal tagħna għal matul il-festa permezz tat-tiżżejjin mad-djar tagħkom. Infakkru wkoll fl-imġiba tajba matul il-jiem tal-festa. Għalhekk dan li ġej huwa programm fid-dettall tar-rotot tal-marċi kif ukoll is-sehem tal-banet rispettivi.

L-Erbgħa, 9 ta' Awwissu *Hruġ tal-Vara fuq iz-zuntier*

7.30pm Wara li tilqa' l-Vara artistika u devota ta' Ommna Marija Assunta bi programm ta' innijiet Marjani fuq iz-zuntier tal-knisja, il-Banda Re Ġorġ V, taħt it-tmexxija ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM, tkompli tferraħ it-toroq tarraħal b'marċi brijuži. Il-marċ jgħaddi hekk: Triq Santa Katarina, Triq il-Kileb, Triq iċ-Ċavi, Triq Santa Marija, Triq Santa Katarina, Misraħ il-Ğublew tad-Djamanti, Triq is-Sejba, Misraħ il-Miżjoni ż-Żgħira, Triq il-Madonna tal-Ġilju ghall-Pjazza tal-Knisja u jintem quddiem il-Kažin.

Il-Ħamis, 10 ta' Awwissu *Jum il-Banda*

8.15pm Jerġa' jmiss lill-Banda Re Ġorġ V, taħt id-direzzjoni tas-Surmast direttur tagħha, Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM, tagħmel marċ li jibda minn ħdejn il-Bini Municipali tal-Kunsill għall-Pjazza tal-Knisja, Triq San Bažilju u jintem fil-Pjazza quddiem il-Kažin. Wara l-Banda tagħti bidu għall-Programm Vokali u Strumentali annwali tagħha.

Il-Ġimgħa, 11 ta' Awwissu *L-Ewwel Jum tat-Tridu*

8.30pm Il-Banda San Ġużepp ta' Hal Kirkop taħt id-direzzjoni ta' Mro Brian Cassar tagħmel marċ li jibda minn quddiem il-Kažin u jkompli kif ġej: Triq San Bažilju, Sqaq l-Isptar, Triq Triq Mikielang Sapiano, Triq il-Konvoj

ta' Santa Marija, Triq il-Katakombi, Triq Hal Kirkop, Triq Dun Nikol Zammit, Triq Dun Geraldu Mangion, Triq in-Nazzarenu, Triq Hal Kirkop, Triq il-Ħajt tal-Matla, Triq George Martin, Triq Mons. Alfons Caruana, Triq Xandru Farrugia, Triq il-Konvoj ta' Santa Marija, Triq il-Barriera, Triq il-Harrigiet, Triq l-Imterrqa, Misraħ il-Fidwa, Triq San Mikael, Triq San Bažilju u Pjazza tal-Knisja u jintem quddiem il-Kažin.

Is-Sibt, 12 ta' Awwissu *It-Tieni Jum tat-Tridu*

8.30pm Il-Banda Unjoni ta' Hal Luqa taħt id-direzzjoni tas-Surmast direttur tagħha John D. Zammit F.V.C.M. tagħmel marċ li jibda minn quddiem il-Kažin u jkompli kif ġej: Triq il-Madonna tal-Ġilju, Triq l-Aħwa Ghigo, Triq il-Barumbara, Triq il-Madonna tal-Ġilju, Triq ix-Xriek, Triq il-Mithna, Triq it-Troll, Triq il-Pal, Misraħ ġublew tad-Djamanti, Triq il-Konvoj ta' Santa Marija, Triq il-Murselli, Triq Hal Kirkop, Triq l-Ispnar, Triq il-Familja Brancati, Triq it-Torba, Triq iż-Żurrieq, Triq Saljatura, Triq il-Qrendi, Misraħ ġublew tad-Djamanti, Triq Santa Katarina, Triq il-Kileb, Triq il-Konvoj ta' Santa Marija, Triq Karmenu Ciantar, il-Pjazza tal-Knisja u jintem fil-Pjazza quddiem il-Kažin.

Il-Ħadd, 13 ta' Awwissu *It-Tielet Jum tat-Tridu*

8.30pm Il-Banda Re Ġorġ V dejjem taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM tagħmel il-marċ tradizzjonali tagħha fost il-briju kbir u l-ispettaklu li ġejew għalina s-Sezzjoni Żgħażagħ. Il-marċ jibda minn quddiem il-Kažin u jkompli hekk: Pjazza tal-Knisja, Triq San Bažilju, Triq Valletta, Triq il-Fjuri, Triq il-Parroċċa mit-tarf, il-Pjazza tal-Knisja, Triq San Bažilju u jintem fil-Pjazza quddiem il-Kažin.

It-Tnejn, 14 ta' Awwissu

Lejlet il-Festa

- 8.00pm** Il-Banda San Mikiel ta' Haż-Żabbar taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM tibda marċ minn Triq il-Pal u jkompli hekk: Triq it-Troll, Triq is-Sejba, Triq Santa Katarina, Triq San Innoċenzu, Triq Mikielang Sapiano, Triq il-Konvoj ta' Santa Marija, Triq Karmenu Ciantar u jintemmi fil-Pjazza quddiem il-Kažin.
- 8.00pm** Il-Banda King's Own tal-Belt Valletta taħt id-direzzjoni ta' Mro Joseph Galea tesegwixxi programm strumentali quddiem il-Kažin u wara tagħmel marċ li jibda minn quddiem il-Kažin u jkompli għal Triq il-Parrocċa, Triq id-Duluri, Pjazza tal-Knisja u jintemmi fi Triq Karmenu Ciantar.
- 10.00pm** Il-Banda San Mikiel ta' Haż-Żabbar taħt id-direzzjoni ta' Mro David Agius tagħlaq is-serata mužikali permezz ta' programm strumentali quddiem il-Kažin.

6.00pm Il-Banda Peace tan-Naxxar taħt id-direzzjoni ta' Mro Lino Pirotta tibda marċ minn Triq San Bažilju, Triq Valletta, Triq il-Parrocċa ghall-Pjazza. Tidħol fiz-zuntier tal-knisja u tilqa' l-ħruġ tal-Vara artistika ta' Santa Marija b'innijiet Marjani. Wara l-banda tkompli takkumpanja l-Vara matul il-purċijsjoni.

7.15pm Il-Banda Queen Victoria taż-Żurrieq, taħt it-tmexxija ta' Mro A. Farrugia, L.Mus.L.C.M, flimkien mas-Sopran Francesca Farrugia, issellem lill-Vara bl-Ave Marija.

8.45pm Hekk kif il-Vara tasal quddiem il-Kažin tas-Soċjetà tagħna, il-Banda Queen Victoria taż-Żurrieq, taħt it-tmexxija ta' Mro A. Farrugia, L.Mus.L.C.M., tesegwixxi l-kbir Innu lil Marija Mtellgħa s-Sema, kompozizzjoni tal-maħbub u qatt minsi eks-Surmast il-Kav. G. Martin, A.Mus.L.C.M., O.S.T.J., fuq versi tad-Direttur Spiritwali Patri J.M. Ghigo SJ. Ikantaw il-Baritonu Louis Cassar, it-Tenur Joseph Aquilina kif ukoll il-Kor Bel Canto taħt id-direzzjoni ta' Mro Herman Farrugia Franz. Wara, bis-sehem tal-istess kor, jiġi esegwit l-Innu Marċ Popolari Marija Assunta, kliem u mužika tal-mibki Mro Leonard Farrugia. L-istess banda tkompli bil-Programm Strumentali tagħha sakemm jasal il-ħin tad-dħul tal-purċijsjoni meta terġa' ssellem lil Ommna Marija Assunta bid-daqq tal-Ave Marija.

10.30pm Wara l-Barka Sagħmentali u r-ringrażżjament kollettiv fil-knisja mill-Għaqda tan-Nar tas-Soċjetà, il-Banda Re ġorg V tagħlaq il-festa b'marċ qasir li jintemmi quddiem il-Kažin.

It-Tlieta, 15 ta' Awwissu

L-Ġhid tal-Assunta

- 12.00pm** Il-Banda Re ġorg V, taħt it-tmexxija ta' Mro David Agius A.Mus LCM, A.Mus VCM(Hons), ALCM, tagħmel il-marċ tradizzjonali ta' fil-ghodu li jibda minn quddiem il-Kažin u jkompli għal Triq il-Madonna tal-Ğilju, Misraħ il-Missjoni ż-Żgħira, Triq il-Miħna, Triq Santa Katarina, Triq il-Parrocċa, Triq San Bažilju, Triq Valletta, Triq il-Fjuri, Triq il-Parrocċa għall-Pjazza quddiem il-Kažin.

Festa Santa Marija 2017

Programm Pirotekniku

Il-Hadd, 30 ta' Lulju

Bidu tal-Kwindiċina

- 8.00am Hruq ta' murtali tal-bomba u murgaletti.
12.00pm Hruq ta' murtali tal-bomba u murgaletti.
7.15pm Mad-daqq tal-Barka Sagumentali wara l-funzjoni tal-Kwindiċina tinharaq kaxxa infernali u murgaletti.
9.15pm Hruq ta' beraq pront u murtali tal-kulur.

L-Erbgħa, 9 ta' Awwissu

Hruġ tal-Vara Titulari fuq iz-Zuntier

- 8.00am Hruq ta' murtali tal-bomba u murgaletti.
12.00pm Hruq ta' murtali tal-bomba u murgaletti.
7.30pm Mal-Hruġ tal-Vara fuq iz-Zuntier isir hruq ta' salut, musketterija, kaxxa infernali u murgaletti bil-logħob.
9.30pm Hruq ta' murtali tal-beraq pront u tal-kulur.
11.00pm Hruq ta' musketterija ma' tmiem il-marċ. Wara jsir hruq ta' logħob tan-nar tal-art.

Il-Ġimgħa, 11 ta' Awwissu

L-Ewwel Jum tat-Tridu

- 8.00am Hruq ta' murtali tal-bomba u murgaletti.
12.00pm Hruq ta' murtali tal-bomba u murgaletti.

- 8.15pm Mal-Barka Sagumentali fi tmiem il-funzjoni tat-Tridu jsir hruq ta' musketterija u murgaletti bil-logħob.
9.30pm Hruq ta' murtali tal-beraq pront u tal-kulur.
11.30pm Hruq ta' musketterija ma' tmiem il-marċ u wirja ta' logħob tan-nar tal-art.

Is-Sibt, 12 ta' Awwissu

It-Tieni Jum tat-Tridu

Kollox bħall-jum ta' qabel.

Il-Hadd, 13 ta' Awwissu

It-Tielet Jum tat-Tridu

Kollox bħall-jum ta' qabel.

It-Tnejn, 14 ta' Awwissu

Lejlet il-Festa

- 9.30am Mad-daqq tat-Te Deum ikun hemm hruq ta' musketterija, kaxxa infernali u diversi murgaletti bil-logħob.
11.45am Hruq ta' murtali tal-bomba u murgaletti bil-logħob.
6.30pm Mal-hruġ tal-purċiżjoni tat-Tranžulazzjoni jkun hemm hruq ta' salut, kaxxa infernali u wirja kbira ta' settijiet ta' murgaletti bil-logħob.

- 9.30pm** Jingħata bidu għall-ispettaklu kbir u innovattiv ta' logħob tan-nar tal-ajru sinkronizzat mal-mužika li jinkludi salut, bombi sinkronizzati, blalen u disinni, sfejjer, baraxxijiet kbar u spettakolari, it-Torri tad-Dawl, settijiet ta' murtali tradizzjonali tal-beraq pront, beraq tal-kulur, beraq bil-logħob u murtali tal-kulur. Ix-xogħol sinkronizzat se jinharaq bis-sistemi kompjuterizzati *PyroDigit*, *FireOne* u *Ten2*.
- 11.30pm** Wirja kbira ta' logħob tan-nar tal-art originali u mekkanizzat.

It-Tlieta, 15 ta' Awwissu

L-Għid tal-Assunta

- 8.00am** Hruq ta' murtali tal-bomba u martaletti.
- 9.30am** Mad-daqq tal-Glorja jkun hemm ħruq ta' murtali tal-bomba, kaxxa infernali u martaletti bil-logħob.
- 11.45am** Hruq ta' murtali tal-bomba akkumpanjat mid-daqq tas-sirena, segwit minn ħruq ta' martaletti bil-logħob.
- 7.15pm** Waqt il-ħruġ tal-Purċijsjoni bil-Vara titulari u artistika ta' Santa Marija mnaqqxa fl-injam u mogħniha b'pedestall tal-fidda, jiġi sparat salut.

Hekk kif l-vara devota tal-Patrunga tal-Imqabba toħroġ fuq iz-zuntier u tindaqq l-'Ave Maria', tinħaraq musketterija u kaxxa infernali spettakolari li se tkun tinkludi ħafna baraxxijiet u logħob ieħor u li tkun mahruqa bis-sistema kompjuterizzata *FireOne*. Wara l-kaxxa infernali jkun hemm wirja kbira ta' martaletti bil-logħob li jakkumpanjaw il-purċijsjoni. Hekk kif jiġi esegwit l-Innu lil Santa Marija Mtellgħa s-Sema wara li l-Vara titulari tkun waslet quddiem is-sede tas-Soċjetà Santa Marija, isir ħruq ta' kaxxa infernali, murtali tal-beraq pront u tal-kulur.

- 9.30pm** Hekk kif jiġi esegwit l-Innu lil Santa Marija Mtellgħa s-Sema wara li l-Vara titulari tkun waslet quddiem is-sede tas-Soċjetà Santa Marija, isir ħruq ta' kaxxa infernali, murtali tal-beraq pront u tal-kulur.
- 10.15pm** Hekk kif il-purċijsjoni bil-vara tal-Patrunga tal-Imqabba tkun se tidħol, isir ħruq ta' kaxxa infernali tal-kulur. Wara, fil-knisja, tingħata l-Barka Sagħmentali flimkien mal-partitarji u dawk kollha involuti fil-logħob tan-nar bħala ringrażżjament lil Santa Marija.

It-Tlieta, 22 ta' Awwissu

L-Ottava tal-Festa

- 6.00pm** Mal-ħruġ tal-purċijsjoni tarrepożiżżej tinħaraq musketterija.

Nota mill-Bord Editorjali

Bħas-snin ta' qabel, dan ix-xogħol kollu sar bis-saħħha tal-membri tal-Ġhaqda tan-Nar Santa Marija. F'isem il-Kumitat Eżekuttiv, nieħdu din l-opportunità biex f'isem is-soċċi u l-partitarji kollha, niringrażżjaw lill-membri kollha ta' din l-Ġhaqda tan-Nar kif ukoll lil kull min għen sabiex jittella' dan il-programm vast ta' logħob tan-nar. Jalla jkollhom is-sodisfazzjon stiħi ta' xogħolhom u nitolbu biex Santa Marija tħarishom waqt ġidmiethom fil-kamar tan-nar u wkoll waqt il-ħruq.

l-Ġhaqda tan-Nar Santa Marija hija r-rebbieħha tal-Ewwel Kampjonat Internazzjonali tan-Nar ta' Malta li sar fl-2006 fil-Port il-Kbir, filwaqt li sena wara ġiet inkurunata wkoll bir-rebħ tal-Kampjonat Dinji tan-Nar 'Caput Lucis' f'Ruma, l-Italja. Fl-2010 l-Ġhaqda Nar tal-Art Santa Marija rebħet il-Festival Nazzjonali tan-Nar tal-Art fuq il-Fosse tal-Furjana.

Fl-2014, l-Ġhaqda tan-Nar kompliet iż-żid il-kullana ta' successi permezz tal-premju tal-Artiġjanat, għal xogħol innovattiv.

Messagg mill-Group “Go Reds”

Adoloxxenti mimlijin enerġija biex jiċċelebraw kif jixraq il-festa ta’ Santa Marija

**Maria Galea, tagħti ħarsa lejn sena attivitajiet organizzati fi ħdan il-Klabb Go Reds,
Adoloxxenti Titulari**

Nixtieq nibda billi nagħti merħba lill-adoloxxenti godda li ngħaqdu magħna f'dan il-klabb matul din is-sena. Fi Frar 2014 nibtet l-idea li jingħaqad grupp għall-adoloxxenti bejn 12 u 16-il sena. Ta’ kull sena wara li tkun ghaddiet il-festa aħna niffurmaw kumitat ġdid, fejn wara li aħna l-amministraturi niddiskutu flimkien biex ninnominaw lil dik il-persuna habrieka ta’ dan il-grupp bħala kariga ta’ President. Nixtieq nawgura lil Michela Ellul f’din il-kariga għax-xogħol siewi li tagħti f'dan il-grupp kif ukoll fil-ħidma li dejjem tat lis-Socjetà.

Qegħdin ngħixu ħajja impenjattiva immens imma bħala klabb nagħmlu mezz li niltaqgħu darba fil-ġimgħa. L-adoloxxenti jingħabru bi ħgarhom għal-laqgħa fejn inħossni sodisfatta ngħid li huma digħi kapaċi jmexxu laqgħa wahidhom. Niddiskutu temi addattati għalihom, relatati mal-problemi li jaffaċċaw fil-ħajja ta’ kuljum fejn ngħinuhom ikunu sodi u li jaħarbu minn kull vizzju. Huma saru qishom familja waħda flimkien fejn filwaqt li joħorgu b'ideat ta’ avventuri u ħruġ li jkunu jixtiequ jorganizzaw imma ma joqgħodux lura milli jagħtu daqqa t’id lil diversi Sezzjonijiet fi ħdan l-istess Socjetà.

Kien ta’ għajjnuna kbira waqt l-armar u żarmar fit-toroq fi żmien il-festa. Nista’ ngħid li dawn l-adoloxxenti hadmu id f’id u dejjem kien hemm f’kull attivitā li ġiet organizzata mis-sejjoni Żgħażagħ. Apparti milli marru jagħtu daqqa t’id biex saru l-preparamenti għall-Presepu Haj li sar ġewwa Monte Kristo, huma libsu ta’ kuljum biex kien parti minn dan.

Membri tal-Go Reds fl-attività Miled Imdawwal

Membri tal-Go Reds waqt il-Presepu Haj

Għat-tielet sena konsekuttiva huma żammew l-appuntament fejn organizzajna Cake and Plant Sale fl-okkażjoni ta’ Jum l-omm. B’differenza li din is-sena saret attivitā magħlquda flimkien mas-Sejjoni Żgħażagħ bħala Family Day. Morna flimkien inħabbu l-bibien madwar parti mir-raħal fejn ġbarna għal għannej fil-ġħajnejn. Din is-sena ser nerġgħu natuhom lil Puttinu Cares f’Settembru li ġej. Grazzi lil dawk in-nies kollha li taw il-kontribut tagħhom.

Partecipazzjoni attiva fl-attività Healthy Vibes

Ma jonqosx il-ħin ta’ divertiment li nqattgħu flimkien. Organizzajna BBQs, Picnics, Day by the Pool, Night hike fi żmien il-Halloween u kif ukoll il-famuż Camping li jkunu qiegħdin jistennew ta’ kull sena. Nista’ ngħid li dawn saru qishom familja. Aħna nħossuna ferm kburin meta naraw din l-għaqda bejniethom.

MAYPOLE

since 1900

BREAD

FROZEN

CAKES

PASTRIES

ICE-CREAM

PARTY FOOD

OUTSIDE CATERING

Nothing says homemade like Maypole

Find us on
Facebook

www.maypole.com.mt

Triq Bronja, Zurrieq, ZRQ2010

(+356) 22581542 - zurrieq@maypole.com.mt

Opening Hours

Monday to Sunday, 06:00hrs – 21:00hrs

Viri's Take Away

Delivery fis-South
kollu ta' Malta!

Opening Hours

Tuesday to Thursday: 6.30pm - 10.30pm

Friday to Sunday: 6.30pm - 11.00pm

28, The Strand, Kalkara

Tel: 2180 2993   Mob: 9961 8728, 9980 2763

An advertisement for Daewoo Zephir Finlux air conditioners. It features a woman sleeping comfortably under a blanket, with an air conditioner unit mounted on the wall above her. The unit has energy efficiency ratings of A++ and A+++ indicated by green arrows. The text "INVERTER TECHNOLOGY air conditioner" is displayed next to the unit. A "5 YEAR WARRANTY" badge is shown. The Daewoo Zephir Finlux logo is in the bottom left. In the bottom right, there is a promotional offer: "FROM € 50 for 12 months INSTALLED".

DAEWOO

ZEPHIR

FINLUX

aZ TD
ELECTRONICS
LOOK NO FURTHER

Attard Outlet 70, Pitkall Road, Attard.
t: (356) 2731 9555, 7731 9555

Qormi Outlet PAVI Shopping Complex, Manwel Dimech Street, Qormi.
t: (356) 2731 9444, 7731 9444

Service Centre AtoZ Electronics Service Centre, Il-Vittmi Tal-Gwerra Street, Swatar.
t: (356) 2731 9555, 7731 9002

Il-grupp tal-Go Reds li attendew il-Camping

Minn qalbi nixtieq nawgura lil Karl Ghigo fejn din is-sena qed jagħmel parti mis-Sejjjoni Żgħażagħ. Dan kien wieħed li kien jifforma parti mill-klabb

Membri tal-Go Reds waqt logħob logħba

Membri tal-Go Reds waqt il-Pool Party

‘Tfal tat-Titular’ u wara kien jagħmel parti mill-klabb tal-adolloxenti. Nawgurawlu aktar ħidma fi ħdan is-Socjetà.

Nixtieq nagħlaq dan il-messaġġ billi minn qiegħ qalbi nirringrazza lil Warren Bondin u lil Silvana Tabone, li jkunu ta’ għajjnuna biex jitmexxa dan il-klabb u lil bosta oħra jn li dejjem kienu hemm għalina u li żgur li mingħajr l-ghajnejha tagħhom ma konniex ser naslu s’ hawn. Nixtieq nirringrazza wkoll lil ġenituri li jtuna support kbir u b’hekk jimlewna b’enerġija kbira biex inkomplu naħdmu ma’ dawn l-adolloxenti. Nixtieq inħegġegħ lil dawk il-partitarji li għandhom it-tfal ta’ eta bejn it-12 u 16-il sena biex jinkoräguwhom ħalli jingħaqdu magħna f’dan il-klabb, biex insaħħu s-Socjetà tant għażiżha għalina, filwaqt li nbeduhom mill-vizzji ħżiena. Grazzi kbira mill-qalb.

Viva Santa Marija, il-patrunga tagħna l-Imqabbin.

ViPER
Garage

*Body Modifications
Mechanical Repairs*

*Bartmik Industrial Estate,
Level -2, Garage 3,
Sqaq il-Mithna,
Off Mqabba Road,
Qrendi.
Tel: 99420835
Email: viper.ivan@gmail.com*

*Classic Car
Restoration
Panel Beating*

Inkomplu nkabbru l-kultura sportiva fis-Socjetà

Jean-Paul Muscat jelenka dwar it-tkabbir tal-qasam sportiv fi ħdan is-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V u dwar is-suċċessi miksuba matul l-istaġun li għadda.

Il-qasam sportiv matul din is-sena kompla jikber fi ħdan is-Socjetà Santa Marija Banda Re ġorġ V permezz ta' tim ġdid fil-logħba tal-pool, kif ukoll minħabba t-twaqqif tat-tim tad-darts.

Il-St. Mary Pool Team kompla jikber permezz tar-raba' tim tal-pool (St. Mary Mqabba D). Permezz ta'dan it-tim il-ġdid, is-Socjetà matul din is-sena kellha rapreżentazzjoni f'kull kategorija tal-Malta Pool Association league. Ta' min jgħid li s-St. Mary Pool Team huwa kompost minn 42 membru, u b'hekk sar l-akbar għaqda fi ħdan il-Malta Pool Association.

Din is-sena 1-ewwel tim (St. Mary Mqabba A)

kompla jilgħab fl-ġħola diviżjoni tal-Premier Division. It-tieni tim (St. Mary Mqabba B) din is-sena ppartecipa għall-ewwel darba fl-ġħola diviżjoni tal-Premier Division. Dawn iż-żewġ timijiet kellom prestazzjonijiet tajbin ħafna u laħqu l-ġħanijiet ewlenin li ħadmu għalijhom – li kienu li nsalvaw postna f'dawn id-diviżjonijiet. Żgur li ma kinitx xi haġa faċli però dejjem emminna fil-ħiliet tgħħana. It-tielet tim (St. Mary Mqabba C) li din is-

sena lagħab fit-tieni diviżjoni ġie promoss ukoll għall-ewwel diviżjoni wara li spicċa fit-tieni post tal-grupp. Dan it-team għamel wirjet tajbin ħafna u rnexxielu

It-tim St. Mary Mqabba A

It-tim St. Mary Mqabba B

It-tim St. Mary Mqabba C

It-tim St. Mary Mqabba D

Open Monday to Sunday 8.00 - 13.00
Monday to Friday 14.30 - 19.00

f facebook.com/xarolladentalclinic

164, Triq Matteolo Saliba, Żurrieq ŻRQ 2021
Tel: 2164 1741
xarolladental@gmail.com

**GREAT COCA-COLA TASTE
ZERO SUGAR, ZERO CALORIES**

JMA Aluminium works

Joseph Mizzi Aluminium works

FREE QUOTATIONS

Address Work shop & Office
LQA040A
Luqa industrial estate
Luqa, MALTA.

Tel/fax : 00356-21807851
mob : 99445686
Email : mizalum@gmail.com

For aluminium products with competitive prices and professionally done with years of experience in aluminium works.

We fabricate aluminium apertures like doors & windows with new profiles and a large range of colours .

We cater for customer made structure as greenhouse,verandas,skylight,facades and more.

Call for free quotation for :

Louvers fixed & adjustable
Double glazed apertures (with Argon Gas)
Showers & Partitions
Insect screens & Roller nets
Hinged , Sliding & Revolving apertures
Maltese Balcony's , Stairs & Handrails
Security Main Doors
Arched apertures & Folding doors

We do also Soffit Ceilings in Mineral Fibre & Gypsum in various models

*Love of beauty is taste.
The creation of beauty is art.*

Arti Genjali
...ta' Skutu

Mob: 9982 0269

 like us on
facebook

jikseb l-ahjar pozizzjoni f'dawn l-ahħar 3 snin li ilu jikkompeti. F'din l-iskwadra kellna xi players ġodda u li laħqu livell verament tajjeb. Ir-raba' tim (St. Mary Mqabba D) li din is-sena lagħab għall-ewwel darba fit-tielet diviżjoni gie promoss ukoll għat-tieni diviżjoni wara li spicċa fir-raba' post tal-grupp. Għal darba oħra l-għaqda u l-armonija kienu kruċjali biex stajna nġibu dawn ir-riżultati.

Minn fost il-membri tal-St. Mary Pool Team, kien hemm ukoll tnejn minnhom li irrapreżentaw lil din is-Soċjetà lil hinn minn xtutna f'diversi kampjonati. Philip Zammit, wara li kwalifika fuq rankings professionali gewwa pajjiżna tela' jirrapreżenta lis-Soċjetà fil-European Pool Championships gewwa Blackpool fi Frar li għaddha, u lagħab mat-Tim Nazzjonali Malti tal-irġiel. It-tim Malti spicċa bħala *runners up* f'dan il-kampjonat.

Joseph Zammit wara li rebaħ ranking nazzjonali tal-Malta Pool Association ta' taħt it-18-il sena, kif ukoll

Philip Zammit, li tħel' jirrapreżenta lis-Soċjetà fil-European Pool Championships

Il-hidma waqt it-tibdil tal-pannijiet tal-imwejjed tal-billiards.

Il-Gear ufficjali li l-players jilbsu għal waqt il-logħob

wara li rebaħ il-Kampjonat Nazzjonali tal-Pool, issa ser ikun qed jirrapreżenta lil Malta gewwa Blackpool f'Ġunju fil-kampjonat dinji.

Sabiex setgħu jinkisbu dawn ir-riżultati ferm sbieħ għal din is-Soċjetà, kien hemm hidma oħra li saret sabiex dawn it-timijiet ikunu jista' u jippratil kaw u jilgħabu f'ambjent addattat għall-dan l-sport. Fost xogħliji li saru kien hemm it-tibdil taż-żewġ pannijiet tal-imwejjed tal-billiards. It-timijiet ipparteċipaw fid-diversi tournaments li organizzaw bejnietom gewwa l-każin, fosthom fl-attività *Healthy Vibes*. Din is-sena tnieda uffiċjalment il-għażżeen uffiċjali li l-players jilbsu għall-waqt il-logħob. Sabiex dawn il-gears setgħu isiru, kellom jingiebu diversi sponsors lokali kif ukoll internazzjonali. Minn hawn nieħu l-opportunità li nirringrazza lil dawn id-diversi kumpaniji li emmnu fina u tawna l-appoġġ tagħhom.

Illum il-ġurnata l-logħba tal-pool saret parti mis-Soċjetà tagħna fejn ta' kuljum tara nies ġodda jieħdu interess u tfal jitgħallmu, kif wkoll tara nies jieħdu pjaċir iqattgħu siegħa jħarsu lejn il-players jittrenjaw kif ukoll jagħtu l-appoġġ meħtieg waqt il-logħob.

Nawgura l-festa t-tajba lill-Imqabbin kollha.

St. Mary Mqabba Darts Team

Wara nuqqas ta' sentejn, membri fi ħdan is-Soċjetà hassew il-ħtieġa li għandu jerġa jingħaqad it-team tad-darts. Kien għal bidu ta' Settembru 2016 fejn dan it-team gie ffurmat mill-ġdid, u ħsibna biex napplikaw mal-MDA biex nippartekk fil-league ta' dan l-isport. Tkellimna mal-kumitat u dan provvidna l-kamra li hemm fl-intrata tal-każin u hemmhekk saru 2 dartboard fejn it-team ikun jista' jittrenja u jilgħab il-logħob home tiegħu. Il-bidu kien iebes għax it-team huwa kompost minn diversi players ġodda fejn għalina din kienet l-ewwel esperjenza tagħna f'league kompetitiv. Biss matul iż-żmien bdejna niksbu l-espejenza u bdew gejjin ukoll l-ewwel rebħiet għal dan it-team ġdid!

Matul is-sena ħdimna wkoll biex irrinovajna l-kamra u bil-ghajjnuna tal-Kumitat Eżekuttiv, ħadna ħsieb li nduruha fejn sar anke xi xogħol ta' tikħil u żebgħa, fejn nistgħu ngħidu li llum għandna kamra ġidida! Saru wkoll tournaments fejn bis-saħħha ta' dawn it-tournaments inxraw dartboards ġodda biex ikunu jistgħu jidher għal logħob kompetitiv! Grazzi lis-Sur Mario Farrugia li qed isselifna scoreboard li qiegħda tikkumplimenta oħra li nxrat u għiet regalata lilna mis-Sezzjoni Żgħażagħ, grazzi wkoll lill-sponsors li emmnu fina biex issa ha jkollna gear ġidid għat-team kollu għall-istaġun li jmiss!

Dan l-istaġun serva ta' esperjenza għalkemm

BIMBI BABY SHOP

Main Street, Siggiewi
(Pjazza San Nikola)

*From Mum To Mums.
For mother to be, newborns and toddlers.
All Brands under one roof.*

Tel: 2146 4152
Mob: 9922 3963
mail.bimbibaby@gmail.com

Opening hrs:
Monday to Friday 9.00pm – 12.30pm
4.00pm – 7.30pm
Saturday: 9.00am – 2.00pm

Nick's Agriculture

**Supplier of Agricultural and
Gardening Products + Others**

- **Plant Protection Products**
- **Pots & Fertilizers**
- **Irrigation Fittings**
- **Peat and Potting Compost**
- **Drip Irrigation Systems**
- **Pet Foods and Other**

**Mons. Mikiel Azzopardi Street,
Siggiewi
Tel: 2146 5869**

ngħidu li xorta tana ġġerri sodisfazzjon fejn spicċajna f'nofs il-klassifika li għalina li ma kellniex esperjenza huwa riżultat inkoraġġanti fejn qiegħdin inħarsu b'mod pozittiv hafna ghall-istaġun li ġej bil-hsieb ikun li naħdmu għall-promozzjoni fit-tieni diviżjoni! Minn hawn nixtieq inheggex lil dawk kollha li joġi għobhom

dan l-isport jew li jixtiequ jippruvaw biex ma jiddejqux jiltaqgħu magħna aħna kollha hekk bdejna billi konna nilgħabu logħba darts waqt li nieħdu drink bejn il-ħbieb, għalhekk ngħidulkom ħadd m'għandu jaqta' qalbu u jiġi jilgħab magħna, xejn xejn inkunu għamilna ħbieb godda! Grazzi

Nirringrazzjaw lil kull minrgħoġbu
jirreklama f'din il-pubblikazzjoni
u nappellaw lil kulħadd
sabiex jagħmel užu
mill-prodotti u s-servizzi reklamati.

Hair Apps

Recover Heads & Relieve Hearts

A custom made hair applications for women and men
suffering from any type of alopecia (hair loss).

For more info visit: www.gebelinhairdressing.com

76a, St. Mary Str., GHAXAQ. Tel: 21663241, 79663241

MICHAEL BEZZINA
Għal ikliet bejn il-ħbieb
f'atmosfera sabiħa
Mob: 7991 4088

Il-ħamsa u sebghin sena mill-migja tal-Konvoj ta' Santa Marija

Is-Sur Kevin Cassar jirrakkonta dwar il-ġrajjiet storċi tal-Operation Pedestall waqt it-Tieni Gwerra Dinjija

Operation Pedestal – The ‘Santa Marija’ Convoy

Before the Second World War Malta was the main base for the British Mediterranean Fleet. When Italy declared war on Britain on 10 June 1940, Malta had to be abandoned by the fleet. The Island's close proximity to Italian air bases in Sicily rendered the fleet vulnerable to Italian air power. With the abandonment of the central Mediterranean as a main fleet area, the Mediterranean was effectively closed for the passage of Allied merchant shipping. Malta's links with the outside world were practically severed and keeping the island supplied with fuel, ammunition and food was a major problem.

Nevertheless, Malta-based aircraft, submarines and surface ships wreaked havoc along the Axis supply lines running from Italy to North Africa. It was estimated that the Axis lost 16 per cent of embarked cargoes. By 1942 Italy had lost more than half of its merchant marine and this substantially reduced her ability to resupply Axis forces in North Africa.

In the late spring of 1942 the situation in the central Mediterranean was extremely unfavourable for the Allies. With the Axis advances in North Africa and the capture of Tobruk in June 1942, the defence of Malta became increasingly difficult. Never was the island more isolated or facing a worse predicament.

An attempt to run a convoy to Malta from Alexandria in March 1942 had ended in failure and only 20 per cent of the embarked cargo reached port. However, the passage of this convoy brought on a naval action, the Second Battle of Sirte, between the British warships covering the convoy and heavy ships of the Italian Navy. Though out-numbered and outgunned, the Royal Navy forced the Italians to retreat and sealing a psychological victory of far-reaching consequences.

Following this it was decided not to run a convoy to Malta from Gibraltar. The Governor of Malta stated that the situation was very grave and that “the decision materially reduces our chances of survival not because of any failure of morale or fighting efficiency but because it is impossible to carry on without food and ammunition”. At the time it was estimated that supplies of flour would last until end May and that anti-aircraft ammunition would last until mid-May.

Submarines and fast warships were utilized to make dangerous solo runs and keep a trickle of supplies flowing to Malta.

In mid-June 1942 there was an attempt to resupply of Malta with two simultaneous convoy operations: “Harpoon” from Gibraltar, and “Vigorous” from Alexandria. The latter failed completely and none of its supply ships reached Malta. However, two out of six ships of the “Harpoon” convoy got through to Malta. With the meagre 15,000 tons of supplies landed it was estimated that, provided there was a good harvest, the Island's supplies would last until September. Consequently it was decided in London that no attempt would be made to run another convoy in July.

Shortly after Tobruk fell to the Axis forces and by the end of June they were within 160 miles of Alexandria. The defence of Malta became increasingly difficult. During the first weeks of July the RAF had lost 36 out of 135 Spitfire fighters based on the Island while repulsing renewed Axis air attacks. With most of the coast of North Africa in enemy hands it now became impossible to fly fighter planes to Malta from the east. As a corollary further convoys to Malta from the Eastern Mediterranean would be very difficult to mount as fighter protection was greatly restricted.

Winston Churchill thought that the loss of Malta ‘would be a disaster of the first magnitude to the British Empire’. Accordingly, it was resolved to make another

HMS Eagle sinking after an attack by a German submarine on the 11th August 1942

BOV CARDS

capture the moment with your new BOV card

You can be a winner.*

BOV
Bank of Valletta

Apply for and use your new BOV Visa Classic Card and you can win one of twelve GoPro Hero5 every week or a grand prize of a 12-inch Macbook.

*Terms and conditions apply.

2131 2020 | bov.com

Issued by Bank of Valletta p.l.c., 58, Triq San Ċakkaria, Il-Belt Valletta VLT 1130

LOUVOLITE

DRESS TO IMPRESS

WITH OUR STUNNING EXTENSIVE NEW COLLECTION OF BLINDS IN ALL SIZES, SHAPES AND COLOURS.

EXPRESS
DELIVERY
SERVICE
NOW AVAILABLE

Find us on:
facebook.

Sta. Venera - Tel: 2124 0001
Fgura - Tel: 2169 1029
Mosta - Tel: 2143 3975
San Gwann - Tel: 2137 3103
Zurrieq - el: 2713 3555
Victoria, Gozo - Tel: 2755 0160

Email: sales@portelliandbrincat.com.mt

www.portelliandbrincat.com.mt

portelli & brincat
INNOVATION THROUGH EXPERIENCE AND QUALITY

BROWNS® MALTA

Exceptional Food... Consistently

"One of the very nicest things about life is the way we must regularly stop whatever it is we are doing and devote our attention to eating" (Luciano Pavarotti)

And Browns Malta is the place to do so!

Original, exceptional and tasty food is served every time - that's our commitment.

We are open 7 days a week, from 10:00am till late! Accepting bookings for large groups, staff lunches & dinners, hens & bachelors, birthdays & all other occasion.

T: 2122 7410 / 2702 0471

Kitchen open all day

M: 9940 6309

Triq is-Sajjieda Wied iz-Żurrieq, Qrendi

Tel: 2099 7911 | Mob: 7964 7912

[facebook](#): Cassarini Restaurant

attempt to resupply Malta, and on 13 July 1942 planning started to run a heavily escorted convoy from Gibraltar and to conduct a diversionary operation, codenamed Ascendant, from the eastern Mediterranean.

The plan for an August convoy, codenamed Pedestal, was for a more than usually powerful escort to be assembled to escort a single convoy of 14 fast merchant ships through to Malta from the west during the moonless period in the middle of the month.

The key was the provision of adequate air protection for the convoy and three aircraft carriers were to be allocated to Operation Pedestal. The three carriers *Victorious*, *Indomitable* and *Eagle* between them carried 100 aircraft. At the last moment the carrier *Furious* was included in the convoy. She was to fly 38 Spitfires to Malta and return to Gibraltar.

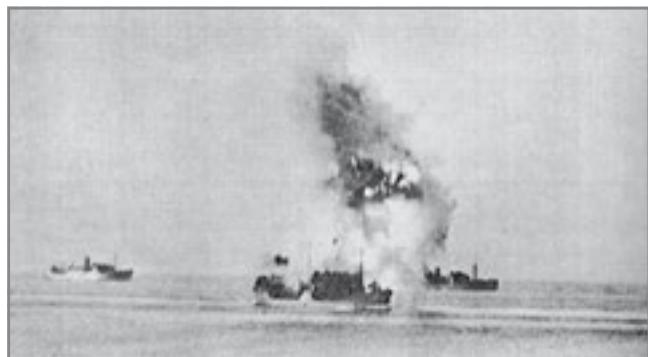
Convoy WS 5 12 S, codenamed Pedestal, left Britain on the night of 2/3 August and assembled at Gibraltar. It consisted of thirteen merchant ships and the tanker *Ohio* escorted by forty-four warships including two battleships and three carriers. Each merchant ship carried a proportion of the total cargo so that a percentage of each commodity was certain to reach Malta. To enhance the chances of survival the convoy had to advance at an average speed of 15 knots. The convoy entered the Straits of Gibraltar in the early hours of 10 August.

On the morning of 11 August the Allied convoy was south of the Balearics and headed towards Cape Bon. Just after noon and when around some 585 miles away from Malta *HMS Furious* hauled out of the convoy, taking with her an escort of destroyers, and began flying off the embarked RAF Spitfires for Malta, some 580 miles to the east. All together 38 aircraft were flown off of which 37 arrived safely.

The convoy suffered its first major loss when the carrier *Eagle* was sunk by a German submarine with the loss of 260 men.

That evening the convoy came under heavy attack by enemy bombers and torpedo aircraft. No ships were lost and three enemy aircraft were shot down.

On 12 August the convoy was within the range of enemy fighter aircraft. The Allies intercepted German communications stating that the Luftwaffe units 'will operate with no other thought in mind than

The damaged tanker Ohio was hit from a Junker 88 aircraft on the 13th August 1942

the destruction of the British convoy'. At midday the enemy's main air attacks started with some 70 German and Italian bomber aircraft heavily escorted by fighters. The first of the merchant ships was damaged. Throughout the day there were numerous attacks on the convoy by Italian high-level bombers and German dive-bombers.

At around 2000hrs submarines torpedoed the cruisers *Nigeria* and *Cairo* and the tanker *Ohio*. The cruiser *Kenya* was torpedoed and damaged and the freighter *Deucalion* was sunk.

By midnight of 12 August the convoy passed Cape Bon and entered within range of enemy torpedo-boats. In the early hours on 13 August, the cruiser *Manchester* was hit and had to be sunk. Four merchant ships were sunk during the night. Soon after daylight enemy bombers hit and sunk another merchant ship. The damaged tanker *Ohio* was hit and disabled, while two other merchant ships were seriously damaged.

Melbourne star is seen entering the Grand Harbour, with the Maltese waving their hands as a sign of joy of its arrival on the 13th August 1942

Three merchant ships - *Port Chalmers*, *Melbourne Star* and *Rochester Castle* - survived the onslaughts and entered Malta's Grand Harbour on 13 August. Three more damaged ships *Ohio*, *Dorset* and *Brisbane Star* were still some distance away from Malta but great efforts were made to get them in. The *Dorset* was hit and later sunk, but *Brisbane Star* managed to struggle to Malta, and on 14 August entered the Grand Harbour with a gaping hole in her bow.

The destroyer *Penn* and the minesweepers *Rye* and *Ledbury* took it in turns to fight off further enemy attacks and to tow the *Ohio* to Malta. Their efforts were successful and the tanker finally entered the Grand Harbour on the morning of 15 August 1942. This day is held on the Island as the feast of the Assumption

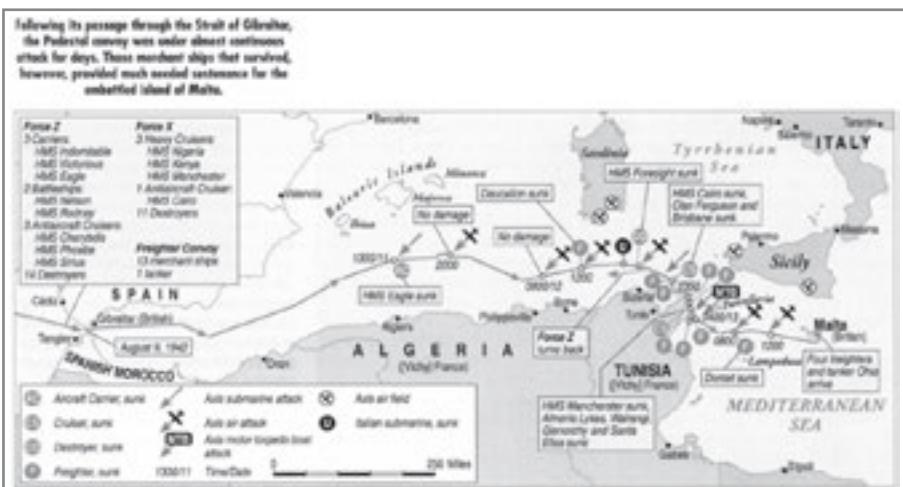
The damaged tanker Ohio entering the Grand Harbour on the 15th August 1942

of the Blessed Virgin, known locally as *Santa Marija*. Hence the local appellation ‘convoy of Santa Marija’. By 22 August, all cargo was unloaded from the five surviving ships as well as 15,000 tons of fuel carried by *Ohio*.

Operation Pedestal was the largest of a number of naval operations undertaken by the British to ensure the survival of Malta against the unrelenting Axis air attacks. In its execution the British lost one aircraft carrier two cruisers and a destroyer. Another carrier, two cruisers and three destroyers were put out of action for a very long time. Some 350 men lost their lives and 29 aircraft were lost.

Because of the great losses suffered, Pedestal did not result in a long-term solution to Malta’s woes. However, the few ships that survived the ordeal and reached Malta brought enough supplies to maintain the Island’s defence capabilities and stave off surrender. The fuel oils brought by the *Ohio* enabled airstrikes against enemy shipping to resume.

Nevertheless, the Governor of Malta, Lord Gort,

Detailed map of the route that the Convoy had followed from Gibraltar to Malta

was very worried over the continued drain on the Island’s supplies. Barely a month after the arrival of the convoy ‘Pedestal’ the Island’s supply levels were critically low and the Governor continued to stress the need for food and fuel.

However, the Allies were unable to mount another significant convoy operation any time soon and would not attempt another large resupply operation until November 1942. The arrival of the convoy codenamed Stone Age on 20 November 1942 was to mark the lifting of the siege of Malta.

Hair Couture

by Romina

No. 11,
Rokku Buhagiar Street,
Qrendi

Tel: 2164 9301
Mob: 9982 5786
Email: haircouture@gmail.com

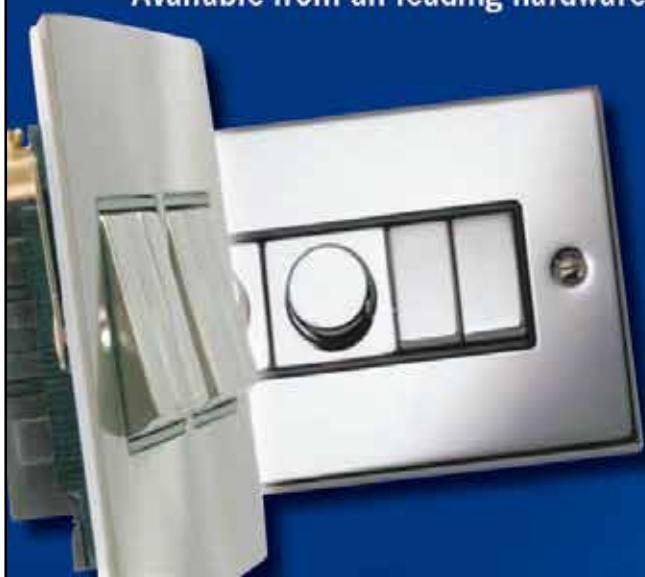

Fittings have reinforced thermoplastic body which is ideal for a saline environment such as that found in Malta

Available in various
colours
& on British
standard boxes

Available from all leading hardware stores

CLICK

San Gwakkin Road,
Mriehel, BKR3000

Tel : +356 21 255 777 / 888

Fax : +356 21 255 999

Mob: +356 99999988

e-mail: duncan.agius@ess.com.mt

Il-Festa t-Tajba!

**STEFAN
ZRINZO
AZZOPARDI**

Deputat Laburista
għall-Ħames Distrett

📞 7968 1171/ 9811 6770
✉️ stefan@zrinzo.com
🌐 www.zrinzo.com
 FACEBOOK /stefanzrinzo
TWITTER @stefanzrinzo

Horace Spiteri

Tan-Newwes **Funeral Services**

Xogħol ta' Funerali ...

- *Twiebet ta' Malta u ta' Barra*
- *Karrozzi tal-Mejtin tal-istess sid*
- *Knisja u Kant*
- *Fjuri*
- *Reffiegħha*
- *Santi*
- *Xandir fuq ir-Radju*
- *Avviżi fuq il-Gazzetti*
- *Karrozzi għall-familjari*
- *Dfin u qlugħ ta' rħama*
- *Permessi u dak kollu li għandkom bżonn għall-funeral*

Prezzijiet Moderati
24 Siegħha Servizz

'Franjes', 18, Triq Dun Lawrenz Degabriele, Żejtun

(M) 9949 8829 / 7749 8829 • (T) 2169 4212 / 2169 3247

Triq Mons. M. Azzopardi SIGGIEWI - T. 2146 3403

Triq l-Iskola SAFI - T. 21 / 2764 1149

www.desmalta.com

DES Malta

PRINT YOUR MEMORIES

FROM YOUR PHONE / MEMORY CARD FOR ONLY 18C EACH

BINDING, LAMINATION

BOOK COVERING & PHOTOCOPY SERVICE WITH COMPETITIVE PRICES

STATIONERY

LARGE RANGE OF STATIONERY, BOOKS, CARDS & MUCH MORE

TOYS & GIFTS

VAST SELECTION OF GIFTS FOR ALL OCCASIONS, TOYS, SUMMER ITEMS & MORE

WANNA PARTY

COSTUMES & ACCESSORIES

Daniels Shopping Complex

HAMRUN - T. 2123 3369

www.wannapartymalta.com Wanna Party Malta

COSTUMES & ACCESSORIES

AVAILABLE ALL YEAR ROUND
INCLUDING COSTUMES FOR HIRE

BALLOON DECORATIONS

FOR ALL OCCASIONS & HELIUM SERVICE

'ARTS & CULTURE through the lens'

Jonathan Mifsud jikteb dwar l-għeluq tal-progett 'ARTS & CULTURE through the lens', li ġie fi tmiemu matul l-2016

ARTS & CULTURE through the lens kien proġetti li l-Kummissjoni WEB wettqet matul ix-xahar ta' Ottubru 2016. Dan il-proġetti kella l-ghanijiet ewlenija li tissahħħa il-partecipazzjoni tal-komunità fl-arti fotografika fl-oqsma tal-kultura, kif ukoll sabiex iservi ta' pjattaforma sabiex persuni li għandhom id-delizzju tal-fotografija jkunu jistgħu jitkellmu ma' fotografi professionali sabiex jitgħallmu mingħandhom dwar xi suġġett partikolari għal qalbhom.

L-attendenza waqt wieħed mill-workshops

Il-proġetti kien jinkludi sensiela ta' erbgħha workshops fil-fotografija, maqsumin fuq jumejn, li kienu indirizzati minn fotografi li uħud minnhom huma professionali. Is-suġġetti tal-workshops kienu diversi u ghall-gosti ta' kulhadd. Fil-15 ta' Ottubru kellna l-ewwel sessjoni ta' żewġ workshops li fihom il-fotografu Steve Zammit Lupi kellimna dwar it-tema ta' ritratti meħdijin mill-ajru permezz ta' użu minn-Drones sofistikati, delizzju

Uħud mill-partecipanti jiflu r-ritratti

li bħalissa qed iżid ferm fil-popolarità. F'dan il-workshop intitolat *Aerial Photography*, Steve uriena diversi tipi ta' apparat li jintuża, u saħansitra l-udjenza setat tesperjenza dan l-apparat b'idejha stess. It-tieni workshop f'dik il-ġurnata kienet indirizzata minn Johan Siggesson li huwa fotografu professionali fil-qasam ta' fotografija relatata man-natura. F'dan il-workshop intitolat *Wildlife Photography*, Johan qasam magħna xi tattiċi li personalment hu juža sabiex ikun jista' jieħu ritratti ta' animali mingħajr ma' jtellifhom mir-rutina tal-ħajja tagħhom. Hawnhekk stajna napprezzaw l-ammont ta' hin ta' stennija u paċenċja li trid kif ukoll x'kundizzjonijiet kien isib ruħu fihom sabiex wieħed ikun jista' jiġbed ritratt ta' xi animal waqt xi mument partikolari.

Dehra tas-sala armata bl-esebizzjoni tar-ritratti

Kif intemmu dawn l-ewwel żewġ workshops, infethet esebizzjoni ta' 'l fuq minn 50 ritratt bit-tema ta' dwar dak kollu li għandu x'jaqsam mal-Arti u l-Kultura Maltija. Minn hawn nixtieq nieħu l-opportunità sabiex nirringrażza lill-fotografi kollha li b'xi mod jew ieħor ikkonkurrew għas-sejħa tagħna u offrewlna l-aqwa r-ritratti tagħhom sabiex setgħu jiġi esebiti fil-wirja li ttellat fis-sala 'Marija Assunta' gewwa l-Każin tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V.

Fit-22 ta' Ottubru kellna t-tielet u r-raba' sessjonijet ta' workshops fil-fotografija. L-ewwel workshop f'dik il-ġurnata kien indirizzat minn Chris Azzopardi B.Ed (Hons.), Dip in Fine Arts, AMIPP, AMPS dwar it-tema ta' ritratti tal-arkitettura. F'dan il-workshop intitolat *Architecture Photography*, Chris qasam mgħana ċertu

aspetti u dettalji tekniċi ta' metodi u dwal sabiex ikunu jista' u johorġu certu dettalji fil-fotografija relatata mal-arkitettura. It-tieni *workshop* tal-ġurnata kien indirizzat minn Bertie Decelis dwar it-tema ta' fotografija tan-nar Malti. F'dan il-*workshop* intitolat *Fireworks Photography*, Bertie qasam mgħana informazzjoni teknika dwar kif wieħed għandu jissetja l-apparat fotografiku tiegħu sabiex ikun jista' jieħu ritratti ta' nar Malti fil-forom differenti tiegħu.

Uħud mill-membri tal-Kummissjoni WEB flimkien ma' John Balzan, mill-Small Initiatives Scheme

B'sodisfazzjon, nistgħu ngħidu li rċivejna tifhir għal dan il-progett mill-fotografiċi li esebixxew ir-ritratti tagħhom, mill-partecipanti li attendew għall-workshops kif ukoll mill-pubbliku li żar bi ħġaru l-esbiżżejjon tar-ritratti. Dan il-progett li l-Kummissjoni WEB ġadmet fuqu mill-bidu sat-tmien ħalla diversi ġid materjali ġewwa l-kažin tas-Socjetà tagħna li minnōm

ser nibqaw ngħamlu użu għal ġid tas-Socjetà. Dan il-progett ħejja t-triq sabiex il-Kummissjoni WEB setgħet tinbarka ruħha fuq proġetti ferm ikbar u bħala membri tgħallimna hafna fejn jithol il-qasam tal-organizzazzjoni ta' attivitajiet varji u differenti milli aħna mdorrija s-soltu. Minn qalbi nirringrazza lil shabi fi ħdan il-Kummissjoni WEB tal-ħidma u mpenn li urew sabiex dan il-proġetti seta' jigi mwettaq kif kien pjanat.

Il-poster ufficċċiali tal-attività

Filwaqt li l-proġetti 'ARTS & CULTURE through the lens' huwa ufficċjalment komplut u approvat b'suċċess mill-Malta Voluntary Organisation taħt l-iskema tal-fond 'Small Initiative Scheme (SIS)', li minnha ġie ko-finanzjat, żgur li t-tagħlim li lkoll tgħallimna ser jibqa' f'moħħna u ser nużawħ fil-prattika sabiex inkunu nistgħu nuru s-sbuhija tal-kultura Maltija mal-erbgħat irrieħha tad-din!

G. Camilleri Petrol Station

CAR SERVICING
WHEEL BALANCING
CAR ACCESSORIES
CRASH HELMETS

PUNCTURE REPAIRS
CAR BATTERIES
MOUNTAIN BIKES
OILS & FILTERS

CAR WASH

FREE BALANCING WITH ALLOY WHEELS

TEL/FAX: 2164 1647 Tel: 2164 7235

20%

OFF ALL STATIONERY

NEW OUTLETS

BIRKIRAKA

BIRKIRAKASIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

FONTANA

FONTANASIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

HAMRUN

HAMRUNSIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

MELLIEHA

MELLIEHASIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

RABAT

RABATSIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

ŽABBAR

ZABBARSIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

ŽURRIEQ

SECOND SHOP OPEN
NEAR WINDMILL

ZURRIEQSIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

NAXXAR

NAXXARSIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

GħAXAQ

GħAXAQSIERRASTATIONERY@GMAIL.COM

PRINTING

WWW.SIERRAGROUPMALTA.COM/STATIONERY

WE PRINT BOOKLETS, BUSINESSCARDS, BOOKMARKS AND CUSTOM SIZES UP TO A3

2C
B&W

5C
COLOR

CALL ON 27131916

EMAIL: SIERRAGROUPMALTA@GMAIL.COM

MOSTA-MQABBA-ŽURRIEQ-ŽEJTUN-ŽEBBUG-TARXIEN-QORMI

TAKE OFF

BAR AND RESTAURANT

St. Thomas Street, Luqa

Malta.

Specialises in Pasta and Grill

Tel: 2180 0243

QUICK FOOD

Teddies
Childcare Centre

Filippu Farrugia Street,
Żurrieq ZRQ 2268
Tel: 2702 0362
Mob: 7964 1453
Email: teddiesrzq@gmail.com

- *Free childcare Scheme*
- *Where kids play and learn safely,*
- *Indoor and Outdoor Facilities*
- *From New Born to School Age.*
- *Daily programme of activities*
- *Airconditioned*
- *Opening hours*

Mon. – Fri. 6:30am – 5:00pm

Sat. 8:30am – 12:00pm

ti tower ironmongery

DUPLICATE YOUR KEY NOW!

PROFESSIONAL KEY CUTTING HERE.

SILCA YOUR GLOBAL PARTNER IN LOCKSMITHING

Tower Street, Żurrieq, ZRQ 2360

Tel: 2164 0196 • E-mail: towiro@maltanet.net

CREDIT CARDS

I BELIEVE IN A WORLD OF OPPORTUNITIES

BANIF
BANK

The power of believing

I want the freedom that comes with owning a Credit Card.
I want an easy and secure method of payment to shop locally, abroad and online.
My Credit Card from Banif Bank gives me a world of opportunities!

banif.com.mt

  Banif Bank (Malta) plc

Terms and conditions apply. All credit cards are subjects to the Bank's lending criteria. The Bank reserves the right to amend or withdraw the product from the market at any time, at its sole and absolute discretion and without any prior notice. Banif Bank (Malta) plc is a credit institution licensed to undertake the business of banking by the MFSA in terms of the Banking Act 1994 and is a member of the Depositor Compensation Scheme established under the Depositor Compensation Scheme Regulations (Legal notice 383 of 2015). Registered in Malta C41030 - 203, Level 2, Rue D'Argens, Gzira CZR 1368, Malta.

easygas

MALTA LTD

For Cleaner & Cheaper Energy!

Valletta Road, Luqa

(T)

2122 6126

(M)

7922 2112

(E)

easygasmalta@hotmail.com

f Find us on:
facebook.

JEWELLERY & GIFTS

23A VJAL IL- HELSIEN
ZEBBUG

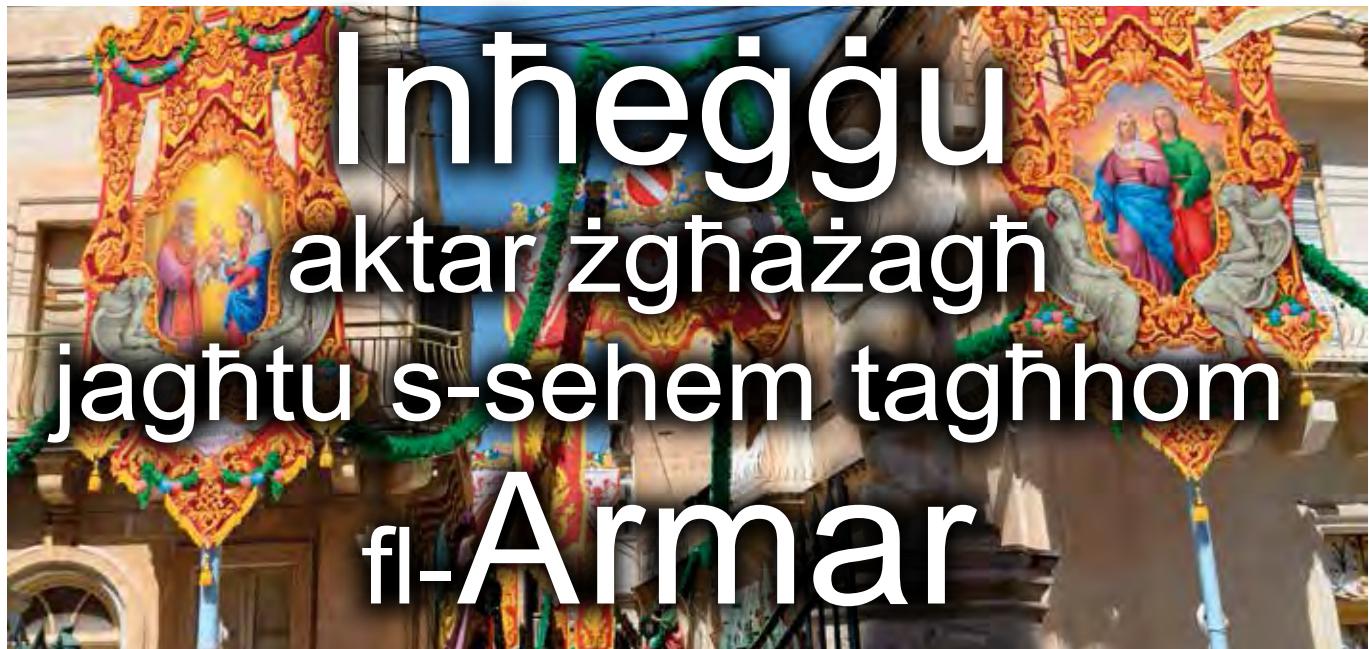
Tel:21463833
www.chiarojewels.com
email:jadejewellers3@gmail.com

FOSSIL jewels & watches
LAURA BIAGIOTTI
BYBLOS jewels
KIOTO pearls
ACCURIST watches
PIERRE LANNIER watches
GOLD & SILVER jewellery

**YOUR EVENT IN
1 PUSH OF A BUTTON. EASY.**
THE VISAGE MOBILE FOLDING STAGE. NOW RENTING

ViSAGE
SOUND LIMITED

tel: 99473535/2146 3607 / e-mail: visageltd@gmail.com / web: www.visagesound.com

SPARKLETINI®
SAY I DO WITH A HINT
OF SPARKLE...

Exclusive Importer and Distributor:
Antonio Piscopo Wines & Spirits
115 Zabbar Road,
Paola
Tel. 21691084
E-mail: info@piscopo.com.mt

Piscopo's Cash & Carry
Triq Erba' Mwiezeb,
St Paul's Bay
Tel: 21570375
www.piscopo.com.mt

Unistyler Hair Salon

• BLOWDRIES   • STRAIGHTENING
• LATEST CUTS   • BRAZILIAN TREATMENTS
• LATEST COLOUR TECHNIQUES   • WELL EXPERIENCED IN REAL HAIR EXTENSIONS
• UP STYLES

18 YEARS OF EXPERIENCE
ATTENDED ROME HAIR SCHOOL - ITALY

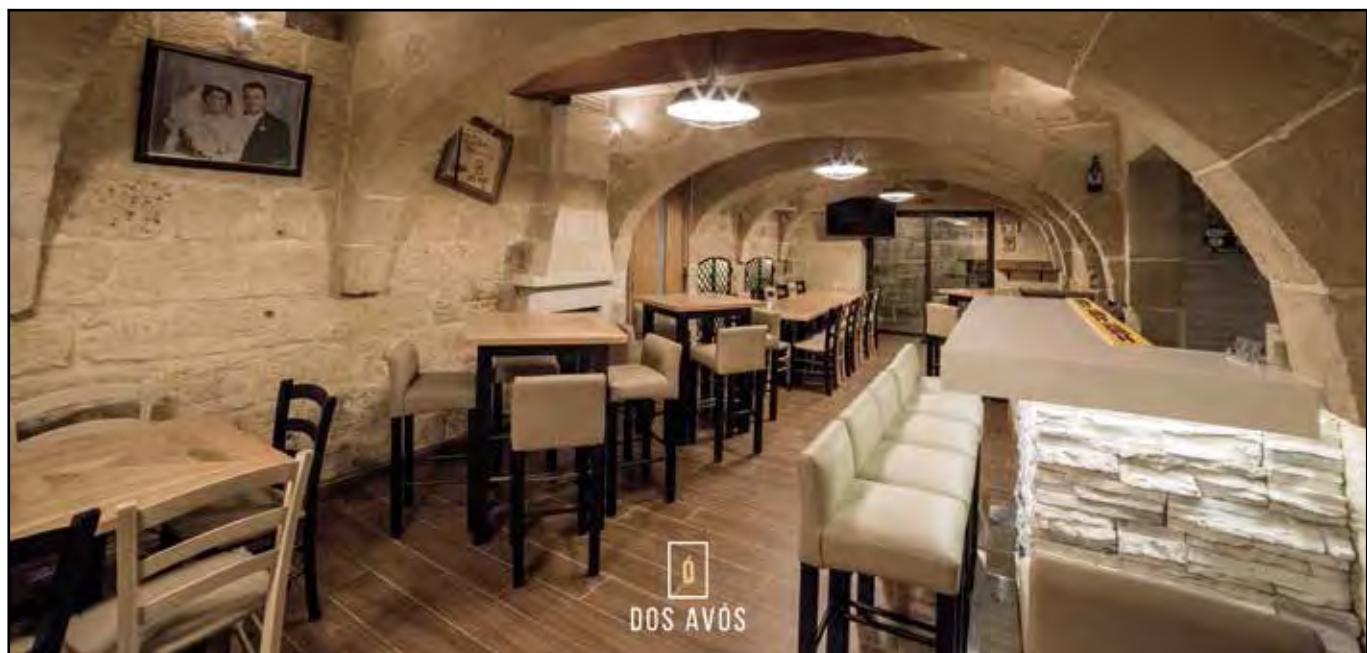
Main sponsor of the Best Male Model of the World Malta 2016

TRIQ IL-KATAKOMBI, MQABBA
by Maria Zahra | 99460519

Ta' Rita Lapsi View Bar Restaurant & Pizzeria, Ghar Lapsi, Siggiewi, SGW 2829. Tel: 21 640 608

DOS AVÓS,
TRIQ SAN BAŽILIU, MQABBA

BOOK YOUR TABLE ON 21681131 / 99680942
OR MESSAGE US ON FACEBOOK: DOS AVÓS

Healthy Vibes

Jonathan Mifsud jikteb dwar il-progett Healthy Vibes li kien attivit  innovattiva fir-ra al tagħna.

Sabiex inkomplu nagħtu l-importanza mistħoqqa lejn is-sa ħħa tagħna u ta' dawk ta' madwarna, is-Sezzjoni Żgħażagħ Santa Marija ġadet ħsieb li organizza attivit  innovattiva f'raħalna mifruxa fuq ġurnata dedikata għall-promozzjoni tas-sa ħħa u l-isports fi  dan il-Komunit  Maltija.

U ud mill-partecipanti waqt l-attivitajiet

Partecipanti waqt waħda mit-tahdidiet

Din l-attivit , bl-isem ta' Healthy Vibes, saret nhar is-Sibt, 28 ta' Jannar fil-Pjazza tal-Imqabba. Matul din l-attivit  kien hemm diversi attivitajiet varji bħal Testijiet tas-Sa ħħa bla  las minn infermieri kwalifikati, taħdidiet dwar l-Ewwel Ghajnuna lit-Tfal (Pediatric First Aid) minn Edward Gruppetta, President ta' Red Cross Malta u Sessjoni ta' Informazzjoni dwar Eżerċizzju u Nutrizzjoni minn Mariano Farrugia li huwa personal trainer kwalifikat. Attivitajiet oħrajn li kienu iktar immirati lejn tfal u żgħażagħ inkludew

Zumba minn Marouskha Faletti, Karate minn Aga Tora Karate Club, Rugby minn Kavallieri RFC, Basketball, Kettleball u Volleyball. It-teams sportivi fi  dan is-Socjetà tagħna ta' St. Mary Mqabba Pool u St. Mary Mqabba Darts  adu sehem attiv fl-attivit  billi organizzaw tournaments matul il- urnata ġewwa l-Ka zin.

Players waqt il-penalty shootout

Ma setax jonqos ukoll li jkun hemm sfida ta' Penalty Shot Out u Football Juggling. U sabiex wieħed iżomm mal-istess tema tal-promozzjoni tas-sa ħħa, matul l-attivit , is-Sezzjoni Żgħażagħ Santa Marija ġadet ħsieb li tipprepara u tbiegħi ikel nutrittiv u tajjeb għas-sa ħħa. L-attivit  nistgħu li kienet ta' success kbir għaliex il-pjazza kienet il-ħin kollu mimlija bil-partecipazzjoni mill-pubbliku f'xi attivit  jew oħra. Kellna diversi għaqdiet u timijiet sportivi barra mil-lokal li pparteċipaw f'xi sport jew attivit  sportiva li

Partecipanti tal-kettleball waqt l-attivit 

Dr Owen Bonnici, Ministru ghall-Ġustizzja, Kultura u Gvern Lokali u l-MP il-Perit Toni Bezzina flimkien mal-organizzaturi tal-attività Healthy Vibes

mhux issoltu jipprattikaw. Permezz ta' din l-attività il-pubbliku seta' jiġi u jieħu togħma ta' xi sport jew attivitā fiżika li fir-raħal tagħna ma tantx aħna imdorrijin li nipprattikaw.

Din l-attività ma setatx tkun possibbi mingħajr fondi addizzjonali li nghataw, għaliex kienet tirrikjedi investiment f'apparat relatat mal-isport li s-Soċjetà tagħna ma kelliex. Din l-attività kienet kofinanzjata permezz tal-iskema Small Initiatives Support (SIS), skema amministrata mill-Kunsill Malti għas-Settur tal-Volontarjat. Qabel ngħalaq, nieħu l-opportunita li nirringrażżjaw lil min b'xi mod jew ieħor attenda jew offra l-ghajnejna tiegħi sabiex din l-attività setgħat tittella b'success. Ngħalaq dawn il-kelmejn sabiex inheġġeg iktar partecipazzjoni fl-isport jew attivitā fiżika, għax dawn huwa mezzi ta' kif wieħed jista' jgħix ħajja aħjar.

Julia Farrugia Portelli

u l-familja tawgura
l-festa t-tajba
lir-residenti kollha
tal-Imqabba

M | 7999 9936

E | info@juliafarrugia.com

Indirizz tal-Uffiċċju
2. Qrendi Road, Żurrieq (hdejn l-Armerija)

Rakkont Haj

Jonathan Mifsud jikteb dwar il-proġett Rakkont Haj, proġett li jiddokumenta l-istorja tal-Imqabba, mhux bil-kitba, iżda bill-fomm, direttament minn dawk li għexuha.

Rakkont Haj huwa proġett fejn il-membri tal-Kummissjoni WEB iddokumentaw l-istorja tal-Imqabba, mhux bil-kitba kif aħna mdorrija naraw, iżda bill-fomm, direttament minn dawk li għexuha. Il-hidma ilha għaddejja xħur sħaħ, permezz ta' intervisti ma' Mqabbin anzjani u dawk ta' mezza età dwar l-esperjenzi passati tagħhom fir-raħal tal-Imqabba. Dawn l-intervisti u filmati jolqtu aspetti varji mill-ħajja ġewwa dan it-

Minn wara l-kwinti tal-intervista mal-furnar Alfred Vassallo

raħal fis-snin l-imgħoddija fosthom insibu l-logħob tradizzjonali, il-ħajja ġenerali fl-imgħoddi, in-neożżejj, il-festi, l-armar, u l-logħob tan-nar li huma sinonimi ma dan ir-raħal, is-sengħa tal-gebel fil-barrieri, it-tbatijiet fi żmien il-gwerra, il-passattempi u kif kienet it-ħajja f'dawk iż-żminijiet. Wieħed jista' jsegwi dawn ir-rakkonti ta' madwar 3 minuti l-wieħed regolarmen kull ġimgħa, fuq it-paġna ufficjali fuq facebook tas-Socjetà www.facebook.com/santamarija jew fuq youtube permezz tal-paġna www.youtube.com/santamarija815. Ir-rakkonti qed joħorġu b'mod regolari kull nhar ta' Tlieta u Ĝimgħa fuq il-paġni msemmija. Dan il-proġett li qed

Waqt l-ġbid tal-intervista mal-bejjiegħ George Grech

rakkont dwar xi farsa jew praspru tat-tfulija l'hemm u 1-hawn. Minn aspett indirett imbgħad joħrog id-djalett Imqabbi, djalett li bħall kull djalett ieħor għandu 1-aspett uniku tiegħu filwaqt li jiġu spjegati u jingħata fok fuq kliem li ftit għadhom jintużaw.

Philip Galea waqt l-intervista dwar il-barrieri fl-Imqabba

Dawn ir-rakkonti, qed iqanqlu interess kbir mhux biss minn nies imdaħħlin fiż-żmien li qed jerġgħu iġeddulhom memorji ta' tħulip, iż-żgħażaq u tfal li ftit li xejn jagħfu minn xien għaddew l-antenati tagħhom u kif kienet it-ħajja f'dawk iż-żminijiet. Wieħed jista' jsegwi dawn ir-rakkonti ta' madwar 3 minuti l-wieħed regolarmen kull ġimgħa, fuq it-paġna ufficjali fuq facebook tas-Socjetà www.facebook.com/santamarija jew fuq youtube permezz tal-paġna www.youtube.com/santamarija815. Ir-rakkonti qed joħorġu b'mod regolari kull nhar ta' Tlieta u Ĝimgħa fuq il-paġni msemmija. Dan il-proġett li qed

Membri tal-Kummissjoni WEB waqt il-ġbid tal-filmati

Waqt l-intervista mal-eks President tas-Socjetà Carmel Zahra

jiġi mtella' mill-Kummissjoni WEB fi ħdan is-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V tal-Imqabba ma kienx ikun possibbli mingħajr l-ghajnejha finanzjarja tal-Creative Communities, fond amministrat mill-Kunsill Malti għall-Arti.

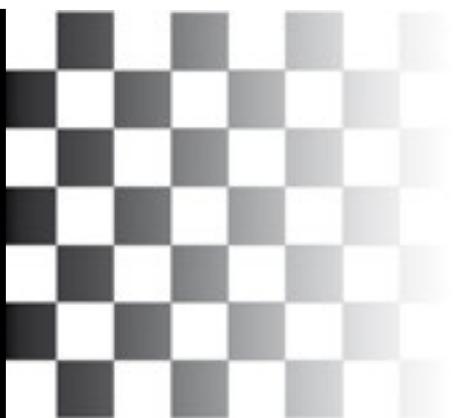
Minn qalbi nixtieq nirringazzja lil shabi tal-Kummissjoni WEB tal-ħidma kontinwa fuq dan il-proġett, proġett li kien jirrikjedi investimenti fit-teknoloġija li minnhom is-Socjetà tagħna ser tibqa tgawdi minnhom fil-futur. Għalina l-membri fi ħdan il-Kummissjoni WEB, dan il-proġett ħalliela wkoll ġid ta' tagħlim fuq il-metodi ta' kif wieħed jista jiġbed filmati u ritratti f'sitwazzjonijiet u postijiet differenti u provdielna ukoll l-opportunità għall-iżżej kreattività.

Ma nistax ma nirringazzjax mill-qalb lill-awtri ġi Rita Saliba għall-ġħajnejha tagħha matul dan il-proġett. Nirringazzja wkoll lil kull minn aċċetta l-istedina tagħna u għoġbu jaqsam l-esperjenzi tiegħu. Dan il-proġett għalkemm għal raġunijiet ta' għajnejha fil-finanzjament miksuba ser ikollu jiġi finalizzat f'ċertu perjodu ta' zmien, il-Kummissjoni WEB hija determinata li tkompli fil-ħidma ta' dan il-proġett permezz ta' aktar rakkonti. Għalhekk jekk hemm xi persuni li għandhom xi esperienza jew memorja li jixtiequ jaqsmu magħna, inheġġukom tagħmlu kuntatt magħna.

REPAIRS ON ALL TYPES OF CARS • TURBO FITTING

- FULL CAR SERVICING • PRE TEST FOR VRT
- REPLACEMENT OF PETROL ENGINE TO DIESEL • BATTERIES

Christian Mifsud
Owner

1, Sejba Road, Mqabba ZRQ 09
Tel: 21 640684 • Mob: 79 444 420

El Sagrado

Remenda Borg Grech, Ko-ordinatriċi tal-Progetti,
tikteb dwar il-Kunċert El Sagrado u l-fondi miksuba mill-Malta Arts Council.

Li tkun innovattiv ifisser li ma tibżax tieħu riskji, li ma tibżax toħlom u li ma tiddejjaqx tesperimenta. Dawn huma kollha kwalitajiet li s-Soċjetà Santa Marija minn dejjem rawmet fi ħdan il-partitarji tagħha. Għalhekk wara li madwar tlett snin ilu bdejt naħdem sabiex nattiraw lejna fondi minn entitajiet lokali, nibtet fina x-xewqa li ntellgħu kunċert b'differenza. Wara diversi laqgħat gie sottomett il-proposta għal dan il-progett, liema proposta ntlaqgħet mill-Malta Arts Council. Għalina dan kien ifisser żmien eċitanti, fejn ħdimna mill-qrib mhux biss mal-Banda Re Ĝorġ V iżda wkoll mal-Alegria Dance Company li hija kumpanija professjonal tal-Flamenco f'Malta.

Kien propju nhar is-Sibt 1-1 ta' April 2017 meta ttellgħa l-kunċert El Sagrado li ta 1-bidu għal-wirja La Semana Santa 2017. Permezz ta' fondi mill-Kunsill Malti għall-Arti, il-Banda Re Ĝorġ V, taħt id-direzzjoni tal-bravu Mro David Agius, tellgħet kunċert vokali u strumentali bis-sehem attiv tal-Alegria Dance Company. Għal ewwel darba f'pajjiżna, indaqqu marċi fune bri u mužika sagra Maltija u ġew akkumpanjati minn żfin Flamenco. Dan kien esperiment suċċess li

kiseb l-ammirazzjoni tal-folla numeruża li attendiet għal dan il-kunċert. Is-serata ttellgħet taħt il-patronċinju tal-Ministru tal-Ġustizzja, Kultura u Gvern Lokali, Dr Owen Bonnici, li faħħar din l-inizjattiva u wera s-sodisfazzjon tiegħu li ġew prezentati siltiet mužikal minn kompożituri Maltin. Huwa žid li jħossu kburi jara lil din is-Soċjetà tkun innovativa u ma tibżax tieħu riskji artistiċi u dan jawgura tajjeb għal futur tal-baned Maltin.

Iż-żeffiena tal-Alegria Dance Company

Rapreżentazzjoni animata ta' episodju mill-Passjoni

Iż-żeffiena tal-Alegria Dance Company

Jean Paul Muscat jipprezenta tifkira lil eks-President tas-Soċjetà Carmel Zahra

Dr Owen Bonnici, Ministru tal-Ġustizzja, Kultura u Gvern Lokali waqt diskors tal-okkazjoni tal-Kunċert El Sagrado

La Semana Santa de España 2017

Is-Sur Michael Chetcuti, jikteb dwar il-wirja La Semana Santa de España li ta' kull sena ssebbaħ is-sede tas-Soċjetà.

Digà ghaddew ghaxar snin minn meta giet inawgurata l-ewwel edizzjoni tal-Wirja tal-Ğimġha Mqaddsa La Semana Santa de España, li ta' kull sena b'turija ta' qima u devozzjoni lejn il-Misteru tal-Passjoni, il-mewt u l-qawmien tas-Sinjur tagħna Ģesù Kristu, tiġi esebita fit-tlett iswali tal-Palazz Santa Marija fl-Imqabba, fejn mill-ewwel tal-eżiżenza tagħha ġadet certa popolarità fil-gżejjjer tagħna, għall-originalità u s-sbuhija tagħha. Wirja unika li fiha jiġi esebit dak kollhu li jsir fi żmien il-Ğimġha Mqaddsa fil-Penisola Spanjola specjalment fir-regjun ta' Andalucia fosthom Sevilla u Malaga.

Illum f'din il-wirja li issa wkoll ġadet rikonoxximent fil-konkors tal-Artiġjanat Malti wieħed jista' jara 'il fuq minn 160 statwa mqassmin fuq 35 vara jew *pasos* li jibdew minn dik ta' Hadd il-Palm sat-tlugħ fis-sema ta' Sidna Ģesù Kristu. Dawn l-istatwi huma mlibbsin b'ilbies tal-bellus jew drapp ieħor fin, ilkoll irrikmat bid-deheb b'disinji originali u mżejna b'ħafna ornementi bħal fosos, kristalli, ganutell, bizzilla u oħrajin. Dawn kollha jistieħu fuq pedestalli (Bradelli), tal-kewba, deheb jew fidda, imżejna b'ħafna ornementi. Skudetti, skultura, angli, fjuri u xemgħat. Taħt dawn il-pedestalli kbar insibu falldrappi tal-bellus jew satin iddekorati, b'rakkmu fin, f'kelma waħda dawn huma vari rikki hafna li jpaxxu l-ghajnejn ta' kull minn jarahom.

Din is-sena l-wirja saret bejn l-1 u t-18 ta' April li magħha sar ukoll Ċenaklu Haj, fis-sotterrani tal-Palazz Santa Marija fejn dan ukoll kien ta' success kbir. Dawn il-wirjiet li huma organizzati mis-Sezzjoni Żgħażagħ Santa Marija mmexxija mill-President is-Sur Jean Paul Muscat u mgħejjuna mill-Kumitat Eżekuttiv, għalihom

Waqt il-ftuħ tal-wirja La Semana Santa

Il-vara ta' meta Ĝesu' Redentur iltaqa' ma' Ommu Marija fit-triq tal-Kalvarju

Dettal tal-vara tal-Madonna tal-Awrora

kien hemm attendenza kbira, anke min-naħha tal-ogħla awtoritajiet tal-pajjiż.

Fil-wirja La Semana Santa de España ta' din is-sena saru diversi opri ġodda, fosthom gew iddekorati bosta pedestalli u bradelli tal-istetss vari u oħrajin saru ġodda. B'hekk taw dehra mill-isbaħ lill-dawn l-istatwi. Inħadmet ukoll il-vara tant sabieħha ta' meta Ĝesù Redentur iltaqa' ma Ommu Marija fit-triq tal-Kalvarju, vara b'hames personaġġi fejn l-ilbies tagħhom gew irrikmati bil-fidda. B'hekk taw dehra ġidida lill-wirja. Giet inawgurata wkoll l-istatwa artistika tal-Madonna tal-Awrora (Tal-Irxoxt) maħduma mill-artist Shawn Saliba mill-Mosta. Il-libsa tagħha ġidimta jiena stess b'rakkmu originali. Il-kuruna tal-ganutell inħadment mis-Sinjura Nathalie Azzopardi filwaqt li l-bradella nħadmet mis-Sur Leonard Azzopardi. Fuq din l-istatwa nsibu baldakkin blu. Saret ukoll il-vara ta' Ĝesù msallab

b'anglu qed jatied il-kalċi, bid-duluri u San Ĝwann. Din il-vara flimkien ma' tnejn oħra ntramaw fil-kappella tal-Kažin, liema kappella qiegħda tigi restawrata. Tlestit ukoll il-vara jew Baja Palio tal-Verġni Matriċi tal-Amargura billi ġew irrikmati l-mantell ta' San Ĝwann u tal-Madalena u ġiet ukoll irrikmati bil-faldrappa tal-bellus.

Bħalissa qed naħdem fuq ir-restawr taċ-Ċena li s-sena d-dieħla tagħlaq għaxar snin. Ser tinħad dem faldrappa ġidida għal din il-vara tal-bellus aħmar b'ħafna disinji ewkaristiċi fuqha fejn żgur ser tieħu dehra mill-isbah.

Minn qalbi nixtieq niringrazza lil kull min ta' seħmu f'din il-wirja. Nieħu din l-okkażjoni sabiex nawgura lis-Sur Carlo Sciberras tal-ħatra tiegħi bħala President tas-Soċjetà u nawgura l-Festa t-Tajba lil kulħadd.

*Il-mant
irrakkmat
tal-istatwa
tal-Madonna
tal-Awrora*

Is-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V tixtieq tifraħ lill-organizzaturi tal-wirja **La Semana Santa** għar-rikonoxximent miksub fil-Premju ġieħ l-Artiġjanat Malti 2016

Attivist tas-Sena 2015/16

Alex Falzon, iddistingwa ruħħu permezz tal-ħidma tiegħu fit-tmexxija tal-grupp tal-armar tat-toroq sabiex jissebba ħ-ri Raħal tagħna matul il-jiem tal-festa.

Is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V tieħu ħsieb li tippreżenta l-premju tal-attivist tas-sena lil persuni li jkunu distingwew ruħhom fil-ħidma tagħhom matul is-sena. Is-sena li għaddiet kien imiss lil Alex Falzon li permezz tal-ħidma tiegħu fit-tmexxija tal-grupp tal-armar tat-toroq, ta' kull sena jwassal sabiex jissebba ħ-ri Raħal tagħna matul il-jiem tal-festa.

Alex Falzon twieled fit-30 ta' Dicembru 1974, ha 1-edukazzjoni Primarja tiegħu fl-iskola Primarja tal-Imqabba u dik Sekondarja fil-kullegġ ta' Santu Wistin il-Pieta. Wara kompla 1-edukazzjoni Post-Sekondarja ġewwa Gian Frangisk Abela Junior College, l-Imsida u dik terzjarja fl-Universită ta' Malta fil-kors ta' Occupational Therapy. Illum il-ġurnata huwa jaħdem bħala salesman mal-kumpanija Pamtrade LTD.

Sa minn ċkunitu hu kien miġbud lejn il-festa ta' Santa Marija fl-Imqabba u bis-saħħha tiegħu wassal sabiex il-familja tiegħu bdiet tipparteċipa speċjalment fil-qasam tal-armar. Alex inħatar President tas-Sezzjoni Żgħażaq fis-sena 2000 u dam fil-kariga sal-2003.

Alex Falzon jirċievi l-premju tal-Attivist tas-Sena 2015/16 mingħand il-President tas-Soċjetà Carmel Zahra

Huwa serva wkoll fil-Kumitat Eżekuttiv mis-sena 2000 sas-sena 2003 fil-kariga ta' Viċi Segretarju u fis-snin 2006-2007 fil-kariga ta' Delegat tal-Armar.

Matul dan l-ahħar snin Alex Falzon kien ta' għajjnuna kbira fil-ġbir ta' fondi għall-Għaqda tal-Armar, kif ukoll ha ħsieb f'diversi okkażjonijiet sabiex jifforma l-Kummissjoni Elettorali meta kien meħtieg sabiex ikun elett il-Kumitat Eżekuttiv.

Alex Falzon huwa membru attiv fi ħdan is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V u kien strumentali għat-twaqqif tal-erba' timijiet ta' St. Mary Pool Team li fi ftit zmien għamlu successi f'isem is-Soċjetà tagħna fejn anka wkoll din is-sena St. Mary Mqabba Team A żamm il-pozizzjoni tiegħu fil-Kampjonat Premier, St.

Mary Mqabba Team B żamm postu fl-ewwel diviżjoni, St. Mary Team C gie promoss għall-ewwel diviżjoni u St. Mary team D gie promoss għat-tieni diviżjoni.

Minn hawn il-Bord Editorjali f'isem is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V jixtieq jifraħ lil Alex għall-premju ferm merit bħala Attivist tas-Sena 2016, filwaqt li jirringrazzja tal-ħidma siewja f'din is-Soċjetà u jħares 'il quddiem għal aktar ħidma fi ħdan l-istess Soċjetà.

Anniversarji Ewlenin

Remenda Borg Grech tagħti ħarsa lejn l-anniversarji ewlenin li qed jiġu cċelebrati din is-sena mis-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V.

Ta' kull sena ngħatru ħarsa lejn l-anniversarji ewlenin li s-Socjetà glorjuža tagħna tkun qed tiċċelebra. Huwa importanti li nkomplu nħarsu dawn l-anniversarji li jidher b'kura għad sabiex aħna wkoll inkomplu naħdmu għall-futur sabiex inkomplu nkabbru l-istorja tas-Socjetà tant-ġhażiġa għalina.

Il-Konvoj ta' Santa Marija

L-anniversarju ewljeni din is-sena huwa t-tifkira tal-75 sena mill-avveniment hekk imsejjah l-Konvoj ta' Santa Marija. Grajja li hija mfakkra f'pajjiżna, li tfakkarna fid-devvozzjoni li l-Maltin dejjem kellhom lejn Sidtna Marija u allura s-sinifikat tal-Konvoj, li għen lil għżejtnej fl-iktar mument diffiċċi tiegħu, propju fil-ġurnata ddedikata lil Santa Marija. Niftakru li fl-1942 il-gwerra kienet fl-aqwa tagħha, l-proviżjon kien baxx ferm u kien hemm r-riskju li Malta cċeddi għall-attakki tal-ġħadu. Għaldaqstant wieħed jista' biss jimmäġina l-ewforija li nħasset propju f'nhar Santa Marija, fil-15 ta' Awwissu meta daħal it-tanker tal-Ohio fil-Port il-Kbir. Dan it-tanker, flimkien ma' vapuri oħrajn li rnexxilhom jaslu Malta bħala parti mill-hekk msejħha Operation Pedestal, taw tama ġdidha lil Malta fejn mhux biss waslu l-ikel u l-munizzjon hekk mixtieq iż-żda għen sabiex Malta ma' cċediei f'id-ejn l-ġħadu.

Id-danha storika tat-Tanker SS Ohio ġewwa l-Port il-Kbir, nhar il-15 ta' Awwissu 1942

Sebghin sena Banda

Anniversarju ieħor importanti huwa dak ta' sebghin sena tal-Banda Re ġorġ V. Kif bosta jafu fl-Imqabba kienet l-Orkestra Santa Marija li l-ewwel għiet iffurmata u allura l-ewwel għaqda ta' mužiċisti f'rħalna. Dak iż-żmien, hekk kif it-tagħlim beda fl-1939, kienet digħi nbdiet id-diskussjoni jekk din il-ġabrab ta' mužiċisti kellhom jiffurmaw banda jew inkella orkestra, iżda d-deċiżjoni tieħed li tigħi ffurmata Orkestra, u hekk sar propju fl-1945 eż-żarru mat-tmiem it-Tieni Gwerra Dinjija fejn sar id-debuttal tal-Orkestra Santa Marija. Fi żmien il-President Ganni Ghigo, fis-seduta tal-20 ta' Ottubru 1946, ittieħdet id-deċiżjoni li l-Orkestra issir Banda u hekk mingħajr wisq pompa twaqqfet il-King George V Band.

Il-Banda Re ġorġ V

F'perjodu qasir il-membri tal-Orkestra Santa Marija biddlu l-istrument tagħħom u preparaw ruħħom sew sabiex fi tid-29 ta' Marzu 1947 sar l-ewwel programm mužikali għal nhar Hadd il-Palm taħt it-tmexxija ta' Mro Barbara. Matul iż-żminijiet il-Banda Re ġorġ V naqqxet isimha f'diversi avvenimenti importanti u dan ukoll grazzi għas-surmastrijet kollha ta' matul iż-żminijiet u l-assistenti surmastrijet flimkien maddelegati u l-bandisti kollha li taw is-servizz tagħhom mill-qalb.

Għoxrin sena Surmast David Agius

L-istorja tal-Banda Re ġorġ V kompliet tiżviluppa u tiġi mgħonija bl-unuri, b'kull surmast u assistent ta' matul iż-żmien ħadhem sabiex ikompli jkabbar l-istorja

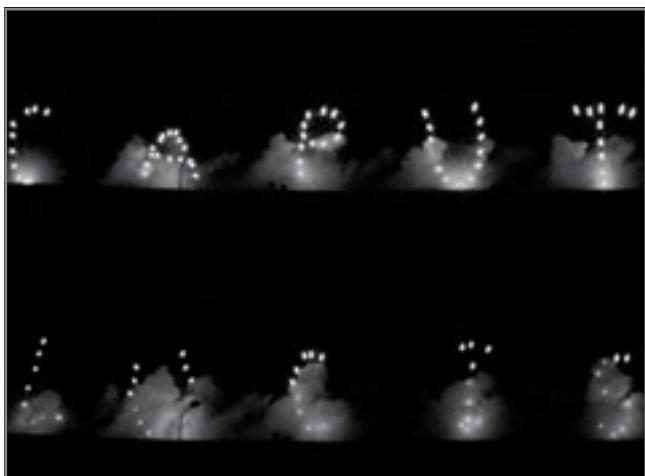

*Is-Surmast Direttur, Mro David Agius
A.Mus. LCM, A.Mus. VCM(Hons), ALCM*

tal-banda tagħna. Anniversarju ieħor li qed nfakkru huwa l-ghoxrin sena min mindu s-surmast preżenti tagħna, Mro David Agius ingħaqad mal-banda tagħna. Surmast, li bħal ta' qablu ħadem bis-shiħ sabiex l-banda tkompli tiżvilup pa u tisahħħa. Matul dawn l-ghoxrin sena, l-Banda kompliet tibni fuq l-esperjenzi passati, fosthom fl-istess sena 2007, fejn il-Banda daqqet f'Cave, l-Italja u s-sena ta' wara għiet premjata bl'Les Etoiles d'Or du Jumelage ġewwa Ferrara, l-Italja. L-Banda kellha x-xorti li ddoqq f'Ruma u l-Vatikan, tellgħet kunċerti tal-ghola livell li saru mhux biss f'raħalna iżda wkoll, fost oħrajn fit-Teatru Manuel u fis-Sala Sir Temi Zammit. Ma nistgħux ma nsemmux l-Akkademja Muzikali li saret fil-Knisja Parrokkjali tal-Imqabba fl-2000. Min hawn ma nistax ma nirringrazzjax u nfaħħar it-tmexxija tas-Surmast David Agius li taħt id-direzzjoni tiegħu paxxejna lil kull min attenda għall-kunċerti ta' kalibru li dejjem ittellgħu.

10 snin Caput Lucis

Meta nghidu Soċjetà mgħonja bl-unuri, nkunu qed nfissru li maž-żminijiet is-suċċessi ma' qatgħu qatt u l-anniversarju ta' din is-sena huwa eżempju mill-aktar car. Propju ghaxar snin ilu, s-Soċjetà Santa Marija flimkien mal-Ġhaqda tan-Nar Santa Marija naqxet isimha fuq livell internazzjonali meta għiet mistiedna sabiex tikkompeti barra minn xtutna, sewwa

L-isem tal-Kampjonat, li nkitbu bin-nar mill-art

sew f'kompetizzjoni Internazzjonali kbira Campione del Mondo di Fuochi Artificiali, li tiġi organizzata ġewwa Valmontone fil-provinċja ta' Ruma. Hawnhekk l-Ġhaqda Santa Marija għiet iddikjarata rebbieha assoluta ta' dan it-titlu hekk prestiġju. Titlu tasseg mistħoqq lil-Ġhaqda li ma beżgħet qatt toħlom u twettaq b'succcess.

L-istatwa ta' Santa Marija fuq is-Sede tas-Soċjetà

Meta wieħed iħares lejn il-faċċata tal-każin ma jistax ma jitpaxx bl-istatwa tal-ġebel ta' Santa Marija li hemm f'post mill-aktar prominenti fuq is-sede tas-Soċjetà. Din l-istatwa ttellgħet f'posta fl-1952, propju 65 sena ilu.

L-istatwa ta' Santa Marija fuq is-Sede tas-Soċjetà

Disinn u xogħol li sar mis-Sur Marco Montebello, bil-ħolma tas-Sur Lorenzo Ellul iseħħi realta. U biex tfakkar din il-ġraja hekk sabiħa, twaħħlet irħama fuq il-bieb tal-każin li taqra hekk: 'Min jgħid Salve Regina quddiem din ix-Xbieha tal-B.V. MARIJA ASSUNTA jirbaħ 200 Jum Indulgenza. Mogħtija fis-27 ta' Ġunju 1952 mill-Arcisqof Mikiel Gonzi.'

Pittura Konvoj

Fl-1992 sala Santa Marija għiet mgħonja b'pittura mill-isbaħ tal-Kavallier Paolo Camilleri Cauchi. Huwa ġie kkummisionat sabiex jagħmel pittura li tfakkar l-ġraja tal-Konvoj ta' Santa Marija, pittura tasseg originali li turi r-rabta ta' din il-ġraja mar-raħal tal-Imqabba mhux biss bl-arma tal-Imqabba iżda wkoll bil-

By Appointment

Vierge Hair Salon by Sonia

St. Innocent Street • Mqabba • Malta

T: (+356) 2168 3175 M: (+356) 7920 8040

Opening Hours: Monday closed • Tuesday - 09:00hrs till 17:00hrs • Wednesday - 09:00hrs till 14:00hrs
• Thursday - 12:00hrs till 18:00hrs • Friday & Saturday - 09:00hrs till 18:00hrs

Super S ironmongery

*Everything
you need
for your Home
under one Roof!*

Electrical & Water Fittings, A Large Selection of Power Tools & Hand Tools,
Indoor & Outdoor Lightings, Skirting, A Large Variety of Household Appliances and Kitchen Utensils,
Fans, Dehumidifiers, Heaters & Fan Heaters, Ceiling Roses, Garden Furniture,
Picnic Tables, Umbrellas and much more ...

Dun Matteola Saliba Street, Żurrieq Tel: 2768 9256

Opening Hours: Monday to Friday 06:30 to 19:00hrs; Saturday 06:30 to 14:00hrs

John's Butcher

41, Misraħ il-Fidwa,
Mqabba

Tel: 2168 0942

Tue: 07.15 - 11.45

Wed: 09.30 - 11.45
16.00 - 18.45

Thurs: 06.30 - 11.45

Fri: 06.30 - 11.45
16.00 - 18.45

Sat: 06.30 - 11.45

Il-Pittura tal-Konvoj ġewwa s-sala Maria Assunta

ġebla tal-franka li tissimbolizza s-sengħha tal-barrieri tant sinonimi mal-Imqabba.

Semana Santa

Fl-2007 ttellgħet għall-ewwel darba l-ewwel edizzjoni tas-Semana Santa, propju f'Marzu 2007. Fuq idea originali ta' Micheal Chetcuti u bis-sapport kollhu tas-Sezzjoni Żgħażagħ ta' dak iż-żmien flimkien mal-Kumitat Centrali bdiet tittella' wirja fuq l-Ġimgħa Mqaddsa fi Spanja, wirja li ta' kull sena kompliet tikber u llum il-ġurnata tinsab fil-kalendarju ta' kull dilettant tal-Ġimgħa Mqaddsa.

L-Arċisqof Emeritus, Mons. Pawl Cremona waqt il-ſtuħ uffiċċjali tal-ewwel edizzjoni tal-wirja 'la Semana Santa'

L-Ostensorju ta' Santa Marija

Fost id-diversi teżori li nsibu fil-Knisja Parrokkjali tal-Imqabba, ddedikata lil Santa Marija, nsibu erba' Ostensorji. Wieħed għandu l-forma ta' salib, ieħor magħmul fis-sena 1743 (mgħoti minn Katarina Briffa), ieħor li jintuża fil-festa ta' San Innoċenzu Martri, u l-ieħor magħmul fis-sena 1912, li din is-sena jagħlaq mijha u ħames snin. Dan l-ostensorju kien mogħti mis-saċerdot Dun Salv Schembri u jintuża għall-Festa Titulari ta' Santa Marija. L-ostensorju jinhareg tliet darbiet fis-sena; fit-Transulazzjoni, fil-Purċiżjoni ta' nhar il-Festa u fl-Ottava tal-Festa. Dan l-istess ostensorju gie mogħni b'pedestall tal-fidda li gie mogħti minn Ĝużeppi Facciol, fl-1965.

L-Ostensorju ta' Santa Marija

Is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re ġorg V tifraħ lil MRO David Agius f'għeluq l-għoxrin sena fit-tmexxija tal-Banda Re ġorg V

Is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re ġorg V tixtieq tawgura lil Carmel Briffa fl-okkażjoni tal-erbgħin sena ta' kaxxier tas-Soċjetà Santa Marija u Banda Re ġorg V

70 Sena Banda Re Ĝorġ V

Il-mixja minn Orkestra Santa Marija sal-lum

Christopher Spiteri jagħti ħarsa lejn l-avvenimenti storiċi u ewlenin li għaddiet minnhom il-Banda Re Ĝorġ V.

Din is-sena taħbat is 70 sena minn meta l-Banda Re Ĝorġ V daqqet għal l-ewwel darba gewwa r-raħal tagħna propju f'jum Hadd il-Palm, 1947. Permezz ta' dan l-artiklu ser nagħtu ħarsa lejn l-avvenimenti storiċi u ewlenin li għaddiet minnhom il-banda matul din il-mixja mimlija bi storja, hidma u success.

L-Orkestra ta' Santa Marija

- Fl-1939, Ġużeppi Galea, mužičista tajjeb u membru fi ħdan il-każin beda jgħallek il-mužika. Wara xi waqfiet żgħar mittagħlim minħabba l-gwerra pero b'determinazzjoni kbira fl-1945 twaqqfet l-Orkestra Santa Marija.
- Fit-12 ta' Awwissu 1945 l-Orkestra Santa Marija daqqet għall-ewwel darba fil-festa titulari waqt programm muzikali taħt id-direzzjoni ta' Mro Espedito Deguara.
- Waqt seduta ġenerali fl-20 ta' Ottubru 1946, gie deċiż li l-orkestra tkun trasformata f'Banda u jieħu it-tmexxija tal-banda s-Surmast Giuseppe Maria Barbara. Il-Banda l-ġidha u c-Ċirkolo kellhom jieħdu l-isem ta' King George V

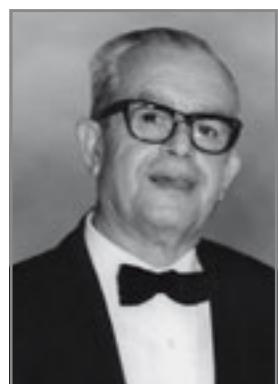
*Mro Leonard Spiteri
F.L.C.M.*

*Mro Giuseppe Maria
Barbara A. (Mus.) L.C.M.*

Band. Is-surmast Barbara saħansitra ikkompona l-Innu lil Santa Marija fejn indaqq għall-ewwel darba fil-festa Titulari.

- F'perjodu qasir ta' ffit xħur il-mužičisti biddlu l-istumentatura tagħhom għal dik bandisti sabiex fid-29 ta Marzu 1947, b'għadd ġmielu ta' bandisti tal-post itella għall-ewwel darba programm mužikali u b'hekk twieldet il-Banda Re Ĝorġ V.
- Fl-1951 il-Banda għaddiet taħt it-tmexxija ta' Mro Leonard Spiteri, wild l-istess banda. Fl-1956 is-Surmast Spiteri idderiġa l-banda għall-ahħar darba minħabba li fl-istess sena emigra l-Ingilterra.
- Wara Mro Spiteri gie maħt Mro George Martin fejn kellu ħajja twila mal-bandha tagħna. Halla bosta kompożizzjonijiet, marci brijużi gewwa l-arkivji tal-bandha tagħna pero jibqa' msemmi l-aktar għal immu kapolavur 'Lil Marija Mtella s-sema' fuq lirika ta' WR JM Ghigo, eks-Direttur Spiritwali tas-Socjetà.

*Mro Leonard Spiteri
F.L.C.M.*

*Il-Banda Re Ĝorġ V taħt it-tmexxija ta' Mro George Martin A.
(Mus.) L.C.M., S.M.O.S.J.*

- Fl-1991, wara l-mewt ħesrem ta' Mro George Martin inħatar iben ieħor tas-Socjetà, Ing. Mro Anthony Camilleri. Čertament li dan kollu ma kienx ikun

**Il-Banda Re Ģorġ V taħt it-tmexxija ta' Mro George Martin A.
(Mus.) L.C.M., S.M.O.S.J.**

possibbli mingħajr il-mibki ġabbrieki ex President Onoraju u ex assistant surmast Leonard Farrugia li kien strumentali fit-tagħlim tal-mužika gewwa l-każin.

- Fl-1996 il-Banda Re Ģorġ V ħarget l-ewwel darba l-barra minn xtutna propju fir-reġjun tal-Marche gewwa l-Italja u b'hekk tikteb paġna storika oħra fejn ingħata bidu għal ġemellaġġ mal-Corp Bandistico ta' Santa Vittoria in Matenano.

**Il-Banda Re Ģorġ V taħt it-tmexxija ta' Mro David Agius A.
(Mus.) L.C.M., A. (Mus.) V.C.M. (Hons.) A.L.C.M. waqt kunċert
gewwa l-knisja**

- F'Marzu 1997 inħatar is-surmast attwali Mro David Agius fejn l-ewwel impenn tiegħu kien programm mužikali gewwa s-Sir Temi Zammit Hall, l-Università tal-Qroqq sabiex jitfakkar gheluq il-50 sena mit-twaqqif tal-banda. Matul din l-istess sena kien imiss it-tieni parti tal-Ġemelaġġ fejn il-

banda taljana kienet mistiedna għal matul il-ġimgħa tal-festa Titulari gewwa l-Imqabba.

- Fl-1998, b'ittri tad-deheb, il-banda ġiet ippremjata mill-Unjon Ewropea bl-unur “Les Etoiles d'Or du Jumelage” gewwa Ferrara, l-Italja. Dan kollu sar bil-ħidma kbira ta' bandist tal-post u Uffiċjal għar-Relazzjonijiet Internazzjonali is-Sur Alfred Galea.

- F'gheluq il-50 sena mill-proklama tad-Domma tal-Assunzjoni, f'Ottubru 2000 il-Banda Re Ģorġ V tellgħet kunċert gewwa l-knisja parrokkjali.

Il-Banda Re Ģorġ V waqt il-Programm Mužikali gewwa t-Teatru Manoel

- Fl-2005 il-banda Re Ģorġ V ġiet mistiedna mill-Għaqda Każini tal-Baned Maltin sabiex fl-okkażjoni tal-festa ta' Santa Ċecilja ttella' Programm Mužikali gewwa t-Teatru Manoel, Valletta
- Fl-2007 il-Banda kienet mistiedna gewwa Cave fil-provinċja ta' Ruma sabiex tagħti diversi programmi

*Il-Banda Re ġorġ V waqt il-Programm Mužikali
gewwa l-belt ta' Cave, Ruma*

*Il-Banda Re ġorġ V waqt il-Programm Mužikali gewwa
s-sala Nervi gewwa il-Vatikan*

mužikali fosthom gewwa l-belt ta' Cave, Ruma u sahansitra gewwa s-sala Nervi gewwa l-Vatikan.

- Il-banda Associazione bandistica Cittadina di Cave kienet wahda mill-baned mistiedna ghall-festa Titulari tal-2008 sabiex b'hekk nistgħu ngħidu li twettaq it-tieni ġemellaġġ għas-Socjetà tagħna.
- Fl-2010, is-sena taċ-ċentinarju, il-banda kienet impenjata f'diversi servizzi fosthom il-ftuħ ufficjali tal-estenżjoni tal-kažin f'Dicembru.
- F'Dicembru 2015 twaqqfet il-King George V Youth Band li kienet pass iehor innovattiv sabiex inkomplu nkabbru l-banda tagħna.

Matul dawn is-70 sena, il-banda kellha bosta esperjenzi oħra, kemm dawk sbieħ bħalma kelna ghadd ta' baned minn barra xtutna mistiedna ghall-festi titulari kif ukoll dawk anqas sbieħ bħalma kelna surmastrijet, assistent surmast u bandisti li ħallew din id-dinja. Il-frott li qeqħdin naraw issa huwa kollhu grazzi għal viżjoni li kellhom missirijietna għexieren ta' snin ilu. Għalhekk ilkoll flimkien irridu nżommu ħaj dan kollu, anzi nkomplu nsaħħu sabiex il-banda wisq għażiż tagħna tkompli tkun ic-ċentru tal-festa Titulari ta' Santa Marija.

**Tal-Mahznier Street,
Luqa LQA 1250, Malta**

**Tel: 2167 7999
Mob: 9945 3187**

**Email:info@computerbargainsmalta.com
Web: www.computerbargainsmalta.com**

Office: Dolceria Croce Bonaci - 32 • St. Ursula Street • Valletta
 T 2122 5924 F 2123 7753

Shop: Cafeteria - 24 • St. John Street • Valletta
 T 2124 7933 E info@crocebonaci.com
www.crocebonaci.com

All inclusive Quotation

Wedding Cake Table

- Wedding Cake
- Side Cakes
- Ice-Cream
- Pasta Reale
- Biskuttini
- Pastini di Mandorla
- Eclairs
- Kannoli
- Brioche
- Fruit Flans
- Roma
- Diplomatica
- Perlini
- Toffee

Beverages

- Heineken
- Cisk
- Hopleaf
- Pepsi
- Diet-Pepsi
- 7-Up
- Diet 7-Up
- Kinnie
- Diet Kinnie
- Orange Juice
- Pineapple Juice
- Bitter Lemon
- Tonic
- Soda Water
- Still Water
- Fizzy Water
- Lime Squash

Finger Items

- Shrimps & Chicken Vol-au-vent
- Caviar & Salmon Canape'
- Asparagus in ham
- Stuffed Olives
- Stuffed Eggs
- Stuffed Artichokes
- Hamroll Mayo
- Rainbow Sandwiches
- Panini with Tuna
- Quiche Lorraine
- Qassatat Rikotta
- Qassatat Peas
- Pizza
- Cornish Pies
- Maccaroni Cubes
- Arancini
- Meat Balls
- Gammon Trays
- Beef Trays
- Pork Trays
- Angels on Horse Backs
- Beef Satays
- Chicken Satays
- Wontons
- Thai Veg. Samosa
- Spring Rolls
- Crab Meat
- Octopus in Garlic
- Marinated Mussels
- Shrimp Boats
- Scampi in Panura
- King Prawns

Free

Gateaux Table

- Pineapple
- Peach
- Kiwi
- Chocolate
- Strawberry
- Black Forest
- Apple Pie
- Swiss Rolls
- Gateaux St. Honore
- Lemon Meringue
- Cheese Cakes
- Profiterols
- Cassatella Siciliana

Coffee Table

- Coffee
- Dates
- Chocolate Balls

Fruit Kebabs

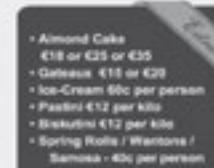
Staff Inclusive

- Head Waiter
- Waiters
- Chefs
- Kitchen Helpers
- Barmen

Free Overtime

In the evening free overtime till midnight
 in the morning free overtime till 16:00hrs

Party Menus

Jl Cortile
FARMHOUSE

Situated in the centre of the island surrounded by the tranquil beauty of countryside, and offering a perfect setting for any occasion.

Catered by Dolceria Croce Bonaci
 Call for viewing and bookings: 7931 4412 • 9949 8903 • 2147 0311

Carmel Briffa

- *Erbgħin sena bla waqfien fil-kariga ta' Kaxxier tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V*

Marica Mifsud tirriċerka u tikteb profil fuq l-erbgħin sena bla waqfien ta' Karmnu, bħala kaxxier tas-Socjetà, fejn hu ħadex sabiex jara lis-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V tikber u tissaħħaħ.

Carmel Briffa, iben l-Imqabba, iben is-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V. Rwl ta' iben mħaddan u mkabbar għal tul ta' diversi snin fl-interess ta' dan ir-raħħal u speċjalment lejn is-Socjetà Santa Marija. L-enerġija tiegħi tqassmet f'kull qasam u fergħa li tifforma din is-Socjetà b'hidmiet diversi, sakemm sab postu fil-kumitat Eżekuttiv, fejn sal-ġurnata tal-lum dejjem għarr miegħu b'responsabilità l-kariga li ssejjah lilu, dik ta' Kaxxier.

Sehem attiv fl-irfigħ tal-Vara ta' Santa Marija

Ta' età żgħira, kien avvicinat mill-Kumitat Eżekuttiv ta' dak iż-żmien sabiex, jibda jagħmel parti mill-istess kumitat. Hlief għal waqfa qasira ta' kważi sentejn, Carmel Briffa kien parti minn dan il-kumitat għal 50 sena. Fil-maġgoranza ta' żmien l-irwol tiegħu dejjem kien amministrattiv hekk kif din is-sena qed

Sehem attiv fl-armar tat-toroq

niċċelebraw għeluq 1-40 sena kaxxier. Ta' min isemmi wkoll li għal perjodu qasir, fl-ewwel snin tiegħi, is-Sur Briffa kien maħturi bħala Segretarju.

Fl-irwol tiegħi bħala amministratur tal-finanzi tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V, is-Sur Briffa dejjem kien għaqli u dejjem gab l-interessi tas-Socjetà qabel kollex, anki jekk dan kien ifisser li ma jidhix f'lenti sabiha f'xi wħud mid-deċiżjonijiet mettieħda matul is-snini.

Il-bini ta' wieħed mill-imħażen tas-Socjetà

Il-kaxxier minn dejjem kien strumentali sabiex is-Socjetà tkabbar il-propjetajiet tagħha u tkun is-sid tal-artijiet minn fejn tifunzjona u jsiru l-preparamenti tal-festa. Flimkien mal-Kumitat bil-għaqbal matul is-snini, rnexxilhom jinkisbu l-art fejn illum naraw l-imħażen tal-armar u nar tal-art mibnija fuq żewġ sulari, inbniet is-sala tal-banda fis-sede tal-Kažin, u nxtrat propjetà

L-inawgurazzjoni tal-Proġġett tal-Estensjoni tal-Kažin

maġenb il-Kažin fejn ġiet trasformata fl-Estensiġi tal-Kažin.

Naturalment f'40 sena ta' ħidma dejjem ikun hemm intoppi u sitwazzjonijiet diffiċli, biss permezz tal-għaqda u attenzjoni dejjem instabu soluzzjonijiet adattati sabiex is-Soċjetà ma tgħaddi mill-ebda piż finanzjarju li jkun kbir wisq għaliha. Prova ta' din il-ħidma għaqlja huwa l-ambjent li l-partitarji u s-soċċi jaħdnu kif ukoll jirrilassaw fih. Fejn illum nistgħu

Il-Kaxxier mal-President tas-Soċjetà

ngħidu li għandna binjet attrezzati mill-ahjar sabiex jitgawd matul is-snini, grazzi għad-deċiżjonijiet tajbin li ttieħdu minn Kunitati precedenti u l-ġhaqal fl-infıq ta' flus. Hu ta' sodisfazzjon kbir li f'dawn is-snini l-iżviluppi setgħu jibqgħu jsiru kontinwament, sabiex is-Soċjetà tibqa' waħda ħajja u aġġornata maž-żminnijiet.

L-amministrazzjoni finanzjarja ma tirekjediekk biss li tieħu ħsieb l-istruttura u l-manutenzjoni tal-kažin u propjetajiet oħra iżda ukoll l-ispejjeż tal-festa. Bħalma hu evidenti l-festa għażiż ta' Santa Marija kienet dejjem waħda ta' livell għoli, hawn ta' min isemmi li l-livelli li ntaħħi fil-fest, kemm permezz t'armar, nar, programmi tal-banda, baned barranin mistiedna u innovazzjonijiet oħra, ma setax ikun possibbli lanqas li kieku mhux għal ġenerożitā tal-partitarji magħġuna mal-ħila tal-kaxxier, sabiex ta' kull sena nkunu nistgħu niċċelebraw festi tal-aqwa livell.

Il-Kunitat Eżekuttiw tal-1985

Żgur li wieħed jista' jinnota li l-irwol ta' kaxxier m' huwiex wieħed faċli u li xi kultant issib ħafna sitwazzjonijiet diffiċli li trid issib soluzzjoni għaqlja għaliha, għalkemm kultant ma tkunx l-aktar konvenzjonali. B'hekk minn hawn nixtiequ nwasslu l-apprezzament tagħħna lejn 40 sena ta' ħidma mis-Sur Carmel Briffa bħala Kaxxier ta' din is-Soċjetà, nirringrażżjawh talli ħa dan l-impenn bl-ikbar serjetà u għamel dak kollu li kien possibbi sabiex ikompli jgħib din is-Soċjetà fuq quddiem nett, permezz tal-għaqal ul-bżulija tiegħu. Għal darb'oħra nifirħulu filwaqt li nawgħi rawlu aktar snin ta' ħidma u mpenn għal din il-festa li tant iħobb u jgħożż, l-festa t'Ommna Marija mtellgħha s-sema.

Nota dwar is-sena li fiha sar il-kwadru titulari tal-Assunta fl-Imqabba

...Xogħol Filippo F. Venuti

© Kan. Dr Jonathan Farrugia

Id-data tal-kwadru titulari tal-Imqabba, meqjuż bħala l-kapulavur ta' Filippo Fortunato Venuti, fil-pubblikazzjonijiet ta'dawn l-ahħar snin dejjem ingiebet bħala l-1896. Jien niftakar li l-ewwel darba li qrajtha kienet fil-kalendaru tas-sena 1996 maħruġ mis-Socjetà Santa Marija Banda Re ġorġ V li fih kien hemm nota li tgħid li l-kwadru dik is-sena kien qed jagħlaq l-ewwel centinarju tiegħu.

Qabel dan, il-kwadru kien digħi ssemmu tliet darbiet fil-kotba tal-festa ta' Santa Marija, darba f'artiklu li ma jibix l-isem tal-awtur fl-1973¹, darb'oħra f'artiklu tal-1984 miktub minn Paul Gauci², u f'artiklu tal-Professur Keith Sciberras meta kien għadu student fl-1992³. Fl-ewwel wieħed naqraw li l-kwadru "kien għie mbierek mill-Kappillan ta' dak iż-żmien, Dun Kalċidion Schembri, fis-17 ta' Dicembru 1896", waqt li fit-tieni wieħed insibu kopja identika tal-istess artiklu b'sentenza miżjudha fil-bidu u oħra fit-timiem. Fl-1992 Sciberras jgħid li "l-ahħar rappreżentazzjoni tal-arti tiegħu (i.e. ta' Venuti) huwa żgur il-kwadru tal-Assunta

li, impitter fl-1896, jinsab imwaħħal fuq l-altar maġġur tal-knisja parrokkjali tal-Imqabba".

Fl-1996 regħġet saret referenza għall-kwadru titulari minn Carmen Lia⁴ fl-artiklu tagħha għal dik is-sena, fejn, waqt li titkellem dwar il-festa ta' Santa Marija tas-sena 1896, tagħmel referenza għal ittri fil-gazzetta *Malta Tagħna* li jfaħħru x-xogħol ta' Venuti fil-pennakki tal-koppla, imma li ma jsemmux il-kwadru titulari. Imbagħad Lia ssemmi li "fl-1896 sar ukoll il-kwadru titulari tal-Assunzjoni ta' Marija Verġni, impingi mill-istess artist Filippo Venuti u

bla dubju wieħed mill-ahħjar, jekk mhux ukoll l-ahħjar xogħol tiegħu", u tiċċita l-artiklu ta' Sciberras ta' 4 snin qabel. Aktar 'l-isfel fl-istess artiklu Lia tagħti aktar dettalji dwar il-kwadru, meħudin mill-artiklu tal-1973: "din l-opra saret spejjeż tas-saċerdot Imqabbi Dun Salv Schembri. Il-kwadru jgħib l-arma ta' dan il-qassis fir-rokna t'isfel u kien għie mbierek mill-Kappillan Dun Kalċidion Schembri fis-27 ta' Dicembru 1897." Sena

wara Lia tirrepeti l-istess informazzjoni fil-ktieb tagħha dwar is-Socjetà Santa Marija⁵.

Hawn għandha tixgħel l-ewwel bozza ħamra: id-data miġjuba fl-artiklu tal-1973 hija 17 ta' Dicembru 1896 waqt li d-data miġjuba fl-1996 hija 27 ta' Dicembru 1897.

Meta l-Imqabba cċelebrat l-400 mit-twaqqif tagħha bħala parroċċa kien inhareġ il-ktieb *L-Imqabba mal-medda taż-żmien* mill-parroċċa u mill-kunsill lokali u fih jerġa' jissemmu l-kwadru fl-artiklu ta' Emanuel Fiorentino, fejn għal darb'oħra d-data tal-eżekuzzjoni tingħata bħala l-1896; jissemmu wkoll fil-kapitlu biografiku dwar il-kappillani tal-Imqabba

miġbur minn P. Karm Zammit, li, għall-ewwel darba, isemmib biss id-data ta' meta għie mbierek (27 ta' Dicembru 1897) bla ma jgħid li sar sena qabel⁷.

Fis-sena 2000 hareġ il-ktieb ta' P.Alexander Bonnici u Joseph Grech dwar il-kwadri titulari ta' Malta u Ghawdex u għal darb'oħra fih insibu - kemm fil-preżentazzjoni kif ukoll fil-paġna ddedikata lill-Imqabba, miktubin it-tnejn minn Bonnici - li dal-kwadru sar fl-1896, mingħajr ma hemm l-ebda referenza għall-post minn fejn ġab l-informazzjoni⁸.

Wara dawn kien imiss lili nikteb artilu fl-2006 meta

Il-Kwadru Titulari

Albert Abela woodworks

for all your furniture needs!

Arcadia, Gilbiena Street, Zabbar

Contact 9988 5347
2167 7970

albertabelawoodworks@live.com

www.albertabelawoodworks.com

All N'1

Dr. Nikola Zammit Street, Siggiewi

Tel: 00356 21462360

**Clothes • Underwear • Baby Items • Shoes
Hand Bags • Households • Gifts**

MONDAY TO FRIDAY 9.00AM TILL 12.30PM · 4.30PM TILL 7.15PM
SATURDAY 9.00AM TILL 12.30PM

All'n1 Siggiewi

l-kwadru suppost ghalaq 110 snin, li fih ippubblikajt ghall-ewwel darba informazzjoni dwar il-familja tal-pittur li tmur lura għall-1650 u anke dwar is-sena li fihha ġie Malta. Dan kien l-ewwel – u s'issa l-uniku – studju komprensiv u eżawstiv li sar fuq dan l-artist u l-informazzjoni li ħriġt fih ġiet ikkuppjata f'kitbiet oħra, xi drabi mingħajr ma tqoġġiet referenza għall-artiklu tiegħi, bħalma huwa mistenni li jsir f'artikli serji. Firriċerka li għamilt kont sibt nota f'manuskrift⁹ fl-arkivju parrokkjali li fihha hemm id-data tat-tberik tal-kwadru, **27 ta' Diċembru 1897**, l-istess kif miġjuba minn Lia u minn Zammit, iżda fih m'hemmx miktuba d-data meta l-kwadru sar. Ritratt ta' din in-nota kien deher dik is-sena u qiegħed jerġa' jidher ma' dan l-artistu. 11-il sena ilu jien – ta' student għadni żgħir li kont – żammejt mat-teoriji li kienu saru sa dakinhar, jiġifieri li l-kwadru għamel sena mdendel f'posta u mbagħad tbierek f'Diċembru tal-1897¹⁰.

Aktar qrib lejn żmienna, fl-2012, il-kuratur tal-Mużew Nazzjonali tal-Arti Sandro Debono kiteb artiklu fuq opri tal-arti marbutin mal-kult tal-Madonna tal-Ġilju fl-Imqabba għall-ktieb maħruġ mis-Soċjetà Mužikali Madonna tal-Ġilju li fih jagħmel referenza għall-artiklu tiegħi, minħabba li Venuti kien pitter għall-Imqabba l-pittura tal-interpretazzjoni popolari (imma żbaljata) tal-profezija tal-Genesi. Fih jgħid, bħalma kont ktibt jien fl-2006, li l-kwadru sar fl-1896¹¹. Dik is-sena, l-istess informazzjoni li ħarġet s'issa reġġħet dehret fl-artiku ta' Charles Farrugia fil-programm tal-festa tal-Madonna tal-Ġilju li fih ġiet ippubblikata l-pittura ta' A. Armenopulo li setgħet kienet ta' ispirazzjoni għall-pittura ta' Venuti li tinsab fuq il-faċċata interna tal-knisja parrokkjali tal-Imqabba¹².

Is-sena l-oħra ġejt mitlub mis-sinjura Remenda Borg Grech nitkeb xi haġa fuq il-kwadru titulari peress li kellu jagħlaq 120 sena, u kien hemm il-ħsieb li jitpoġġa ritratt tiegħu fuq il-qoxra ta' wara tal-programm tal-festa. Hadt l-okkażjoni biex nerġa' ndur għall-informazzjoni li għandi u reġġħu bdew herġin il-mistoqsjiet:

Għalfejn dan il-kwadru sar fl-1896 u tbierek fl-aħħar tal-1897?

Jekk il-kwadru żżanżan fl-1896, kif jista' jkun li l-artikli fuq il-gazzetta *Malta Tagħna* jsemmu l-evangelisti fil-pennakki imma ma jsemmux il-kwadru titulari l-ġdid, haġa li żgur kienet aktar importanti?

Għalfejn fil-manuskritti tal-parroċċa tissemma biss id-data meta tbierek il-kwadru, jekk dan suppost sar sena qabel?

Barra minn hekk kien sena ilu li fhim li s-snini 1895-1896 kienu xi ftit imqallbin għall-Imqabba,

għax f'Diċembru 1895 irriżenja l-kappillan dun Karm Bugelli wara parrokat ta' inqas minn sentejn, u l-Imqabba damet sa Ĝunju 1896 biex kellha mexxej spiritwali ġdid, dun Kalċidion Schembri. Possibbli dan ordna l-kwadru f'Ġunju u kien lest sa Awwissu¹³?

Possibbli l-kwadru ġie ornat fi żmien il-kappillan ta' qablu u ma baqax fil-parroċċa biex jarah imżanzan?

Kollox jindika li hemm xi haġa hażina fis-sena 1896.

Fittixt fil-ktieb ta' Dun Lawrenz Zammit, li huwa l-pedament ta' kull kitba storika marbuta ma' raħalna, imma fih is-sena tal-eżekuzzjoni u tat-tberik tal-kwadru huma neqsin! Jgħid biss li “il quadru titolari tal-Assunzioni ta M.V. impingi mil Prof. Filippu Venuti sar a spejjes tas-Sac. Don Salv Schembri...”¹⁴.

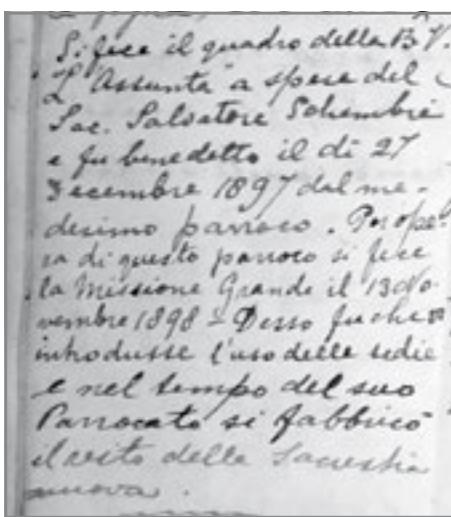
Minn hekk ikkonkludejt li l-ewwel darba li dehret id-data 1896 kien fil-programm tal-festa tal-1973, li nafu li kien fih żball fil-ġurnata tat-tberik tal-

kwadru, għax fih jgħid li t-tberik sar fis-17 ta' Diċembru meta fir-realtà, skont il-kitba biografika fl-arkivju parrokkjali li thalliet dwar dun Kalċidion, dan sar fis-27 ta' Diċembru. Kompli jikker issuspett li l-1896 kienet żball tat-tipa bħalma kienet is-17 ta' Diċembru, imma kif stajt nippruvah dan?

Ergajt mort inqal leeb fil-manuskrifti fl-arkivju u gie f'idjejjha l-programm tal-festa tal-1898, is-sena meta l-Imqabba cċelebrat it-tielet centenarju mit-twaqqif tal-parroċċa. Fih kien hemm ġabra storika fuq il-parroċċa u

fuq il-knisja magħmulha minn Dun Lawrenz – dan probabilment jagħmlu l-ewwel programm tal-festa f'Malta li kien fih artiklu storiku – u fih sibt issoluzzjoni: **“Fost l-oggetti ta pregiu li jinsabu f'din il-Cnisia, jixraq li insemmu il quadru tal Assunta tal Professur Venuti, magħmul a spejjes tas-Sac. Dun Salv Schembri, fis-sena 1897;...”**¹⁵. Hekk it-taħbiha ġiet solvuta, għax ma jistax ikun li f'pubblikazzjoni ta' sena wara li saret il-pittura jkun hemm żball fl-annu. Dan jispjega għala fl-ittri fil-gazzetti tal-1896 it-tiilar ma jissemmiex.

Ir-rikostruzzjoni tiegħi għall-ġħalli iż-żball li ilu jkaxkar għal dawn l-aħħar 44 sena hija din: min ipprepara l-artiklu fl-1973 kellu aċċess għall-manuskrift li fih l-opri tal-kappillani, iżda meta kien qiegħed jittajja ja ha żball u flok 27 ta' Diċembru 1897 kited 17 ta' Diċembru 1896, u kull min kiteb warajh żamm dan l-artiklu bħala l-punt ta' referenza, bil-konsegwenza li l-iż-żball baqa' jiġi ripetut. Lia jidher li wkoll kellha aċċess għall-manuskrift għax hi kienet l-ewwel waħda li kitbet id-data korretta ta' meta tbierek, imma għal xi raġuni żammet mad-data tal-1896 li ma tissemma mkien għajnej fl-1973 bħala dik ta' meta sar. Patri Karm

Nota mill-manuskrift fl-arkivju

WE'VE GOT WHAT YOU'RE LOOKING FOR!

MATERIAL FOR FLAGS, BANNERS AND ALL RELATED ACCESSORIES

WOOL, COTTON, POPLIN, TREVIRA, CRYPLENE, NYLON TAPE, SWIVELS,
ROPES, GEORGE CROSSES AND LOTS MORE

YOU'LL FIND IT ALL AND MORE AT BIBAS,
HOMPESCH ROAD, FGURA.

Tel: 2169 1269 E-mail: bibas@go.net.mt

5%
DISCOUNT
ON PRESENTATION OF
THIS ADVERT
THIS VOUCHER IS IRREFUGIABLE
ONCE USED AND DOES NOT EXPIRE.
NOT VALID ON PRE-BOOKED ORDERS.

Brian Green

Funeral Undertaker

Day & Night Service

Office: 167, Main Street, Żurrieq

Tel: 2164 2738 Mob: 9923 0850

Res: "Rustica", Massabielle Street, Qrendi Tel: 2164 2508

Mobile: 9949 7959, 9949 4880

kien aktar kawt u żamm ma' dak li hemm miktub fil-manuskritt. Wara l-artiklu ta' Lia kulħadd – inkluż jien fl-2006 – ikkopja lilha, u wara l-2006, peress li l-artiklu tiegħi fuq Venuti sar l-aktar wieħed awtorevoli, bdew jikkupjaw lili – min isemmini fir-referenzi bħalma titlob l-irġulija, u min għar-raġunijiet tiegħu jieħu l-informazzjoni minn xogħoli bla ma jtini l-mertu.

il-Congregazzjoni

F'dha il-Caisia jinsabu neñg quadri preċusä, tant għal-pittu qiegħi urol għal-għajnejn baro' tħaliom. Utned ji-reprezenta it-tieg ta-Santa Catarina Vergini u Marti, kura imprengi fuq il-ghajnejha. Iu ħażżeek ja-Raphael. Dan u moxtaqx minn-x-Sac. Gregorju Schembri, u illu jinsabu inkiegh-din lu-navvi fuq id-ebek li jidu barra. Fejt l-eggott ta-proġġi li jinsabu f'dha il-Caisia, jixekk li iż-żeneha il-quadrū tal-Assunta tal-Professor Venuti, magħolni a spejjiex tas-Sac. Dun Salv Schembri, fis-sena 1897; il-pulpiet mal-ħadju minn Maestro Saver Oliva mill'Isla, a spejjiex 'ta-Sac. Dan Eugenio Mallia u ta-Pietru Paul Gallo, fis-sena 1897; l-istatut ja'-l-Assunta magħmilla fis-sena 1836, tal-B. V. Maria taht it-titru tal-Giglia, tra-Sultana tal-Kalb Imkazza ta-Gesu magħix-xedha f'Marsiglia a spejjes ta-Mons. P. Paul Pullicino u ta-Lourdes bil-caxxa taħha a spejjes tal-benefatur Maestro Innocenzo Zammit.

Silta mill-programm tal-festa tal-1898 fejn tidher is-sena ta' meta sar il-kwadru

Issa nistgħu ngħidu biċ-ċert li l-kwadru titulari ta' raħalna huwa tal-1897, u mhux tal-1896, u nittama li minn issa 'l quddiem grazzi għal dan il-kontribut tibda tintuża d-data korretta meta ssir referenza għalih. Venuti s-soltu kien jiffirma u jiddata l-pitturi tiegħu, imma għal xi raġuni l-kwadru tal-Imqabba la fiha data u lanqas fiha firma, però nemmen li dawn jista' jkun li jinkix fuq il-intervent ta' restawr li għandu jsir fix-xhur li ġejjin, jew għax tgħattew biż-żeġbha minn xi dilettant, inkella għax jinsabu taħt il-gwarniċċi tal-injam.

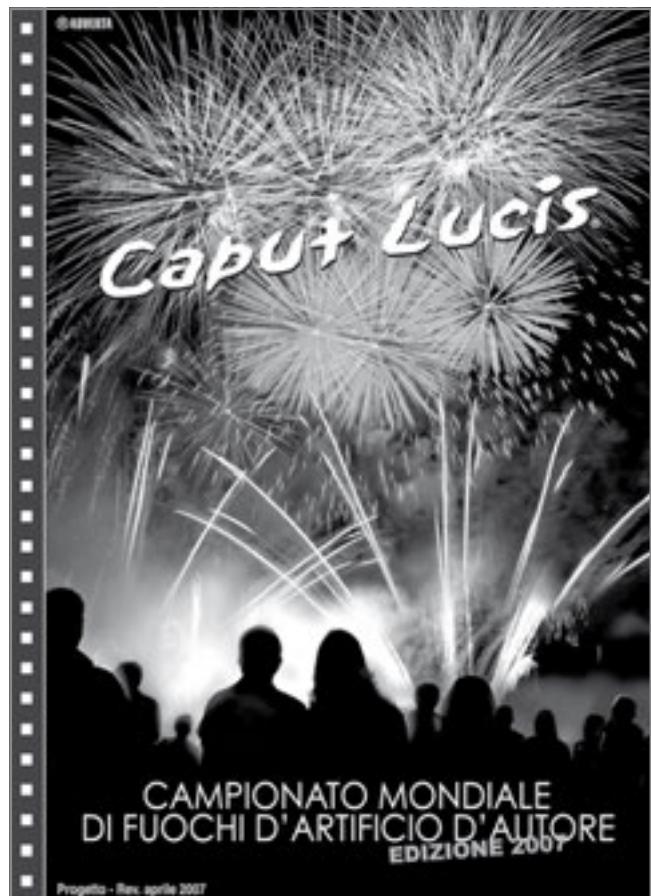
L-ahħar mistoqsija li nistgħu nippruvaw inwieġbu hi: għalfejn iż-żanjan f'Dicembru mhux fil-festa? U għal din għandna risposta raġunata wkoll: il-kwadru ġie inawġurat erbat ijiem qabel bdiet is-sena tri-centenarja tal-parroċċa. Bla dubju din l-okkażjoni unika mmarkat il-ftuħ tal-festi speċjalji li saru matul dik is-sena¹⁶. Żgur li dun Kalċidon ma setax isib mod aqwa kif jibda s-sena tri-centenarja, għax minn dakinhar 'il quddiem kull min jidhol fil-knisja jara l-kwadru li wara tliet mitt sena reġa' kkonferma r-rieda tal-Imqabbin li Santa Marija tkun il-patrunga waħdanija tagħhom. Jalla bix-xogħol ta' restawr li se jsir fuq dan il-kapulavur nibdew napprezzaw aktar dan ir-rigal li ħallew dun Salv Schembri u l-pittur Filippo Fortunato Venuti lill-parroċċa tagħna 120 sena ilu.

Referenzi

- ¹ N., *Il-kwadru titulari tal-Assunzjoni ta' ġewwa l-kor*, Programm tal-Festa ta' Santa Marija 1973, 6.
- ² Paul Gauci, *Il-kwadru titulari tal-Assunzjoni ta' ġewwa l-kor*, Programm tal-Festa ta' Santa Marija 1984, 13.
- ³ Keith Scierras, *Filippo Venuti. Artist Taljan f'Malta*, Programm tal-Festa ta' Santa Marija 1992, 78.
- ⁴ Carmen Lia, *L-Imqabba: il-knisja parrokkjali u l-festa ta' Santa Marija mitt sena ilu*, Programm tal-festa ta' Santa Marija 1996, 107.
- ⁵ Carmen Lia, *Graxxiet is-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V fl-istorja tal-Imqabba*, Malta 1997, 29.
- ⁶ Emanuel Fiorentino, *Il-pittura fil-knejjes tal-Imqabba*, minn *L-Imqabba mal-medda taż-żmien* (ed. Charles Farrugia), L-Imqabba 1998, 73 (“...kien sar fl-1896, a spejjeż ta' Dun Salv Schembri”)
- ⁷ Karm Zammit op, *Kappillani li mexxew il-parroċċa tal-Imqabba*, op. cit., 225.
- ⁸ Alexander Bonnici-Joseph Grech, *Il-kwadri titulari tal-parroċċi ta' Malta u Ghawdex*, Malta 2000, 19; 61.
- ⁹ Arkivju Parrokkjali tal-Imqabba, *Notizie appartenenti a cotesta Santa Parrocchiale Chiesa della terra Micabiba, ricavate da documenti antichhi....*, f.10r (“Si fece il quadro della B.V. ‘L-Assunta’ a spese del Sac. Salvatore Schembri e fu benedetto il dì 27 Decembre 1897 dal medesimo parroco.”)
- ¹⁰ Jonathan Farrugia, *Filippo Fortunato Venuti u l-kwadru titulari tal-Assunta fl-Imqabba. 110 snin mill-inawġurazzjoni tal-kwadru titulari*, Programm tal-festa ta' Santa Marija 2006, 87-96.
- ¹¹ Sandro Debono, *L-arti u l-ħtieġa għaliha: il-kult tal-Madonna tal-Ġilju fl-Imqabba u l-opri tal-arti li jixhud għalih*, minn *Sicut lilium. Devozzjoni u ritwal tul is-sekli*, (ed. Charles Farrugia), Malta 2012, 464.
- ¹² Charles Farrugia, *Nippubblikaw l-abbozz tax-xogħol ta' Venuti għal fuq il-bieb il-kbir tal-knisja tal-Imqabba*, Programm tal-festa tal-Madonna tal-Ġilju 2012, 114.
- ¹³ Wieħed jassumi li jekk verament sar fl-1896 dal-kwadru ż-żanjan għall-festa, mhux tpoġġa hemm f'xi data bla importanza, għax kieku ma kienx lest sal-festa s-sens komun jgħid li jibqa' mohbi sa Awwissu tas-sena ta' wara u jiż-żanjan għall-festa ta' dik is-sena.
- ¹⁴ Lawrenz Zammit, *Il-Cnisia Parrochiali tal-Imkabba*, Malta 1926, 21-22.
- ¹⁵ Lawrenz Zammit, *Għat-tielet centenariu tal-erezzi tal-Cnisia parrocchiali tal-Imkabba fil-festa solenni tal-Gloriża Assunzioni tal-Beata Vergini Maria fis-sena tal-1898. Giabra ta-notizzi*, Malta 1898, 6.
- ¹⁶ Dan sar ukoll mill-parroċċa tal-Qrendi 20 sena wara, meta fit-tit qabel bdiet is-sena tricententarja tal-1918 ż-żanju l-kawdru titulari ta' Giuseppe Cali li ha post dak ta' qablu. Hemm diċċerija li dehret biss fil-kitba ta' p. Alessandru Bonnici (Malta 2000) li dan sar għall-Imqabba imma rawħ għoli wisq u b'hekk inxtara mill-Qrendin. Dīn ukoll għandi d-dubji serji dwarha għax il-gwariċun tal-ġebel tal-knisja tagħna huwa żgħir wiśq biex fiha jidhol il-kwadru ta' Cali li huwa ferm twil u dejjaq. Għalhekk sakemm jinsab xi dokument li jikkonferma din it-teorija, li nerġa' ngħid dehret miktuba darba waħda biss, mhix haġa prudenti li wieħed jghid li dak tal-Qrendi kien sar għall-Imqabba.

Iljieli maġići għaxar snin ilu

John Zammit ifakkar dwar l-ġħaxar snin mindu l-Għaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba, f'iljieli maġići f'Ruma, rebħet unur dinji għal Malta, għall-Imqabba u għall-festa tagħha f'kompetizzjoni mal-aqwa pajiżi għal-logħob tan-nar

Il-programm ufficjali ta' Caput Lucis 2007

Iljieli maġići; hekk kienu 1-iljieli f'Ruma li għexna ġħaxar snin ilu meta s-Soċjetà Santa Marija niżzlet isimha, isem l-Imqabba u isem Malta bħala r-rebbieħa tal-Kampjonat Mondjali tal-Logħob tan-Nar 'Caput Lucis'. Dan għamlit u fl-ewwel wirja tagħha barra l-pajjiż u b'xogħol tagħha biss.

Sehem dinji bi dritt wara li rebħet l-ewwel kampjonat Malti

Għall-kampjonat mondjali 'Caput Lucis' ikunu mistednin biex jirrappreżentaw lil pajjiżhom dawk l-għaqdiet li jkunu taw prova li huma l-aqwa f'pajjiżhom. Billi kienet rebħet l-ewwel kampjonat Malti tal-Logħob tan-nar fl-2006, l-Għaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba ġiet mistiedna tipparteċipa fil-kampjonat dinji 'Caput Lucis'. Dan hu kampjonat organizzat tajjeb hafna f'zona wiesgħa f'Ruma fejn

kważi nofs miljun ruħ jaraw il-wirjet tan-nar tal-kompetituri dinji.

Rebħ lit-Taljani, l-Inglizi, l-Ispanjoli, il-Ġappunizi u ċ-Ċinizi

Fl-edizzjoni ta' Caput Lucis għaxar snin ilu kien hemm jikkompetu l-Italja nnifisha, l-Ingilterra, Spanja, ir-Rumanija, Malta, is-Slovenja, il-Ġappun u c-Ċina. F'din il-lista ta' pajjiżi partecipanti kien hemm il-pajjiżi l-aktar magħrufin għal-logħob tan-nar u ma setax ikun hemm aktar minn tmien kompetituri fih biex il-kampjonat isir fuq erbat ijiem b'żewġ wirjet kuljum. Għalhekk, kien digħi ta' unur kbir għal Malta li tkun mistiedna tieħu sehem mal-aqwa tmien pajjiżi fid-din. U l-Għaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba dejjem żammet quddiem għajnejha li din kienet l-ewwel partecipazzjoni tagħha barra l-pajjiż waqt li l-kompetituri tagħha kienu pprattikati sew f'partecipazzjonijiet simili.

Wirja affaxxinanti bi kriterji u regolamenti ibsin

L-għaqdiet tan-nar li ħadu sehem f"Caput Lucis" fl-2007 kellhom jagħtu wirja ta' logħob tan-nar li kellha ddum mill-anqas 20 minuta u li kellha tkun iġġudikata minn ġurija internazzjonali ta' esperti tal-Logħob tan-nar minn madwar id-dinja. Kien hemm ukoll numru ta' restrizzjonijiet fosthom fuq il-ħin li kull għaqda kellha ddum biex tħarġa l-Logħob tan-nar tagħha li kien limitat għal dakinh stess li kellha tagħti l-wirja tagħha. Kien

Għadd kbir ta' volontieri Mgabbin telgħu Ruma u għenu fil-preparazzjoni li kellha ssir kollha f'għurnata waħda skont ir-regolamenti iebsin

hemm bżonn għalhekk li jitilgħu ħafna dilettanti tan-nar mill-Għaqda tan-Nar Santa Marija biex kollox ikun jista' jintra mal-limitat skont ir-regolamenti.

Kampjonat qawwi bejn għaqdiet ta' isem u ta' esperjenza

Il-kompetituri fl-2007 kieni kollha għaqdiet kummerċjali tal-logħob tan-nar ħlief għall-Għaqda tan-Nar Santa Marija li hi għaqda volontarja. Il-kompetituri l-oħra jix-xraw il-logħob tan-nar minn kumpaniji oħra jin madwar id-din ja għad-din. Il-kompetituri simili waqt li 1-Għaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba pprovdiet xogħol tipiku u uniku tagħha fl-ewwel darba li tat-wirja barra minn Malta.

Għaqdiet kummerċjali li għamlu l-almu kollu tagħhom

L-Ğaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba tat-il-wirja tagħha f'Ruma fil-lejl maġiku tat-2 ta' Awwissu 2007. L-eluf kbar ta' Taljani li attendew kelhom kliem ta' tifhir, anke jekk il-kompetitriċi l-oħra fl-istess lejl kienet kumpanija Naplitana li rrappreżentat lill-Italja. Fil-jiem ta' wara nghataw il-wirjet tal-pajjiżi l-oħra jix-xraw. Il-kompetituri kollha għamlu l-almu tagħhom biex jirbhu, speċjalment ir-rappreżentant mill-Ingilterra li kien tilef il-kampjonat dinji tal-2006 għal punt wieħed biss biex rebħitu l-Italja. Kien importanti għalihom ukoll għax bħala kumpaniji kummerċjali rinomati fid-din ja għad-din. Il-kampjonat dinji jkun ifisser passaport ta' succcess.

“La prima classificata... MALTA”

Il-ġurija ta' esperti internazzjonali vvutat fuq l-aħħar żewġ wirjet kif ukoll iddiċċi kollu id-diddiċi finali tal-kampjonat dinji ‘Caput Lucis’ għall-2007 fil-lejl maġiku wkoll ta’ bejn il-Ħadd u t-Tnejn 6 ta’ Awwissu. Kien ta’ sodisfazzjon kbir għar-rappreżentanti tal-Ğaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba f'Ruma u għal-ħafna partitarji fil-każin tas-Socjetà Santa Marija fl-Imqabba jisimġħu d-dikjarazzjoni bit-Taljan: “*la prima classificata... MALTA.*”

Uħud mill-aqwa mumenti tal-wirja kbira li biha l-Ğaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba rebħet il-Kampjonat Dinji tal-Logħob tan-Nar ‘Caput Lucis’ f'Ruma 10 snin ilu

Ir-rappreżentanti tal-Ğaqda tan-Nar rebbieħha f'Ruma mal-ufficjali tal-kampjonat dinji jifirħu bl-unur li kienu għadhom kemm rebħu fil-lejl tas-6 t'Awwissu 2007

Unur miksub b’xogħol l-Imqabbin li xerqilhom jiċċelebraw

L-istampa u l-mezzi tax-xandir Maltin irrapurtaw bi prominenza l-aħħar ta’ dan ir-rebħi. Irrappurtaw ukoll il-laqgħa kbira li nghatat mill-folla ta’ Mqabbin lebsin il-kuluri tas-Socjetà Santa Marija fl-Ajrūport Internazzjonali ta’ Malta lill-organizzaturi tal-Ğaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba li t-Tnejn 6 t'Awwissu 2007 waranofsinhar ġabu magħhom lejn

Il-wasla tat-trofaw tal-kampjonat dinji Caput Lucis intlaqqet b’entużjażmu fl-Ajrūport Internazzjonali ta’ Malta u fl-Imqabba

Blue Grotto Avenue Zurrieq

Major Notebook Brands for Sale

lenovo

ASUS

Computer Repairs & Formats

Notebook Repairs & Formats

Printer Repairs

Tablet & Mobile repairs

Data Back-up

Opening Hrs

Mon-Fri 4.00 Pm—7.00 Pm

Sat 9.00 Am—12.00 Pm

For appointments Call on

T: 21642744 M: 79478259

Computer Upgrades starting from € 200.00

Computer systems starting from € 325.00

All in One Printer Starting from € 69.00

Notebooks Starting from € 325.00

Internet Problem @ home.

We have a solution

Watch TV over internet

Summer heat Is Coming.

Prevent your Notebook damage from Overheating.

*Panel Beating • Spray Painting
Lawrence Grixti*

DEMSWEET

Approved by Insurance Garage

Sejba Road, Mqabba

Mob: 9945 5636

Tel: 2164 2992

Malta u lejn l-Imqabba t-trofew tar-rebħ tal-kampjonat mondjali 'Caput Lucis'.

Ġieħ għal Malta...

L-ogħla awtoritajiet tal-pajjiż, fosthom il-President ta' Malta, il-Prim Ministru u l-Kap tal-Oppożizzjoni laqgħu lill-President tas-Socjetà Santa Marija u membri oħra jn-niċċi u l-imbekkha. Il-ferħ tagħhom għal dan il-kampjonat dinji mirbuħ minn Malta u miksub b'xogħol l-Imqabbin.

...u għas-Socjetà tal-Partuna tal-Imqabbin

Carmel Zahra, il-President tas-Socjetà Santa Marija, f'diskors li għamel lill-ogħla awtoritajiet tal-pajjiż li

laqgħu dan l-unur, qal li dan kien ġieħ għal Malta, ġieħ għall-Imqabba u ġieħ għall-festa tal-patrunga tar-rahal tagħna, Santa Marija. Is-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V ddedikaw dan il-ġieħ partikolarmen lil dawk li jaħdmu n-nar tipiku u purament Malti.

Il-jieli maġići kull 14 t'Awwissu fl-Imqabba

Dawk l-il-jieli maġići għaxar snin ilu huma memorja mill-isbaħ tar-rebħ ta' kampjonat dinji, imma jkomplu wkoll kull sena fil-wirjiet tal-Għaqda tan-Nar Santa Marija tal-Imqabba, speċjalment dawk ewlenin tagħha kull 14 t'Awwissu, fil-lejl ta' Santa Marija, rahan ta' ħila u qawwa.

Kummenti tal-organizzaturi ta' 'Caput Lucis' fl-2007

"La piccola Malta ha saputo sorprendere tutti gli spettatori e la giuria per la capacità tecnica e le emozioni che il grande spettacolo ha regalato a tutti i visitatori del campionato"

"La squadra maltese ha lavorato con grande impegno e serietà senza tralasciare alcun dettaglio tecnico, portando a seguito una forte rappresentanza di maltesi che hanno saputo incitare la squadra come in una trasferta di calcio"

"Semplici appassionati e partecipanti alla manifestazione hanno telefonato alla nostra info-line complimentandosi per l'ottima riuscita dell'evento e il corretto giudizio della giuria che ha decretato Malta Campione del Mondo di Caput Lucis 2007"

Is-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V
tixtieq tifraħ
lill-Għaqda Nar tal-Ajru
għas-suċċess miksub
fil-Premju Ġieħ l-Artiġġjanat Malti 2016

Carmel Zahra – President Onorarju

Dr Charles Sciberras jikteb dwar il-valuri tal-presidenza tas-Sur Carmel Zahra li wasslu sabiex is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V tkun fost l-ewlenin f'pajjiżna.

L-arlogg tal-ħajja ma jwaqqfu ħadd. Iż-żmien jgħaddi u ma jistenna lil ħadd. Il-livell tal-ħajja milħuq u s-suċċessi miksuba jiddependu minn kemm wieħed kien kapaci jutilizza b'mod mill-aqwa u effettiv dan iż-żmien misluf lili. Altrimenti meta wieħed iħares lura jinduna kemm f'hakka t'ghajnej iż-żmien ħarab mingħajr ma mnexxielu jimxi pass il-quddiem jew ikun għamel xi ħażżeen siewja u denja.

B'dan l-isfond ingib quddiem għajnejja raġel Mqabbi li żgur ma qagħadx go xi rokna jistenna ż-żmien għaddej. Għal kuntrarju kien attiv u habrieki ħafna u żgur li ser jibqa' jissemma għax-xogħol straordinarju li wettaq matul ħajtu, speċjalment matul dawn l-aħħar sebgħa u għoxrin sena. Malajr tindunaw li qiegħed nirreferi għall-eks President tas-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V, is-sur Carmel Zahra, jew kif kullhadd jafu semplicej bħala Nenu.

Mhix l-intenzjoni tiegħi li noqgħod nelenka x-għamel matul il-Presidenza tiegħu għaliex digħi kelli l-opportunità li nagħmel dan fl-artiklu estensiv li kont ktibt fil-ktieb tal-Festa Santa Marija 2014 meta fakkarna l-25 anniversarju tal-Presidenza tiegħu. Titwila lejn dan l-artiklu turina biċċar il-herqa u l-imħabba li huwa għandu lejn is-Soċjetà

L-eks President tas-Soċjetà Carmel Zahra

L-inawgurazzjoni tal-Istatwa artistika ta' Santa Marija li qiegħda ssebbah il-pjazza ġublew id-Djamanti

u lejn l-Omm u l-Patrunga tagħna lkoll Santa Marija. Ta' spinta kbira l-quddiem lis-Soċjetà għażiżha tagħna billi saħħa il-pedamenti tagħha bil-ħolqien ta' diversi ferghat fi ħdanha, għamel ri-organizzazzjoni shiha tal-Banda Re Ĝorġ V, wettaq diversi bini speċjalment l-Estensijni tas-Sede Principali, tlestell diversi opri ta' arti u kultura – bil-kapolavur tkun is-Sala Maria Assunta, kien strumentali biex is-Soċjetà sarulha diversi żjajjar minn dinjitarji Maltin kif ukoll barranin. Dan kollu sarraf sabiex ntrebhu diversi unuri kbar kemm dawk Nazzjonali kif ukoll internazzjonali. B'hekk is-Soċjetà tpoġġiet fuq pedestal għoli ħafna fil-qasam tal-mužika, piroteknika, armar u attivitajiet soċio-kulturali. Dan kollu ġablu sodisfazzjon kbir iżda ninsab perswaz li l-akbar okkażjoni għalihi kienet propju nhar it-8 ta' Awwissu 2014 meta għet inawgurata l-Istatwa artistika ta' Santa Marija li qiegħda ssebbah il-pjazza ġublew id-Djamanti magħrufa wkoll bħala l-Mentna. Ngħid hekk għaliex wara li iċċelebrajna bis-shiħ iċ-Ċentinarju tas-Soċjetà, kien ta' spiss isemmili x'jixtieq jagħmel bħala l-aħħar progett u kont nara lil wiċċu jixgħel bil-ferħ meta kien jaġġornani, waqt id-diskursati ta' bejnietna ta' kull nhar ta' Sibt, bil-progress li kien qed isir fuq din l-opra hekk sabiha u għażiżha.

Xhīn tara u thoss madwarek dan ix-xogħol kollu li wettaq, malajr tiġi waħidha l-mistoqsija “Min hu dan Carmel Zahra?”

Lil Nenu ilni nafu sa minn żgħożi, ’il fuq minn ħamsin sena. Abbatini, każin, u wara bħala r-raġel t'oħti u missier ta’ familja, kif ukoll bħala nannu. Hajja ta’ bniedem semplicej b’ħafna kwalitajiet sbieħ u bi ffit difetti. L-akbar donijiet li jispikkaw huma: il-bżulija, determinazzjoni, onestà u integrità, l-umiltà, id-diplomazija, l-imħabba lejn il-familja u devozzjoni kbira lejn Ommna Marija u Santissmu Sagament.

Il-bżulija tiegħu spikkat sa minn żgħożi meta

ntefa' b'ruħu u ġismu jgħin lil missieru fl-industrija tal-kostruzzjoni. It-tbatija ta' dan ix-xogħol manwali ġelgħitu jkabbar il-fiduċja u stima lejh innifsu sabiex minn hemm ghadda għan-negożju tal-propjetà. Tgħallem li dak li jgħamel kien jagħmlu b'heġġa, determinazzjoni u onesta mill-akbar. B'hekk akkwista d-don sabiħ tal-irġulija li ssarraf b'suċċess kemm fil-hajja privata tiegħu meta jkun ser iwettaq xi biċċa negożju kif ukoll fit-treġiġa tas-Socjetà. M'hemmx isbaħ milli tikkordja ma bniedem ta' karattru sod u mibni fuq l-irġulija għax dawn huma garanzija li mhux ser tispicċċa ingannat u vittma ta' qerq.

Ma jarax lir-rivali tiegħu bħala għedewwa tiegħu, iżda sempliċiment bħala nies li għandhom opinjoni differenti minn tiegħu. Dan il-kuncett wasslu biex inissel ġo fih spirtu qawwi ta' tolleranza kif ukoll paċenzja. Għalhekk tgħallem jisma' hafna u jitkellem lejn l-aħħar wara li jkun xtarr sew dak kollu li jkun intqal qabel. B'dawn il-kwalitajiet hekk sbieħ irnexxielu joħroġ bl-unuri kollha waqt laqgħat diffiċċi u ta' tensjoni li hu kellu matul il-Presidenta. Kien juža diplomazzija kbira u ma kienx hemm lok għat-theddid imma juža biss argument ta' perswazzjoni. Dawlk kollha li kellhom diskussionijiet miegħu – awtoritat jiet civili, ekklesjastiċi, forzi tal-ordni u oħra – dejjem ħarġu sodisfatti bl-eżitu tal-laqgħat għax dejjem rawh bħala l-bniedem moderat li jiżra l-għaqda u mhux il-fida u li kien lest li jasal għal kompromess mingħajr ma jnaqqas xejn mill-akkwisti tas-Socjetà. Kien propju dan l-ispirtu ta' għaqda u tolleranza li huwa jħaddan li wasslu sabiex, ma' oħra, hadem kemm felaħ sabiex titnaqqas drastikament il-fida u pika sfrenata li kienet teżisti ġo raħalna, specjalment waqt il-jiem tal-festi li jiġi iċċelebrati ġewwa l-Imqabba. Twaqqa l-ħajt ta' fida u mibgħeda li issawwar matul iż-żminijiet u minnflokk tnisslu pika u rivalità ikkontrollati. Tieħu gost illum tara liż-żewġ kumitati tal-festi jistiednu lil xulxin u jattendu għall-funzjonijiet esterni u interni fil-jiem tal-festa. Dan kollu wassal sabiex, f'Jum l-Imqabba 2010, huwa jiġi onorat b' Gieħ l-Imqabba.

L-umilta' kbira li għandu wasslitu biex jagħmel hafna affarijiet mingħajr ħafna daqq tat-trombi jew fanfarunati. Ma tantx iħobb jordna u hu joqgħod iċċiċċi bil-qgħidha. Fil-lingwaġġ tiegħu kien jeżisti l-ewwel pronom, "aħna", u mhux it-tieni wieħed, "intom". B'hekk matul il-Presidenta tiegħu kien ikun l-ewwel wieħed li jmidd idejh għax-xogħol meħtieġ u b'dan l-eżempju kien ikaxkar lill-oħra għal miegħu. Il-qawl Malti jafu sew: il-kelma tqanqal u l-eżempju ikaxkar. Fil-jiem ta' preparamenti għal-festa kien ikun l-ewwel wieħed li jitla' fuq is-sellum jew il-picker biex idawwar l-istallazzjoni tad-dawl mar-ħaħal. L-umiltà ma tfissix li tkun stramb jew maqtugħ għalik innifsek. Għal kuntrarju ta' dan, Nenu huwa bniedem soċċevoli ħafna u jieħu gost igawdi. Il-Presidenta twila li kellu kienet strumentali biex iltaqgħa ma' ħafna dinjitarji kemm Maltin u barranin. Hekk kellu laqgħat ta' kortesija ma

diversi Presidenti ta' Malta u Prim Ministri, Ministri tal-Kabinet, Arċijsfijiet ta' Malta u Isqfijiet oħra, diversi Ambaxxaturi kif ukoll stedina mir-Regina Elizabetta II tar-Renju Unit. U ta' dan qatt ma qagħad jiftaħar man-nies.

Meta thares lejn ix-xogħol kbir li għamel u l-ħin twil li ddedika għas-Socjetà, tista' tasal għall-konklużjoni li dan kollu għamlu għas-Socjetà. Dan mhux minnu għax huwa qatt ma abbanduna lill-familja tiegħu iż-żda rex-xi jidher kif ukoll tħalli kollu li għażiex għad-dan. Il-ħajnejiet tal-familja, t-trobbija ta' uliedu u l-ferħ tan-neputijiet tiegħu dejjem ġew qabel kollox. Il-Presidenta ma fixklitux fil-qadi tad-doveri tiegħu u li jgħix il-ħajja rikjesta minn raġel miżżewwiegħ, missier u nannu. Minn naħa l-oħra dan seghħi jaġħid jagħmlu għax kollu support qawwi minn martu u wliedu li tawh livell qawwi ta' tolleranza specjalment fil-jiem tal-festa tal-Patrunga tagħha Santa Marija.

Għalih il-Festa ma tfisser xejn jekk ma jattendix għaċ-ċelebrazzjonijiet interni li jsiru fil-Knisja Parrokkjali ad unur Marija Assunta. Hija propju din id-devozzjoni lejn Marija Santissma Mtellgħa s-Sema li għażi lu jagħmel dak kollu li għamel sabiex titkabbar u tissaħħħa is-Socjetà li b'herqa kbira iġġorr isimha u torganizza festi kbar ad unura. Il-festi esterni jridu jakkompanjaw il-festi interni. Ma' din id-devozzjoni tnissu wkoll devozzjonijiet kbar lejn is-Santissmu Sagrament u lejn ir-Rużarju. Huwa dejjem ipparteċipa bis-šíħi f'dawn il-festi u għadu jgħati seħmu mill-aħjar li jista' fiċċirkustanzi prezenti.

Iż-żmien jgħaddi u saħħet il-bniedem ma tibqax l-istess. Matul dawn l-aħħar snin, minħabba raġunijiet medici, kien beda jaħseb biex iċċedi l-kariga ta' President. Jiena u hu iddiskutejn ħafna drabi dan il-punt u dejjem inkoreġġajtu sabiex ikompli bix-xogħol siewi tiegħu lejn is-Socjetà. Altrimenti kien ser jinħoloq vojt kbir għax wara Presidenza daqshekk twila mhux la kemm ser issib bniedem ieħor li malajr jingrana f'din il-kariga hekk importanti. Kien jeħtieg li jkun hemm perjodu ta' transizzjoni li matulu jkun jista' jitharreg xi ħadd ieħor għal din il-kariga. Huwa apprezzza dan kollu u baqa' iħares il-quddiem għalkemm medikament kien

Il-President Onorarju Carmel Zahra jingħata tifkira b'kommemorazzjoni tal-ħatra tiegħu bħala President Onorarju nhar il-Hadd, 23 ta' Lulju 2017

L-AVUKAT DR MARK PORTELLI B.A., LL.D.

*jawgura l-Festa t-Tajba
lill-Imqabbin kollha
u jieħu l-okkażjoni biex jinforma l-klijenti tiegħu
li d-dettalji l-godda tal-uffiċċji huma*

**11, Triq I-Aħwa Ghigo, Mqabba MQB 1330
99, Triq I-Arcisqof, Valletta VLT 1446**

Tel: **2123 9151** | Fax: **2123 9757** | Mob: **7905 5392**
Email: **mark@pnpadvocates.com** | Web: **www.pnadvocates.com**

KULL M'GHANDU BŻONN
L-Induratur

DEHEB TA' L-INDURATURA, SILVER LEAF, ALUMINIUM LEAF
FLIMKIEŃ MA' DIVERSI GHODDA U PRODOTTI OHRA
RELATATI MA' DAN IX-XOGHOL ARTISTIKU
KIF UKOLL GHAR-RESTAWR.

E. THEUMA & COMPANY LTD.

"Theuma House", 302, St. Paul Street, Valletta VLT 1213, MALTA
Tel +356 21 236605 / 21 234075 Fax: +356 21 244201
info@etheuma.com www.etheuma.com

qed jithabat ma mewg qalil. Din l-imħabba lejn Santa Marija u s-Socjetà kienet kbira bizzżejjed biex jaċċetta dan kollu minkejja s-sintomi kiefra tal-kundizzjoni tieghu. Aktar minn hekk kien sahansitra jibdel ir-rutina ta' meta kien imissu jieħu it-trattament mediku sabiex ikun preżenti għal Festa u iktar importanti sabiex jevita li jkun ghajjen ħalli jkun jista' jgħati seħmu bis-shiħ.

Din is-sena kien imiss jerġa' jinħatar kumitat gdid permezz ta' elezzjoni. Mill-ewwel urini li jixtieq jieqaf u din id-darba żammejt lura u ċedejt kull argument li seta jkoll biex forsi jibdel fehmtu. Ma huwiex bniedem li joqgħod fit-triq tan-nofs – jew ikompli u jaħdem bis-shiħ jew iwarrab. Li jkun President tal-isem muhuw fir-raġunament tiegħu. U din hi l-irġulija: li tagħmel x'inħu ta' siewi għal ħaddieħor u mhux dak li hu tajjeb għalik biss.

Ix-xogħol siewi li wettaq u l-pedamenti sodi li bena l-eks President Carmel Zahra mhux ser jieqfu

hawn. Ninsab perswaz li kemm il-President u Kumitat Eżekuttiv attwali kif ukoll dawk futuri ser iħarsu lejn is-sur Carmel Zahra bħala mera u xempju ta' kif għandhom imexxu s-Socjetà tagħna billi l-ewwelnett jibżgħu għall-wirt ta' opri kbar li ħalla warajh sabiex ikunu jistgħu jitgawd minn ta' warajna, u t-tieni nett jgħarfu jkomplu jibnu fuq il-pedamenti sodi li sabu ħalli jkollna Socjetà akbar u aktar f'saħħitha.

Kien xieraq għalhekk li nhar il-Ħadd 23 ta' Lulju 2017, waqt Seduta Ĝenerali, l-eks President Carmel Zahra nħatar bhala President Onorarju "ad vitam" tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorg V. Huwa rikonoxximent żgħir għal dak kollu li huwa għamel għal dawn l-aħħar seba' u għoxrin sena. J'Alla s-Socjetà tagħna tapprezza dak kollu li għamel il-President Onorarju s-Sur Carmel Zahra kif ukoll ta' dawk kollha li minn qalbhom ħadmu sabiex titkabar u tissaħħa is-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorg V.

Is-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorg V flimkien mal-fergħat kollha fi ħdanha tirringrazzja mill-qalb lis-Sur Carmel Zahra tas-servizz fejjiedi tiegħu bħala President tas-Socjetà sa mill-1990

Għal jum memorabbi
b'ikel ġenwin, ikkuntatjana u
ma jiddispacikx!

James Caterers huwa isem stabbilit u rinomat
fil-qasam tal-catering, jispecializza f'tigħejjet,
ricevimenti privati u kull tip ta' avveniment iehor.

James Caterers

elmoinsurance.com

Bellizzi Services Ltd. 86, Triq Matteolo Saliba, Zurrieq ZRQ 2021 | Tel: 21642519 | Fax: 21689791 | bellizziservices@gmail.com

Elmo Insurance Ltd. Abate Rigord Street, Ta' Xbiex, XBX 1111, Malta | T: 2343 0000 | info@elmoinsurance.com

Bellizzi Services Ltd. is enrolled to carry on tied insurance intermediary activities and is regulated by the Malta Financial Services Authority.
Elmo Insurance Ltd. is authorised to carry on general insurance business and is regulated by the Malta Financial Services Authority.

Joseph Farrugia

Il-Bord Editorjali isellem il-memorja ta' wieħed mill-eks Presidenti tas-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V.

Joseph Farrugia
Servizzi Inglizi fuq xogħol klerikali sal-1978. Fl-1979 beda jaħdem mal-Gvern bħala skrivan u fl-1987 irtira bl-età fil-grad ta' Executive Officer mal-Universitāt ta' Malta.

Fl-1943 huwa beda jattendi għat-tagħlim tal-mużika fil-Każin Santa Marija u kien idoqq il-vjolin mal-Orkestra Santa Marija. Fl-1946 assoċċja ruħu mal-Banda Re Ĝorġ V sa l-1951. Bejn 1-1966 u l-2006 kien membru tal-Kappella Frankie Diacono, fejn kien idoqq il-vjolin.

Bejn 1-1947 u 1-1951 kien membru tal-kumitat tas-Soċjetà Santa Marija, rappreżentant tal-Banda Re Ĝorġ V fil-kumitat u delegat fil-Malta Band Clubs Association. Gie elett membru fl-ewwel kumitat maħtur wara l-ftehim bejn is-Soċjetà u l-Knisja tal-Imqabba tal-10 ta' Ottubru 1960, u maħtur kaxxier tal-kumitat. Huwa baqa' jokkupa dawn il-karigi sal-1966. Bejn 1-1966 u 1-1969 gie maħtur President tas-Soċjetà King George V Band Club.

Joseph Farrugia kkompona diversi innijiet u marċi kif ukoll mužika sagra, fosthom:

Joseph Farrugia twieled l-Imqabba fl-1926, iben Pawlu u Rosanna née Ellul. Attenda l-Iskola Primarja tal-Gvern sas-6th Standard, skola preparatorja għall-eżami tad-dħul fit-Tarzna tal-Armiraljat, fejn beda jaħdem fl-1943. Huwa tħarreg u ħadem fl-Inġinerija Mekkanika sa l-1958, u kompla jaħdem mas-

1961 – Innu lil Santa Marija
1994 – Innu lil Marija Assunta
1995 – Marč – Lill-Fundatur Ġużeppi Galea
1997 – Marč – Lil Rahal Twelidi

Joseph Farrugia waqt intervista fil-proġetti Rakkont Haj

Huwa ppubblika wkoll ghadd ta' profili ta' persuni Mqabbin u diversi artikli oħra relatati mal-Imqabba u Hal Qormi. Fost il-ħafna proġetti li huwa kien wettaq insibu d-disinn tal-karru li għandha taħta l-Vara Titulari ta' Santa Marija ġewwa l-knisja Parokkjalji tal-Imqabba u li għadu jintuża sal-ġurnata tal-lum. Joseph Farrugia kien miżżewwi l Margaret née Mangion u kellhom tlett itfal.

Is-Sur Joseph Farrugia huwa missier il-Maġistrata Dr Marse-Ann Farrugia li għal diversi snin kienet ukoll konsulenta legali tas-Soċjetà sakemm għet maħtura bħala Maġistrata fil-Qrati Maltin tal-Ġustizzja. Joseph Farrugia miet fid-9 ta' Jannar 2017 fl-età ta' 90 sena, u ngħata l-aħħar tislima fil-knisja parrokkjali tal-Imqabba.

Ir-rikorsi tal-Imqabbin b'risq il-knisja tagħhom fl-ewwel 25 sena ta' wara l-qedda tal-gwerra

© Kan. Dr Jonathan Farrugia S.Th.D. (Romae)

Hamsa u sebgħin sena ilu kważi ngiebet fix-xejn il-ħidma ta' aktar minn żewġ sekli li l-Imqabbin, immexxijin mis-sacerdoti tagħhom, wettqu b'imħabba biex jibnu u jsebbhu l-knisja tagħhom iddedikata lill-Assunzjoni tal-Madonna. Hafna milli għamlu tar-mal-isplużjoni tal-bombi nhar id-9 ta' April 1942 fis-12:45... iżda l-istorja ma waqfix hemm, dakinhar tat-traġedja. L-Imqabbin, nies ta' ħila, reġgħu qamu fuq saqajhom wara l-qerda ta' raphaelhom u mmexxijin minn kappillan Imqabbi li ġabb lil raphael twelidu li għarraf juža bl-aħjar mod il-ġeneroziżta tagħhom bħala poplu, ġadmu pass pass biex ġafna minn dak li ntilef jerġa' jiġi akkwistat.

179
44

Dagli affari

Al Sua Eccellenza Signorissimo
che ono ed iulari fogni
arrivare, verso di stallo

Urnita reciso di
Carmelo Barnana
Procuratore della confraternita
della Consolazione di Alcamo
recentemente sposa,
che dovranno pagare la
somma di lire sette per il ritiro della
statua della B. M. della Consolazione, danneggiata
nel corso della chiesa parrocchiale;

che dovranno far fare una
nichia che si legge per la medesima statua
giusta il disegno qui allegato; nichia che
costa la somma di lire sette quinque,
giacché la precedente nichia trovasi
nella parte danneggiata della chiesa
domanda umilmente l'Eccliesia, tutta
Ricordissimo a chi gli conceda per le
opere redatti la grazia di ritirare la
somma di lire venti, appartenente alla
medesima confraternita, depositati per
semplice siena custodia nella banca della
Pia Amministrazione con scatto d'ordine
5737.

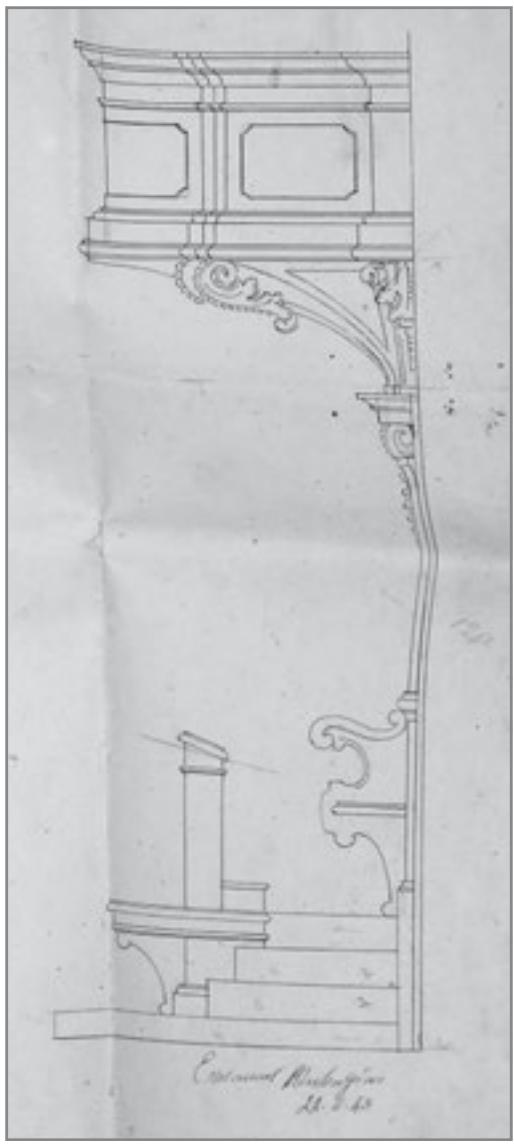
Rikors għar-restawr statwa tal-Immakulata

Fl-okkažjoni tal-ġublew tal-platinu tal-ikreh jum fl-istorja tal-Imqabba, ser nagħtu ħarsa ħafifa lejn il-heġġa tal-Imqabbin wara dan l-avveniment mil-leġġi tar-rikorsi li saru mill-kappillan u mill-retturi tal-kongregazzjonijiet għall-bini mill-ġdid tal-knisja parrokkjali tal-Assunta u għat-tagħmir tagħha. Il-biċċa l-kbira minnhom ħarġu fil-pubbliku ghall-ewwel darba fil-wirja li saret fil-knisja fid-9 ta' April 2017; il-kontenut tagħhom kollha miġburin flimkien qed jiġi ppubblikat hawn għall-ewwel darba, u ppreżentat b'mod kronologiku skont id-data meta dawn ġew preżentati fil-kurja tal-Arcisqof.

26 ta' April 1944: L-ewwel rikors li jinsab fl-arkivju arċiveskovili sar minn Carmelo Caruana, il-prokurator tal-Fratellanza tal-Immakulata Kuncizzjoni, li fih

A Sua Eccellenza
Roma Michele Lanza D. G.
Riabilitazione della Chiesa Pallottina,
Comune di Nettuno
dec. 446

Rikors biex jibda l-bini mill-ġdid tal-knisja

Dizinn tas-sedji u l-baži tal-gallarija

Dizinn tas-sedji ta' wara u l-gallarija

jitlob permess li jiġbed is-somma ta' £20 mill-bank tal-Knisja (il-Cassa delle Pie Amministrazioni) biex minnhom iħallas **it-tiswija tal-ħsara li saret fil-vara tal-Madonna tal-Ġilju** (hawn u fir-rikorsi kollha li jikkoncernawha msejjha “B.V. della Concezione” jew “l-Immacolata”) li kellu jiswa £10 **u biex issir niċċa tal-injam** biex fiha tinżamm l-istatwa sakemm titlesta tiswija tal-bini. Din kellha tiswa £15. Nifhmu li kellu xi ħaża tal-flus f’idejh digà biex jilħaq is-somma ta' £25. Il-permess ingħata fit-3 ta’ Mejju. Ir-restawr tal-vara sar fiż-Żurrieq u meta ngiebet lura fl-Imqabba d-devoti ħarġu jilqgħuha fuq il-Mentna. Sakemm reġgħet tpoġġiet fin-niċċa tagħha fejn tinsab illum, il-vara kienet tinżamm ġon-niċċa li llum tinsab fil-kappella tad-Duluri u kienet imqiegħda fil-kursija hdejn il-bieb li jagħti għan-naħha tal-kappellun tar-Rużarju¹.

24 ta’ Novembru 1945: wara li waqgħet il-koppla tal-knisja flimkien mas-saqaf tal-kor u tal-kappellun tal-Agħnejja, is-servizzi liturgiċi ġew trasferiti ghall-kappella ta’ San Bażilju, li ġa kienet serviet bħala sede parrokkjali bejn 1-1598 u 1-1607. Wara xi żmien ittellha ħajt li għalaq il-kursija mill-bqija tal-knisja u s-servizzi reġgħu bdew isiru hemm. Ir-rikors li jid ib id-data tal-

24 ta’ Novembru 1945 itina dettall importantissimu li s’issa għadu ma deherx f’pubblikazzjonijiet lokali: il-Gvern ħareġ il-permess biex tibda t-tiswija tal-knisja fl-20 ta’ Novembru 1945. Parti mill-ispiża kellha titħallas mill-War Damage Fund, imma din ovvjament ma għietx mill-ewwel. F’dan ir-rikors il-kappillan Mangion **jitlob li jiġbed is-somma ta’ £580** – li kienu nġabru mir-raħal fl-1943 u depożitati fil-bank tal-Knisja fis-16 ta’ Marzu 1945 – **biex bihom jibda jħallas il-bini mill-ġdid tal-knisja.** Il-perit kien Andrea Micallef u l-ħaddiema, skont ir-registru tal-ħlasijiet, kien Salvu Bezzina, Baskal Xuereb, Ġużeppi Ellul, Ġużeppi Farrugia, Toni Xuereb, Pawlu Abdilla, Karmnu Damanin, Ġużeppi Facciol, Manwel Zammit, Ġanni Farrugia, Wigi Cassar, Ċensu Vella, Gawdenz Coleiro, Luqa Ellul, ġorg Mallia, Ġużeppi Gatt, Ġanni Caruana u Gerard Abdilla. Mangion jitkellem dwar l-urgenza biex jingħata l-permess, li jingħata jumejn wara, biex ikun jista’ jibda x-xogħol mingħajr aktar telf ta’ żmien².

20 ta’ Marzu 1946: sa erba’ xhur wara li ngħata l-permess biex tibda t-tiswija, il-Gvern ma kien għadu hallas l-ebda parti mill-ispejjeż u jidher li l-£580 li Dun Gerard kien ġibed f’Novembru 1945 kien spicċaw, u għalhekk **jitlob li jiġbed £180 oħra biex ikompli bil-ħlasijiet** u b’hekk ix-xogħol ma jieqafx. Dal-flus kienu nġabru minn xi lotterji organizzati mill-parroċċa

FAJSU

Supply of

**STEEL SHEET | PLATE | BAR | TUBE | PIPE
SALES OF BUILDING MATERIAL
IL-FAJSU CO.LTD.**

"Tal-Harruba", Triq il-Ġarġir, Nigret, Rabat Rbt 4631 Malta

Email: il-fajsu@hotmail.com

Mob: 7945 4448, Tel: 21 454 448, 2145 6937 Fax: 2145 0985

Fantasy Flowers

Your fantasy into reality

Aldo Ritchie

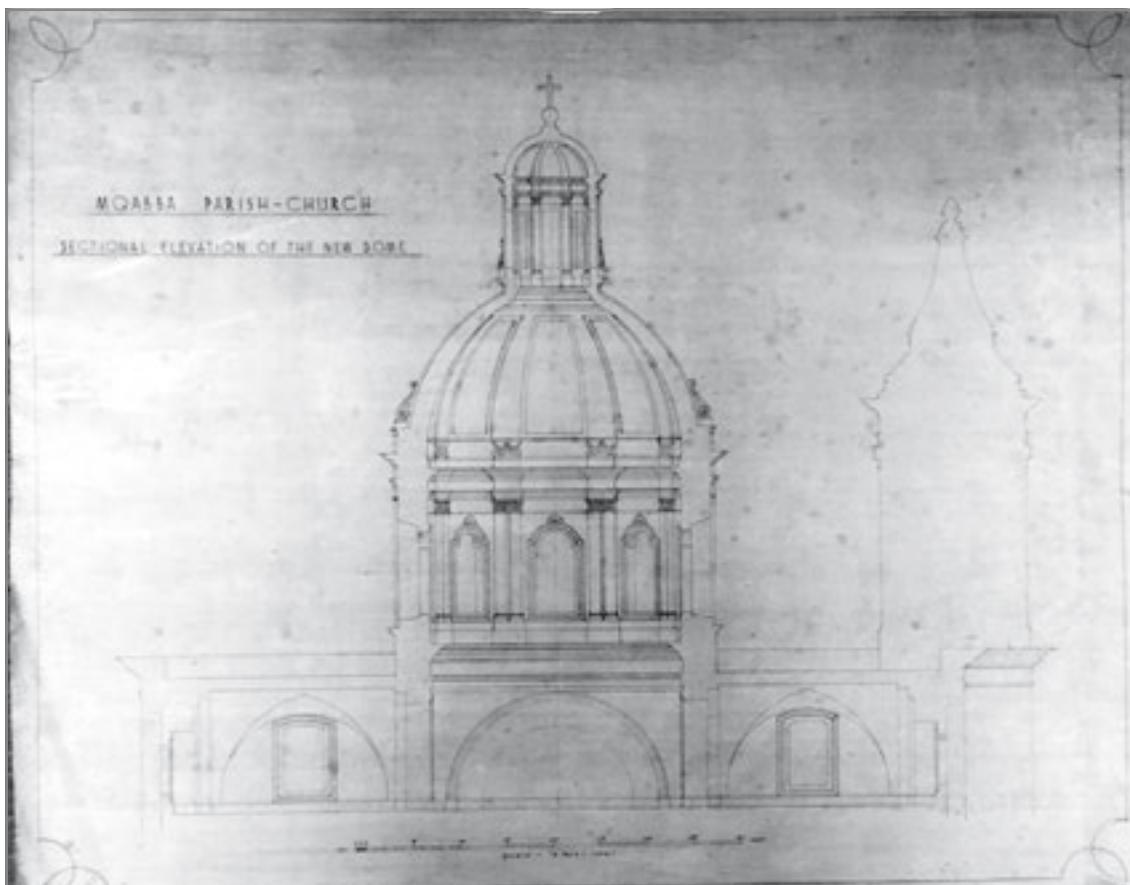
Madonna Ta' Pinu,
Triq il-Harrigkeit,
Mqabba MQB 1480, Malta

Tel: 2164 1032

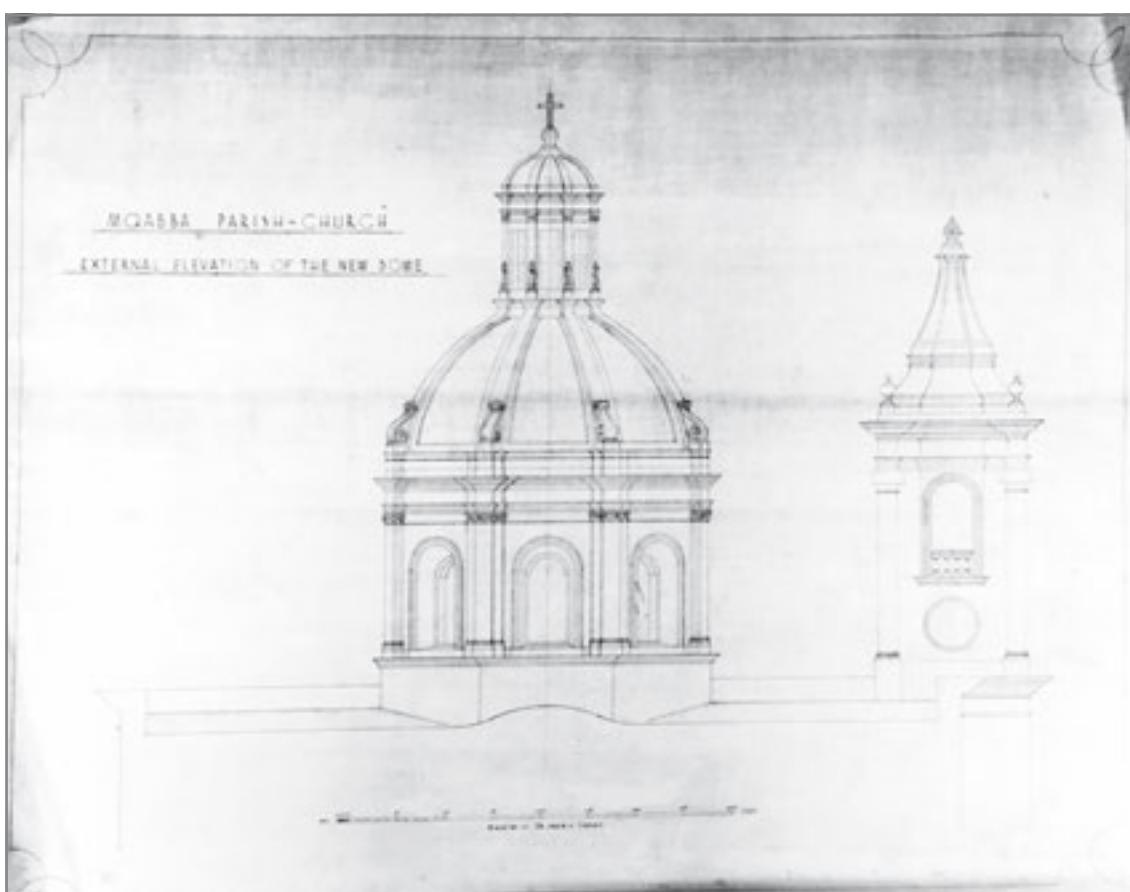
Mob: 9946 5963 / 7960 2432

E-mail: fantasyflowersmt@gmail.com

*Disinn
koppla
minn
gewwa*

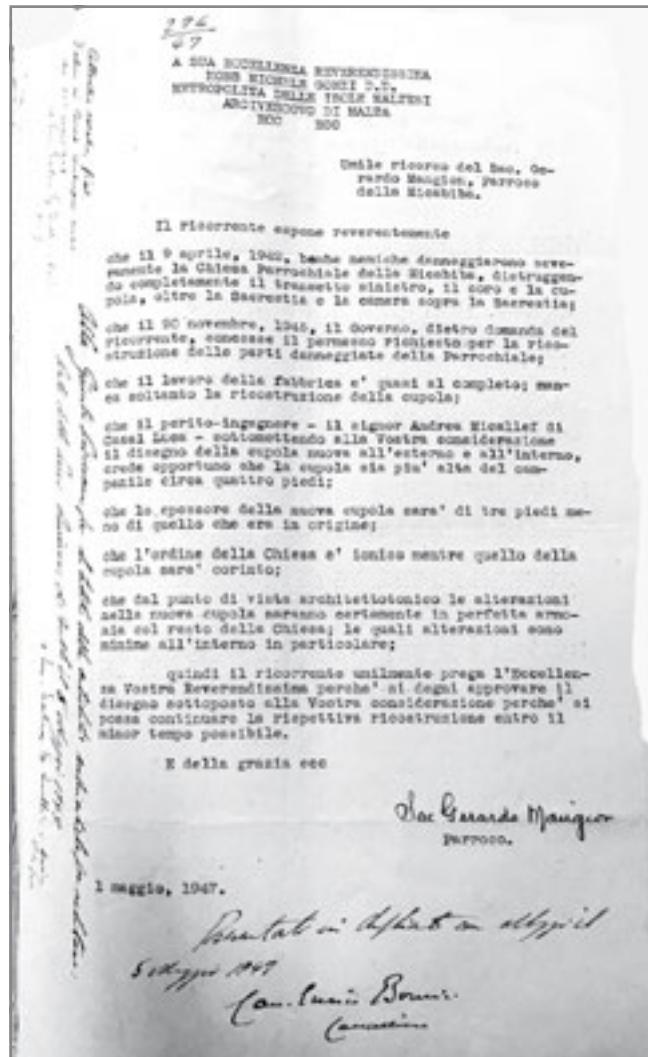

*Disinn
tal-
koppla
minn
barra*

b'risq il-bini tal-knisja u kienu ġew depožitati fil-bank tal-Knisja fis-6 ta' Ottubru 1945. Il-kappillan ingħata l-permess jieħu dawn il-flus fis-27 ta' Marzu³.

13 ta' Mejju 1946: ghaddew xahrejn ohra u l-Gvern kien għadu ma bediex iħallas, għalhekk **il-kappillan talab li jiġib £200 ohra** li kien iddepožita fil-bank tal-Knisja fis-27 ta' Novembru 1942. Dal-flus kien akkumulaw minn xi avvanzi li kien fadal mill-qligħ tal-Veneranda Lampade tal-Imqabba, u għaldaqstant ma kienux marbutin biex jintużaw għal xi progett specifiku. Ir-raġuni li jgħid dun Ġerard biex jieħu dal-flus hija li ma xtaqx li x-xogħol jitwaqqaf sakemm il-Gvern jagħti seħmu, u jwiegħed li l-flus jerġa' jpoġġihom hemm meta jirċevihom mingħand il-Gvern. Il-permess ingħata fl-20 ta' Mejju⁴.

Rikors għall-bini tal-koppla

1 ta' Mejju 1947: spiss qrajna f'pubblikazzjonijiet lokali li l-koppla kienet lesta jew kważi fl-1947. Dan jidher li mhux il-każ, għax kien fl-1 ta' Mejju ta' dik is-sena li l-kappillan Mangion kiteb ir-rikors biex **tibda tinbena l-koppla skont il-pjanta l-ġdida magħmula mill-perit Andrea Micallef;** dan għaddeppi minnha. Id-dizinn il-ġdid ġie approvat fil-21 ta' Mejju, għalhekk diffiċċi ħafna li x-xogħol tlesta dik is-sena stess. Ir-rikors itina diversi dettalji ta' min jinnuthom: jissemma li apparti l-koppla nqerdu

wkoll il-kappellun tax-xellug (tal-Agunija), il-kor, is-sagristi u l-kamra ta' fuqha; li sa dakinhar it-tiswi ja-tas-saqfa, tal-kappellun u tas-sagristi kienet lesta; li skont il-pjanta l-ġdida ta' Micallef il-koppla kellha tigi erba' piedi għola mill-kampnar u tliet piedi idjeq mill-koppla ta' qabel. Rigward l-istil tad-dekorazzjoni tal-koppla jgħid li kelleu jkun skont l-ordni korintu peress li l-knisja mibnija skont l-ordni joniku. Il-kappillan – żgur immexxi mill-perit li hażżeż il-pjanta – jkompli li l-varjazzjoni fil-koppla kien sejkun f'armonija perfetta mal-bqija tal-knisja u li minn ġewwa l-alterazzjonijiet kien sejkun mill-inqas. Dawn iż-żewġ punti tal-ahħar probabilment tniżżlu biex il-pjanta tigi aċċettata għax fir-realtà l-istil tal-koppla l-ġdida ma qabel xejn mal-bqija tal-knisja (apparti milli l-koppla ġiet għola aktar minn erba' piedi mill-kampnar!), waqt li l-intern tal-koppla ġie kompletament differenti minn kif kienet l-antika, tant li mhux possibbi li tigi dekorata kif kienet dik ta' qabel bl-angli bejn it-twiegħi u b'xena waħda fil-parti ta' fuq⁵.

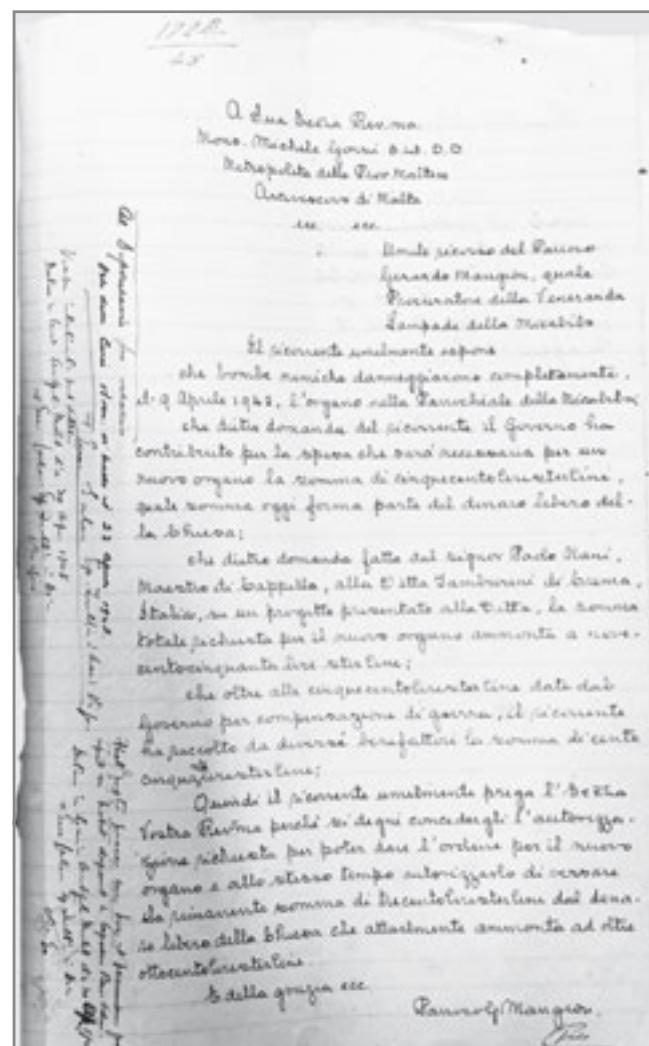
Rikors għall-bini tal-koppla

12 ta' Jannar 1948: fost l-opri ta' arti li ntilfu imma li spiss jiġi injurati minħabba li mhumiex marbutin ma' waħda mill-festi tar-rahal hemm il-kwadri li kien hemm fuq l-artal tal-Agunija, jiġifieri tal-Krucifissjoni u tal-Annunzjata. B'xorti hażina ma nafu bl-ebda ritratt li fih jidhru l-verżjonijiet l-antiki ta' dal-pitturi. Tajjeb ngħidu li originarjament l-artal

kien iddedikat lill-Annunzjata, iżda mbagħad bidel it-titular tiegħu wara li fuqu twaqqfet is-Sodalità tal-Agonizzanti fl-1674. Il-kwadru tal-Annunzjata li fl-antik kien fuq dan l-arta jinsab fis-sagristija l-qadima. Tliet snin wara li ntemmet il-gwerra, u meta x-xogħol fil-kappellun kien spicċa, il-prokurator tas-Sodalità tal-Aġunja, Antonio Mallia, li kien ukoll is-sagristan tal-knisja, għamel rikors biex issir **pittura ġdida tal-Krucifissjoni** għal fuq dan l-arta. Fih jijspjega li l-pittura l-antika kienet ta' pittur mhux magħruf, u li l-ġdida kienet se ssir minn E.X. Cremona tal-Hamrun. L-istima kienet ta' £80 li minnhom il-Gvern hallas nofshom. Mallia għalhekk flimkien ma' dan ir-rikors ippreżenta l-abbozz tal-pittura l-ġdida u talab biex dan jiġi approvat u li hu jingħata l-permess juža £40 mill-flus tas-Sodalità biex jitħallas il-pittur. Interessanti li fir-rikors insibu deskrizzjoni sempliċi ta' x'kellha turi l-pittura: “*un quadro rappresentante la Crocifissione di Nostro Signore, con la Vergine e l'Apostolo Giovanni ai lati*”. Fuq in-naħha ta' wara tar-rikors insibu r-rakkomandazzjoni tal-kappillan biex din il-pittura ssir ladarba hija indispensabbi u peress li s-Sodalità kellha f'idejha madwar £200. Jidher li l-abbozz ma ntogħiġebx kompletament mill-kummissjoni tal-arti u tal-antikkità għax ir-rappreżentat tagħha talab biex tinbidel il-figura ta' Kristu u biex il-pittura tīgħi armonizzata aktar mal-ambjent li fih trid titpoġġa. Il-permess ingħata fis-27 ta' Frar⁶. Il-pittur E.X. Cremona m'hux ħadd għajr il-famuż Emvin Cremona, u din kienet waħda mill-ewwel xogħlijet tiegħu li sabu posthom fi knisja. Hasra li ma napprezzawx aktar teżor bħal dan. Jidher li Cremona aċċetta l-parir li ngħata mill-kummissjoni għaliex uża kromatika li taqbel mal-bqija tal-pitturi, haġa li ma ttieħditx in konsiderazzjoni minn Cleto Luzzi meta pitter il-kwadru l-ġdid tal-Immakulata.

14 ta' April 1948: F'dan ir-rikors il-kappillan Mangion jijspjega li fost l-affarijiet li ntilfu kien hemm l-orgni tal-knisja parrokkjali li kien inxtara mid-Ditta ta' Pacifico Inzoli fl-1905, u li l-Gvern kien ta s-somma ta' £500 bħala kumpens biex jinxтарa **orgni ġidid**. Intant il-kappillan kien ga qabbar lill-maestro di cappella⁷ s-Surmast Paolo Nani jidhol f'kuntatt mad-ditta Tamburini ta' Crema. L-orgni li xtaq jordna l-kappillan fuq parir ta' Nani kien jiswa £950. Mangion jijspjega li kien ga qabar £150 mingħand xi benefatturi u jitlob li jkun jista' jibged id-differenza mill-kont tal-parroċċa biex ikun jista' jpogġi l-ordni biex jinxтарa dan l-orgni. Rappreżentant tal-Kurja kkontrolla l-fondi tal-parroċċa u problemi ma nstabux. Il-permess ingħata fit-30 ta' April⁸.

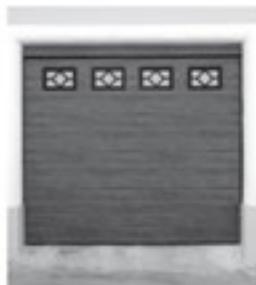
29 ta' Ottubru 1948: hawn insibu rikors ieħor marbut mal-orgni l-ġdid. Mangion ifakkars dak li kien intalab u ingħata fir-rikors tal-14 ta' April, jiġifieri li hu ordna orgni mingħand id-ditta Tamburini permezz tal-agent Nani li kellel 1-hanut il-Belt. Mangion gie infurmat li kellel **jħallas l-ewwel £700** ftit taż-ż-żmien wara li poġġa l-ordni, u jitlob li jiġbed dan l-ammont

Rikors għall-orgni ġdid

mill-kont tal-parroċċa fil-bank tal-Knisja. Ifakkars li fit-12 ta' Mejju 1948 hu kien iddepożita £1000 li minnhom £500 kienu ngħataw mill-Gvern għall-orgni l-ġdid u l-bqija kienet l-qiegħ li baqa' minn sensiela ta' lotterji li saru fl-ahħar tliet snin. Il-permess ingħata l-ġħadha⁹.

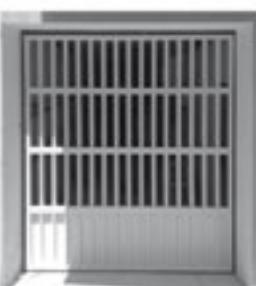
1 Diċembru 1948: Fir-rikors li jgħib din id-data, il-kappillan Mangion jijspjega li bil-hidma tal-ġħadu nqerdu s-sedji tal-kor u l-għall-ġallija tal-orgni, u jgħid li l-perit tal-knisja, Andrea Micallef, qabbad lid-diżżejnjatur Emmanuel Buhagiar biex iħażżeż dżiżiñ għas-sedji u l-ġallarija l-ġoddha. Mangion jijspjega kif is-sedji tad-diżiñ jikkorrispondu perfettament ma' dawk li kien hemm qabel il-gwerra; il-għall-ġallija mill-banda l-oħra jgħid il-nadur u l-ġall-ġallija imma fil-ġdidha gew evitati biex jinqatgħu l-ispejjeż. Mangion jafferma wkoll li d-diżiñ kien jaqbel mal-ordni joniku-korintu tal-bqija tal-knisja u jispecifik li l-prospettiva tal-orgni ma kienetx se tīgħi esegwita kif tidher fid-diżiñ li kien hemm anness minħabba li l-orgni ll-ġdid ma kienx jeħtieġha. L-ispejjeż kellhom jithallu kollha mill-War Damage Fund. Fl-ahħar il-kappillan jitlob il-permess biex il-kummissjoni taċċetta d-diżiñ biex ikun jista' jinbeda x-xogħol¹⁰. Id-diżiñ gie approvat u l-permess hareġ fl-4 ta' Diċembru. Buhagiar kien digħiha ħadhem il-bankun ta' Santa Marija fl-1928 għall-Imqabba, għalhekk kien

*The
Garage Door People*

Serving You
Since 1962

FGP Ltd. is Malta's longest established garage door manufacturer. We supply a full range of residential, commercial & industrial garage doors and gates, barriers, bollards, remote control automations as well as miscellaneous sheet metal works.

109, Valletta Road, Luqa LQA 1762 | T: 2166 7107/8, 2167 3627 | E: sales@fgp.com.mt | W: www.fgp.com.mt

*Fresh
& Clean*

LAUNDRY & DRYCLEAN

Tel: 2146 1410 • Mob: 7966 6262

talfreshandclean@gmail.com

hemm il-garanzija li xogħol li se jintogħġob. Fil-fatt fit-snin wara gie mqabbar iħażżeż u jaħdem il-bankun tal-Madonna tal-Ġilju. Imma jekk nagħtu daqqat t'għajnej lejn id-diżiñnaraw li l-prodott finali kien ferm-differenti minn dak li gie propost. Is-sedji segwew id-diżiñnar, imma l-gallarija hija ħafna aktar semplifikata. Ninnutaw li l-prospettiva ma saritx, kif jgħid Mangion fir-rikors (veru ħasra għax kienet verament regali), id-diżiñnar tal-gallarija huwa aktar sempliċi, u l-parti li kellha tgħaqqaq il-gallarija mas-sedji ma saritx. Ir-ružuni li hemm biex jimlew il-vojt saru fuq diżiñnar ta' Carmelo Tonna aktar tard, fl-1961.

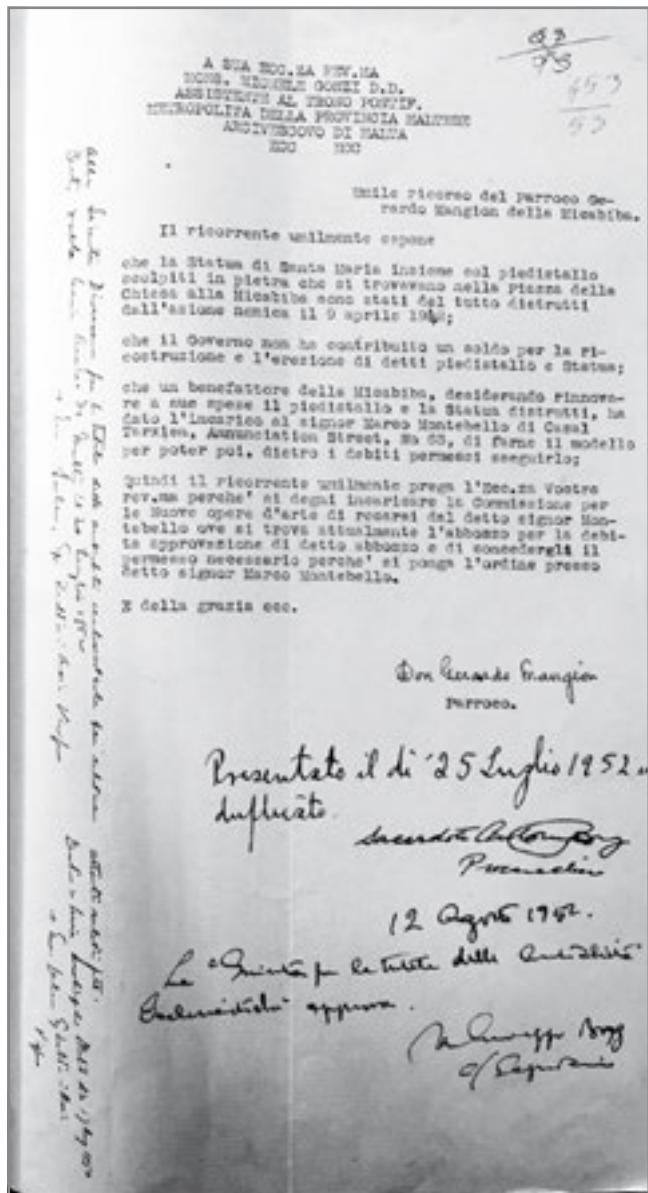
17 ta' Jannar 1949: fl-aħħar rikors marbut mal-akkwist tal-orgni l-ġdid ta' Tamburini, Mangion jitlob biex jiġbed aktar flus biex ikun jista' jħallas il-bqija tal-ispiża. F'dan, iżda, meta jsemmi d-depiżitu ta' flus li għamel fit-12 ta' Mejju 1948 jagħti xi dettalji li ma jaqblux mat-tnejn ta' qabel. Hawn jgħid li l-Gvern ikkontribwixxa s-somma ta' £630 u li t-£370 l-oħra kien parti mill-flus tal-parrocċa. Ifakk li kien ġa ha £700 biex jagħmel l-ewwel pagament, u jitlob li jieħu dak li kien baqa' biex iħallas il-bqija meta l-orgni jsib postu fil-knisja parrokkjai matul ix-xahar ta' wara, jiġifieri fi Frar 1949. Jidher li d-diskrepanza fid-dettalji ħarbitilhom għax m'hemm l-ebda nota. Mangion ingħata l-permess jieħu l-flus li kien fadal fil-5 ta' Frar¹¹.

Rikors għall-paviment tal-irħam

4 ta' Diċembru 1950: Tajjeb ngħidu li meta kien sar il-presbiterju tal-irħam fis-sena 1907 il-proġett ma kienx estiż għall-knisja kollha, u milli jidher anqas ma kien il-pjan. Nafu fil-fatt li tul is-snin qliel tal-gwerra kien għadu jsir id-dfin fil-knisja parrokkjali sakemm fl-1949 ġie inawgurat iċ-ċimiterju tan-Nazzarenu li qabel kien jintuża biss għad-dfni ta' nies b'xi mard li jittieħed¹². Wara l-gwerra meta kien għaddej ħafna xogħol ta' ristrutturar u milli jidher id-donazzjonijiet tal-Imqabbin kienu qed irendu aktar milli kien meħtieġ, Dun Ĝerard ha l-okkażjoni biex **jiksi l-art tal-knisja kollha bl-irħam**, proġett li ġie finalizzat fl-1952, bħalma turi l-lapida eż-żarru kif tidħol mill-bieb il-kbir tal-knisja. Ir-rikors għal dan ix-xogħol ġie milquġi fit-18 ta' Diċembru 1950. Fih il-kappillan Mangion jikteb li Baskal Xuereb kien ga ġejja diziñ bil-kulur għall-art u li x-xogħol kellu jsir mid-Ditta Bonavia ta' Birkirkara waqt li l-irħam li kellu jintuża kien *bianco Carrara, nero del Belgio, giallo Mori u granito Repen*. L-ispiza kellha titla' għal £1700 u din kellha tingabar mill-parruccani u minn xi benefatturi li ga kienu wegħdu xi somom konsiderevoli ta' flus. Flimkien mar-rikors kienew gew prezentati wkoll zewġ kopji tad-diżiñ wieħed tal-kulur u l-ieħor bil-linji biss. B'xorti ħażin kopja ta' dan id-diżiñ ma nstabitx la fl-arkivju tal-Kurja u l-anqas fl-arkivju parrokkjali. Il-Kummissjoni aċċettat id-diżiñ nhar il-15 ta' Diċembru imma kienet tal-parir li flok il-*giallo Mori* jintuża xi isfar ieħor aktar b'saħħtu¹³.

25 ta' Lulju 1952: ir-rikors li jgħib din id-data jirrigwarda l-istatwa tal-ġebel ta' Santa Marija li hemm tiddomina fil-pjazza tar-rahal. Dik li kien hemm orīginarjament kienet inquerdet dakinar il-waqgħet il-knisja. Ladarba r-rikors biex issir mill-ġdid sar mill-kappillan jurina li din kienet proprjetà tal-parroċċa. Xejn ma huwa magħruf dwar l-istatwa l-oriġinali; nafu kif kienet mill-ftit ritratti li tidher fihom. L-aħjar fosthom kien ġie ppubblikat ghall-ewwel darba f'sett ta' ritratti antiki maħruġa mill-parroċċa fuq inizjattiva tiegħi u mhallsin minni fl-2011. Ir-ras ta' din l-istatwa kienet ingabret mit-tifrik minn Rokku Camilleri u nżammet fil-familja għal 50 sena, sakemm fl-1992 din ingħatat lis-Socjetà Santa Marija fejn għadha titgawda sal-lum. Tajjeb infakkru li fl-irħula l-antiki kważi dejjem kienet titpoġġa statwa tal-patrun f'nofs il-pjazza fejn kienet tidher minn kulhadd u minnfejn kienet turi lill-barranin lil min kienet iddedikata l-parroċċa minn qabel ma jidħlu fil-knisja. Fir-rikors għall-istatwa l-ġdidha l-kappillan jispecifika li l-Gvern ma ta l-ebda kontribuzzjoni biex din titwaqqaf mill-ġdid, probabilment għax ma kienetx oġgett indispensabbli bħalma kienet it-tiswija u tal-knisja u xi haġa li għandha użu specifiku għal-liturgija bħalma kien l-orgni. Mangion ikompli jgħid li benefattur offra li jħallas biex isiru mill-ġdid il-pedestall u l-istatwa u li din kellha ssir mill-iskultur Marco Montebello. Jissemma wkoll li kien ga sar mudell tagħha u

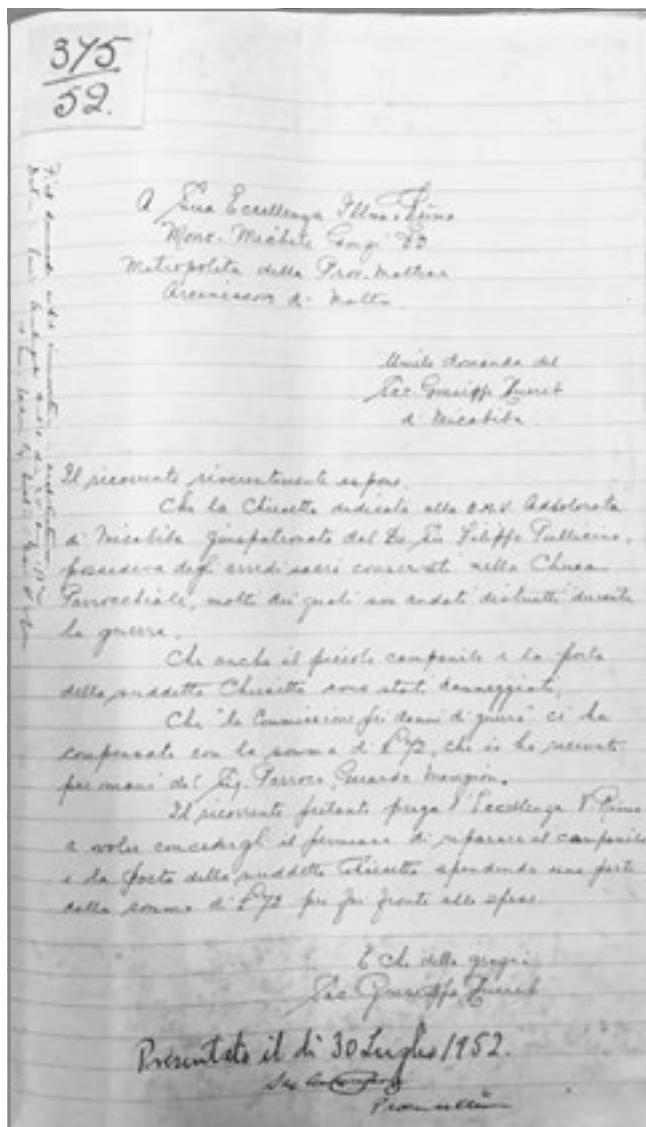

Rikors ghall-istatwa tal-pjazza

I-kappillan jitlob lill-Kummissjoni biex tmur tarah fl-istudju li kelli Montebello f'Rahal Ġdid jew fid-dar tiegħu f'Hal Tarxien. Ir-rikors fiha nota li l-Kummissjoni rat u approvat l-abbozz nhar it-12 ta' Awwissu 1952 u l-permess ingħata fis-17 ta' Awwissu. Jidher li nħolqu xi intoppi għax l-istatwa għiet inawġurata tmien snin wara, fl-1960. Jista' jkun li Montebello kelli hafna xogħol. Tajjeb nghidu li Montebello kien wieħed mill-aqwa skulturi fil-ġebla li rat Malta fis-snini ta' wara l-gwerra u għall-Imqabba kien ga naqqax l-istatwa monumentali tal-Assunta li hemm fuq il-każin, li kienet l-ewwel statwa mwaqqfa minn Soċjetà f'raħalna, nhar it-22 ta' Gunju 1952. Il-vičinanza tad-data ta' meta twaqqfet din l-istatwa u meta sar ir-rikors għal dik tal-pjazza turi li l-Imqabbin kienu sodisfatti b'xogħolu, u probabbli kien dan li wassal lill-benefattur Spiridione Schembri biex jagħzel lilu. Aktar tard għamel ukoll il-monument għall-qabar tas-saċċerdoti fl-1967 u l-istatwa ta' Kristu Rxox fl-1971 fċ-ċimiterju tar-rahal¹⁴.

30 ta' Lulju 1952: biċċa informazzjoni li qatt ma ssemmiet qabel għandha x'taqsam mal-knisja tal-

Addolorata. Mir-rikors li sar minn Dun Ĝużepp Xuereb nitgħallmu li din il-knisja maħbuba kienet ukoll ġarrbet xi īxsar. L-apparat li kellha kien jinżamm fil-knisja parrokkjali minhabba li l-Addolorata m'għandiex sagristija annessa magħha, u dan intilef kollu fid-9 ta' April 1942. Apparti minn hekk Dun Ĝużepp jgħidilna wkoll li l-kampnar saritlu xi īxsara, kif ukoll il-bieb. Bħala kumpens il-War Damage Fund tat lill-parroċċa £72 għal din il-knisja żgħira u Xuereb hawn jitlob permess biex juža xi ħażja minnhom biex **isewwi l-kampnar u l-bieb**. Milli jidher l-awtoritajiet tal-Kurja riedu aktar dettalji, għax mar-rikors hemm annessa ittra miktuba minn Dun Ĝużepp fl-20 ta' Awwissu li tgħid li b'kollo l-istima tal-infıq kienet ta' £34, li minnhom £24 kellhom imorru għand il-bennej Giovanni Bondin għall-kampnar u £11 kellhom imorru għand il-mastrudaxxa Innocenzo Farrugia għall-bieb. Din l-informazzjoni kienet bizzejjed u l-permess biex ix-xogħol isir ħareġ fil-25 ta' Awwissu.¹⁵

Rikors għat-tiswija tad-Duluri

3 ta' Diċembru 1952: Fost l-opri tal-arti li ntiflu meta waqghet is-sagristija u l-kamra ta' fuqha kien hemm il-bankun l-antik tal-vara tal-Madonna tal-Ġilju, li kien sar fl-1914 mis-Senglean Saverio Oliva u li kien

fiċċi xi xogħol ta' interzjar. L-unika parti li salvat kienet il-bradella (il-parti li tingarr fil-purċiċċjoni) u din inbiegħet lill-parrocċa tal-Marsa fejn illum tinsab iż-ġġor l-istatwa ta' Marija Reginā. Fiha għadu jiċċa' jigi apprezzat fit-mix-xogħol ta' dekorazzjoni li kellu dal-bankun. Fir-rikors li sar ftit ġranet qabel il-festa tal-Immakulata tal-1952, il-prokurator tal-Fratellanza tal-Immakulata Dun Ĝużepp Xuereb jitlob li jsir **bankun ġdid għall-vara tal-Immakulata** biex jieħu post dan li ntilef. Fir-rikors jikteb li qabel il-gwerra l-istatwa tal-Immakulata kienet tkun esposta fuq bradella rikkha mogħniha bi skultura u b'interzjar, imma li din intilfet. Jilmenta li għal għaxar snin l-istatwa kienet qed titpoġġa fuq kaxxa komuni tal-injam li kienet titgħiġbi bi drapp aħmar biex taħbi l-miżerja u l-indiċenċa tagħħiha. Jgħid li kienet ix-xewqa tal-pubbliku li jsir bankun ġdid, li jkun diċċenti u jixraq lill-istatwa artistika li kellha ġġorr. Flimkien mar-rikors kien hemm ritratt tad-diżiñ li kien hażżeż Emmanuel Buhagiar għal dan il-bankun. Hemm nota li l-kappillan ra r-rikors, bħalma huwa xieraq. Id-diżiñ ġie approvat mill-Kummissjoni fl-10 ta' Dicembru u l-permess biex jinbeda x-xogħol hareġ hamest ijiem wara¹⁶. Il-bankun u l-bradella l-ġoddha gew inawgurati fl-1954.

5 ta' Awwissu 1953: snin ilu, meta kont ktibt artiklu fuq il-kwadru tal-inkurunazzjoni tal-Madonna kont semmejt li kien hemm għidut li kien hemm il-hsieb li dan jinbidel ma' pittura ta' San Ĝużepp, l-istess kif kien inbidel dak tal-Immakulata, wara li sar l-isfregju fuq dawn iż-żewġ artali. Wara li ġie ppubblikat l-artiklu kont ġejt ikkritikat minn uħud li din kienet biss qlajja. Milli jidher ma kienetx għax fil-5 ta' Awwissu 1953 Dun Gerard Mangion kien fil-fatt għamel rikors biex tinxtara **pittura li turi lil San Ĝużepp u lit-tfajjal** **Ġesù** biex tieħu post dik antika li turi l-inkurunazzjoni tal-Madonna. Il-kappillan jirrakkonta kif hu kien qiegħed fl-istudju ta' Rafel Bonnici Cali xi ġranet qabel u hemm ra pittura originali tal-qaddis li setgħet faċiilment tigi mixtriha u mwaħħla f'posta sal-festa titulari ta' dik is-sena stess, meta kellha tiġi inawgurata. Bħala raġunijiet għalfejn kellu jinbidel il-kwadru hu jsemmi li n-nies kien ilhom bix-xewqa li jkollhom altar proprju tal-Ġharus tal-Madonna, kif ukoll li skont xi "esperti" l-pittura l-antika ma kellha l-ebda valur artistiku. Flimkien mar-rikors kien hemm ukoll żewġ ritratt ta' din il-pittura gdida, li sfortunatament ma nstabux¹⁷. Dun Ġerard jidher li kien certi li l-permess se jingħatalu għax ir-rikors għamlu fil-5 ta' Awwissu u ried iż-żanżnu għal Santa Marija, jigifieri għaxart ijiem wara. L-affari tidher li kienet digħi maħduma minn qabel u hemm diversi fatturi li jattestaw għal din l-ipoteżi. Bonnici Cali għamel diversi xogħlilijiet għall-Imqabba wara l-gwerra, fosthom is-soprankwadri tal-altari tal-Aġunija, tal-Immakulata u tal-Inkurunazzjoni, iċ-ċelu tat-tużżell u l-istazzjonijiet tal-Via Sagra li ntilfu. M'hemm xejn li jwaqqafna milli nemmnū li ma dawn ġiet ikkummissjonata wkoll pittura ta' San Ĝużepp. Barra minn hekk, is-soprankwadru l-originali

X 476
33 53

A sua Beata Padre
Monsignor Michele Lanza D.D.
Arcivescovo di Malta
ee ee

Urnite ricorse di Don Gerardo
Frangues, Parroco della biecaile

Il ricorrente umilmente espone
che da tempo è stato un vero desiderio di diversi
parrochiani della biecaile di restituire l'attuale
quadro d'olio di San Giuseppe, posto nell'onorevole
altare eretto nella chiesa parrocchiale, con una nuova,
data che l'attuale quadro, nell'opinione di persone
competenti, è privo di ogni valore artistico;
che giorni or sono il ricorrente s'intromise nello
studio del signor Baldassare Bonnici Ballo in un dipinto
originale rappresentante San Giuseppe con Gesù fan-
ciullo - di cui due fotografie si trovano annesse al
presente ricorso - addotto a suo parere perché venga
segnalato per restituire il quadro antico.
che ne sarà possibile il nuovo quadro verrà
inaugurato per la festa di Santa Tecla;
Quindi il ricorrente umilmente prega l'Beata
Madre Sua perché se degni dare una decisione
sulla convenienza e modo di detta restituzione e
nel caso affermativo autorizzare il ricorrente per
poter acquisire il quadro originale del signor
Bonnici Ballo.

De della grazia ee

Don Gerardo Frangues
Parroco

Per me con questo prot. il 5 Agosto 1952
L'ufficio
Curia

Rikors ghall-pittura ta' San Gużepp

tal-altar tal-Inkurunazzjoni kien ta' San Rokku, iżda dak li hemm illum – magħmul minn Bonnici Cali wara l-gwerra u wara sar l-isfreġju fuq l-ortal biex jiġi pariġġ tal-Immakulata – jirraffigura lill-Madonna inkurunata mal-Missier Etern; dan juri li ġa meta tkissret il-prospettiva tal-ortal u tpoġġa s-soprankwadru l-ġdid kien hemm il-ħsieb li l-pittura ewlenija tinbidel ukoll għax ma tagħml ix-sens li jkollok żewġ pitturi juru l-istess haġa fuq l-istess artal. U fl-ahħar, hija kumbinazzjoni stramba wisq li nzertat instabel pittura li kienet tidhol perfettament fil-gwarniċ tal-ġebel li ġa kien hemm! Kien x'kien il-każ, ghall-grazzja t'Alla jidher li l-Kummissjoni tal-Arti Sagra kellha aktar sens minn hekk u rrifjutat it-talba ta' Dun Gerard u f'nota inkluża mar-rikors tagħti r-raġunijiet: minkejja li huwa ċar li l-pittura għiet imbagħbsa diversi drabi, għad hemm fiha xi partijiet mill-original u għaldaqstant qabel ma din tiġi studjata sew m'għandiex titneħha minn postha. B'hekk l-aktar pittura antika li nsibu fil-knisja għiet salvata milli titwarra u probabilment tinqed. L-istudju fuqha mitlub 64 sena ilu għadu ma sarx, imma nittamaw li jsir fix-xhur li gejjin meta tittieħed għar-restawr.

12 ta' Frar 1960: Mid-data li nsibu mnaqqxa fil-gwariċ tal-koppla jidher li din giet inawgurata fl-1960

Gold Lady Jewellery

Goldsmith & Silversmith
Manufacturers & Repairs

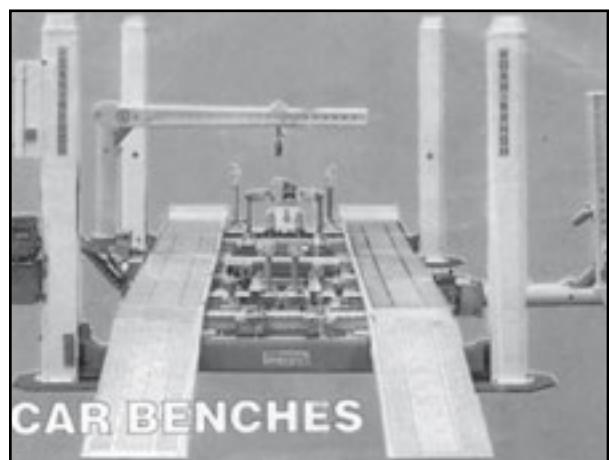
Now also available
a large selection
of trophies

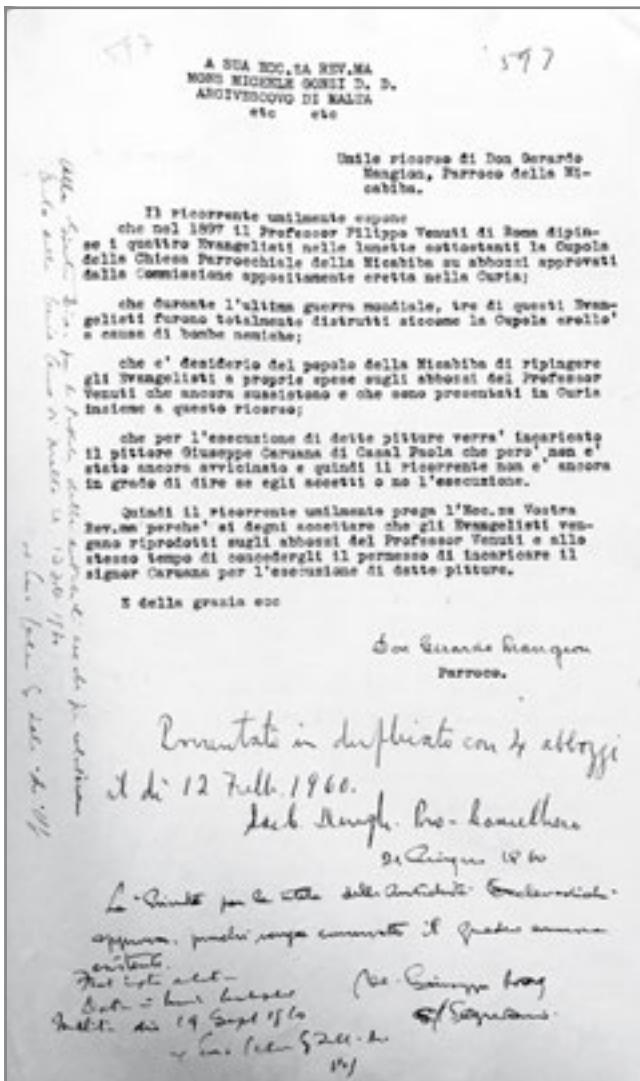
Sir Paul Boffa Avenue, Zejtun - Tel: 21673928/27673928
Open Hours: 08.30 - 12.00 16.00 - 19.00

IVAN'S GARAGE

Siggiewi Road, Qrendi Tel: 2168 0006 Mob: 79704143
Email: ivans@maltanet.net

**Panel Beater & Sprayer • Repairs Insurance Claims
Available Underseal & Rustproofing**

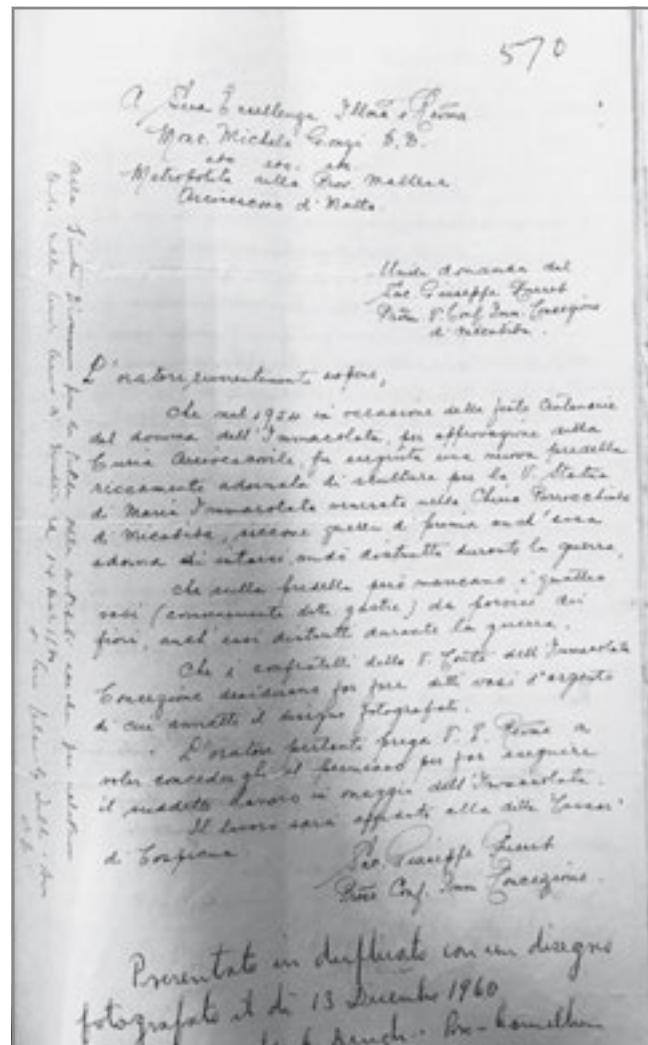

Rikors ghall-evangelisti

u għalhekk seta' jibda jsir xi xogħol ta' dekorazzjoni fiha u madwarha. L-ewwel – u l-uniku – xogħol li sar kien dak tal-pittura tal-Evangelisti fil-pennakki. Ir-rikors għalihom fih xi dettalji interessanti li ma kienux magħrufa. Il-kappillan jibda biex jghid illi l-evangelisti l-originali kienu saru fl-1897¹⁸ minn Filippo Venuti fuq abbozzi li kienu gew approvati mill-Kurja dak iż-żmien. Ikompli jgħid li tlieta minn dawn l-evangelisti gew meqruda meta waqqħet il-koppla, u li l-Imqabbin xtaqu li jerġgħu jitpittru fuq l-abbozzi li kien ħall Venuti u li kienu għadhom jeżistu u li gew annessi mar-rikors għall-approvazzjoni. Bħala pittur kien hemm il-ħsieb li jintażgħel Gużeppi Caruana ta' Raħal Ġdid, li iżda skont ir-rikors kien għadu ma ġiex avvicinat. Fl-ahħar il-kappillan jitlob biex jingħata l-permess biex il-pitturi jsiru fuq l-abbozzi l-originali u biex ituh il-permess ikellem lil Caruana biex jibda x-xogħol. Fil-21 ta' Ĝunju l-abbozzi gew approvati mill-ġdid u l-permess mixtieq ingħata, bil-kundizzjoni li l-evangelista li kien fadal – San Luqa – ma jinbidilx. Dan ir-rikos jgħallimna diversi affarrijiet. L-ewwel nett jidher li l-kappillan kien aktar kawt din id-darba, u talab il-permess tal-Kurja qabel kellem lill-artist... dan forsi jixhet aktar dawl fuq il-kwistjoni tal-pittura ta' San Gużepp li ga semnejna. It-tieni haġa hi li fl-ahħar, meta dawn il-pennakki tptitru

fl-1961, ix-xogħol għamlu Aldo Micallef Grimaud mhux Gużeppi Caruana. L-ahħar punt, u l-aktar wieħed importanti, hu li r-rikors jixhed li l-abbozzi l-originali mhux biss kienu għadhom jeżistu, imma l-Imqabbin kienu jafu wkoll fejn kien. Dan jgħodd ukoll għall-abbozz tal-koppla xogħol Venuti u għall-pittura ta' A. Armenopulo¹⁹ li kienet ta' ispirazzjoni għal Venuti biex pinġa l-pittura ta' fuq il-bieb ewljeni tal-knisja. Dawn ġew ippubblikati fl-2012 u l-2013 bħala 'skoperti ġodda', meta fir-realtà sa inqas minn erbghin sena ilu dawn kienu għadhom l-Imqabba f'dar fil-pjazza, u l-ġenerazzjoni ta' qabel tagħna kienu jafu bihom. Dawn inbiegħu t-tlieta f'daqqa għal ħmerija u dan l-ahħar inbiegħu għal prezz ferm għola fi rkant u llum jinsabu għand żewġ kollezzjonisti differenti. Hija ħasra li l-ebda kappillan ma ndenja ruħu jiprova jakkwisthom biex jinżammu fil-parroċċa. Però tajjeb nghidu li din is-sena, grazzi għall-wirja li saret fl-okkażjoni tal-75 sena mit-telfiet tal-gwerra, dawn it-tliet abbozzi reggħu daħlu fil-knisja tagħna għal fit-tit qranet, u jien ħsiblu biex nirregala lill-parroċċa kopja identika tagħhom bil-permess tal-proprietarji biex jiddendlu fis-sagristija ħalli jitgawdew minn kulħadd.

13 ta' Dicembru 1960: rikors ieħor ġej f'isem il-Fratellanġa tal-Immakulata jikkonċerna l-għalli tal-fidda għal fuq il-bankun tal-Madonna tal-Ġilju.

Rikors għall-għalli tal-fidda tal-Immakulata

Discount Detergent Shop

Triq Filippu Farrugia, Żurrieq (Hdejn il-Museum tal-Bniet)

Tel: 2164 7070 • Mob: 7720 8974

Għall-Offerti u Sorpriżi mill-Aħjar

- Punti Doppji • Free Deliveries • Prodotti b'Xejn
- Bonus Card • L-Orħos u l-Aħjar Prezzijiet

Magic Cleam... The Heart of Magic Prices

Magri BUTCHER SHOP

Free Delivery

DIAMOND JUBILEE SQUARE, MQABBA
Mob: 7972 9699

**For the best quality
of fresh and frozen meat**

Opening Hours:
Tuesday: 7.00am - 12.00pm 3.30pm - 7.00pm
Wednesday: Morning Closed 3.30pm - 7.00pm
Friday: 7.00am - 12.00pm 3.00pm - 6.00pm
Saturday: 7.00am - 1.00pm

Dun Gużepp Xuereb, bħala prokurator tal-Fratellanza, jikteb lill-arcisqof u jghidlu li fl-1954 iżżanżan il-bankun mimli skultura għall-istatwa tal-Immakulata li ha post dak ta' qablu li tkisser fil-gwerra. Jghidlu li kien jinhass in-nuqqas tal-gastri biex fihom jitpoġġew il-fjuri li wkoll kienu nkisru fil-gwerra, u li l-fratelli xtaqu jagħmlu dal-erba' gastri tal-fidda li kellhom jinħadmu mid-ditta Cassar ta' Bormla. Flimkien marrikors intbagħha ritratt tad-diżi. Fuq wara tar-rikors hemm nota mill-kappillan Mangion iddatata 28 ta' Novembru 1960 li fiha jgħid li hu ra r-rikors qabel ma ġie ppreżentat fil-Kurja u jħossu fid-dmir jinforma lill-awtoritajiet li l-erba' gastri li nqerdu fil-gwerra kienu tal-injam indurat u mhux tal-fidda, u li fihom kienu jitpoġġew fjuri artificjali u mhux fjuri friski kif kien jidher fid-diżi li ġie ppreżentat mar-rikors. Il-kappillan ma jagħtix ġudizzju dwar dawn kellhomx isiru jew le, u jħalli f'idejn l-arcisqof. Il-Kummissjoni tal-arti approvat id-diżi fid-9 ta' Mejju 1961 u l-permess ingħata fis-6 ta' Settembru²⁰.

3 ta' Frar 1967: 1-ahħar rikors marbut mal-avvenimenti li seħħew fid-9 ta' Arpil 1942 ġej minn 25 sena wara u jittratta **l-lapida kommemorattiva li tfakkar il-konsagrazzjoni tal-artali l-ġodda li tpoġġew fil-knisja flok dawk li nqerdu.** Il-kappillan sadattant kien inbidel u lahaq dun Karm Bianco, kappillan ieħor li bħal Dun Gerard kelli jħalli ismu mnaqqax għal dejjem fl-istorja tal-parroċċa tagħna. Fir-rikors Dun Karm l-ewwel jitkellem fuq il-fjuretti li saru ġodda għall-ortal maġġur u għall-vara ta' Santa Marija; fit-tieni parti jgħarraf lill-arcisqof li kelli l-ħsieb iwaħħal iskrizzjoni fuq l-irħam ma' wieħed mill-pilastri biex ifakk il-konsagrazzjoni tal-artali li saret fit-8 ta' Awwissu 1966. Din ħadet post iskrizzjoni aktar antika li kienet twaħħlet hemm meta tbierku l-artali l-ġodda fl-1910; il-lapida l-antika twaħħlet fl-oratorju żgħir li hemm fis-sagristija²¹. Il-permess għal dawn l-affarijiet ingħata fid-9 ta' Frar²².

B'hekk, grazzi għal dawn id-dokumenti arkivjati fil-Kurja, tajna ħarsa panoramika lejn ix-xogħol bla waqfien li sar fl-ewwel 25 sena wara l-qedra tal-knisja parrokkjali tal-Assunta. Naturalment hemm ħafna xogħol ieħor li sar li għalih ir-rikorsi ma nstabux jew ma sarux, imma l-aktar affarijiet importanti huma kollha msemmijin hawn, u issa nafu wkoll id-dati meta saru, kemm swew flus u l-ħsieb li kien hemm warajhom. Jalla fuq l-eżempju ta' missirijietna li dejjem ftakru fil-knisja parrokkjali tagħhom – anke meta huma stess kienu tilfu kollox – aħna wkoll nitgħallmu nieħdu ħsieb il-patrimonju li ħallewnla bl-ġħaraq ta' xbinhom, u jalla bħalhom ma nixxaħħux fejn tidħol il-knisja tagħna biex nieħdu ħsiebha u nkomplu nsebbhuha.

Referenzi:

- ¹ Arkivju Arċiveskovili ta' Malta (AAM), Suppliċe 293 (1944/1) f. 293.
- ² AAM, Suppliċe 298 (1945/III), f. 511.
- ³ AAM, Suppliċe 299 (1946/I), f. 132.
- ⁴ AAM, Suppliċe 300 (1946/II), f. 227.
- ⁵ AAM, Suppliċe 303 (1947/II), f. 276.
- ⁶ AAM, Suppliċe 305 (1948/I) f. 66. Sfornutament l-abbozz ma kienx jinsab mar-rikors.
- ⁷ Paolo Nani ma kienx *Maestro di Cappella fl-Imqabba* għax fiz-żmien li qed nitkellmu dwaru l-maestro di cappella tal-festa titulari u tal-Milied kien Vincent Bugeja, waqt dak tal-festa tal-Madonna tal-Ġilu kien Frankie Diacono. Nani kien *maestro di cappella* f'parroċċi oħra; l-antenat tiegħu li kelli l-istess isem għamel xi żmien *maestro di cappella* fl-Imqabba.
- ⁸ AAM, Suppliċe 305 (1948/I) f. 172B.
- ⁹ AAM, Suppliċe 307 (1948/III) f. 470.
- ¹⁰ AAM, Suppliċe 307 (1948/III) f. 535.
- ¹¹ AAM, Suppliċe 308 (1949/1) f. 70
- ¹² Qabel l-1949 kien magħruf bhala *tal-infetti* jew *tal-mejtin*. Aktar informazzjoni dwar l-istorja ta' dan iċ-ċimiterju tinsab fl-artiklu li kont ktibt jien fl-2011 meta l-kappella tiegħu għalqet mitt sena. (Jonathan Farrugia, *Mitt sena mit-tberik u l-inawgurazzjoni talk-knisja tan-Nazzarenu fl-Imqabba*, Programm tal-Festa ta' Santa Marija 2011, Malta, 139-151)
- ¹³ AAM, Suppliċe 313 (1950/III), f. 662.
- ¹⁴ AAM, Suppliċe 323 (1953/III), f. 453. Ma nafx għala dan ir-rikors jinsab fil-ktieb tas-sena 1953 flok tal-1952.
- ¹⁵ AAM, Suppliċe 319 (1952/III), f. 375.
- ¹⁶ AAM, Suppliċe 320 (1952/IV), f. 625.
- ¹⁷ AAM, Suppliċe 323 (1953/III), f. 496.
- ¹⁸ Dan huwa żball ghax fil-fatt kienu saru fl-1896.
- ¹⁹ Nota zgħira fuq din il-pittura: A. Armenopulo iffirma fuqha bħala *pittore de SS Leon XIII*. Waqt li l-isem tal-artist jaġħti l-impressjoni li hu Grieg, il-kliem tal-firma jidħru li huma bl-Ispanjol. Il-punt importanti li jgħaqqa din il-pittura ma' dik ta' Venuti li tħalli fuq il-bieb tal-knisja huwa l-fatt li kemm Armenopulo kif ukoll Venuti kienu t-tnejn jaħdumu Ruma bħala pitturi tal-Papa Ljun XIII. Dwar Armenopulo dan nifmu minn din il-firma, dwar Venuti wrejt tajjeb jien fl-artiklu tiegħi tal-2006. Għalhekk nistgħu ngħidu fiċ-ċert li ż-żewġ artisti kienu jaħfu lil xulxin u forsi kienu wkoll kollegi u tħbieb. Venuti għamel xi snin jgħix Malta u, skont Julie Ghigo, kien ikun spiss l-Imqabba għand Dun Lawrence Zammit u għand Dun Salv Schembri. Jista' jaġħti l-każi li Armenopulo kien mistieden minn Venuti jiġi jqatta' l-btajjal hawn Malta għandu u kien hu li introducej lil das-saċċerdoti Mqabbin? Jekk hu hekk dan jispjega kif din il-pittura tħalli fuq Malta, kif ntużat minn Venuti bħala ispirazzjoni għall-pittura kbira tal-faċċata interna tal-knisja u nifmu wkoll kif din thalliet dejjem mal-oħrajn fl-Imqabba sakemm inbiegħet inqas minn 40 sena ilu.
- ²⁰ AAM, Suppliċe 352 (1961/III), f. 570.
- ²¹ Din illum tħalli mgħoffija bi għwardarobba għall-pjaneti li kienet saret minn Dun Nazzareno Caruana.
- ²² AAM, Suppliċe 373 (1967/I), f. 89.

Mario Service Station
3D Wheel Alignment

Nagħmlu xogħol ta'

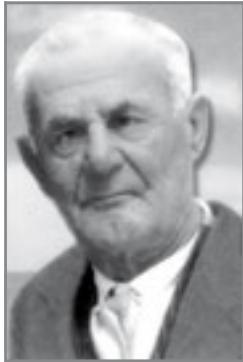
- punctures
- computerised wheel balance
- general service
- computerized wheel alignment
- autoparts sales

MARIO VELLA
MARIO SERVICE STATION

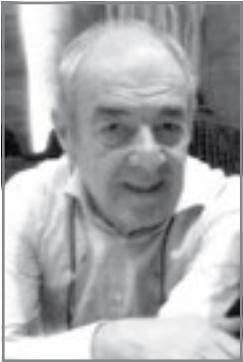
Żurrieq Road, Safi • Tel: 2764 1419

Tislima

Il-Bord Editorjali flimkien mas-Socjetà Santa Marija jixtieq isellem lill-partitarji kollha ta' din is-Socjetà li ħallew din id-dinja lejn l-aħħar tas-sena 2016 jew fis-sena 2017, u niringrazzjawhom tas-sehem tagħhom b'risq il-festa ta' Santa Marija.

Nazzareno Mallia li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fit-13 ta' Awwissu 2016

Reno Sciberras li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fis-7 ta' Settembru 2016

Valerie Farrugia li marret tiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fit-13 ta' Settembru 2016

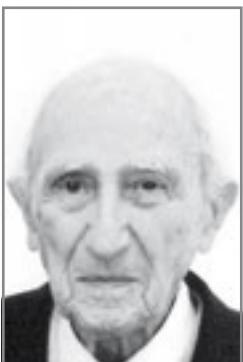
Antonia Farrugia li marret tiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fit-17 ta' Settembru 2016

Carmel Farrugia li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fit-24 ta' Settembru 2016

Emanuel Saliba li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fil-5 ta' Jannar 2017

Joseph Farrugia li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fid-9 ta' Jannar 2017

Raymond Farrugia li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fil-25 ta' Frar 2017

Giovanna Galea li marret tiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fis-27 ta' Frar 2017

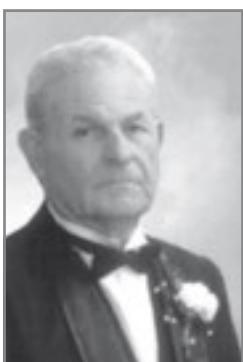
Marinton Sciberras li marret tiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fis-7 ta' Marzu 2017

Antonio Micallef li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fil-25 ta' April 2017

Josephine Galea li marret tiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fit-13 ta' Mejju 2017

Remigio Zammit li mar jiltaqa' mal-Mulej u ma' Santa Marija fit-23 ta' Gunju 2017

Better marks,
Better future

bstudy
buddy

Accounts | Economics | Maltese | Maths | Physics
Find us on Facebook! 7993 6858 / 7931 2995

**do not waste your time
going around stop at**

MAZINI
AUTOPARTS & ACCESSORIES

**where you will find
everything under one roof**

More brands available...

Qrendi Road, Żurrieq (Hdejn I-Armerija) ZRQ 04. Tel / Fax: 21 642465

Niltaqgħu ma' Anton D'Amato

Anton D'Amato, twieled fis-27 ta' Ottubru 1984, iben Carmel u Helen D'Amato u hu l-kbir fost tlett aħwa u joqgħod iż-Żurrieq. Anton ha l-edukazzjoni tiegħi fl-iskola primarja taż-Żurrieq, fil-Kullegġ Missjunarju ta' San Pawl immexxi mill-MSSP, il-Junior College u l-Università ta' Malta. Qabel ma beda l-mixja fis-Seminarju huwa gradwa u ġadew ta' Avukat.

Fis-snin li qatta l-Junior College u l-Università hu kien attiv ħafna fil-ħajja Studenteska u anke fis-soċjetà civili. Kien ukoll membru attiv fil-ħdan iċ-Ċentru Rikkreazzjoni Żgħażagħ gewwa ż-Żurrieq. Matul dan iż-żmien Anton kien attiv ukoll fil-qasam tal-volontarjat fejn flimkien ma' żgħażaq hohha kien parti minn grupp li jorganizza Summer Camps għat-tfal tat-triq gewwa Palermo u Napli, fejn hu għamel 4 esperjenzi bejn 1-2005 u 2009 flimkien mas-sorijiet Misjunarji tal-Karitā mgharufa bħala s-Sorijiet ta' Madre Teresa.

Beda l-faži propedewtika f'Settembru 2010 fejn f'Jannar 2011 beda l-faži residenzjali bi prova u f'Ottubru tal-istess sena daħal is-Seminarju bħala Seminarista tal-ewwel sena.

Matul dawn l-ewwel tlett snin Anton, ġie assenja

Id-Djaknu Rev. Anton D'Amato

fil-Parroċċi taż-Żurrieq u ta' Haż-Żabbar u d-Dar tal-Providenza fejn fihom għamel l-esperjenza tas-Sajf. Matul is-sena barra mis-Seminarju, hu għamel xogħol ma' kumpanija lokali li tarma t-tined u toffri servizzi ta' signage u exhibitions u kif ukoll għamel esperjenza ta' ħames xhur gewwa l-South Australia, l-Australja fil-Parroċċa ta' Noarlunga-Seaford. F'dan il-perjodu ukoll hu mexa l-Camino ta' Santiago għal ħames ġimġħat.

Kif reġa' daħal is-seminarju, f'Jannar 2016 Mons. Arcisqof Charles J. Scicluna aċċetta lil Anton bħala Kandidat għas-Sacerdozju. Ftit xhur wara Anton għamel esperjenza fil-Moviment ta' Kana u fil-Parroċċa tal-Imqabba. F'Gunju 2017 Anton ġie Ordnat Djaknu u minn Lulju li għaddha kompla l-esperjenza fil-Parroċċa tal-Imqabba, biex bl-ġħajjnuna ta' Alla jiġi ordnat saċerdot fis-sena 2018.

Matul is-Seminarju huwa għamel esperjenza fid-Dar tal-Providenza u l-Moviment ta' Kana, fil-parroċċi taż-Żurrieq, Haż-Żabbar u l-Imqabba. Minn Lulju li ġej hu ser jkompli l-ħidma pastorali tiegħi gewwa l-Parroċċa tal-Imqabba, sabiex bl-ġħajjnuna ta' Alla jiġi ordnat Saċerdot fis-sena 2018.

Il-Bord Editorjali

**f'isem is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V
jixtieq jawgura lid-**

Djaknu Rev. Anton D'Amato

kull ġid u ferħ fl-esperjenza pastorali li se jagħmel fostna l-Imqabbin f'din l-aħħar sena qabel jiġi ordnat saċerdot. Nitolbu lill-Omm tagħna tas-sema tkħarsu u ttih kulma jeħtieg.

MOBILTECH VRT STATION

VRT GHAND GANNI L- ELECTRICIAN

VRT FOR:
CARS
LIGHT COMMERCIALS
QUAD BIKES
LOW VEHICLES
4 WDS

WE ALSO DO:
TYRES AND PUNCTURE REPAIR
BATTERIES
A/C SERVICE
ELECTRICAL PARTS AND REPAIR
INSURANCE AND LICENCE

VALLETTA RD - ZURRIEQ
TEL: 21640466 / 79498465
e mail: mobiltechgarage@hotmail.com

*Siggiewi Square
Call: 21465465
For Delivery*

Awguri

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ lis-Sur
Nicholas Baldacchino ghall-UEFA
A Elite Youth Diploma li kiseb aktar
kmieni din is-sena fis-settur
tal-football

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tawgura
mill-qalb lill-Michela Ellul, Pierre
Farrugia, Nathan Aquilina, Nikolai
Farrugia u Jesmerine Mizzi li gew
maħtura sabiex ikunu parti mill-
Kunsill Lokali taż-Żgħażagħ sal-2018

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ
lil Chris Micallef li jmexxi Dream
Team Carnival Company li fi ħdanha
hemm diversi partitarji tas-Socjetà
tagħna, għas-suċċess miksub bir-
rebħ tal-ewwel post fil-kompetizzjoni
nazzjonali tal-karnival bil-karru
intitolat «lkla paella, xarba sangrija,
l-ispanjoli jibrillaw fl-Allegria!»

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ lil
Maria Grech għall-kisba tad-diploma
fil-“Beauty Specialist”

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ lil
Rita Saliba għall-ħatra tagħha
fil-Kunsill tal-Akkademja
tal-Malti

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ lis-
Sur Jerry Ghigo fl-okkażjoni tal-unur
“Gieħ I-Imqabba 2016” mogħti lilu
mill-Kunsill Lokali nhar is-Sibt
22 ta' Ottubru 2016

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ lil
Mariah Costa għall-kisba tal-
ewwel post fis-sezzjoni tal-Mužika
Klassika fil-The Maltese
Islands Festival

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ lil
Amy Farrugia għall-kisba tal-ewwel
post fil-festival Melodija Maġika,
għall-kisba tat-tieni post fil-festival
tal-kant Star to Born li sar ġewwa
Budapest kif ukoll l-ewwel post
fil-Ally-El festival

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ lil
Kevin Psaila għall-kisba ta’ certifikat
ta’ mertu għal-livell għoli milħuq
fit-teżi

Socjetà Santa Marija u
Banda Re Ģorġ V tifraħ
lill-assistent Surmast Mro Gordon
Mayer għall-kisba tad-diploma
FLCM fil-Bass Trombone

Frott il-ħidma kontinwa... Bandista ġdida tal-Post

Michela Ellul twieldet fis-6 ta' Marzu, 2002 u għandha 15-il sena. Bint Joseph u Maria Ellul u għandha huha wieħed, Karl Ellul. Michela kienet tattendi l-iskola primarja tal-Imqabba, fi ħdan il-Kullegġ San Benedittu. Bhalissa qed tattendi l-iskola sekondarja, fi ħdan il-Kullegġ San Injażju fil-Handaq, fil-limiti ta' Hal Qormi u qiegħda tistudja s-suġġetti tal-Bijologija u l-Kimika. Din is-sena lestiet is-sena skolastika tar-raba' sena u fissa-sena skolastika li ġejja tibda l-ħames u l-ahħar sena tal-iskola sekondarja. Hija bdiet titgħallek il-mužika erba'

Michela Ellul

snin ilu. Il-banda dejjem kienet tinteresaha u xtaqet li tibda tattendi għal-lezzjonijiet tal-mužika biex tara x'jinvolvi li tkun parti mill-banda u ddoqq xi instrument. Bdiet titgħallek il-banda u xtaqet tkompli u issa mal-banda idoqq il-klarinett. L-ambizzjoni tagħha hija li tibqa' ddoqq mal-banda. Michela tagħmel wkoll parti mill-klabb tal-addoloxxenti tal-Go Reds fis-Soċjetà Santa Marija kif wkoll tattendi il-grupp tal-Luqa Girl Guides. Hija wkoll parti mill-Kunsill Lokali Żgħażagħ Mqabba u għandha l-kariga ta' Segretarja.

*Bandista l-ġdida flimkien mas-Surmast Direttur,
Mro David Agius*

Lil Santa Marija, Omm it-Tama fil-Hajja ta' Dejjem

Stefano Farrugia

Qalb il-baħar t'iġsma mejta b'tant diżastri u l-agħar terrur,
bla ma trid tkun trid tistaqsi fejn hi t-tama f'dad-dulur,
f'din is-siegħha sewda faħam li ma tgħaddi qatt u qatt,
fejn hi t-triq minn dan il-qabar li qed jilhaq ras kulħadd?

Jien niftakar f'dik il-laqxha f'nofs ta' baħar jibla' l-art
illi ntifet fi triqitha u batiet il-keşha, 'l-bard
sa ma rat il-gżira ċkejkna li laqgħetha b'nar hanin
u minn telfa f'nofs ta' baħar saret rebħa għall-Maltin.

Sew kif ħabat it-temp aħrax għall-appostli, imwerwrin,
li mhux darba kienu daqu dan il-baħar argužin
għax il-baħar kien ġajnejhom, daqs l-eżerċi u s-sibbien,
imma l-fidi naqsitilhom, qalbhom beżgħet mit-telfien.

Ma ntebħux li kien hemm f'nofshom is-sid ħelu, mhux krudil,
li bi kliemu jista' jsikket il-buffuri u mewg qalil
u mill-qabar jista' joħrog rebbieħ dejjem fuq l-imwiet
biex jagħtina s-salvazzjoni u jilqagħna fis-smewwiet.

Għalhekk tana 'l Ommu b'Ommna, tarka oħra fis-smewwiet
li ma ratx it-tmiem tal-qabar imma s-saltna tal-ħajjet
u minn hemm qed tistennieni u tmexxina mas-Sinjur
sa ma naslu lkoll rebbieħha fuq il-mewt b'kuraġġ ta' sur.

It-28 ta' Frar 2017

Reborn BAR

Marsa Cross Road, Marsa
(Infront of Bank of Valletta Branch)

We specialize in
Pasta dishes, Steak dishes
& a variety of snacks

Tel 21224921

Open on week days from 6.00 am onwards

MALLIA PETROL STATION LTD. SIGGIEWI

New Tyres, New Batteries,
Oil Filters, Accessories,
Car Care products &
more

Mob: 79617353/4

Messaġġ tal-Għaqda Każini tal-Banda għas-sena 2017

L-Avukat Noel Camilleri, President tal-Ġhaqda Każini tal-Banda,
jwassal il-messaġġ tiegħu għall-jiem tal-festa.

Is-Soċjetajiet tal-baned tagħna huma sinonimi mall-festi Maltin u dan għaliex ma hemmx dubju li l-kazini tal-banda jgħarfu li l-festi fil-lokalitajiet fejn huma stabbilit huma parti integrali mill-fibra reliġjuża, kulturali u soċjali ta' pajjiżna. L-energija u l-entużjażmu li jittrasmetti l-Ġhaqdiet Mužikali lill-poplu kollu, fl-ħidma tagħhom biex jorganizzaw l-attivitajiet tagħhom fil-festi tagħna hija xi ħażja li kulħadd jammira u jirrikoxxi. Dan jieħu xejra akbar ta' ammirazzjoni meta wieħed jiftakar li ħafna xogħol li jsir huwa kollu volontarju. Il-fatt, li minkejja ħafna diffikultajiet, l-element volontarju jibqa' jipprevalixxi fl-istrutturi tas-soċjetajiet Mužikali huwa fatt li għandu jkollu rikonoxximenti akbar minn kull ċittadin li għandu għal qalbu l-kultura f'pajjiżna u għandu jgħin biex dan l-element fundamentali ta' kull Soċjetà jibqa' b'saħħtu.

Mingħajr dubju, il-ħoss melodjuż tal-mužika tal-baned tagħna tgħati ħajja lill-festi tagħna u dan flimkien ma' elementi oħra importanti bħall-arti piroteknika u l-armar artistiku li huma kollha l-għozza ta' ħafna. Dan kollu jagħmel l-festi tagħna kulturalment, soċjalment imma mhux anqas reliġożament parti integrali mill-kalendari tal-ħajja ta' pajjiżna. Li hu żgur li s-soċjetajiet Mužikali jgħarfu li għandhom l-obbligu li s-sabiħ tal-festi jibqa' jithares u protett u dan isir b'ħafna sagħrifċċu minn min jmexxi l-kazini tal-baned tagħna.

Matul il-perjodu tal-festi huwa naturali li jkun hemm aspettativi kbar mhux biss mill-partitarji u l-benefatturi ta' soċjetà Mužikali partikolari imma anke mill-komunità innifisha biex tara li c-ċelebrazzjonijiet

tal-festi jkunu sbieħ. Dan kollu jpoġġi pressjoni akbar fuq id-dirigenti tas-soċjetajiet Mužikali biex jaraw li l-festi tagħna jibqgħu jkunu avvenimenti importanti fil-kalendarju kulturali u reliġjuż ta' pajjiżna. Madanakollu, huwa importanti li bħala soċjetajiet Mužikali flimkien mal-awtoritajiet nazzjonali u anke lokali kemm dawk civili u reliġjużi naraw li l-festi tagħna u allura l-ħidma tal-ġhaqdiet Mužikali ma tkunx mtappna.

Huwa mertu tas-soċjetajiet Mužikali, li kontinwament jaħdmu biex jaraw li ma jkunx hemm eċċessi fiċ-ċelebrazzjonijiet tal-festi għaliex

jagħrfu li l-eċċessi ma jagħmlux ġid iżda ħafna drabi jwasslu biex il-festi jintużaw ghall-affarrijiet li żgur kulħadd jaqbel li jagħmlu īxsara b'mod partikolari lil dawk li jagħmlu s-sena kollha jaħdmu fl-interess tas-Soċjetà Mužikali imma ukoll tal-komunità fejn jgħixu.

Il-festa għandha tibqa' waħda li fiha l-komunità tingħaqad biex issaħħa l-identità kulturali tagħha, dik reliġjuża kif ukoll dik soċjali u anke dik bħala nukleu familjari għaliex kulħadd jagħraf kemm huma importanti li l-ġranet tal-festa jintużaw b'mod tajjeb, san u li jkunu ta' ġid veru għal kull minn jieħu sehem fihom.

Għalhekk f'isem l-Ġhaqda Każini tal-Banda fil-waqt li nawgura l-festa t-tajba, u nirringrażza lis-Soċjetà Mužikali għall-ħidma tagħha, nħeġġeg li dik il-ħidma tissarraf f'ċelebrazzjonijiet tal-festa li verament tkun okkażjoni ta' għaqda u li matulha nkomplu nuru li s-soċjetajiet Mužikali jagħrfu r-responsabilità li jiċċelebraw il-festa b'maturità u b'serjetà ħalli ma jintilifx s-sens kulturali u tradizzjonali tal-festi Maltin u Għawdexin.

Reno Farrugia (tal-Għawdexi)

Funeral Service

irrikorru

'Emerald' Triq il-konvoj ta' Santa Marija
Mqabba

Mob : 99491477

San Lorenzo Pizzeria & Take Away

Triq il-Bizantini, Qrendi
(EX EL PARADISO)

NOW UNDER **NEW MANAGEMENT**

Free Delivery when spending € 10 or over

Call us on 7931 7233 | 9910 0308 | 7771 0033

SPECIAL OFFER Free 1.5L Soft Drink or 1 Pizza Margherita with every 2 Pizzas

WE ACCEPT GROUP BOOKINGS FOR 'MAJJALATI', 'FENKATI' AND 'LAĦAM TAŻ-ŽIEMEL'
MONDAY TO SUNDAY

Festa Mistennija

Kav. Carmel Bianchi

Sliem għalik patruna tagħna f'dan il-jum ħelu sabiħ kemm nitgħaxxu bik Marija u minn qalbna nagħtuk ġieħ.

Taf xi tfisser dil-ġurnata għax int omm li taqra l-qlub l-hena tiegħek xhin tarana nkunu qrib t'ibnek maħbub.

X'wens u faraġ aħna nsibu u kemm qalbna ħdejk tistrieh wisq tfissidna u tindukrana min lejk jiġi merħba bih.

Int għalika ma hemmx kuluri suwed, bojod u smajrin lanqas blu jew aħmar tara lkoll tismagħna daqs xulxin.

X'herqa kbira fuqna jkollna li jfittex jasal il-ħin biex narawk fil-bieb tal-knisja kemm tagħmilna ferħanin.

X'ma nħallux il-sienna jfaħħrek u ngħidulek taqbiliet waqt li nċapċpu lkoll idejna u nkantawlek innijiet.

Kemm sunetti u poeżji minn poeti miktubin biex lejk juru mħabbithom kliem mirqum u mqabblin.

Ma jiqafx id-daqq tal-qniepen le jehdew għax ferħanin ifaħħruk Santa Marija dan jistħoqqlok sew kull ħin

X'qalb ħanin'għandek Marija għax taf l'aħna lkoll dgħajjin dejjem lilna tindukrana biex le nkunu mirbuħin.

X'wiċċ sabiħ għandek Marija tixhed id-devozzjoni, mhux ta' b'xejn int lilna ssaħħar tgħaxxqilna purċissjoni.

Magħhom aħna lkoll ningħaqdu bħala kor għalenija nagħtu ġieħ din l-omm tas-sema w ommna Santa Marija.

Ibqa' hekk b'idejk miftuħha lest'għal meta nersqu lejk l-hena tiegħek li thaddanna vera omm li tridna ħdejk.

Hal Qormi

SCICLUNA FLORIST

Garden Centre

Specializes in:

*Flower Arrangements for Weddings, Holy Communion etc.
Souvenirs for every occasion, Artificial Flower and Tulle,
Fresh Plants and Fruit Trees.*

**Bronja Street, Żurrieq
Tel: 2164 9621**

Seabreeze Hotel

Pretty Bay, Birżebbuġa - Malta

Tel: 24 Hours (+356) 21 651256, 21 651499 - 21 651493
Fax: (+356) 21 653898 • E-mail: seahotel@maltanet.net

OPEN TO NON-RESIDENTS

FULLY AIRCONDITIONED

VRT + Wheel Alignment

*For all types of
Cars, Trucks, Vans and Buses*

SIGGIEWI VEHICLE SERVICES

Siggiewi

Contact Victor Attard
on 99498736, 21466111

Tal-Paradise

Gas Fixed Point & Distributors

Opening Hours:
6.00am - 5.00pm

Delivery Hours
(right to your door):
6.00am - 4.00pm

20, Triq I-iSkola, Hal Safi
Tel: 21682125 • Mob: 99269375
Email: paradise_nick@hotmail.com

TA' BALAL PETROL SERVICE STATION

GENERAL TYRE REPAIRS, ALSO
NEW TYRES, LUBRICANTS, AUTO PARTS
AND OTHER AUTO ACCESSORIES

Prop. Emanuel Gatt

New Street, Luqa • Tel: 2180 9351

Sena Attivitajiet 2016/2017

*Diversi ikliet organizzati matul is-sena minn
Kummissjonijiet differenti*

*Ikla ġewwa Montekristo Estate organizzata
mill-Kunitat Eżekuttiv*

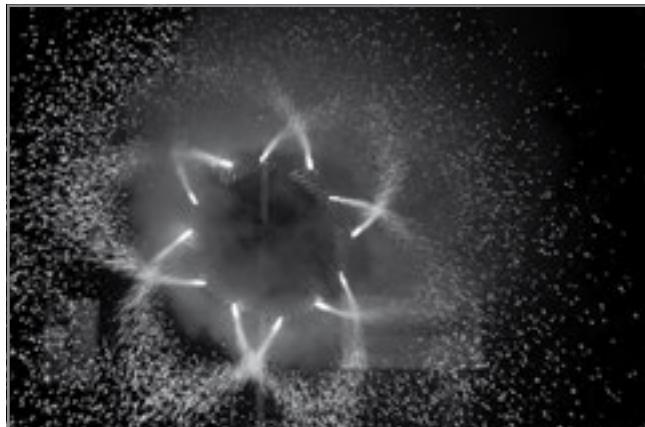
Is-Socjetà tipparteċipa f'Jum l-Imgabba

Picnic ġewwa Lapsi

Serata mal-ghannejja organizzata mill-bartenders

Wirja ta' Nar tal-Art fil-Festa ta' Stella Maris ġewwa Tas-Sliema

Wirja ta' Nar tal-Ajru waqt Festa Żgħażagħ fl-okkażjoni tal-Presidenza Ewropea

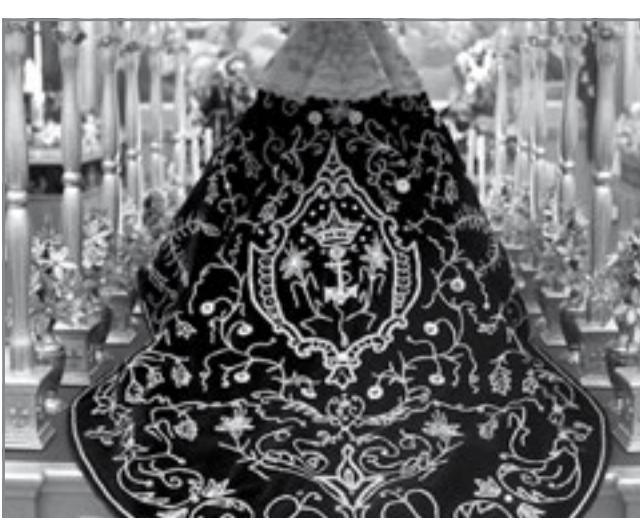
Family Weekend organizzat mis-Sezzjoni Żgħażagħ

Milied Imdawwal organizzat mis-Sezzjoni Żgħażagħ

Preparamenti għall-Kunċert El Sagrado fil-Ġimgħa Mqaddsa

Il-Wirja La Semana Santa

Diversi PlayStation Tournaments organizzati mis-Sezzjoni Żgħażagħ

Tqassim ta' rigali minn Santa Klaws

Seminar Arts & Culture through the Lens organizzat mill-Kummissjoni WEB

ShoeShine Footwear

Carmelo Caruana Str,
Zurrieq ZRQ 1140

Tel: 21 685 241
Mob: 99 821 932
shoeshinefootwear@hotmail.com

Exclusive styles
from quality
brands

Ladies, Men &
Children
Quality
Footwear

- smart shoes
- casual shoes
- elegant shoes
- matching bags & accessories

Best Buy,
Best Choice

we offer
bonus card

Also Vast Selection Of Sports Shoes

DIADORA

KELME

CONVERSE

asics

iSHINE deep cleaning

Cleaning & Disinfection of
Carpets & Mattresses

Upholstery cleaning

Window cleaning

Boat cleaning

Car valeting

For more
information
contact Karl

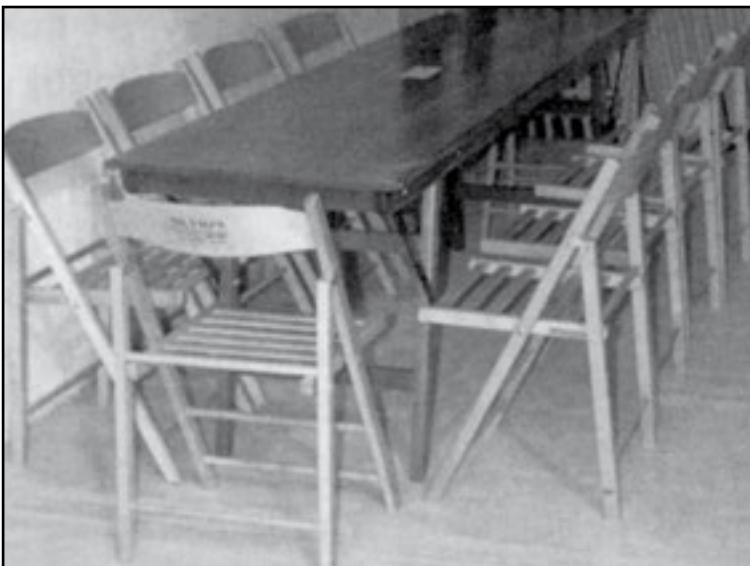
Mob: 7928 1209

9982 1932

Tel: 2168 5241

SILVIO'S

For all types of chairs, stools, armchairs and tables

Chairs and tables

FOR HIRE

Telephones:
2146 8982, 2146 1683
Mob: 9945 4333

11, Triq il-Kataniż, Żebbug - Malta

Profil

Mons. Etienne Sciberras

Mons. Etienne Sciberras, Uffiċċjal tal-Kongregazzjoni għall-Evangelizzjoni tal-Popli fi ħdan is-Santa Sede, twieled tas-Sliema fil-21 ta' Frar 1969, iben Charles Sciberras mill-Imqabba (President emeritus tas-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V) u Yvonne née Farrugia-Jones minn tas-Sliema.

Wara s-Seminarju Minuri u s-Sixth Form ta' 17-il sena daħal is-Seminarju tal-Arcisqof, ir-Rabat u mill-Università ta' Malta iggradwa fil-Filosofija, fit-Teologija u fit-Teologija Pastorali. Huwa gie ordnat saacerdot minn idejn l-Arcisqof ta' Malta, Mons. Ġużeppi Mercieca fit-30 ta' Ĝunju 1995. Wara l-Ordinazzjoni

Mons. Etienne Sciberras

Saċerdotali tiegħu serva għal īames snin bħala Viċi-Kappillan fil-Parroċċa Madonna tal-Karmnu, il-Gżira. Imbagħad ta s-servizz pastorali tiegħu fil-Parroċċa ta' Santa Elena, Birkirkara fejn fl-1 ta' Mejju 2002 gie maħtur Kanonku tal-istess Kollegġjata Bażilika ta' Santa Elena. Fl-istess sena kien innominat Kanċillier tat-Tribunal Ekkležjastiku Reġjonali ta' Malta. Imbagħad fis-sena 2007 kien maħtur Difensur taż-Żwieġ tal-istess Tribunal Ekkležjastiku u Segretarju Personalu u Ċerimonjier tal-Arcisqof emeritu ta' Malta, Mons. Ġużeppi Mercieca.

F'Ġunju 2009 gie msejjha biex jagħti s-servizz tiegħu fis-Santa Sede, fil-Kongregazzjoni għall-Evangelizzjoni tal-Popli li huwa d-Dikasteru tal-Vatikan li jieħu tħsieb il-Missjonijiet tal-Knisja Kattolika madwar id-din ja kollha. Wara li fl-2013 temm b'succcess il-Kors għall-Postulaturi għall-Kawża tal-Qaddisin, fl-2014 kien maħtur Postulatur tal-Kawża tal-Qaddejja ta' Alla Madre Maria Teresa Nuzzo u fl-2015 Postulatur tal-Kawża tal-Qaddejja ta' Alla Henry u Inez Casolani.

Fis-27 ta' Jannar 2016 il-Qdusija Tiegħu Papa Frangisku nnominah *Cappellano di Sua Santità* jew aħjar kif nafu bil-Malti, Monsinjur tal-Papa.

Mons. Etienne Sciberras flimkien mal-Qdusija Tiegħu Papa Frangisku

B & G HARDWARE

10% DISCOUNT on:
PAINTS • ELECTRICAL & PLUMBING FITTINGS
SELECTION • QUALITY • PRICES
FREE DELIVERY

10, Triq San Tumas, Luqa
Tel/Fax: 21 67 5362

Velton Ltd

Għad-dilettanti tal-Festi

Lampi tal-Kulur u Ċari
15 watts u 25 watts

Kif ukoll bozoz LED

Mob: 9949 7336

Carlo Sciberras

il-President il-ġdid

tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V

Carlo Sciberras huwa żagħżugħ mill-Imqabba ta' 34 sena, iben Pasquale u Pauline Sciberras u hu t-tieni wild fost tlett aħwa. Ha l-edukazzjoni primarja fl-iskejjel ta' St. Catherine School tas-Sliema kif ukoll f'dik tal-Imqabba u dik sekondarja gewwa St. Joseph Junior Lyceum, Paola. Huwa kompla l-istudji Post-sekondarji gewwa Liceo Paolino Vassallo u MCAST fejn studja fis-servizzi finanzjarji, accounts u marketing f'livelli avvanzati fejn ingħata ċ-Certifikat fis-Servizzi Finanzjarji kif ukoll Ċertifikat fil-Ligi Maltija għas-servizzi Finanzjarji. Carlo kompla wkoll l-edukazzjoni Terzjarja fejn studja fil-European Institute of Education u l-Malta Institute of Management fejn gradwa b'Diploma in Business Financial Management u Higher Management Diploma for Change and Innovation in Tourism. Matul iż-żmien sabieq ikompli jaġgorna mal-iżvilupp kontinwu professjonal, huwa attenda bosta korsijiet li wassluh ukoll għal certifikati oħra fil-General Management.

Carlo Sciberras hadem bħala bankier f'bank lokal, Amministratur Ġeneral ta' kumpanija ta' riklamar u marketing u bħalissa qiegħed fil-kariga ta' Planning Specialist fis-settur tat-trasport pubbliku.

Il-passjoni tiegħu huma s-Socjetà u l-festa u kull haġa li għandha x'taqsam magħhom kif ukoll iħobb l-istorja, il-kultura Maltija, qari ta' bijografi, isegwi programmi ta' storja, is-safar u l-kulturi barranin. Hu jsegwi wkoll il-logħba tal-ballun speċjalment il-kampionat Taljan u għandu simpatija lejn it-tim tal-Juventus.

Sa minn mindu kien għadu tifel Carlo kien jaffaxxina ruħu bis-sbuċċija tal-Vara Titulari ta' Santa Marija, u kien ukoll jieħu gost ħafna jkun preżenti waqt

*Il-President tas-Socjetà,
is-Sur Carlo Sciberras*

il-marċi u jara l-murtali. Hu jiftakar ukoll lin-nannu tiegħu Ġienju Sciberras li kien dejjem jgħidlu "qis li żżomm ma' Santa Marija". Peress illi dak iż-żmien kien għadu tifel ta' madwar 7 snin kien ikun xi ftit misthi

li jidħol gewwa l-każin waħdu pero jiftakar ukoll li ta' dik l-eta' ġiel kien imur il-każin ma' Raymond Vella (il-Lapawl), u jiftakar li kull sena kien jagħtih xi flokk tal-festa. Carlo kien jintela bil-ferħ permezz tal-flokk tal-Festa! Meta laħaq l-eta' tal-adoloxxa beda jmur jgħin waqt l-armar fit-toroq u jiftakar li kienu hu, flimkien ma' sieħbu Bevill Ghigo u xi adoloxxenti oħraejn, li kienu gew mħeġġa biex jidħlu fil-Kumitat tas-Sezzjoni Żgħażagħ. Carlo ingħaqad bħala membru fis-Sezzjoni Żgħażagħ Santa Marija fl-1999 u minn dak iż-żmien huwa baqa' attiv fis-Socjetà u fil-festa. Huwa dam fis-Sezzjoni Żgħażagħ sal-2009 u kien president ta' din l-istess Sezzjoni Żgħażagħ mill-2004 sal-2009.

Matul is-snin tiegħu bħala President tas-Sezzjoni Żgħażagħ Carlo, flimkien ma' sħabu żgħażagħ irnexxielhom idaħħlu bosta kuncetti innovattivi fis-Socjetà, fir-raħal tal-Imqabba kif ukoll f'pajjiżna, fosthom il-Presepju Haj, La Semana Santa, l-Iskambju Kulturali, iċ-Čenaku Haj, it-Titular, il-Ġimgħa Marjana, il-Gwaniċun Mekkanizzat, il-Bandalora Artistika kif ukoll l-ewwel spettakli ta' briju organizzat u sinkronizzat mal-mužika fil-Marċ tat-Tielet Tridu.

Carlo Sciberras ingħaqad bħala membru fil-Kumitat Eżekuttiv fl-2004 fil-kariga ta' Viċi Kaxxier sal-2008, fejn wara huwa kompla fil-kariga ta' Viċi President sal-2013 kif ukoll fil-kariga ta' Segretarju Ġeneral sal-2017, f'liema sena huwa ingħata l-kariga ta' President tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V.

Is-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorg V
flimkien mal-fergħat kollha fi ħdanha
tifraħ u tawgura mill-qalb lis-Sur Carlo Sciberras
għall-ħatra ta' President tas-Socjetà

SKIP-HIRE

**Mini Skip Service
also available**

Leli Camilleri

Leli,
Triq il-Madonna tal-Ġilju, Mqabba
Tel: 9947 4468

Baseggio

paints

LE VERNICI DI VENEZIA

Imported By: 'Tahabel Ltd.'

E-mail: daniel_ferriggi@hotmail.com

Mob: 7953 6969

Mhux li kieku ...

Saviour (Silvio) Bianchi

Kieku kelli ngħanni għanja
b'vrus mirquma u mqabblin
dawna lilek kont ngħannihom
patruna tal-Imqabbin.

Kieku l-isbaħ melodija
kelli nħallat ma' dal-kliem
kont nurik f'kull strofa tagħha
kemm ġo qalbi ġibti sliem.

Kieku l-ward minn ta' kull xorta
kelli f'daqqa npoġgi ħdejk
żgur u qatt li ma kienx jisboq
dak il-ħlew u ġmiel għajnejk.

Kieku kont dak l-istellarju
li ma' rasek qed idur
b'dija ndawwal is-sebh tiegħek,
b'dak is-seħer qalbi tfur.

Kieku kont fost dawk il-anġli
'l hemm madwarek imtajrin
xoffti nressaq ha nkun nista'
bews niksi riġlejk ħafjin.

Kieku keli nibqa' sejjer
żgur li kont ma nieqaf qatt
għax jien fik nogħxa Marija
postok ma jeħodlok ħadd.

Halli biss dawn il-vrus tiegħi
miġbura f'poežija
jixhud dak 'l hemm mistur f'qalbi
għalik Santa Marija.

U sakemm iċ-ċens jagħlaqli
u dan għadmi jsir rmied
post nitlobok bier terfagħli
ħdejk Marija fis-smewwiet.

31 ta' Mejju 2017 - Festa tal-viżitazzjoni t'ommna Marija lil Santa Eliżabetta

Dr. Lorraine Zammit B.A. Dip. Not. Pub. LL.D.

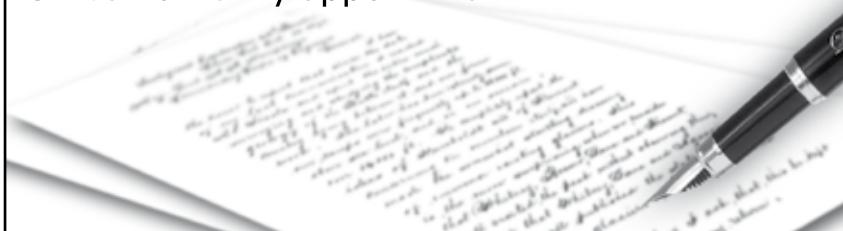
Notary Public & Commissioner for Oaths

Office: 21, Valletta Road, Mqabba, MQB 9012 MALTA

Mobile: (+356) 9986 0028

E-mail: notary@lorrainezammit.com

Office hours: by appointment

Dr Anne-Marie Grima

Remenda Borg Grech tiltaqa' ma' Dr Anne-Marie Grima, tabiba Mqabbija, tabiba tat-tfal, li qed tispeċjalizza fil-qasam tal-intern tat-Tfal, settur li ftit hawn taħriġ dwaru, ġewwa I-Kings College Hospital f'Londra.

Ta' kull sena wieħed mill-artikli li jagħtini tant sodisfazzjon huwa propju dan li jiffoka fuq it-talent li għandna fl-Imqabba, fejn nagħtu ħarsa lejn wild is-Socjetà li jkunu qed jagħmlu isem għalihom u għal raħalna. Għandna nħossuna tassew ixxurtjati li għandna diversi nies ta' kwalita fir-raħal tagħna u għaldaqstant huwa d-dover tagħna li kull sena nlaqawkhom iktar mill-qrib ma' wieħed jew waħda min dawn il-persuni.

Din is-sena b'mod partikulari kien imiss lil ħabiba antika tiegħi, li l-konnoxenza tagħna bdiet propju mis-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V, meta t-tnejn li aħna konna allievei tal-banda. Qed nirreferi għal Dr Anne-Marie Grima, li bħalissa qiegħda tispeċjalizza barra minn Malta f'settur li ftit li xejn hawn għarfien fuqu. Għal fini ta' din l-intervista, li tieħu x-xejra kemmxjejn informali, ser inkun qed nirreferi għaliha bħala Anne-Marie.

Dr Anne-Marie Grima

Hekk kif tiltaqa' ma' Anne-Marie, l-ewwel ħażga li tispikka fiha hija d-dahka grazzuża u umli tagħha. Minkejja d-diversi kisbiet u succcessi li qed tagħmel, hija baqgħet dejjem saqajha mal-art u umli, d-doni li mhux kulħadd kapaċi jżomm meta jibda jagħmel s-suċċessi personali. L-ewwel ħażga li saqsejha kien biex tiddeksrivi lilha nnifisha lil dawk li ma jafuh. Hija mill-ewwel qaltli li hi mara tal-familja, tabiba Mqabbija, tabiba tat-tfal u persuna li thobbi tkun mdawwra minn nies.

Id-diskors malajr dar fuq it-tfulija tagħha li

hija ddeskriviet bħala tfulija sabiħa ħafna. Trabbiet f'familja maqgħuda, tifla waħedha ma' tlett ħuta subien, allura kienet dejjem tiġri ma' ħutha meta kienet zgħira. Hsieb Anne-Marie mill-ewwel dar fuq il-festa, u spjegat li l-festa kienet dejjem tkun tistennija ħafna. Meta kienet żgħira, din kienet tfisser li setgħet tibqgħa tilgħab sat-tard u kienu jiltaqgħu mal-kuġini għand in-nanna tagħha.

Hija kompliet tgħid “Meta bdejt indoqq mal-Banda Re Ĝorġ V, il-festa bdiet tfisser iktar għalija għaliex kont ngħaddi ħafna mill-ħin nippratika u ndoqq fil-marċi. Il-banda tagħtni wkoll ħafna ħbieb li baqgħu importanti għalija anke wara li nqtajna minn xulxin.”

Anne-Marie tiftakar li minn dejjem kienet thobb il-mużika u l-banda b'mod speċjali. Huwa Jason kien jitgħallek il-pjanu u Anne-Marie tiftakar li kien iħalliha ddoqq ftit u anke għallimha in-noti fil-bidu. Hija bdiet titgħallek il-mużika mal-bandu Re Ĝorġ V fl-ietà ta' għaxar snin. “Għadni niftakar f'kemm ħsibt qabel għid li lis-surmast li xtaqt il-flute. Shabi li bdew jitgħallmu kollha kellhom il-klarinett u għalhekk bżejt ftit li ha nkun waħdi. Pero il-ħoss melodjuż tal-flute kien dejjem iferraħni u għalhekk għazilt li ndoqq il-flute.

Anne-Marie tkompli tispjega li l-mużika fethit ilha bibien li ma qatt ma basret qabel. Telenka li primarjament kien żvog sabiħ wara l-istudju tal-iskola u fis-sajf kien jgħinna biex tokkupa l-ħin tagħha. “Kont inkun mixtieqa li jalas is-Sibt ħalli mmur għall-lezzjoni u niltaqgħha ma' ħbiebi għaliex ma konniex skola flimkien u dak iż-żmien ma kellniex mobajl.”

Id-diskussjoni malajr daret fuq il-karriera preżenti tagħha, dik ta' tabiba. Anne-Marie spjegat li minn meta kienet sekondarja dejjem, kellha xewqa li tkun tabiba tat-tfal. “Għadni niftakarha ċara quddiem għajnejja fil-bitħa tal-iskola niddiskuti ma' ħabibti x'ha nagħmlu meta nikbru. Ma nafx nghid x'kien li ħajjarni, ix-xjenza kont nifhimha u l-esperimenti fil-laboratorji kont narahom interessanti immens.”

Hija tesprimi l-esperjenza tal-gradwazzjoni bħala tabib bħala waħda mill-isbaħ esperjenzi ta' hajjitha. Ghajnejha xegħlu meta spjegat kemm kienu kburin il-familja tagħha għal dan il-pass hekk importanti f'hajjitha. L-ewwel sentejn wara li gradwat, kienet

Dr Anne-Marie Grima mar-raġel tagħha Matthew Joe

taħdem f'diversi speċjalizzazjonijiet bħal fil-mard tal-qalb u fl-emergenza imma x-xewqa li taħdem mat-tfal baqgħet wisq fiha. Wara sentejn bdiet taħdem bħala tabiba fid-dipartiment tat-tfal u hemmhekk reġgħet bdiet tagħmel l-eżamijiet u tistudja. Hija tkompli tispjega, "Kien żmien diffiċli imma sabiħ għaliex sadanittant kont iżżewwiġt lil Matthew Joe u konna qiegħdin nistennew tarbijja. Wara t-twelid ta' Luigi għamilt żmien nieħu ħsiebu waqt li bqajt nistudja u rnexxili nġib l-aħħar eżami tal-ispeċjalizzazzjoni tal-pedjatrija meta Luigi kellu 6 ġimgħat. Kieku ma kinitx għal għajnejna tar-raġel tiegħi Matthew Joe li ġie miegħi meta sisfirt għal eżami u tal-familja tiegħi li hadu ħafna paċenzja bija biex nistudja u nrabbi t-tifel, ma nafx kienx jirnexx l-kompli."

Hija kompliet tgħid li meta daħlet lura għax-xogħol, hija bdiet taħdem f'paediatric gastroenterology u s-suġġett beda jolqotha ħafna. Hawnhekk ndunat li hawn ħafna bżonn ta' iktar tagħlim u studju f'dan is-suġġett għaliex fid-dinja ukoll hu suġġett li għadu jiġi skopert. Għal din ir-raġuni hija ddecidiet li tibda tistudja dan is-suġġett tant vast. "Applikajt li mmur nistħarreggo King's College Hospital, Londra fejn hemm centru speċjalizzat fuq il-mard tal-fwied u l-intern fermagħruf mal-Ewropa u mad-dinja u rnexxili nintgħażżeż biex nibda naħdem hemmhekk."

Dr Anne-Marie Grima mal-familja tagħha

Dan il-pass bla dubju ġab sagriffieji ġodda għal din il-familja. Pass bħal dan mhux biss ikun ifisser spejjeż kbar iż-żda wkoll l-fatt li tkun il-bogħod mill-familja. Hija ilha taħdem Londra minn Settembru 2015 u l-pjan hu li tkun lesta mill-istudji tagħha fis-Sajf 2018. Il-lin ja' ta' medicina li qabdet Anne-Marie, m'hawnx taħriġ dwarha f'Malta u n-nuqqas tagħha īhossuh ħafna nies. Għaldaqstant huwa tassew ta' unur għal Anne-Marie, il-familja tagħha u wkoll l-Imqabba li jekk il-Bambin irid nilqgħuha lura magħna bħala speċjalista fil-mard ta' intern fit-tfal: Paediatric gastroenterology, hepatology and nutrition.

Matul l-intervista kollha rajt id-determinazzjoni ta' Anne-Marie li baqgħet taħdem u tistinka biex tilhaq il-ħolma tagħha. Hija stess qalet li "Hu faċli ħafna li tgħid issa nara għada u filfatt tibqa tippostponi u tippostponi. Kulħadd jagħmilha minn żmien għall-ieħor. Trid kurägg u determinazzjoni kbira biex ma tiqafx tistinka meta tara it-taħbit. Pero il-gost u s-sodisfazzjon li thoss meta jirnexx l-kompli tasal fejn tixtieq, ma jista jeħodhomlok ħadd u zgur li thoss li s-sagrificċi li tkun għamilt ma kinux għalxejn."

Dr Anne-Marie Grima mat-tifel u l-ġenituri tagħha

Lejn tmiem l-intervista tħlabha tgħaddi messaġġ lil dawk iż-żgħażaqgħ li meta jħarsu lejn it-triq ta' quddiemhom, jarawha bħala triq twila u jaħbtu ha jaqtu qalbhom. Bla telf ta' ħin hija mill-ewwel qaltli "Il-motto tiegħi dejjem kien 'Practice makes the impossible, possible'. M'hemm xejn fil-ħajja li hu imposibbli jekk tkun tixtieqa. L-importanti hu li tapprova dejjem, ftit u spiss, sa ma tasal."

F'isem Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V nixtiequ nawguraw lil Dr Anne-Marie Grima fl-aħħar sena tal-istudju tagħha. Onorati li hija propju Imqabbija, wild is-Soċjetà u eks-bandista, li qed tagħmel dan is-suċċess barra minn Malta f'settur li ftit li xejn għad hawn għarfien fuqu. Herqanin sabiex nilqgħuk lura magħna bħala speċjalista tat-tfal fil-qasam tal-Intern.

TA' VICTOR RESTAURANT
Traditional Maltese Cuisine

KĆINA MALTJA
TRADITIONAL MALTESE CUISINE
CHEF PATRON VICTOR AQUILINA

Ta' Victor Restaurant
36, Pjazza Madonna Ta' Pompei,
Marsaxlokk

Email:
info@tavictorrestaurant.com
Tel: (+356) 2164 1003
Mob: (+356) 9947 4249

[Find us on Facebook](#)

www.tavictorrestaurant.com

TAL-BAZZI

Joseph & Julian Farrugia

*Garr ta'
ġebel, ramel u torba,
żrar u xogħol bil-gafef u tractor,
ħsad u ġart*

12, Warda tal-Ġilju,
Triq in-Nazzarenu, Mqabba
mob: 9988 7021
mob: 9987 7175
tel: 2168 3409

Rebħa doppja għall-Kumpanija 'Dream Team Carnival Company'

- li thaddan numru ta' membri Mqabbin fiha

Minn Jeremy Mercieca

Fir-Raba' sena mit-twaqqif ta' din il-Kumpanija, u s-sehem tagħhom fil-Karnival ta'Malta, il-membri tad- 'Dream Team Carnival Company' ġadu dak li tant ġadmu għaliex. Huma gew klassifikati fl-Ewwel Post f'Sezzjoni 'B'tal-Karrijiet Trijunkfali, kif ukoll gew Onorati bl-Unur tal-'Best Televoting Overall - minn fost il-Karrijiet kollha. Kien ta' unur kbir għal dan il-grupp li b'demm żagħżugħ ġadmu kemm felħu biex iġibu dan ir-riżultat prestiġġjuż.

Bejn 1-24 u t-28 ta' Frar tal-2017, waqa' s-separju fuq ir-Renju tal-Karnival fuq il-gżira Maltija. Kull sena jkun hemm dik il-ħaġa li tisraq ix-xena aktar mill-oħrajn, u proprju, din is-sena kien imiss lid-DreamTeam Carnival Company li jibqgħu fuq fomm kulhadd.

Il-Kumpanija DreamTeam twaqqafet fl-2013 minn żewġ eks-membri tas-Sezzjoni Żgħażagh Santa Marija tal-Imqabba, Chris Micallef u Alvin Livori. L-Ġhan Ewleni kien li permezz ta' tim żgħir li jħaddnu numru ta' talenti differenti, jagħtu pjacir lill-eluf ta' tfal u adulti, kemm Maltin u turisti li jżuru l-Belt Kapitali fi żmien il-Karnival. Fil-bidu tat-twaqqif tal-kumpanija tagħhom, huma kienu jaħdnu l-karrijiet tagħhom f'numru ta' kmamar.

F'dawn l-ahħar sentejn, huma mxew għal post akbar u aktar adekwat fejn dan il-grupp jista' jaħdem il-karrijiet tiegħu. Id-dilettanti tal-Karnival Malti qiegħdin jistenne bi ħgarhom li kollha jkollhom dak il-post li jixraqilhom sabiex ikomplu jgħollu l-livell tal-Karnival Malti. Fil-fatt, bħalissa għaddejja l-hidma fuq

1-imħażen il-ġoddha gewwa 1-Marsa, taħt id-direzzjoni tas-Sur Jason Busuttil.

Matul dawn l-ahħar erba' snin, il-membri għażlu temi differenti biex jaħdnu l-karrijiet fuqhom. Għall-Karnival tal-2014, dan il-grupp li kien għadu prattikament prattikament ġdid rebaħ il-Kategorija Ċ b'karru marbut mal-'cartoons' popolari ta' Tom and Jerry, li kienu abbinati wkoll mat-Tazza tad- Dinja tal-futbol tal-istess sena. Għas-sena ta' wara, it-tema li ntagħżlet kienet waħda emergenti fis-snin tat-tamenijiet u d-disghinijiet bit-titlu tal-Puffi u llum il-ġurnata fost it-tfal magħrufin bħala 'The Smurfs'.

Kull min żar il-Belt Valletta fil-jiem tal-Karnival jew beda jqalleb l-istazzjonijiet tat-televiżjonijiet Maltin, bilfors lemaħ pupu Ģgantesk li seraq ix-xena tal-Karnival tal-2015. Dan għaliex dan il-pupu thaddem b'moviment grandjuż li qatt ma deher bħalu fil-gżejjer Maltin, u li żgur affaxxina lil kull min rah. Fl-2016, il-membri għażlu t-tema ta' taħt il-baħar u l-Pirati bħala t-tema ewlenija tagħhom.

It-tema li ntagħżlet din is-sena kienet fuq Spanja, bit-titlu tal-Karru jkun 'Ikla Paella, Xarba Sangria, L-Ispanjoli jibrillaw fl-Allegrija'. Il-Karru kien maħdum fuq erba' karattri, tlieta minnhom personalitajiet famuži ta' dixxendenza Spanjoli. Ridna nwasslu messaġġi differenti bit-talenti u d-dixxippli tagħhom - il-mużika ta' Enrique Iglesias, l-arti ta' Pablo Picasso, l-isport ta' Lionel Messi u ž-żfin flamenkan ta' Spanjola tipika. Fuq il-karru, daħħalna karakteristici

marbuta mat-tema Spanjola bħal Barri, Imrewħa, Paella, Sangria kif ukoll Castanets.

F'dawn l-aħħar tliet snin, ingħaqdu mal-bqija tal-Grupp membri Mqabbin fi ħdan is-Socjetà Santa Marija tal-Imqabba, li huma Jerry Ghigo, Jeremy Mercieca, Patrick Ghigo u l-Familja Grech. Iktar mas-snин għaddew, iktar il-membri tad-‘Dream Team Carnival Company’ ġadmu fuq karru kumpless, b’numru ta’ movimenti originali. Ma naqasx ukoll ix-xogħol ta’ żebgħa li komplex jagħtu xeħta aktar professionali lil dan il-karru.

Jalla li s-suċċess miksub din is-sena jawgura tajjeb għlas-snin li ġejjin, fejn is-sena d-dieħla dan il-grupp ser jieħu sehem f’Kategorija ‘A’ tal-Karrijiet Trijonfali, f’Karnival li mistenni jkun wieħed sabiħ peress li ser jaħbat fis-sena li l-Belt Valletta ser tkun qed tiċċelebra l-Belt Kapitali Ewropea.

F’isem il-membri ta’ din il-Kumpanija, nixtiequ nirringrażżjaw lis-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V tas-sapport tagħha, u nħeġġu lill-qarrejja ta’ din il-pubblikazzjoni jingħaqdu magħna, fil-25, 26 u 27 ta’ Awwissu għall-Karnival tas-Sajf gewwa Buġibba u Wied il-Għajnejn.

Is-sala tal-Każin
tas-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ĝorġ V
tal-Imqabba issa qiegħda
tinkera għal diversi okkażjonijiet.
Għal aktar informazzjoni avviċinaw lill-membri tal-Kumitat Eżekuttiv.

Il-ħolma ta' Mastru Xand

Minn Rita Saliba

Kienet lejla tal-ħarifa tal-1835. Ix-xemx bdiet taħseb kmieni biex tirtira u sfumaturi ħamranija żebgħu s-sema ta' Ottubru.

Fil-ħanut tax-xogħol tiegħu, Mastru Xand kien qed jifli l-abbozzi tal-istatwi li kien għamel. Fela tajjeb l-uċu tal-istatwi tal-Lunzjata u dak ta' San Pawl li kien naqqax fl-injam. Kien imħarreg sew fis-sengħha tan-naqqax. Idejh kienu horox bix-xogħol iżda Mastru Xand kien jirringazzja lil Mulej kull filgħaxxija għat-talent li għoġġbu jżejnu bih. L-iskultur kien imfittekk ħafna fuq gżiżitna. Mgħallem mill-ghalliem tiegħu, Mariano Gerada, dejjem stinka u ħad dem bil-għaqbal, tant li l-fama tiegħu ma damitx ma bdiet tinxtered. Wara l-mewt tal-imghallem Gerada, Mastru Xand beda jkollu ħafna kummissjonijiet u qatt ma ddidżappunta lil ħadd.

Id-dawl beda jbatti iżda Mastru Xand xejn ma kellu għaż-ġaġla jingabar biex jorqod. Kellu wisq ħsibijiet fuq mohħu. Kellu jaħdem statwa titulari tal-Assunta. Meta avvicinawh in-nies tal-Imqabba, ħassu kburi u onorat li kienet messet lillu din ix-xorti.

“Mastru Xand,” kien qallu Dun Tumas, il-Kappillan, “qed nafdawlek din l-opra delikatissima f’idejk. Qis li tesegħwiha bl-akbar perfezzjoni!”

L-iskultur ħares lejn idejh mgħaddmin u sodi bix-xogħol. F’qalbu talab lill-Madonna biex tgħinu jwettaq din l-opra, kif kien jixırqilha Omm Alla. Ĝie miftiehem li l-istatwa kellha tinħad dem tal-injam. Kien jaf li ma kinitx biċċa xogħol faċċi imma Mastru Xand qatt ma qata’ qalbu mill-isfidi. Kien jaf li tul il-ħidma tiegħu kien se jkollu bosta żjarat mill-Parruccani Mqabbin u mill-Kappillan innifsu. Iżda dan kien wirt li kien se jħalli warajh u ismu kien se jibqa’ mnaqqax f’dik l-istatwa tul iż-żminnijiet.

Tefa l-lampa u lesta biex jirtira. Imma Mastru Xand ma kien qed ikollu ljieli bi kwietu. Erħilu jitqalleb u jaħseb u meta jirnexxilu jagħlaq għajnej m'għajnej il-ħolm stramb li kien joħlom ma kienx itih lejl wieħed ta’ mistrieħ. U llejla kienet waħda minnhom. Ghall-ewwel kien jidhol f’naqħsa ħelwa, iħossu jintelaq f’wied ta’ mistrieħ, iżda mbagħad jibda jara preżenzi madwaru. Kien jibda dieħel fi sqaqien f’postijiet li ma setax jagħrafhom. Ta’ spiss kien jara l-istatwi tiegħu stess tal-appostli jibku ħdejn qabar. Iva, kien jagħrafhom u anke San Mikael kien hemm, l-istess bħall-istatwa li kien

ħad dem għall-Knisja ta’ San ġorġ, ir-Rabat t’Għawdex. Imma x’kien qed jagħmel hemm dan l-anglu, magħruf għall-hila tiegħu biex jirba l-is-sultan tad-dlamijiet? Bilfors li kien qed jgħassesse lil xi ruħ divina.

Wara ffit Mastru Xand qam b’ħasda. Ma riedx ikompli joħlom. Hares madwaru fid-dlam u daħħaq. Dawn kienu kollha ħmerijiet ta’ moħħu u aħjar jerġa’ jidħol jorqod għax jekk iqum għajnejien, mal-ghodwa ma jkunx jista’ jaħdem. Reġa’ radd is-salib u għalaq għajnejh biex jorqod. Bl-għeja li kellu ma damx ma reġa’ ntilef f’dinja aktar ħafifa. Did-darba iżda bħal bdiet ġejja mužika mill-aktar ħelwa. Fejn kien? F’xi knisja jisma’ l-kor tat-tfal żgħar ikantaw l-innijiet? Le, dawk kienu jistonaw u kien hemm min irid iwerċa aktar minn sħabu biex jinstema’. Mastru Xand ħass paċi kbira. Imbagħad ra sħabu mdawla ġejja lejh.

“Tibżax! Ersaq aktar ‘l hawn!” amaru xi ħadd. Kienet vuċi donnha ħierġa minn ġol-blatt, fonda iżda sabiha. Mastru Xand ħassu msäħħar. Mingħajr ma jaf kif beda miexi lejha. Wara ffit tħażżeċ-ċċa figurajha bajda li bdiet tgħammex għajnejn l-iskultur. Iżda hekk kif qaqħdu ffit għajnejh seta’ jara li quddiemu kellu esseri tal-ġenna fil-għajnejha kollha tiegħu. Xtaq jingħibed lura iżda saqajh kienu donnhom imwaħħlin bil-kollha tal-mastrudaxxa ma’ xi sħabu.

“I-int a-a-anglu?” temtem Mastru Xand bil-kemm irid jemmen li kien qed jara.

“Hekk hu,” wieġbu l-esser, “jen l-Anglu Gabrijel. U naf bil-biċċa xogħol li għandek twettaq.”

Mastru Xand ried jgħidlu li kien beħsiebu jagħmel ħiltu kollha. L-istatwa kellha tilhaq perfezzjoni, bla difett kif kienet denja l-omm tagħna tas-sema. Xtaq, kieku seta’, jista’ qsih kif gie jżur lili, bniedem tad-dinja. Mill-fit li kien jaf mill-Iskrittura Mqaddsa, l-Anglu Gabrijel kien strument importanti f’idejn il-Mulej. Kien żar lil Daniel u lil Īż-Żakkaria. U aktar u aktar importanti kien dan Gabrijel li żar lil sidtna Marija meta ġabbrilha li se ssir omm Alla. Kien jaf l-Mulej inqeda bosta drabi b'dawn il-messaggiera tiegħu. Ftakar f’San Ġużepp li kien ta’ widen lill-anglu meta dehrlu fil-ħolm. L-istess bħalma kien qed jiġi lili. Allura issa x’kien mistenni minnu? Iżda l-anglu ħareg idu u waqqfu minnufi. Kien qralu ħsibijietu.

“Tibżax! Int għandek talenti kbar mgħotjin lilek

minn seta' ħafna akbar. Kont fi ħsiebna l-angli minn qabel ma twelidt. Konna nafu li se twettaq opri tal-ħaġeb.”

“Iva,” qallu kollu umiltà Mastru Xand, “għandi nnaqqax statwa tal-Assunta u nwiegħdex li se nagħmel hilti kollha.”

“Tinsieix!” fakkru Ġabrijel, “il-Madonna ma telgħetx waħedha s-sema. Tellgħuha l-korċi kollha tal-angli. Kieku stajt tara x’festa kien hawn hawn fuq! L-angli kollha ġew għaliha bi ħgarhom, mill-kbar sal-iċċen angli li għandna daru magħha. Il-ferħ xtered anke fid-dinja. Marija qiegħda hawn bir-ruħ u l-ġisem.”

“Iva, iva,” baxxa rasu Mastru Xand, “naf li l-Madonna giet imtella’ s-sema, imma lili xi tridu minni? Għaliex sibt ruħi hawn?”

Gabrijel tbissem. “Nixtieq nitolbok pjacir. Dakinhar tat-tluġħ tal-Vergni, kien hawn żewġ putti ċkejknin li ma setgħux il-aħħeqqu ma’ dik l-ewforja li nqalghet. Tgħidx kemm ippruvaw jidħlu biex ikollhom sehem minn dat-tluġħ, iż-żda bil-geġwiġija li nqalghet bdew jaqgħu lura. Wieħed minnhom ittajjar mas-seba’ sema bid-daqqa ta’ gewnaħ li qala’. L-ieħor mar biex jiġbdu lura iż-żda sakemm waslu kien tard wisq. Il-Madonna kienet digħi fi ħdan binha fil-ġenna. Daż-żewġ putti

għadhom jibku sal-lum. U kultant id-dmugħ tagħhom iqattar xi żewġ taqtiriet dakinħara tal-festa tal-Assunta li tagħmlu intom fuq l-art.”

“Imma lili xi tridni nagħmel?” reġa’ staqsa l-iskultur.

Gabrijel resaq aktar qribu donnu biex ma jinstemax mill-ġenna, “nixtieqek iddaħħal lil dawn iż-żewġ putti fl-opra tiegħek. B’hekk forsi ntaffulhom ftit u nerġgħu narawhom jitbissmu fil-festa tal-Assunta.”

Fl-14 ta’ Awwissu l-istatwa tal-Assunta dahlet l-Imqabba fost ċelebrazzjonijiet kbar fit-toroq. Il-parruċċani flimkien mal-kleru laqgħuha b’ħafna ferħ u qima. Ma naqsitx l-ammirazzjoni għall-istatwa tal-ħaġeb ta’ Sidtna Marija mtellgħha s-sema, b’anglu ċkejken iżżommilha l-libsa u żewġ putti li sabu ruħhom ras imb ras ġo shabha taħt saqajn il-Madonna. Mastru Xand strieh. Irringazzja lis-sema li kien wettaq l-opra tiegħu bl-akbar perfezzjoni. Dun Tumas ukoll ħassu kuntent jara lil kulħadd miġbur. Dan il-jum kellu jinkiteb fl-istorja tal-Imqabba għall-ġenerazzjonijiet li ġejjin. Stieden lil kulħadd jitlob miegħu u rringazzja lill-Mulej ta’ din l-opra tant sabiħa li se żżejjen lil dan ir-raħhal. U kif kien miġbur, f’qalbu talab li dakinhar tal-festa ma jkunx hemm taqtir tax-xita!

Il-klabb

Go Reds Adoloxxenti Titulari

theġġeg lill-adoloxxenti Mqabbin biex jingħa qdu ma’ dan il-klabb biex nieħdu gost flimkien

L-Element tal-festi sbieħ tagħna

Joe Chetcuti, Prežentatur tal-Programm 'Marċi u Bandalori' fuq Radio 101, jikteb dwar l-element tal-festi sbieħ tagħna.

Hekk kif qegħdin fi kważi f'nofs staġun ta' festi ikun tajjeb illi nżommu f'moħħna illi jekk inneħħu l-element reliġjuż mill-festi tagħna dawn isiru bla skop, jitilfu l-karatteristika tagħhom u jiispicċaw sempliċiment ‘festivals’ bħalma jsiru llum f’diversi bliet u rħula, bħall-festival tal-inbid u l-ħobż, taż-żejt, taċ-ċikkulata eċċ-, eċċ-. Imma l-festa ta’ parroċċa mhix l-istess haġa. Mhix biss festa soċċali u rikreattiva. U lanqas kulturali biss. It-tiżżejjin fil-Knisja u dak tat-toroq għandu skop li jfakkarna fil-ġmiel li l-qaddis jew qaddisa illi tagħha nkunu qed nagħmlu l-festa jkunu qegħdin igawdu fil-ġenna. Allura ma nistgħux inżejnu t-toroq tagħha sempliċiment għall-gost imma jrid ikollna dan l-iskop gewwa moħħna. Sfortunatament dan is-sens jindika li qiegħed jonqos ġmielu u llum sirna naraw armar ta’ barra sabiħ immens u nghiduha xi ftit goff ukoll, imma min jarmah ftit li xejn ikun jaf dwar dak il-qaddis jew qaddisa li għaliex l-armor intrama.

Il-festi tagħna mhumiex karnival. Dak għandu żmienu fi Frar. Lanqas sempliciment xi sagra bħalma jagħmlu l-Italja jew Sqallija. Il-festa tagħna hija parti importanti ħafna mill-kultura reliġjuża Maltija u għandha tiġi cċelebrata b'dinjità u fi spiritu nisrani biex b'hekk titgawda mill-membri tal-komunità kollha. Affarrijiet bħal dawn imorru kontra d-diċenza u l-morali jirrendu festa profana, bla skop u bla rażan kontra dak kollu li suppost inkunu nagħmlu ad unur il-qaddisin protetturi tagħna li suppost għandna nimitawhom.

Hawnhekk nixtieq illi nigbed l-attenzjoni tal-Awtoritajiet Ekkležjastiċi biex isibu kull mezz u jikkontrollaw id-dħul fil-knejjes fil-ġranet tal-festi ta' persuni li l-ilbies tagħhom ma jixraqx għad-dar ta' Alla. Dan mhuwiex biss xogħol tal-qaddisin imma tal-insara kollha.

festa relijuža. Hemm min jesprimi ruħu u jgħid li ftit li xejn jimpurtah toħroġx il-purċissjoni jew le u dan meta suppost il-purċissjoni hija l-qofol tal-manifestazzjoni ad unur il-qaddis jew qaddisa. Dawn it-talin qeqħidin jinsew illi jekk tispicċa l-festa ta' gewwa, wara ftit snin anke dik ta' barra tmut mewta naturali.

Sfortunatament l-attendenza fil-funzjonijiet liturġiči kulma jmur dejjem qed tonqos. Forsi min-naħha tal-Knisja l-funzjonijiet m'għadhomx ikunu twal esaġerat. Però xorta jibqa' l-fatt li mhux sewwa taqt'a bl-addoċċ, imma fejn hemm il-funzjonijiet jistgħu jiqsaru ftit. Anke l-mod kif jingħażel il-predikatur tat-Tridu u tal-Paniżierku jgħallem ħafna u jkun għalxejn illi juža ħafna termini u kliem tqil biex jimpressjona. L-ahjar għażla hija li juža kliem li kulħadd jifhmu u b'hekk jaſal il-messaġġ għand kulħadd. Barraminnhekk irridu niftakru wkoll mill-aspett tekniku u dekorattiv tal-festa tal-Knisja. F'ħafna parroċċi speċjalment dawk antiki teżisti mužika rikka, melodjuża u mill-isbaħ ta' ħafna kompożituri kbar li fis-seklu l-ieħor kienu fuq l-ilsien id-dilettanti kbar tal-festi. Insemmi lil Carlo Diacono, lill-ahwa Nani, lil Lorenzo Gonzi, lil Bugeja u Camilleri u tant u tant oħrajn li ħallewlna tant antifoni sbieħ u glorjuži. Dawn flimkien mat-tiżżeen tal-festa mad-damask, mal-ventartali u l-għandli tal-fidda, mat-tużżelli u l-lampieri ta' arti fina u barokka jagħmlu l-knejjes tagħna mużew ta' arti sagra li ftit issib bħalha fid-dinja. Forsi l-kappillani jistgħu jagħmlu ħafna aktar f'dan ir-rigward billi fil-ġimgħat ta' qabel il-festa jispiegaw x'ser jintrema fil-knisja u x'valur fi. Dawn l-affarrijiet ukoll iressquna lejn Alla u lejn il-qaddisin li nkunu ser nqimu matul il-ġimgħa tal-festa.

Il-baned u l-marċi. Kumiġati u Kompožituri. Bandisti u Partitarji. Mužika, briju u ferħ. Nistgħu nisfirħu u niftaħru mmens bl-Għaqdiet tal-Mužika u l-Kažini li għandna f'kull belt jew raħal tagħna. Kollha jagħtu is-sehem tagħhom biex il-festa tkun tabilħaqq succcess. M'hemm dubju li l-ħoss tal-banda joħloq atmosfera ta' ferħ u pjaci. Il-mužika, il-banda u l-marċi huma l-qofol biex tinħoloq atmosfera festiva. U la darba l-marċi jsiru f'dan l-ispirtu, kulħadd ikollu biex tabilħaqq jiftaħar. Imma jiddispjaċċimi ħafna ninnota li f'ċertu lokalitajiet, il-marċi mill-baned tagħna qeqħidin iservu bħala żvog għal dak kollu li jħammrilna wiċċena bħala poplu

Nisrani li qiegħed jagħti qima lil Alla u l-qaddisin tiegħi. Bosta drabi ikun hemm min saħansitra jinqeda b'dawn il-marċi. Dan għandu jikkundannah kulħadd. L-ebda kumitat serju ta' każin ta' banda m'għandu jħalli lil xi ħadd jagħmel 'hi jack' mis-servizz tal-banda tiegħi sabiex jibdel f'orgja l-ferħ ġenwin tal-festa.

Is-sena fiha 52 ġimġha. Hadd m'għandu jinqeda bil-ġimġha tal-festa biex flok nagħtu ġieħ lil Alla u lill-qaddisin, inzebilu dak kollu li jgħaqqa qadna fit-twemmin tagħna. Il-festi tagħna fihom is-sabiħ tagħhom u rridu nsaħħu il-ħafna tajjeb li għad fadal. Ikun iblah dak li jagħlaq għajnejn għal dak kollu sabiex jara biss dak li huwa ikrah.

It-tiżżejjen, in-nar, il-baned u l-marċi meta dawn jinżammu fil-perspettiva tagħhom b'sens ta' kontroll huma l-akbar sodisfazzjon għal kull min jaħdem biex il-festa tkun sabiħa u titgawda minn kulħadd. Jirrovina kollox dak li jitqies bħala eċċessiv.

Il-festa mhix biss manifestazzjoni tal-imħabba tagħna lejn il-qaddisin jew wirja ta' għaqda fir-raħal tagħna, imma hija wkoll katina oħra fil-kultura Maltija. Hija kalamita li tiġbed lejn pajjiżna tant u tant turisti kull sena. Nibżgħu għaliha daqs kemm nibżgħu għal Caravaggio, daqs kemm nibżgħu għall-baħar tagħna għlax daqshom tiġbed nies lejn xtutna.

Il-festi irriduhom anzi nixti quhom ikomplu jikbru b'mod responsabbli. Ejew ilkoll kemm aħna ma nħallux tuffieħha waħda tirrovina l-kannestru kollu. Il-qaddisin tagħna li tant u tant nitolbuhom f'mumenti ta'bżonn żgur li ħaqquhom aħjar.

Dawn huma l-kummenti ġenwini tiegħi fejn nawgura mill-qalb staġġun ta' festi mill-aqwa li jagħmlu ġieħ lilna bħala poplu u lilna individwalment bħala nies li nħobbu niċċelebrar u nieħdu gost filwaqt li fl-istess ġin inqimu lill-qaddis u lill-qaddisa tagħna.

Agħti sehmek

fis-Socjetà Santa Marija u Banda Re Ģorġ V

billi tingħaqad ma'xi waħda mis-sezzjonijiet tagħha

Santa Marija Patruna tal-Imqabbin

Joseph Bonnici

Kienet għażla flokha tan-nies Imqabbin,
għax ħatru ġħalihom mara qaddisa,
li għal bnedmin hi Omm daqstant għażiż,
għax jafu li tidħol għal dawk l-imsallbin;
u taf sew l-uliedha raħlin maħbubin,
meta hi tkun ġħalihom ta' difiżza,
minn għadu kiefer li joħloq theżhiżza;
u qatt ma tħallihom il-bogħod imwarrbin.
Qima għalhekk jatgħuha bla kundizzjoni,
daqskemm jafuha bħal Regina tagħhom,
għax jafu li hi għajjn ta' soluzzjoni,
li mill-qiegħi ta' tqoq bla qies terfagħhom;
għalhekk huma joffru kull donazzjoni;
biex f'bżonn il-Verġni Marija tismagħiġhom.

5-04-2017

Għandek tfal ta' bejn it-3 u t-12-il sena?

Dahħħalhom bħala membri fil-Klabb Tfal tat-Titular issa!

Niltaqgħu darba fil-ġimgha,
għall-aktivitajiet edukattivi, artističi,
rikreattivi u aktar.

Avviċina lill-membri tal-Klabb jew tas-Sezzjoni Żgħażagh.

Aida Hall

Triq Ġużeppi Mattew Callus, Żurrieq
Tel: 2168 3112 • Mob: 7999 4247

*For
Receptions,
Parties
and all
occasions*

Lezzjonijiet tal-ECDL u Computer Studies ('O' Level)

Gruppi żgħar jew individwali

Post: Żurrieq
Čempel fuq
79315105
21685973

L-ġħaliex inħobbu lil Marija?

Patri Mario Attard OFM Cap

Min ma jħobbiekk lil Marija? Biżżejjed wieħed jara ffit l-istatwi sbieħ, in-nicċeċ, il-knejjes, il-kappelli, it-toroq, il-bini pubbliku u privat fil-Gżejjer tagħna biex jintebah kemm Marija hija tabilhaqq maħbuba! Imma l-ġħaliex inħobbu daqshekk lil Marija? Bil-ġhan li nwieġbu għal din it-tweġiba señhallu San Josemaría Escrivá de Balaguer (1902-1975), il-fundatur tal-*Opus Dei*, jew ahjar dik l-organizzazzjoni ta' lajci u saċċerdoti iddedikati għat-tagħlim li kull persuna hija msejħha għall-qdusija permezz tal-ħajja ta' kuljum, biex jgħinna f'din il-mixja sabiħa u profonda.

Il-fidi li l-Mulej nnifsu sar bniedem minn dejjem kienet il-konvinzjoni ferħana tal-Knisja sa mill-bidu tagħha. Biex jiġi fid-dinja l-Mulej għażel li jafda lili nnifsu fil-koperazzjoni ħielsa ta' mara, Marija. Kien b'rīħet din il-koperazzjoni li Marija setgħet issir omm Ibnu permezz tax-xogħol tal-Ispirtu s-Santu. U l-Knisja, sa minn twelidha, tat-ġieħ lil Marija bħala l-bint ta' Alla l-Missier, l-omm ta' Alla l-Iben u l-ġharusa tal-Ispirtu s-Santu. Imma kif il-Mulej għażel lil Marija? Kif hija nislet l-Iben ta' Alla? L-ġħaliex insejħu lil Marija Verġni u Omm?

Ilkoll nafu bil-ġrajja storika li l-Mulej ra minn qabel, sa mill-eternità, u li kienet se sseħħ f'Nażaret, f'villagġġ tal-Galilea. Kien f'din il-ġrajja meta l-Anġlu Gabrijel deher lil xebba Lhudija. L-ewwel Kapitlu tal-vanġelu ta' San Luqa jagħtina deskrizzjoni eżatta ta' min kienet din ix-xebba. "Mbagħad fis-sitt xahar Alla bagħat l-anġlu Gabrijel f'belt tal-Galilija. jisimha Nazaret, għand xebba, mgħarrsa ma' raġel jismu Ġużeppi mid-dar ta' David. Dix-xebba kien jisimha Marija" (Lq: 1:26-27).

Biex jiġi f'din id-dinja l-Mulej ried il-koperazzjoni ħielsa ta' tħlejqa, Marija, biex tkun omm Ibnu. Waqt li jikkwota l-Lumen Gentium, il-Kostituzzjoni Dommatika fuq il-Knisja tal-Konċilju Vatikan it-Tieni, il-Katekizmu tal-Knisja Kattolika jgħidilna hekk: "Il-Missier ta' kull hniena ried li qabel l-Inkarnazzjoni dik li ġiet predestinata biex tkun Omm taċċetta dan biex,

kif kienet mara li tat sehem biex tiġi l-mewt, hekk tkun mara li tagħti sehemha biex tiġi l-ħajja" (nru 488). Imbagħad, fin-numru 511, l-istess Katekizmu jgħidilna hekk: "Il-Verġni Marija 'ssieħbet fis-salvazzjoni tal-bnedmin kollha b'fidi ħielsa u bl-ubbidjenza tagħha'. Hi qalet il-'fiat tagħha, f'isem in-natura umana kollha'. Bl-ubbidjenza tagħha saret Eva ġidida, omm il-ħajjin kollha".

Fl-ewwel kapitlu tal-Vanġelu tiegħu San Luqa jirrakkonta l-ġrajja tat-thabbira tal-anġlu lil Marija. "L-anġlu daħal għandha u qalilha:

'Sliem għalik, mimlija bil-grazzja, il-Mulej miegħek.' Hi thawwdet ħafna għal dan il-kliem, u bdiet taħseb bejnha u bejn ruħha x'setgħet qatt tfisser din it-tislima. Iżda l-anġlu qalilha: 'Tibżax, Marija, għax inti sibt grazzja quddiem Alla. Ara, inti se tnissel fil-ġuf u jkollok iben u ssemminn Ĝesù. Hu jkun kbir, u jkun jisseqja Bin l-Ġholi. Il-Mulej Alla jagħtih it-tron ta' David missieru u jsaltan għal dejjem fuq dar ġakobb, u ma jkunx hemm tmiem għas-saltna tiegħu.' Iżda Marija qalet lill-anġlu: 'Kif ikun dan, ladarba ma nagħrafx raġel?' Wieġeb l-anġlu u qalilha: 'L-Ispirtu s-Santu jiġi fuqek, u l-qawwa tal-Ġholi tixhet id-dell tagħha fuqek. U għalhekk dak li jitwieled minnek ikun qaddis, u jisseqja Bin Alla' (Lq: 1:28-35).

Ĝesù huwa mnissel mill-Ispirtu s-Santu fil-ġuf tal-Verġni Marija. Dan l-ġħaliex huwa l-Adam il-Ġdid li jagħti bidu għall-ħolqien ġidid. Hekk jgħallimma l-Katekizmu fin-numru 504: "Għesu tnissel mill-Ispirtu s-Santu fil-ġuf tal-Verġni Marija għax hu Adam il-ġdid (ara 1 Kor 15,45) li jagħti bidu għall-ħolqien ġidid. 'L-ewwel bniedem, mit-trab, hu tal-art, it-tieni bniedem mis-sema' (1 Kor 15,45). L-umanità ta' Kristu, sa mittnissil tagħha, hi mimlija bl-Ispirtu s-Santu għax Alla 'ma taħx l-Ispirtu s-Santu bil-kejl-(ara ġw 3,34). Hu mill- 'milja tiegħu', ta' Dak li hu r-Ras tal-umanità mifdi ja (ara Kol 1,18), 'li aħna lkoll ħadna grazzja fuq grazzja' (ġw 1,11)."'

Fil-ktieb tiegħu li jiġbor 18-il omelija li għamel bejn l-1951 u l-1971 fl-okkażjoni ta' għadd ta' festi

WE OFFER LIFTING SERVICES FOR:
Water Tanks • Tiles • Gypsum Boards • Appliances • Furniture • Glass & Aluminum & much more

WE TRANSPORT ANYTHING!

FREESTANDING LIFTER!

NO ELECTRICITY

NO DAMAGES!

Our lifter operates without having to lean against your facade / balcony

We're Insured! - No electricity needed - Our lifter can go up to 11 stories

high & has a large platform - We are always happy to help!

- The lifter does not take space & is placed in just a parking space

- We also provide transport for your furniture!

BEST PRICES ON THE MARKET & WE'RE ON TIME!

Call us now on 9945 8834 or 9945 8296

XELINI CO.
MOB: 79230112

**CRANE
TOWER CRANE
GARR TA' GEBEL U ŽRAR
SKIPS • GAFEF • HI-UP**

PROPJETÀ U BOUNCING CASTLES

liturġiči, bit-titlu *Kristu għaddej minn hawn*, waqt li jikk kontempla dan il-misteru, San Josemaría Escrivá jikteb hekk: “Kif konna naġixxu jekk kien ikollna l-grazzja li nagħżlu lil ommna? Ninsab cert li konna nagħżlu lil dik li għandna issa u nżejnuha b'kull grazzja possibbli. Dak hu li għamel Kristu. L-ġħaliex jiġi kollox, ja f-kollox, l-Imħabba nnifisha, qawwietu wettqet ir-rieda tiegħi” (nru. 171).

Ommna Marija immeddat fil-profond u fit-tul fuq il-kliem tal-irġiel u n-nisa qaddisin tat-Testment il-Qadim likien qiegħdin jistennew lill-Feddej u fuq il-ġrajjiet li ħadu sehem fihom. Hija stagħġebet għall-ħwejjeg kbar li l-Mulej, fil-ħniena infinita tiegħi, wettaq għall-poplu tiegħi. Dak il-poplu li spiss kien ingrat. Waqt li qed timmedita l-ħlewwa murija, żmien wara żmien, mill-Mulej lejn il-poplu tiegħi, il-Qalb immakulata ta’ Marija tinfexx f’għajnej fuq il-ċċokon tal-qaddejja tiegħi” (Lq 1:46-48). L-Insara tal-ewwel żminijiet, l-ulied ta’ din l-Omm twajiba, tgħallmu minnha. Int u jien nistgħu u għandna nagħmlu l-istess.

Fil-ktieb tiegħi *Il-Hbieb ta’ Alla*, San Josemaría Escrivá jiegħi biex nixbħu l-fedeltà ta’ Marija b’dan il-kliem: “Ejjew nikkontemplaw lil Imqaddsa Ommu, li hija Ommna wkoll. Insibuha fuq il-Kalvarju, f’riglejn is-Salib, titlob. Dan m’huwa xejn ġdid għal Marija. Hija dejjem ġabett ruħha b’dan il-mod waqt li wettqet id-doveri tagħha u ħadet ħsieb darha. Waqt li bdiet twettaq il-ħwejjeg ta’ din id-dinja hija żammet l-attenzjoni tagħha fuq il-Mulej. Kristu, li hu *perfectus Deus, perfectus homo*, riedna wkoll li jkollna l-eżempju ta’ Ommu, l-aktar waħda perfetta mill-ħlejjaq. Hi, li hi mimlija bil-grazzja, biex isaħħa ix-xewqa tagħna li ngħollu għajnejna ‘i fuq lejn l-imħabba ta’ Alla f’kull mument” (nru 241).

Marija ġiet mistiedna biex tnissel lil Ĝesù, l-Iben ta’ Alla nnifsu, li fih il-milja tad-divinità kellha tingħex fil-ġisem. Hija staqsiet dwar dak li ma fehmietx. “Kif ikun dan, ladarba ma nagħrafx raġel?” (Lq 1:34). It-tweġiba tal-Mulej għall-mistoqsija tagħha kienet din: “L-Ispirtu s-Santu jiġi fuqek” (Lq 1:35). U hekk hija lissnet il-‘fiat’, l-iva: “Ha jsir minni skont kelmtek!” (Lq 1:38). U dan wettqietu f’isem in-natura umana.

Permezz tal-fidi u tat-tweġiba tagħha l-Verġni Marija ħadet il-pjan tal-Mulej għall-fidwa tal-bniedem. Bl-ubbidjenza tagħha hija saret Eva l-ġidha, omm il-ħajjin kollha. Fil-*Katekizmu* nsibu miktub dan li ġej: “It-thabbira li saret lil Marija tat-bidu għall-‘milja taż-żminijiet’ (Gal 4,4), jiġifieri għaż-żmien li fih kellhom iseħħu l-wegħdiet u t-thejjijijet kollha. Marija ġiet mistiedna biex tnissel lil Dak li fih kellha tgħammar ‘il-milja shiha tad-divinità fil-ġisem’ (Kol 2,9). It-tweġiba ta’ Alla għall-mistoqsija: ‘Kif ikun dan ladarba jiena verġni?’ ingħatat bil-qawwa tal-Ispirtu s-Santu: “L-Ispirtu s-Santu jiġi fuqek” (Lq 1,35)” (nru, 484).

Filwaqt li f’numru 511 fl-istess *Katekizmu* jgħidilna: “Il-Verġni Marija ‘ssieħbet fis-salvazzjoni tal-bnedmin kollha b’fidi ħielsa u bl-ubbidjenza tagħha’. Hi qalet il-‘fiat tagħha, f’isem in-natura umana kollha’. Bl-ubbidjenza tagħha saret Eva ġidha, omm il-ħajjin kollha”.

San Josemaría jidħol fil-qalba ta’ kif Marija, b’għażla mill-Mulej u bir-rieda ħielsa tagħha, laqgħet is-sejha tant għolja li ssir Omm Alla. Fil-ktieb tiegħi *Ir-Rużarju Mqaddes*, huwa jikteb: “Tinsiex, ħabib tiegħi, li aħna ulied. Is-Sinjura ta’ dak l-isem ħelu, Marija, hija miġbura fit-talb. Int, f’dik id-dar, int dak kollu li tixtieq tkun: ħabib, qaddej, wieħed li joqgħod iħares, proxxmu... Jien, f’dan il-mument, ma nazzarda nagħmel xejn. Nistaħba warajk; mimli stagħġib, nikkontempla x-xena: L-Arkanġlu jwassal il-messaġġ tiegħi... *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* ‘Kif ikun dan, ladarba ma nagħrafx raġel?’ (Lq 1:34). Leħen Ommna jgħib fil-memorja tiegħi, b’kuntrast, l-impuritajiet kollha tal-bnedmin... u tiegħi. U mbagħad kemm nobgħod l-affarrijiet baxxi u ħxiex tal-art... X’deċiżjonijiet! *Fiat mihi secundum verbum tuum.* ‘Ha jsir minni skont kelmtek!’ (Lq 1:38). Bis-sbuhija ta’ din il-frażi verginali l-Kelma ġiet magħmula laħam. L-ewwel posta dalwaqt tintemm... Għandi bizzżejjed ħin biex ngħid lill-Mulej tiegħi, qabel jgħidlu kulhadd: Ĝesù, inħobbok” (nru 1).

L-Iva ta’ Marija għamlet lili u lilek werrieta tal-glorja tal-Mulej. Fil-ktieb tiegħi *t-Triq*, Escrivá jitkeb hekk: “Omm, O Omm! B’dik il-kelma tiegħek – *fiat*, ‘tkun magħmula’ – int għamiltna aħwa ta’ Alla u werrieta tal-Glorja tiegħi. Imbierka int!” (nru, 512).

Imbagħad, fil-ktieb 1-ieħor tiegħi *Ġesù għaddej minn hawn*, San Josemaría jgħallimna li, int u jien, bħal Marija, imsejha biex inwettu r-rieda tal-Mulej f’ħajnejta, f’kull mument. “Il-Verġni ma lissnit biss il-‘fiat tagħha b’fommha; f’kull mument hija temmet dik id-deċiżjoni ferma u permanenti. Anki aħna hekk irridu nagħmlu. Meta l-imħabba tal-Mulej tasal għandna u nibdew nintebħu xi jrid għandna nissottomettu ruħha ha nkunu lejali – u mbagħad inkunu hekk tassew. L-ġħaliex ‘Mhux kull min jgħidli, ‘Mulej, Mulej’, jidħol fis-Saltna tas-Smewwiet, iżda min jagħmel ir-rieda ta’ Missieri li hu fis-smewwiet! (Mt 7:21)’”.

F’din 1-istorja ta’ mħabba tal-Mulej mal-bniedem Ĝesù ġie imnissel bix-xogħol u l-grazzja tal-Ispirtu s-Santu. Dan ifisser li l-Mulej sar bniedem mingħajr l-intervent ta’ raġel uman. Ĝesù m’għandu l-ebda Missier għajnej Alla (ara Luqa 2:48-49). Dan ifisser li Ommu, Marija, kienet verġni. Il-verġinità ta’ Marija turi 1-inizjattiva assoluta ta’ Alla fl-Inkarnazzjoni tal-Kelma.

Fil-*Katekizmu*, numru 503, insibu miktub dan li ġej:

“Il-Verġinità ta’ Marija turi 1-inizjattiva assoluta ta’ Alla fl-Inkarnazzjoni: Ĝesù ma għandux ħlief lil Alla bħala Missier (ara Lq 2, 48-49). ‘In-natura umana li ha qatt ma firditu mill-Missier....Iben naturali tal-Missier

bħala Alla, iben naturali ta' omm bħala bniedem, imma proprjament Iben Alla fiż-żewġ naturi”.

San Josemaría jikkontempla l-fatt li Gesù tnissel bil-qawwa tal-Mulej u mingħajr l-ebda intervent uman. Din il-kontemplazzjoni sabiha jagħtihielna fil-ktieb tiegħu *Ir-Rużarju Mqaddes*.

“Meta l-jiem tat-tisfija tal-Omm huma mitmuma, skont il-Liġi ta’ Mosè, it-tifel jinhieg li jittieħed lejn Gerusalem, biex ikun ippreżentat lill-Mulej (ara Luqa 2:22). U din id-darba se tkun int, ħabib tiegħi, li se ggorr il-gäggä bil-ħammiem (Luqa 2:24). Oqgħod aħseb: Hija – l-Immakulata – tissottometti ruħha għall-Liġi daqslikieku kienet imniġġa. Permezz ta’ dan l-eżempju, iben bla moħħ, se titgħallek toħbi l-Liġi Qaddisa tal-Mulej, irrispettivament minn kull sagrifċċu personali? Is-safa! Int u jien żgur li għandna bżonn is-safa! – Tpattija, u ħafna aktar mit-tpattija. Imħabba – Imħabba bħal ġadida ġamra nar biex tiddiżinfetta l-ħmieg ta’ rwieħna, u, bħan-nar, biex tkebbes bil-fjammi divini l-ħatab imsejken ta’ qlubna. Bniedem ġust u li jibża’ mill-Mulej gie fit-tempju immexxi permezz tal-Ispritu s-Santu – gie irrivelat lilu li ma kienx se jmut qabel ma jara lil Kristu. – Huwa jieħu l-Messija fuq idejh u jgħidlu: ‘Issa, o Sid, tista’ thalli l-qaddej tiegħek imur fis-sliem, skont kelmek, għaliex għajnejja raw is-salvazzjoni tiegħek” (ara Luqa 2:25-30) (nru. 4).

Tul ir-Rabta l-Qadima l-Missjoni ta’ Marija kienet imħabbra minn qabel mill-ħajja ta’ ħafna nisa qaddisin. F’moħħi jiġuni Sara, li tnissel iben f’ġufha minkejja l-età avvanzata tagħha. Imbagħad niftakar f’Anna, omm Samwel. Tiġini f’moħħi ukoll Debora, u magħha Rut, Ġuditta u anki Ester.

Fil-bidu kien hemm Eva. Minkejja d-diżubbidjenza tagħha din l-ewwel mara li tissemmu fil-Bibbja tirċievi wegħda li xi ħadd minn nisilha se joħrog rebbieħ fuq il-ħażin. Wara perjodu twil ta’ stennja ż-żminijiet gew mitmuma fiha, fil-Bint mgħollija ta’ Sijon. Dan l-ghaliex il-pjan ġdid ta’ salvazzjoni gie imwaqqaf. Kif jgħidilna tant tajjeb il-Katekizmu f’numru 489, “Marija hi l-ewwel waħda fost iċ-ċejkkn u l-foqra tal-Mulej, li minnu bil-fiducja kollha jistennew is-salvazzjoni u jiksbuha”.

Escivá jgħinna nikkontemplaw dan il-misteru kbir, jiġifieri li l-Mulej għażel lill-aktar waħda ċejkna u fqira biex biha għamel l-għegubbijiet. Jgħidilna fil-ktieb tiegħu *Ir-Rużarju Mqaddes*: “Li kieku int u jien kellna s-seta’ wkoll konna nagħmluha s-Sultana u s-Sinjura tal-ħolqien kollu. *U deher sinjal kbir fis-sema: Mara, liebsa x-xemx, bil-qamar taħt rigglejha, u b’kurnu ta’ tmax-il kewkba fuq rasha* (Apok 12:1). Marija, il-Vergni mingħajr htija, pattiet għall-waqgħha ta’ Eva: u hi saħqet ir-ras tas-serp tal-infern bl-ġħarqub mingħajr htija tagħha. Bint Alla, Omm Alla, Għarusa ta’ Alla” (nru. 15).

Imma xi tfisser meta ngħidu li Marija hija mimlija bil-grazzja? L-Anġlu Gabriel, fil-mument tat-thabbira, isellmilha bħala “l-mimlija bil-grazzja” (Lq 1:28).

Biex Marija setgħet tagħti l-kunsens ħieles tagħha biex temmen l-aħbar tas-sejħa li l-Mulej kien għamlilha, kien tabilhaqq meħtieg li hi tkun immissla kompletament bil-grazzja tal-Mulej. Fil-fatt Marija kienet mogħnija mill-Mulej bid-doni li kienu meħtiega għal dan l-irwol.

U dan id-don sublimi mill-Mulej kien li ġiet immissla mingħajr htija. Tul iż-żminijiet il-Knisja saret aktar konxja li Marija, “mimlija bil-grazzja” (Lq 1:28), permezz tal-Mulej, ġiet meħlusa sa mill-mument tat-tnissil tagħha. Dan hu li d-domma tat-Tnissil Bla Tebgħa ta’ Marija tistqarr, bħalma ħabbarha l-Beatu Piju IX fl-1854, fil-Kostituzzjoni Appostolika tiegħu *Ineffabilis Deus*: “L-Imqaddsa Vergni Marija, sa mill-ewwel mument tat-tnissil tagħha, bi grazzja u favur singulari ta’ Alla li jista’ kollox, f’gieħ il-merti magħrufin minn qabel ta’ Gesù Kristu, is-Salvatur tal-bnedmin kollha, kienet għalkollox īelsa minn kull tebgha tad-dnub tan-nisel”.

Fil-ktieb tiegħu *r-Radda*, San Josemaría Escrivá jaġħmel din ir-riflessjoni sabiha: “M’hemm l-ebda qalb aktar umana aktar minn dik ta’ persuna li hija abbundanti fis-sens soprannaturali. Aħseb fl-Imqaddsa Marija, li hija mimilja bil-grazzja, Bint il-Missier, Omm Alla l-Iben, Għarusa tal-Ispritu s-Santu. Qalbha għandha wisa’ għall-umanità kollha u ma tagħmel l-ebda differenza jew diskriminazzjoni. Kull persuna hija binha jew bintha” (nru. 801). Imbagħad, fil-ktieb l-ieħor tiegħu *Kristu għaddej minn hawn*, Escrivá jikteb hekk: “Marija, inti s-Sultana tal-Paci, l-ghaliex int kellek il-fidi u emmint li dak li l-anġlu ħabbarlek kien se jitwettaq tabilhaqq. Għinna nikbru fil-fidi biex ikollna fidi soda u mħabba aktar profonda” (nru. 170).

Marija hija tassew “Omm Alla” ġaladárba hija l-omm ta’ Gesù Kristu, l-Iben etern ta’ Alla magħmul bniedem. Li hu Alla nnifsu, kif tgħidilna l-Kelma ta’ Alla, ir-Rivelazzjoni ta’ Alla. Din il-verità tal-fidi ġiet mxandra mill-Insara sa miż-żminijiet ewlenin. Fin-numru 509 il-Katekizmu jgħidilna hekk: “Marija hi tassew ‘Omm Alla’ għax hi Omm l-Iben etern ta’ Alla magħmul bniedem, li hu wkoll Alla”. Filwaqt li f’numru 502 il-Katekizmu jtengi l-istess ħsieb meta jgħid: “Il-ħarsa tal-fidi tista’ ssib, b’rabta ma’ kull ma hemm fir-Rivelazzjoni, ir-raġunijiet misterjuži għaliex Alla, fil-pjan tiegħu tas-salvazzjoni ried li Ibnu jitwielek minn Verġni. Dawn ir-raġunijiet għandhom x’jaqsmu sewwa kemm mal-Persuna u l-missjoni ta’ Kristu għas-salvazzjoni u kemm mal-fatt li din il-missjoni laqgħetha Marija għall-bnedmin kollha”.

Fil-ktieb tiegħu *Kristu għaddej minn hawn*, San Josemaría jirrifletti kif Marija, bis-saħħha tal-grazzji speċjali li rċeviet mill-Mulej, hija għalina skola ta’ għerf għall-qdusija tagħna. “Ommna hija mudell ta’ korrispondenza mal-grazzja. Jekk nikkontemplaw ħajjitha l-Mulej se jagħtina d-dawl li neħtiegu biex niddivinizzaw il-ħajja tagħna ta’ kuljum. Matul is-sena meta niċċelebraw il-festi iddedikati lil Marija u, sikwit, f’jiem oħra, aħna l-Insara nistgħu naħsbu fil-Verġni.

Jekk nieħdu vantaġġ minn dawn il-mumenti, billi nippuruvaw nimmagħinaw kif hi kienet iġġib ruħha fis-sitwazzjoni tagħha, żgur nagħmlu progress b'saħħtu. U fl-ahħar nibdew nixbħuha bhal ulied li jsiru jibxu lil ommhom” (nru. 173).

Marija hija wkoll Omm l-Insara u Omm il-Knisja. Gesù huwa l-iben waħdieni ta' Marija. Madankollu l-maternità tagħha testendi ruħha (ara ġw 19:26-27; Apok 12:17) għall-bnedmin kollha li, fil-fatt, Gesù gie biex jiddi. Il-Katekizmu jgħidilna hekk f'numru 501: “Gesù hu l-Iben waħdieni ta' Marija. Iżda l-Maternità spiritwali ta' Marija (ara ġw 19,26-27; Apok 12,17) thaddan il-bnedmin kollha li hu gie biex isalva. ‘Hi jkollha Iben li Alla għamlu li jkun ‘il-kbir fost ħafna aħwa’ (Rum 9,29), jiġifieri fost dawk kollha li jemmnu, li għat-tweli u t-trawwim tagħhom Marija tagħti s-sehem bl-imħabba tagħha ta' omm”.

Fil-kapitlu 19 tal-Vangelu tiegħu San ġwann jikteb il-kliem mitkellma minn Gesù lil Ommu: “Kien hemm wieqfa ħdejn is-salib ta' Gesù oħħom, oħt oħħom, Marija ta' Kleofa, u Marija ta' Magdala. Mela kif Gesù lemaħ l-ħġien u lid-dixxiplu li kien iħobb wieqaf ħdejha, qal lil oħħom: ‘Mara, hawn hu ibnek.’ Mbagħad qal lid-dixxiplu: ‘Hawn hi ommok.’ U minn dak il-ħin id-dixxiplu ħadha għandu” (ġw 19:25-27).

Fin-numru 963 il-Katekizmu jkompli jgħallimna li “l-Verġni Marija nagħrfuha u nagħtuha gieħ bħala vera Omm Alla u Omm il-Feddej ... Hi wkoll tassew Omm il-membri (ta' Kristu) ... għaliex bl-imħabba tagħha tgħin biex jitwieldu fil-Knisja l-fidili, li huma membri tar-Ras tal-Knisja. ‘... Marija, Omm Kristu, Omm il-Knisja’”. Fin-numru 507 il-Katekizmu jfissr il-Marija hija xbieha tal-Knisja li tilqa' l-Kelma ta' Alla, tnissel ulied bil-Magħmudija u hija l-verġni safja li tagħti lilha nnifisha lill-Għarūs tagħha. “Marija hi fl-istess ħin Verġni u Omm, għax hi x-xbieha tal-Knisja u b'mod l-aktar perfett turi x'inhi l-Knisja. ‘Il-Knisja hi wkoll oħħom għax tilqa' bil-fidi l-Kelma ta' Alla, bil-predikazzjoni u bil-Magħmudija hi tagħti ħajja gdida li ma tintemm qatt lill-ulied imnissla mill-Ispirtu s-Santu u mwielda minn Alla. Hi wkoll verġni għax ħarset shiħa u safja l-fidi li tat lill-Għarūs tagħha”.

San Josemaría jikkontempla l-misteru ta' Marija li ġabet lil Binha Gesù fid-dinja. Għalhekk, fil-ktieb Kristu għaddej minn hawn jagħmlilha din it-talba: “Ommna, int ġibt fid-dinja lil Gesù, li jirrivelalna l-imħabba lejn Missierna Alla. Għinna biex nagħrfuh qalb it-taħbit ta' kull ġurnata. Qajjem lil mothħna u lir-rieda tagħha ħalli nkunu nistgħu nisimgħu l-leħen tal-Mulej, is-sejhiet tal-grazzja” (nru. 174).

Fl-istess ktieb Escrivá jiddeskrivi, b'ħila kbira u, fl-istess ħin, bi kliem semplicei, kif Marija tibni u żżomm il-Knisja, il-komunità ta' dawk li jemmnu li “Gesù Kristu hu l-Mulej għall-glorja ta' Alla l-Missier” (Fil 2:11), f'għaqda waħda.

“Waqt li qed tara kif ħafna Insara jfissru l-affezzjoni tagħhom lejn il-Verġni Marija certament int ukoll

thossox aktar parti mill-Knisja. Aktar qrib dawk l-aħwa, subjien u bniet tiegħek. Hija bħal meta l-familja terġa' tingħaqad. It-tfal li jikbru, li l-ħajja isseparat, jerġgħu lura għand ommhom għal xi anniversarju familjari. U, anki jekk mhux dejjem kienu jmorru tajjeb flimkien, illum l-affarijiet huma differenti. Illum iħossuhom magħqudin, jaqsmu mill-istess imħabba. Marija kontinwament tibni l-Knisja u żżommha magħquda. Hija diffiċċi li jkollok id-devozzjoni lejn Ommna Marija u ma thossox qrib il-membri l-oħra tal-Ġisem Mistiku u aktar magħqu u magħquda mal-kap viżibbli, il-Papa. Huwa għalhekk li jien iħobb nirrepeti: Ilkoll ma' Pietru għand Gesù permezz ta' Marija! Meta naraw lilna nfusna bħala parti mill-Knisja u magħquda ma' ħutna fil-fidi, nifħmu aktar, u b'mod profond, li aħna aħwa tal-umanità kollha. Għax il-Knisja għiet mibgħuta għall-popli kollha tad-dinjal” (nru. 139).

Fil-ktieb tiegħu *It-Triq Escrivá jheġġiġna biex lil Marija ngħajtulha filwaqt tal-bżonn. Hija mhux biss tismagħha imma wkoll tagħtina l-qawwa biex nissuktaw nitqabdu “t-taqbida t-tajba”* (2 Tim 4:7). Hija Ommna!

“Omm! Sejħilha mill-ġdid u mill-ġdid. Qiegħħda tisimgħek, tarak, forsi fil-periklu. U, mal-grazzja ta' Binha, hi, l-Omm tiegħek Marija, toffriek ir-refuġju ta' dirghajha, il-ħlewwa tat-tgħanniqa tagħha. Sejħilha, u int se ssib lilek innifsek mogħni u mogħnija b'aktar qawwa għall-ġlied l-ġidida” (nru. 516).

Marija, wara li temmet il-ħajja tagħha fuq din l-art, għiet mtella' fis-Sema bir-ruħ u l-ġisem. Fl-Ittra Apostolika fil-forma ta' *Motu Proprio*, imsejha *Solenni Hac Liturgia*, bl-ilsinna: “Il-Kredu tal-Poplu ta' Alla”, tat-30 ta' Ĝunju 1968, il-Beatu Pawlu VI kiteb hekk:

“Magħquda b'rabta stretta u li ma titbiddilx mal-Misteri tal-Inkarnazzjoni u tal-Fidwa, l-Imqaddsa Verġni, l-Immakulata, kienet f'tarf il-ħajja tagħha fuq din l-art u kienet imtella' bil-ġisem u r-ruħ fil-glorja tas-sema. Hekk saret tixxbiħ l-Binha mqajjem mill-imwiet fl-antiċċazzjoni tal-ġejjini tal-ġusti kollha. U nemmu li l-Imqaddsa Marija Omm Alla, l-Eva l-Ġidha, l-Omm tal-Knisja, tissokta fis-sema r-rwol matern tagħna rigward il-membri ta' Kristu. Hija tikkopera mat-tweli u l-kobor tal-ħajja divina fl-erwieħ tal-mifdija” (nru. 15).

Il-Katekizmu jagħtina wkoll stampa čara ta' kif f'Marija aħna nistgħu nikkontemplaw x'inhi issa l-Knisja fil-misteru tagħha waqt li qed twettaq “il-pellegrinagg tal-fidi” tagħha u x'għad tkun fil-glorja tat-Trinità Qaddisa, sewwasew fix-xirkha tal-qaddis in kollha. Il-Katekizmu jikkwota direttament mil-lumen Gentium, numru 68. “Kif fis-sema Omm Gesù, ga fil-glorja bir-ruħ u l-ġisem, hi xbieha u bidu ta' dak li l-Knisja għad tkun fiż-żmien li jrid jigi, hekk hawn fuq l-art, sa ma jseħħi Jum il-Mulej, Omm Alla hi sinjal jiddi ta' tama żgura u ta' faraġ għall-Poplu ta' Alla fil-mixi tiegħu lejn is-sema” (nru. 972).

A wide selection of health food for all diets mainly Gluten Free, Lactose & Dairy Free, Vegan, Vegetarian and Sugar Free.
Large selection of Herbal Teas and Organic Coffee.
Food Supplements, Sports Nutrition, Organic Beauty products and Essential Oils.

Offering services of Nutritionist by appointment.

Address: Matteolo saliba street, Zurrieq
Email: thehealthypantry@yahoo.com
Tel: 2720 4722

HORACE ENTERPRISES
**TROPHIES, SPORTS GOODS
AND EQUIPMENT**

84, Triq Il-Gudja Ghaxaq,
GXQ 2175 MALTA

📞 21696302 / 99420346
✉ horaceltd@gmail.com
🏡 www.horace-ent.com
👤 Horace Enterprises Ltd

WE PRINT ON T-SHIRTS

Fil-ktieb tiegħu *Kristu għaddej minn hawn* San Josemaría jgħidilna li, sakemm naslu fis-sema pajjiżna, Marija tissokta tharisna bl-imħabba materna tagħha.

“It-tlugh fis-Sema ta’ Ommna Marija jheġġiġna biex nagħrfu s-sisien ta’ din it-tama mimlija hena. Iva. Għadna pellegrini. Imma Ommna marret qabilna, fejn turina l-premju tal-isforzi tagħha. Tgħidilna li nistgħu nwettquha. U, jekk aħna fidili, se naslu fid-dar tagħha tas-sema. L-Imqaddsa Verġni m’hiċċiex biss il-mudell tagħha. Hija l-ghajjnuna tal-Insara. U, waqt li ndawruha bit-talb tagħha – ‘Urina li inti Ommna’ – hi ma tistax ma tharisx lil uliedha b’imħabba ta’ omm” (nru. 177).

Għalhekk, il-maternità Divina ta’ Marija hija l-ghajnejn tal-perfezzjonijiet u tal-priveleggji li bihom hi mżejna. Minħabba f’din il-maternità Divina Marija ġiet imnissla mingħajr ħtija u mimlija bil-grazzja. Minħabba fiha Marija hija dejjem verġni. Hija ġiet imtella’ fis-sema bil-ġisem u r-ruh u ġiet inkurunata Sultana tal-Ħolqien kollu. ’Il fuq mill-angli u l-qaddisin. L-Imqaddsa Verġni mill-fatt li hija Omm Alla għandha ċerta dinjità infinita li ġejja mit-tjubija infinita li hu l-Mulej. F’dan m’hemm l-ebda periklu ta’ eż-żaqkroni. Aħna qatt ma nistgħu nittamaw li nifħmu dan il-misteru li ma jitfissirix bil-kliem. Lanqas ma nistgħu niżżu ħajr lil Marija bizzżejjed li ġabitcha daqshekk qrib mat-Trinità Qaddisa.

Mingħajr dubju l-Verġni Marija għandha post-centrali fil-ħajja Nisranja. Kif ifi ssilna tajjeb il-Katekizmu meta jithaddet dwar il-kult tal-Verġni Marija:

“‘Kull nisel jibda jsejjahli hienja’ (Lq 1,48) ‘Il-venerazzjoni tal-Knisja għall-Verġni Marija hi parti intrinsika mill-kult nisrani’. Il-Verġni mqaddsa hi ‘birraġun kollu mogħtija gieħ b’kult speċjali mill-Knisja. Sa miż-żmien l-aktar imbiegħed il-Verġni Mqaddsa ġiet meqjuma bħala ‘Omm Alla’, u l-insara dejjem fittxew il-ħarsien tagħha fit-tiġri u l-ħtiġijet kollha tagħhom ... Dan il-kult ... għalkemm hu kult tassew singulari, hu eszenzjalment differenti mill-kult ta’ adorazzjoni li jingħata lill-Verb magħmul bniedem, l-istess bħalma jingħata lill-Missier u lill-Ispirtu s-Santu; iżda l-kult tal-Verġni Marija jgħib ħafna ‘l quddiem il-qima ta’ adorazzjoni ta’ Alla’, u jintwera fil-festi liturgiċi f’gieħ il-Verġni Omm Alla, u fit-talb, bħalma hu r-Rużarju, li hu ‘l-Evangelju kollu miġbur fil-qosor” (nru. 971).

San Josemaría jikkontempla l-fatt tal-imħabbiet diversi li, ulied Marija, bihom jfissru imħabbithom lejha. Dan jagħmlu fil-ktieb tiegħu *Kristu għaddej minn hawn* meta jikteb:

“Kif ulied, subjien u bniet, jittrattaw lil ommhom? M’għandni xi ngħidu, b’modi differenti. Imma dejjem b’affezzjoni u b’kunfidenza. Qatt bi bruda. B’mod intimu, ghalkemm fiċ-ċokon, bi drawwiet komuni. U l-omm thossha mweġġa’ jekk aħna, bħala uliedha, dawn ma nibqgħux nagħmluhom: bewsa inkella tgħannu meta noħorġu inkella meta niġu lura d-dar, naqra attenzjoni żejda, ftit kliem ta’ għożża. Fir-relazzjoni tagħha ma’ Ommna tas-Sema għandna nagħmlu bl-istess mod. Hafna Insara għandhom id-drawwa jilbsu l-iskapular; jew kisbu d-drawwa jsellmu lil dawk l-istampi – ħarsa hija bizzżejjed – li huma misjuba f’kull dar Nisranja u f’ħafna postijiet pubbliċi. Inkella jfakkru l-ġrajjiġiet ewlenin fil-ħajja ta’ Kristu billi jitkolbu r-Rużarju, qatt ma jegħjjew jirrepetu l-kliem tiegħi, bħal nies li qeqħid fl-imħabba” (nru. 142).

Fil-ktieb l-ieħor tiegħu, *Il-Forġa*, Escriva jikteb jisfida lill-qarrejja tiegħu b’mod individwali: “Jekk thosso kburi u kburja li int iben u bint tal-Verġni Marija, staqsi lilek innfsek: Kemm nfisser tas-spiss id-devizzjoni tiegħi lejn il-Verġni Marija matul il-ġurnata, minn filgħodu sa’ fil-ġħajxja?”

Jalla din l-isfida tkun hi li tmexxina ‘l quddiem ha nħobbu minn qalbna lil Ommna Marija. U meta, ta’ bnedmin li aħna, naħbtu ngħejjew, ha niftakru f’dawn ir-raġunijiet li, għalihom, għandna nħobbu u ngħożżu lil Marija dejjem ma’ qalbna. Iva, inħobbu lil Marija l-ġħaliex hija ikkoperat, b’mod tieles, għas-salvazzjoni tagħha bl-IVA tagħha. Liema koperazzjoni għamlitha l-Bint speċjali ta’ Alla l-Missier, l-Omm ta’ Alla l-İben u l-Ġharusa tal-Ispirtu s-Santu. Għajnejha kienu f’għajnejH. Qalbha kienet ma’ qalbU. Ruħha kienet tgħum fiH. Kienet ħaża waħda miegħu! Ruħ u ġisem! X’għalliema tal-fidi hi Marija! Għandna iva nħobbuha lil Marija l-ġħaliex hija l-aqwa mara li kien hawn u għad irid ikun hawn. Marija hija l-mara skont il-qalb tal-Mulej! U mhux għalhekk li l-Knisja dejjem qiegħdha tingħaqkad? L-ġħaliex tgħaqqa qiegħha Marija bit-talb tagħha. magħqu? U mhux għalhekk tismagħha meta nsejħulha? Għax liema Omm se tgħid le għal uliedha? Għamlu x’għamlu? U mhux għalhekk tharisna? Jekk hi taf il-prezz li ħallset biex seta’ jiġi fostna l-Feddej tad-dinja?

Marija, int il-faraġ, l-ghajjnuna, it-tama u- Sultana tagħha. Int, fuq kollo, Ommna. Kif sejjahlek b’tant imħabba San Josemaría Escrivá. O Marija, aħna, li tant inħobbuk, aqlaqgħlna l-grazzja li noħorġu minn din id-dinja mingħajr ħtija. L-istess kif hrīgt int meta ġejt imtella’ s-sema bir-ruh u l-ġisem. Amen.

4MJ **AUTOPARTS**

Blue Grotto Avenue, Żurrieq

Email: 4mjautopartsmalta@gmail.com

Mobile: 9964 7538 Tel: 2713 8219

Climax

A.FERRIGGI IMPORTERS & DISTRIBUTORS

FORELLA, 65, GUZI ABELA STREET, ZEJTUN. ZTN 1651

EMAIL: antferriggi@onvol.net TEL/FAX: 21673719 MOB: 99475154

Alessio's Old Cottage

Triq il-Parroċċa, Mqabba Tel: 2168 3292

Hinijiet tal-ftuħ:

Mit-Tnejn sas-Sibt:

6.30am - 12.00pm

5.00pm - 8.00pm

Hdud u Festi:

6.30am - 12.00pm

Issibu dak kollu li teħtieġu:

Kartolini, affarijiet tal-iskola, rigali,

żraben u ħwejjeg għal kull età,

kif ukoll videos, CDs, cassettes, films,

affarijiet ta' Hi-Fi u ġugarelli

L-ortal tar-rużarju fil-knisja Parrokkjali tal-Imqabba

Mario Fenech

Il-Knisja Parrokkjali tal-Imqabba ddedikata lil Marija Assunta hija Tempju Marjan mill-aqwa kif jixhdu d-diversi Opri Marjani ii saru fil-Knisja matul is-snin. Wieħed mill-Artali tal-Knisja huwa ddedikat lil Madonna Tar-Rużarju. Dan huwa wieħed antik f'din il-Knisja u jissemma fir-Rapport tal-Vista Pastorali li kien għamel fir-Rahal il-Visitatur Apostoliku L-Isqof Mons. Tommaso Gargallo lejn l-aħħar snin tas-Seklu Sittax. Nafu mill-kitba tiegħu ta' din il-Vista li huwa sab li fuq dan l-Artal kien hemm imwaqqfa fid-29 ta' Frar 1956 il-Fratellanza tal-Madonna tar-Rużarju.

Dan l-Artal tar-Rużarju jerġa jissemma din id-darba fir-Rapport tal-Vista Pastorali tal-Isqof Mons. Alpheran de Bussan tas-sena 1745. Huwa kiteb fir-Rapport tiegħu li dan l-Artal ma kien jonqsu xejn mill-apparat meħtieġ.

Kelu fuqu inkwadru sabieħ imdawwar bi gwarniċ indurat. Fih minbarra x-xbihat tal-Madonna u l-Bambin kien hemm ukoll ix-xbihat ta' San Duminku, Santa Katarina ta' Siena, Santa Roža minn Lima u l-Profeta David. Kien hemm ukoll mad-dawra tal-Prospettiva tal-Artal kwadretti żgħar bil-Hmistax il-Misteru Tar-Rużarju Mqaddes. Xi ħaża li kont issiba f'diversi knejjes oħrajn f'dak iż-żemmin. Il-Membri tal-Fratellanza kienu jieħdu tħsieb li jagħmlu żewġ festi. Wahda fl-ewwel Hadd tax-xahar ta' Ottubru u oħra fl-ewwel Hadd tax-xahar ta' Mejju.

Fuq l-Artal kien hemm ukoll Sotto Kwadru tal-Madonna tad-Dawl fi gwarniċ indurat. Kienet issir ukoll il-Festa bil-Vespri u l-Quddiesa Kantata fil-Festa tal-Patroċinju tal-Madonna. Il-Kwadru li hemm illum fuq dan l-Artal huwa xogħol tal-Artist magħruf Ġużeppi Cali. Tista' tgħid li f'dan il-Kwadru Cali pinga lil Familja tiegħu fil-Persunaġġi li jidru fix-xena.

Bħalma kien jagħmel spiss, Cali pinga lil mara

tiegħu Perennia bħala mudell fix-xbieha tal-Madonna. L-Bambin Ĝesu flimkien maž-żewġ Angli li jidru fit-tilla huma tlieta mill-ghaxart itfal tiegħu, fil-waqt li l-wiċċ ta' San Duminku għadnu xebħ mar-ritratt tiegħu stess. Dan huwa l-uniku xogħol li għamel Cali għal din il-Knisja Parrokkjali ta' Marija Assunta tal-Imqabba. Pingieg fis-sena 1903 meta kellu 57 sena fl-aqwa żmien tal-Karriera Artistika tiegħu. Kien xieraq li l-inkwadru tal-Artal tal-Madonna tar-Rużarju jkun xogħol ta' wieħed mill-artisti l-kbar li qatt rajna fil-Gżejjer Maltin.

Il-Festa t-tajba lil kulħadd.

L-inkwadru tal-ortal tar-Rużarju

Ir-raqda

Leggenda Tal-Ikona Tat-Tama

Vince Attard jikteb dwar il-leggenda tal-ikona tat-tama

Il-Ġurnata tal-15 t'Awwissu hija ġurnata fejn kważi l-Insara kollha madwar id-Dinja jiċċelebraw il-Festa tat-Tlugħ fis-sema ta' Ommna Marija Santissima.

Is-Sena Liturgika tal-Knisja Griega Ortodossa tibda fl-1 ta' Settembru u l-ewwel Festa Kbira tas-sena tibda tagħha bit-Twelid tat-*Theotokos* (OMM ALLA), u tagħlaq il-festi tagħha bir-RAQDA tat-*Theotokos*.

Huma eżattament kif dawn iż-żewġ festi jiffitjaw iċ-ċelebrazzjoni tat-twelid u r-raqda ta' MARIJA OMM ALLA, jirfdi kompletament il-Kalendarju ta' din il-Knisja. Dan il-Kalendarju jghidilna l-istorja tas-Salvazzjoni b'mod tradizzjonali, meta jiċċelebraw il-Festa tal-Għid (Il-Qawmien mill-mewt ta' Sidna Ĝesù Kristu), u l-aħħar xena fl-istorja tal-kalendari tispicċa bit-tluġħ fis-sema ta' Ommna Marija Santissima.

Ix-xena finali fl-Istorja tas-Salvazzjoni hija IR-RAQDA tal-Madonna, OMM ALLA. Din l-Ikona li qed taraw hawn taħt tinstab fil-Monasteru Pskovo Pechorskiy fil-belt ta' San Pietrburgu ġewwa r-Russja, fejn tirrakonta diversi stejjjer differenti fi stampa waħda.

L-Istorja hija din:

Dan ir-rakkont seħħi ġewwa l-belt ta' Gerusalem meta l-Verġni Mqaddsa kienet waslet għall-aħħar raqda tagħha. Il-fama, bħala OMM ALLA, kienet inxterdet mhux ħażin, u din qajmet xi ftit mibgħeda u nkejja f'dawk l-inħawi, infatti kien hemm min ipprova anke saħansitra jagħmel xi attentati fuq il-ħajja tagħha.

Il-Madonna kienet tgħaddi ħafna mill-ħin tagħha fit-talb, lejl u nhar. Il-wisq Verġni Mqaddsa OMM ALLA, kienet ta' spiss tqatta' ħafna mill-ħin tagħha quddiem is-Sepulkru Mqaddes tas-Sinjur Tagħna Ĝesù KRISTU viċin l-ġolja tal-Golgota fejn hawnhekk, hija kienet toffri talb mill-aktar profond u mill-qalb.

Darba waħda xħin kienet tinstab ħdejn is-Sepulkru, flimkien ma' Sephora, Abigail u Jael tliet nisa li ta' spiss kien jakkumpanjawha, deherilha l-Arkanglu Gabriel, u tarfilha t-tmiem ta' ħajjitha fuq din id-dinja sabiex tkun tista' tibda l-ħajja tagħha fil-Ġenna. Filwaqt li kien qiegħed jgħidilha dan il-kliem l-Arkanglu Gabriel għaddiela fergħa tal-palm. B'dawn il-ħsibijiet f'moħħha hija irritornat lura lejn Betlehem u qalet kolloks lil-Ġużeppi ta' Arimathea kif ukoll xi dixxipli oħra li kien hemm. Hemmhekk hija tathom l-aħbar

li ser titlaq minn din id-dinja għal mistieħ tagħha kif kien ħabibrilha l-Arkanglu Gabriel.

Il-Verġni Mqaddsa OMM ALLA, talbet lil Alla sabiex, il-ħabib kbir tagħha u ta' Binha Ĝesù, l-Appostlu Ģwanni (L-Evangelista) jekk ikunx jista' jiġi ħdeja. L-Ispirtu is-Santu wassal lill-Appostlu Ģwanni ħdeja minfejn kien qiegħed ixixerred it-tagħlim Nisrani gewwa Efesu, u poggiex biswit l-Verġni Mqaddsa fejn kienet tinstab hi.

Hawnhekk Il-Madonna fost it-talb li kienet qiegħda tirreċta offriet l-inċens. Ĝwanni sema' vuċi ġejja mis-sema jirrispondi għat-talb tagħha bil-kelma AMEN. Din il-vuċi li sema' Ĝwanni semgħata ukoll il-Madonna. Hawnhekk hi fehmet li Alla l-Missier sema' it-talba tagħha u ħdejha waslu ukoll l-Appostli u xi Dixxipli oħra.

San Ĝwann ta' Damascus jgħidilna, li dawk kollha li kienet jinstabu madwar il-Madonna kienet xi ħaga imposibbli li tgħodd għax kien ħafna dawk il-persuni preżenti li twasslu hemmhekk biex jisimghu lill-Madonna titkellem u tfaħħar lil Alla. Meta raw lil xulxin dawn ħadu gost ħafna u ferħu li kienet reġgħu jinstabu flimkien, iżda ma kienet jaġfu x'kienet ir-raquni għaliex kienet jinstabu hemm kollha flimkien. (*għaliex wara l-Mewt ta' Sidna Ĝesù Kristu huma kienet għamlu dak li kien qalilhom biex jagħmlu hu, ("MORRU FID-DINJA KOLLHA U XANDRU L-BXARA IT-TAJBA.")*) San Ĝwann it-teologu filwaqt li laqagħhom bid-dmugħ f'għajnejh qalilhom li kien wasal il-ħin li l-Verġni Mqaddsa OMM ALLA thallil din id-dinja biex tmur tiltaqa ma Binha Ĝesù u l-Missier Alla fis-sema.

Dawk kollha li kienet preżenti bdew deħlin fil-kamra fejn kienet tinstab il-Verġni Mqaddsa OMM ALLA mimduda fuq is-sodda. Waqt li kienet għaddejjin minn ħdejja bdew imissuha, filwaqt li kienet jsellmulha. Dawn bdew jgħidilha kif kien ġew it-trasferiti mirakolożament minfejn kien qiegħdin jipppriettaw, hi irrispondiethom li kien Alla l-Imbierek li għamel dan għax kien sema' it-talb tagħha u ikkuntenta bix-xewqa li xtaqet, filwaqt li bdiet thabibrilhom it-tluq imminenti tagħha minn din id-dinja.

Fil-waqt li kienet għaddej jidawn il-konversazzonijiet mal-Appostli u d-Dixxipli li kienet preżenti deher ukoll l-Appostlu Missierna San Pawl flimkien mad-

dixxipli l-oħra, Dionisju 1-Areopagite, San Hierotheus, (magħruf ahjar bħala San Ġilormu), San Timotju, u oħrajn fost is-sebghin Apostli. L-Ispirtu is-Santu laqqaghhom kollha hemmhekk flimkien biex ikunu jistgħu jirċievu l-Barka mingħand il-Verġni Mqaddsa OMM ALLA u biex ukoll ikunu jistgħu jassistu lkoll għar-RAQDA tagħiha. Hi sejjhietilhom kollha b'isimhom, berkithom u faħħaritħom tax-xogħol tajjeb, iebes u siewi li qeqħdin jagħmlu bit-tixrid tat-tagħlim li xandar Binha Gesù Kristu, lil kull wieħed xtaqitilhom il-kuntentezza eterna u talbet flimkien magħlhom għal paċi u trankwilità fid-din ja kollha.

Kienet qed tavviċċina t-tielet siegħa, (*ħin lokali id-9.00 ta' filgħodu*), il-ħin li kellha iseħħi IR-RAQDA tal-OMM MQADD SA T'ALLA. Il-kamra kollha kienet mdawwa bid-dawl tax-xemgħa, id-dixxipli daru mas-sodda fejn kienet tinsab mimduda l-Madonna rieqda. Flimkien bdew joffru tifħir lil ALLA 1-MISSIER. Huma talbu għat-telfa tagħha minn din id-dinja u għal miġja tal-uniku iben tagħha Gesù. F'daqqa waħda dawl qawwi tal-Glorja Divina deher f'dik il-kamra, li ġab fix-xejn dak id-dawl kollu li kienet qeqħdin jitfghu dawk ix-xemgħat. Dawk kollha li raw dan iseħħi imtlew b'bija kbir.

Niżel mis-sema raw lir-Re Tal-Glorja Sidna Gesù Kristu mdawwar bl-Angli u Arkanġli u setgħet oħra qawwija tas-smewwiet, flimkien ma' Profeti u Patriarki li żmien twil ilu kienet ipprofettizzaw lill-Verġni Mqaddsa OMM ALLA. Hekk kif Il-Madonna rat lil binha Gesù, bdiet tfaħħar lil Alla, bil-famuż kantiku tagħha li ta' spisss kienet tirreċċta hi:

**“RUHI TFAHHAR L-KOBOR TAL-MULEJ,
U L-ISPIRTU TIEGHİ JIFRAH LIS-SALVATUR,
GHAX HU XEHET GHAJNEJH FUQ
IČ-ĊOKON TAL-QADDEJJA TIEGHU.”**

(San Luqa 1: 46-48)

Fl-istess ħin li kienet tirreċċta dan il-kant Ĝisimha beda' jiġi elevat bil-mod il-mod minn fuq is-sodda, minfejn kienet mimduda, biex imur jiltaqa mal-Mulej. Hi baxxiet rasha quddiemu u Gesù talabha tidħol fil-Hajja Eterna. Hawnejk il-Madonna ghaddiet għal Glorja tal-Ġenna mingħajr l-ebda sofferenzi ta' ugiegħi u fil-ħin li kienet kuntenta rieqda l-Verġni Mqaddsa OMM ALLA erħiet ruħha f'idejn ALLA u binha fl-istess ħin.

Kant Angeleku beda jinstema filwaqt li kien jakkompanja lir-Ruh Pura tal-IMQADD SA VERĠNI OMM ALLA REĞINA TAS-SEMA:

**“SLIEM GHALIK MIMILIJA BIL-GRAZZJA,
IL-MULEJ MIEGHEK, IMBIERKA INT FOST IN-NISA,
INFETHU GHALIJA BIBIEN IS-SEMA U
IL-QAGħHU L-OMM TAD-DAWL
U OMM ALLA, REĞINA TAS-SMEWWIET;
GHAX KIENET HI LI ġABET IS-SALVAZZJONI
LILL-UMANITA KOLLHA.”**

Il-bibien tas-Sema' infethu biex jilqgħu ir-Ruh tal-IMQADD SA TA' MARIJA OMM ALLA. Il-Kerubini u Serafini igħglorifikasi bil-ferħ. Il-wieċċ tal-IMQADD SA OMM ALLA kien jiddi bil-glorja tal-Verġnità Divina, filwaqt li riħa ħelwa tfuħ u fragranti kienet ħierġa minn ġisimha. Bil-bews li d-dixxipli taw' lil dak il-ġisem pur b'reverenza u qima kbira, ġew imbierka u mimlija bil-grazzja u ferħ spiritwali. Fil-ħin tal-glorifikazzjoni tal-Ĝisem Mqaddes, l-impotenza tal-Missier ALLA fejjet lil dawk il-morda kollha li b'fidi u mħabba missew ma' dik is-sodda.

L-Appostli imnikkta bis-separazzjoni tar-Ruh mill-Ĝisem t'OMM ALLA, bdew jippreparaw għad-difna tal-ġisem pur Tagħha. L-Appostli Pietru, Pawlu, Ģakbu u oħrajn fost it-Tanax ġarrew it-twavel fejn fuqhom kien jinstab il-Ĝisem Tagħha fuq spallejhom, San Ģwann ha postu quddiem fil-waqt li kien qiegħed iż-żomm il-palma li kienet ingħatat lilha mill-Arkanġlu Gabriel. Il-Qaddisin u l-fidili l-oħra akkumpanjaw proċessjonalment wara xulxin b'xemgħiż u incens filwaqt li kantaw innijiet sagħri. Din il-proċessjoni telqet minn Sion, baqgħet għaddejha minn Ĝerusalem sal-Čnien tal-Getsemani.

Hekk kif bdiet mixja din il-proċessjoni, dehret fuq dak il-Ĝisem Pur tal-Madonna u dawk kollha li kienet preżenti shaba tonda forma ta' kuruna. Hemmhekk instema kant mill-isbaħ jigglorifika lill-MQADD SA

L-ikona tar-Raqda, xogħol l-artist Archimandrite Zinon li tinsab fil-monasteru tal-Monasteru Pskovo Perchoyski San Pietrburgu, ir-Russia

Briffa Landscaping

Kirsten Briffa

**Automatic Drip Irrigation Systems
Turf Maintenance & All Your Gardening Needs**

Mob: 9946 9580

E-mail: kbriffa783@gmail.com

Carabott Jewellers

Dun Gużepp Zammit Street
Żurrieq - Malta. Tel: 2168 0760

Business Hours:

Monday to Friday: 9.00a.m. - 12.00p.m.

4.00p.m. - 7.00p.m.

Wednesdays & Saturdays : Half Days

COLEIRO FISH SHOP

Triq Sant'Andrea, Żurrieq

(Faċċata tal-mithna taż-Żurrieq)

Prop. Christ Coleiro

Għall-aqwa servizz u kwalitā

Hut Frisk u tal-Friža

It-Tnejn magħluq
Mit-Tlieta sal-Ġimgħha miftuħ
mit-8.00am sal-12.30pm u mill-16.00pm sas-19.00pm
Is-Sibt miftuħ mit-8:30am sal-12.30pm

**Tel: 27004498
Mob 79958953**

OMM ALLA u li kien jidwi ma kullimkien. Din is-shaba mal-kant Glorifikat baqa' jakkumpanja l-proċessjoni kollha sal-post tad-difna.

Dawk kollha li f'hajjithom baqgħhu ma aċċetawx it-tagħlim li kien għalleml Ĝesù marru jgħidu b'kollo lill-Qassis il-Kbir u lil li Skribi bli kien qiegħed isir, bil-proċessjoni li kienet għaddejja mit-toroq ta' Ġerusalem.

Il-Qassis il-Kbir Athonios bil-ħasda li ha u b'tant mibgħeda li kellu għal OMM Ĝesù TA' NAZARET kif wasal hdejn il-proċessjoni ried li jaqleb dawk it-twavel li fuqhom kien hemm il-ġisem mejjet tal-Madonna, iżda Anglu t'ALLA inviżibbli qatalu idejha it-tnejn barra. Athonios kif ra' dan iseħħi quddiem għajnejha nidem mill-iżball li kien ser jagħmel u b'fidi kbira aċċetta lill-Maestà Tagħha OMM ALLA. Dak il-ħin stess huwa fieq u ngħaqad mal-folla li kienet qiegħda takkumpanja dak il-Ġisem Mqaddes, u wara aċċetta l-fidi, sar saħansitra anke segwaċi b'heġġa kbira għat-taghħlim ta' Sidna Ĝesù KRISTU.

Meta l-proċessjoni waslet fil-Ġnien tal-Ġetsemani fost l-il-fieq u l-biki ta' dawk preżenti, ingħata bidu għall-aħħar tislimiet lil dak il-ġisem pur. Kien fit-tard fil-ghaxxija meta l-Appostli kellhom iċ-ċans li jibdew ikeffnu il-Ġisem Mqaddes sabiex ikunu jistgħu jidfnu u jissiġġillaw il-qabar tal-għar b'ġebla kbira.

Għal tlett ijiem sħaħi l-Appostli u dawk kollha li kien hemm baqgħu hemm hdejn il-qabar jitkol u jkantaw is-

Salmi. Ma kienitx l-providenza t'ALLA li l-Appostlu u Evangelista San Mattew jkun preżenti għar-raqda u id-difna tal-Imqaddsa OMM ALLA. Kienu digħi għaddew tlett' ijiem meta dan wasal fil-ġnien ġetsemani. Hekk kif wasal, hu intefu wiċċu fl-art quddiem il-qabar u bid-dmugħ f'għajnejha talab lil sħabu l-Appostli biex jiftħulu l-qabar sabiex ikun jista' jagħti l-ahħar tislima u qima lill-ġisem Mqaddes t'OMM ALLA. L-Appostli sħabu, ħennew għalihi u ddecidew li jiftħu l-qabar u jaġħtu il-permess biex jagħmel dak li talab. B'meravilja kbira, hekk kif tneħħiet dik il-ġebla l-kbira li kien qed tagħlaq il-qabar, kullma sabu kienu l-lożor li kien mgeżżeż wer fihom il-Ġisem Mqaddes t'OMM ALLA u b'hekk ikkonvinċew ruħhom li anke l-Ġisem Tagħha gie meħud lejn is-sema'.

Stejjer oħra ukoll jirrakontaw dan l-ahħar episodju bi ffit differenza: Li, hekk kif appena San Mattew dahal fil-qabar ra' din id-dehra jseħħi quddiem għajnejha u kif il-Ġisem tal-Madonna beda' jinqata 'l fuq hi ħallet iċ-ċintura li biha kienet teħmeż il-libsa tagħha u tatgħulu.

N.B. Dak li jingħad f'dan l-artiklu hu marbut biss ma' din l-ikona. Hafna mill affarijet li jingħadu la nsibuhom fil-Bibbia u lanqas fit-tagħlim jew tradizzjoni tal-fidi Kattolika. L-istorja ta' din l-Ikona hi mimlija elementi legġendarji mingħajr ebda għeruq storici.

Il-Kummissjoni Web theggex issegwi u tipparteċipa
mas-Socjetà Santa Marija u Banda Re ġorġ V fuq l-Internet!

www.santamarija.com

www.facebook.com/santamarija

www.youtube.com/user/santamarija815

www.twitter.com/santamarija

Lorraine's Beauty Clinic

All face & body treatments,
Make-up, Manicures & Pedicures, Waxing,
Semi-permanent make-up,
Holistic & Complimentary Therapies
by qualified Therapist.

Call for appointment or SMS to
21689 785 or 99450647

Triq il-Madonna tal-Ġilju, Mqabba

LUX Nails

by Sabrina

Mqabba Road, Żurrieq

- * Gel & Acrylic Nail Extensions
- * Natural Nail Care
- * Nail Art & more!

T: 2164 9875
M: 7904 6888

FACEBOOK.COM/LUXNAILSMALTA

Movie Land

DVD Rentals
Photocopy & Printing Service
Hi-Fi, TV's, Mobiles,
Accessories, Repairs

E-mail: kkcamilleri@gmail.com

66, Triq Matteolo Saliba
Żurrieq Tel: 27642460

Mill-album tal-Dassat

Lil Sidtna Marija mtellgħha fis-Sema “Anacremontica”

Assumpta est Maria in coelum

Joseph Farrugia jirriċerka poežija li kienet ġiet ippubblikata mitt sena ilu f'gazzetta lokali.
Hawnhekk din il-poežija qiegħda terġa' ppubblikata fil-format originali tagħha.

Sliem ghalic Verġni Maria
Li mghollija
Fis-saltna min tas-Smeuuiet
Uisk sabieha
Għax rebbieha
Inti komt min bejn l-imuiet.
Geit imzejna bl-isbāħ dija
O Maria
L-Angli geu jaccumpanjauc
L-isbāħ kima
Cull tislima
Uisk ferħana dauna tauc.

Imkieda fil-leminija
Fid-dgaudija
Ja Omm Verġni inti geit
Sirt Regina
Ja hanina
Chif fis-Sema itgholleit
Fuk tron l-Ansa esalta
Ncurunata
Mis-Santissima Trinita'
Bil Curuna
Ta Patruna
Għolleuc fl-akua dignita'
Tas-Sema u ta l-art Sultana

Ucoll tagħna
Inti sirt ghax midimbin
Biex għalina
Ja Hanina
L-Iben titlob il Hanin.
Għalbiex geuua id-dgaudija
O Marija
Ahna niġu imghaitin
U għal dejjem
Min ta dejjem
Geuu' il Genna imdahħlin

2.8.1917 C.M. Psaila.

Pet Care

Kull ma trid għall-ġnien u għar-raba', sustanzi eċċ. Għall-Pets, Mediċini għall-annimali kollha. ġwież u affarrijiet għall-kaċċa, insib u sajd, ħniex ta' l-imperjal ta' barra u reels, qasab, snanar u swivels u kaxxi tal-plastic tas-sajd eċċ, lenza, spag tan-nar, nases u dqiq tal-ful eċċ.

Qrendi Road, Żurrieq – Tel: 2164 9727

Ruben's Garage

Oven Baked Spray Painting
Insurance Approved

Mob: 79064856
6, Sejba Road, Mqabba
rubengarage@gmail.com

We Also do Plastic Bumper Repair & Windscreen Installations.

Marquita Agius Cosby

Triq Filippu Farrugia, Żurrieq
T: 2164 9202 M: 9988 2602

E: serenethebeautysalon@gmail.com

Opening Hours
Tue - Fri 9:00 – 19:00
Saturday 9:00 – 15:00
Monday closed

Il-knisja mgarrfa bl-attakki tad-9 ta' April 1942

It-Tlugħ fis-Sema tal-Verġni Marija fit-tagħlim ta' Sant'Antnin ta' Padova

Fabian Mangion B.A., S.Th. Lic.

Sant'Antnin ta' Padova huwa wieħed mid-dixxippli l-aktar magħrufa ta' San Frangisk ta' Assisi. Huwa kien predikatur famuż u wettaq bosta mirakli f'ħajtu stess, u matul it-tmien sekli li ilu mejjet, huwa kien tant ġeneruż u wassal għajnuna siewja lill-fidili li sejhulu.

Sant'Antnin huwa msejjah bhala Duttur Evangeliku, tawmaturgu u dak li waqaf lill-eretiċi, iżda, aktar importanti huwa magħruf għall-qdusija personali tiegħu. L-ġħajnej tal-qdusija u tal-ġherf tiegħu kienet l-imħabba profonda li hu kellu lejn l-Immakulata Verġni Marija. Bħal veru reliġjuż, minn fuq il-pulptu, huwa faħħar u għlorifika lis-Sultana tal-Angli. B'duttrina semplicej iżda bi ħsibijiet nobbli, huwa entu jażza lil-ħafna biex jiggostaw l-isem ħlejju ta' Marija.

Hajtu mmarkata b'għelma Marjan

Sa mill-bidu nett, ħajtu kellha għelma Marjan. Huwa twieled, minn familja nobbli, f'Lisbona f'jum it-Tlugħ fis-Sema ta' Marija, 15 ta' Awwissu 1195. Gie mgħammed fil-Knisja ta' Santa Marija f'Lisbona stess u msemmi Ferdinandu. Beda l-iskola fil-Katidral ta' Santa Marija ta' Lisbona. Ta' ħmistax-il sena daħħal mal-Kanoniċi Regolari ta' Santu Wistin, iżda billi kien qed ikollu ħafna żjajjar minn qrabatu u tħbiebu talab biex ibiddel il-monasteru, u gie mibgħut f'Koimbra. Hawnhekk studja sew l-Iskrittura u s-Santi Padri, u ħa wkoll il-Quddiesa.

Fis-16 ta' Jannar 1220 ġew maqtula fil-Marokk l-ewwel ħames martri Frangiskani, u f'dik is-sena stess ittrasportaw l-iċċsma tagħhom għall-monasteru tas-Salib Imqaddes ta' Koimbra. Meta Ferdinandu ra l-purċissjoni għaddejja, ħassu mheġġegħ ħafna biex jidħol mal-Frangiskani ħalli jkun jista' jmur il-missjoni u jmut martri.

Fl-1220 daħħal mal-Frangiskani Minuri u ħa l-isem ta' Fra Antonju. Fil-ħarifa tal-istess sena telaq lejn il-Marokk. Hemmhekk marad, u wara ftit xħur kellu jirritorna lejn pajjiżu, iżda billi l-vapur li kien fuqu Itaqqa' ma' tempesta, flok il-Portugall sab ruħu f'Messina, Sqallija.

Minn Messina mar Assisi fejn kellu jiltaqa' l-Kapitlu Generali. Hawn huwa ra u sama' lil San Frangisk. Minn hemm mar Montepaulo mal-Provinċjal fejn għex ħajja ta' ġabro. Wara xi żmien fis-satraf, li fih Fra Antonju kien

minsi għalkollox, il-Mulej għoġbu joħroġ fil-beraħ id-doni li bihom kien žejnu.

Darba minnhom ġie mitlub biex jagħmel kelmejn fil-Katidral ta' Forli, u tant ipprieta tajjeb li wara, il-Provinċjal talbu biex jagħti ruħu għall-prietki. Hekk għamel, filwaqt li baqa' jistudja u ha d-Dottorat fit-Teologija. San Frangisk sama' b'għerfu u ħatru biex jgħallek it-teologija lill-patrijet shabu u b'hekk sar l-ewwel Majjistru tal-Ordni.

Għamel ħafna ġiri jipprietka fl-Italja, fi Spanja, u fi Franzia. Huwa wassal ħafna eretiċi għall-indiema. Fl-1224 kien Gwardjan, u fl-1226 ġie maħtut Ministru Provinċjal. Fl-1228 mar Ruma fuq xogħol tal-Ordni. Hemm ipprieta quddiem il-Papa Girgor IX, li sejjahlu "Arka tat-testment u moħba tal-Iskrittura". Fl-1230, fuq talba tiegħu biex ikompli jipprietka, ġie meħlus mill-uffiċċju ta' Ministru, u mar fil-Kunvent ta' Padova, fl-Italja ta' fuq, li kien bena hu nnifsu u fejn rabat ismu. Kien difensur tal-foqra u tal-magħkusin, filwaqt li l-Mulej wettaq l-appostolat tiegħu b'bosta mirakli.

Miet meta kellu 40 sena, fit-13 ta' Ĝunju 1231. Apparentement, il-ħajja tiegħu fuq l-art ġiet fit-tmiem tagħha b'ton Marjan ukoll. Fil-fatt, meta ra li l-mewt kienet fil-qrib, huwa talab li jittieħed fil-kunvent ta' Santa Marija Omm Alla f'Padova. Wara li rċieva l-aħħar sagamenti, Anton intona l-innu l-aktar favorit tiegħu: *O gloriosa Donina....* Huwa għex u miet bl-isem tal-Verġni Marija fuq xufftejh u fil-qalb tiegħu.

HDax-il xahar wara, fit-30 ta' Mejju 1232, il-Papa Girgor IX kitbu mal-qaddisin. San Antnin hu meqjum ħafna fil-Bazilika mibnija f'Padova, fuq il-qabar tiegħu u li hija taħt il-ħarsien tal-Patrijet Konventwali. Din il-Bazilika, li tilqa' fiha pellegrinaggi minn kull naħħa tad-din, hi tabilhaqq ċentru ta' talb u spiritwalità.

Duttur tal-Knisja

Minħabba l-ġherf u d-duttrina tiegħu, li jidħru l-aktar fil-prietki li għamel, u permezz tal-Ittra Apostolika *Exulta Lusitania felix; O felix Padua gaude*, mogħtija fis-16 ta' Jannar 1946, il-Papa Piju XII improklama lil Sant'Antnin ta' Padova Duttur tal-Knisja Universalis. B'hekk, dan id-Duttur ġdid sar id-disgħa u għoxrin qaddis li ġie elevat għal dan il-grad għoli u t-tieni wieħed fi ħdan l-Ordni Frangiskan li jgawdi dan il-

privilegg wara d-Duttur Serafiku San Bonaventura ta' Bagnoreggio (1221-1274).

Filwaqt li bosta kienu jafu li Sant'Antnin kien qaddis mill-aktar popolari, predikatur tajjeb u tawmaturgu kbir, ftit hafna kienu dawk li harsu lejh bħala teologu profond u għalliem istruwit. Huwa minnu li hu qatt ma kiteb xi *Summa kif għamel* San Tumas ta' Akwinu, u lanqas ma wasal jikteb xi kummentarju fuq il-*Libri Quatuor Sententiarum* ta' Pietru tal-Lombardija, bħalma għamlu ghadd ta' skolastiċi fil-medjuevu. Imma halla l-prietki tiegħu għall-posteritā, font veru ta' teoloġija u duttrina. Dawn wassal lill-Papa biex fl-Ittra Apostolika msemmija jikteb:

"Antnin kien ixerred ma' kullimkien id-dawl tad-duttrina tiegħu, u kien xandar tal-kelma divina, hekk li kulħadd kien jaqbel filli jagħti xhieda li kien bniedem ta' għerf kbir u li t-tifħir u l-kelma divina tiegħu kienu jgħollu lil kulħadd lejn is-sema. Meta kien Padova kien kiteb is-Sermones tiegħu, u f'dawn il-volumi Antnin jidher mill-aktar espert fix-xjenzi qaddisa; jidher ukoll uniku fit-tiftix tad-dommi ta' fidi teoloġiċi; jidher drittur insinji u għalliem fil-mod kif jitratxa kwistjonijiet ta' axxetika u mistika. Hu kien jgħalleml dan kollu bl-arti tal-elokwenza divina, bħallikieku kien teżor, u kien jingħata b'rūhu u ġismu għal din l-opra unika ta' habbar tal-Evangelju. Kien donnu jiġbor fl-imhażen il-ġid, u kien iwassal lil kulħadd, inklużi l-predikaturi qaddisa, għall-verità, kien ixekkel l-erruri, kien jieqaf lill-eretiċi, kien iwassal lura fit-triq it-tajba lill-bnedmin li jkunu sejrin jintilfu, permezz tal-argumenti qawwija li jkunu bil-għatx għalihom.

Billi Antnin kien ta' spiss jipprietka billi jagħmel użu minn siltiet u sentenzi mill-Evangelju, stħaqqu l-isem xieraq ta' "Duttur Evangeliku". Minn dan kollu, bħal minn għajnej ta' ilma dejjem tnixxi, kienu hafna dawk id-Dutturi u Teoloġi li xorbu bl-abbundanza mill-kelma divina tiegħu sal-ġurnata tal-lum, hekk li huma jqis u lil Antnin bħala għalliem, u jixtiequ li jkollu l-ġieħ ta' Duttur tal-Knisja Mqaddsa."

Duttur ta' Marija Santissima

Il-kittieba tal-ħajja ta' Sant'Antnin dejjem iddedikaw paragrafi sħaħ biex juru l-imħabba kbira u tenera li dan id-Duttur tal-Knisja kellu lejn il-Verġni Marija. Huma juruna wkoll li Sant'Antnin tgħalleml iħobb lill-Madonna f'hoġor ommu u miegħu kibret din il-fjamma ta' mħabba speċjali.

Fost id-Dutturi Frangiskani u fost id-devoti kbar tal-Madonna, Sant'Antnin huwa wieħed mill-aqwa. Huwa kiteb fuq il-privilegg tagħha bil-ħlewwa ta' qalbu kollha u bil-qawwa tal-kelma elokwenti tiegħu. L-istess bijografi tiegħu jkomplu jgħidu li ftit li xejn huwa faċċi li jinstabu Dutturi oħra li jithaddtu b'mod daqstanti ħlejju fuq Marija Santissima bħal Sant'Antnin ta' Padova.

Kulħadd jaf kemm San Bernard ħabb lil Marija Santissima, kemm San Bonaventura jixgħel il-kelma

tiegħu bi fjamma qawwija meta jitkellem fuq Marija Verġni. Xejn inqas minnhom huwa Sant'Antnin ta' Padova fil-ħeġġa tal-espressjonijiet ta' mħabba lejn il-Madonna, fil-ħlewwa tal-kelma kollha qima lejn Marija, fil-ħsibijiet profondi li bihom iddeskriva lis-Sultana tas-Sema.

Dawn huma raġunijiet bizzżejjed biex jagħmlu mid-Duttur Evangeliku Sant'Antnin, Duttur ta' Marija Santissima. Sant'Antnin, li soltu jesprimi l-ħsibijiet tiegħu bi ftit kliem, mhux hekk meta jitkellem fuq il-Madonna. Konsegwentement, huwa halla lill-Knisja rikkezza ta' għarfien Marjoloġiku fil-prietki tiegħu. Wieħed li jirrifletti fuq l-duttrina dwar il-Verġni Marija mfassla fuq l-ideat ta' Sant'Antnin, jasal miegħu jirrealizza li "fiha ġew miġbura l-privileġgi tal-merti kollha mistħoqqa."

Hejja t-triq għal Duns Scotus u Piju IX

Waqt il-Konċilju ta' Efusu, fis-sena 431 w.K., il-Knisja Kattolika pproklamat li, peress li Ĝesù Kristu huwa t-Tieni Persuna tat-Trinità Mqaddsa, jiġifieri Persuna Divina, Marija għandha ġustament tiġi msejħha "Omm Alla" (*Theotokos*). Sant'Antnin isostni li bħalma Ĝesù "skont l-Ispirtu s-Santu, ġie rivelat bħala l-Iben ta' Alla..." (Rum. 1, 4), hekk ukoll Marija "hija maħtura bħala Omm Alla skont l-ispirtu tal-qdusija." Għaliex, Marija kienet innominata, predestinata sa mill-eternità, li tirċievi din il-grazzja singulari.

Waqt li jikkummenta fuq il-passaġġ fejn "kien hemm waħda mara li għolliet leħinha minn qalb il-folla u qaltlu: 'Hieni l-ġuf li ġiebek u s-sider li rdajt!'" (Lq. 11,27), id-Duttur qaddis jgħid li: "mbierek ukoll, għalhekk, huwa l-ġuf tal-Verġni Mqaddsa Marija li għal disa' xħur kien jimmeritah li jgħannaq fi ħiġi t-tjubija kollha, l-ogħla tħubija, is-sbuħija tal-angli u r-rikonċi jazzjoni tal-midinbin." Band'oħra huwa jikteb li: "Hija żammet fi ħdanha l-qofol tal-imħabba għaliex għal disa' xħur hija ġarret l-Imħabba Inkarnata fil-ġuf tagħha."

Imma qabel ma hi saret Omm Alla, "l-Imqaddsa Verġni Marija, sa mill-ewwel mument tat-tnissil tagħha, permezz ta' grazzja singulari u privilegg mogħetti minn Alla s-Setani, għall-merti meqjusa minn qabel ta' Ĝesù Kristu, is-Salvatur tal-umanità, kienet meħlusa minn kull tebġha tad-dnub tan-nisel..." bħalma stqarr il-Papa Piju IX fil-Kostituzzjoni Apostolika *Ineffabilis Deus* tat-8 ta' Diċembru 1854.

Din id-definizzjoni sollenni tirrifletti l-ħarfi teoloġiku tal-Beatu Ġwanni Duns Scotus (1266-1308), Frangiskan, li artikola din il-verità tal-Immakulat Konċepiment ta' Marija bi kjarezza u qawwa madwar sebghin sena wara l-mewt ta' Sant'Antnin. Għalkemm il-qaddis ta' Padova qatt ma ppriekta b'mod espliċiut li l-Verġni Marija tnisslet bla dnub, hu xorta waħda, b'mod indirett, approva dan il-privilegg Marjan u b'hekk hejja t-triq għal Scotus u għal Piju IX.

Marija meħuda fis-sema bir-ruħ u l-ġisem.

Qabel kollox, iżda, il-glorja ta' Marija Santissima hija kollha miġbura fil-misteru tat-tlugħ tagħha fis-sema bir-ruħ u l-ġisem. Id-domma tal-Immakulat Konċepiment ta' Marija twassalna biex nagħrifu misteru ieħor fil-Verġni Marija: il-misteru li l-ġisem tagħha ma sarx trab. Jekk Marija twieldet mingħajr id-dnub originali, jekk id-dnub ma ħatafx lir-ruħ tagħha u anqas ma wirtet il-kundanna tal-mewt, ir-raġuni tgħallimna li Marija ma kellhiex tiret il-kundanna li ssir trab.

Dan il-misteru kien marbut wisq mal-qalb tad-Duttur Evangeliku Sant'Antnin, u f'ħajtu wera devozzjoni specjali u mħabba straordinarja kemm fil-predikazzjoni kif ukoll fil-kitba tiegħu. U kif tkellem Sant'Antnin fuq il-misteru tal-Assunzjoni ta' Marija Santissima, jgħidu l-bijografi tiegħu, l-ebda teologu tas-seklu tlettix ma tkellem ċar daqsha.

Il-mogħdija ta' riglejn il-Mulej

Sant'Antnin, fid-diskors tiegħu fuq l-Assunzjoni ta' Marija bir-ruħ u l-ġisem, jgħid hekk: "Tant hija kbira d-dinjità tal-Verġni glorjuža, li stħaqqilha ssir Omm ta' dak li huwa l-qawwa u s-sbuħija tal-angli u tal-qaddisin kollha. Kienet Marija t-tron tal-qdusija tagħna, jiġifieri l-post fejn għammar l-Iben ta' Alla li ssagħrifika ħajtu għalina... U jiena, jgħid Ģesù permezz ta' San Ĝwann, inqaddes ruhi, jiġifieri permezz tan-natura ta' bniedem li jiena ħad, nagħmel is-sagħrifċċu ta' ħajti biex bil-mewt tiegħi, il-bnedmin jaqilgħu l-fidwa u s-sagamenti... U jien niggħorifika l-post fejn jgħaddu riglejja. Ir-riglejn tal-Mulej ifissru n-natura umana li ġa ġesù Kristu. Il-post mnejn għaddew riglejn il-Mulej huwa l-ġuf purissimu ta' Marija Verġni, li ġabett lil Kristu fid-dinja; u Alla ggħorifika l-post mnejn għaddew riglejħ tant li llum għolla lil Marija fuq il-kori kollha tal-angli. U dan kollu jfisser fid-dieher li Marija Santissima, fejn Alla għoġġbu jgħammar, giet imtellgħha fis-sema bil-ġisem."

L-Arka tal-qawwa

Waqt li kien qed ifisser il-kelmiet "Qum u ejja, Mulej, lejn il-mistrieh tiegħek, int u l-arka tal-qawwa tiegħek" (Salm 132, 8), Sant'Antnin wera biċ-ċar li għalih, filwaqt li l-ewwel parti tal-vers kienet qed tirreferi għall-qawmien ta' Kristu mill-mewt u t-tlugħ tiegħu fis-sema, it-tieni parti tirreferi għal Ommu Marija li hu ġa miegħu fis-sema. Sant'Antnin ikompli jgħid hekk fuq Santa Marija: "Għalhekk fis-salmi naqraw: 'Itla' O Mulej fil-post tal-mistrieh tiegħek, Inti u l-Arka tal-mistrieh tiegħek. Tela' l-Mulej meta mar joqgħod fil-lemin tal-Missier: giet imtellgħha wkoll l-Arka tal-qdusija tal-Mulej, f'dan il-jum, meta l-Verġni u Omm, giet imtellgħha fis-sema... L-Arka tal-veru Noè qagħdet illum fuq il-kori tal-angli..." Sant'Antnin iqabbel lil Marija mal-arka ta' Noè għalix hekk kif wara d-dulluvju, l-arka straħet fuq l-gholja Ararat, fl-assunzjoni tagħha, Marija giet imqiegħda fuq il-kori tal-angli.

Fl-ġħamara tas-Sultan

Huwa jqabbel ukoll lil Marija ma' Ester u jgħid li, bħall-prefigura tagħha fl-Antik Testament, Marija wkoll twasslet lejn il-kamra tas-sultan – "Lil Ester haduha għand is-sultan Assweru, fil-palazz tas-sultan..." (Est. 2, 16) Sant'Antnin jgħid: "Din hi Ester tagħħna, jiġifieri Marija, li tersaq quddiem il-veru Assweru kollha sbuħija, illi giet mgħollija fuq il-kori tal-angli... Din il-għorjuža Ester, illum, giet meħuda mill-angli quddiem Assweru, jiġifieri quddiem it-tron tal-Etern, fejn jgħammar is-Sultan tas-Slaten, l-ġħaxqa tal-angli, Ģesù Kristu. Kristu ġejja għaliha sema miksi bil-kwiekeb għax ħabbha u Marija sabet tant grazzja u ħnieni li ħadd ma sab daqsha...

Alla għalhekk għoġġbu llum li lil Marija jinkurunha Reginna tas-Smewwiet. U Alla qiegħed il-kuruna tas-Sultana tiegħu fuq rasha. Harsu, o xbejbiet ta' Sijon u araw is-Sultan bil-kuruna li tatu Ommu fil-ġurnata tal-ġherusija tiegħu. U l-ġħaliex Marija Santissima inkurunat lil Ģesù bid-dijadema tal-ħajja meta hu sar bniedem fil-ġuf tagħha, illum Ģesù Kristu jinkuruna lill-Omm għażiżtie tiegħu bil-kuruna tal-għajnejha tas-sema. Ersqu, mela, ħalli taraw lil Omm Salamun tagħħna, Ģesù Kristu, bil-kuruna li biha giet inkurunata fil-jum li fih giet imtellgħha fis-sema bil-ġisem.

Mħux għalxejn tifraħ u tithenna l-Knisja Mqaddsa u tkanta fil-jum tat-tlugħ tagħha bil-ġisem fis-sema: 'Nifirhu lkoll fil-Mulej, ghax Marija giet mimlija b'kull xorta ta' hena fil-jum ta' meta giet bil-ġisem imtellgħha fis-sema.'"

Dawn il-kelmiet ma jħallu l-ebda dubju u juru biċ-ċar it-tagħlim ta' Sant'Antnin fuq it-tlugħ bil-ġisem fis-sema tal-Verġni Marija. Dawn il-kelmiet juruna ċar x'kienet il-fehma tad-Duttur Evangeliku dwar dan il-misteru u jgħallimna li Marija Santissima verament giet meħuda fis-sema bir-ruħ u l-ġisem.

Sant'Antin itemm id-diskors tiegħu b'din it-talba: "Nitlobok, o Sinjura tagħħna, glorjuža Omm Alla, mgħollija fuq il-kori kollha tal-angli, li timla l-qlub tagħħna bil-grazzja tas-smewwiet billi turina l-ġher tas-sema u s-saħħha bil-ġħajnejha qawwija tiegħek. Inti, żebbuġa mbierka, ix-het fuqna ż-żejt tal-ħnieni biex tgħattitna l-kotra ta' dnubietna biex nistgħu naslu għas-sebħ għoli tas-smewwiet u ngawdu mal-qaddisin kollha. U dan jaġħtina l-Iben tiegħek Ģesù Kristu, li għolliet fuq il-kori kollha tal-angli, inkurunak bil-kuruna ta' Reginna u lilek qiegħed fit-tron tad-dawl li qatt ma jispicċċa. Lilu nagħħtu gieħ u glorja għal dejjem. Ammen."

F'sintonija mal-ħsieb tal-Knisja

Din il-fehma ta' Sant'Antnin kienet f'sintonija mal-ħsieb tal-Knisja u mal-opinjoni ta' Missirijiet il-Knisja li sa minn dejjem emmnu fit-tlugħ fis-sema bir-ruħ u l-ġisem tal-Verġni Mqaddsa Marija. Dan ir-raġunament ta' Sant'Antnin kien ugħwali għal dak ta' Santu Wistin, San Epifanju, San Girgor ta' Tours, San Modest ta'

Gerusalemm, Sant'Andrija ta' Kreta, San Ĝwann ta' Kostantinopli, San Ĝwann Damaxxenu u tant oħrajn.

Din il-Marjologija ta' Sant'Antnin hija wkoll it-tagħlim dwar il-Madonna li jwasslulna whud mill-aqwa Dutturi tal-Knisja bħalma huma San Pier Damiani, Sant'Anselmu, San Bernard, San Tumas ta' Akwinu, San Bonaventura, San Bernardinu ta' Siena, Sant'Antnin ta' Firenze, San Vinċenz Ferreri, San Tumas ta' Villanova u tant oħrajn.

L-insara dejjem emmnu li f'Marija "inbelgħet il-mewt fir-rebħa." (1 Kor. 15, 54) Din l-emmna ma kinitx definita b'mod solenni bħala domma ta' fidi sakemm giet issigillata bil-kelmiet "mitmum il-kors ta' ħajjitha terrena, kienet imtellgħa fil-glorja celesti bir-ruħ u l-ġisem" mistqarra mill-Papa Piju XII fil-Kostituzzjoni Apostolika *Munificentissimus Deus* mogħtija f'Ruma fl-1 ta' Novembru 1950.

Sant'Antnin, li għalleml u pprietka biss taħt ubbidjenza, fl-istorja tal-Knisja, huwa meqjus fost l-aqwa xhieda għall-misteru tal-assunzjoni tal-Verġni Marija. Mhux ta' b'xejn li l-Papa nnifsu jikkwota u jfaħħar ix-xhieda ta' Sant'Antnin għal din il-verità meta jikteb li: "Fost il-kittieba qaddisa li... fissru u kkonfermaw l-duttrina tat-Assunta, li huma b'qima emmnu, il-Duttur Evangeliku Sant'Antnin ta' Padova, għandu post specjali. Fil-jum tal-festa tal-Assunta, filwaqt li fisser il-kliem tal-Profeta: "għas-sebħ ta' mirfes riglejja" (Is. 60, 13), jiddikjara b'ċertezza li l-Feddej Divin kien sebbah bi glorja liema bħalha lill-Omm l-aktar għażiżha tiegħu mingħand min kien iriċeva l-ġisem uman tiegħu. Huwa jsostni li 'hawn

għandek dikjarazzjoni čara li l-Madonna giet meħuda bil-ġisem tagħha, li kien il-post fejn rifsu saqajn il-Mulej.' Għalhekk, is-salmista jikteb: "Qum u ejja, Mulej, lejn il-mistrieh tiegħek, int u l-arka tal-qawwa tiegħek." (Salm 132, 8) U hu jafferma li, hekk kif ġesu Kristu qam mill-mewti li fuqha huwa rebah u tela' s-sema fuq il-lemin tal-Missier, hekk ukoll l-arka tal-qdusija tiegħu 'irxuxtat, għaliex f'dan il-jum l-Omm Verġni gie meħuda 'l fuq lejn l-ghamara tas-sema." (*Munificentissimus Deus*, 29)

Biblijografija

Piju IX, Kostituzzjoni Apostolika *Ineffabilis Deus*, 1854.

Piju XII, Ittra Apostolika *Exulta Lusitania felix; O felix Padua gaude*, 1946.

Piju XII, Kostituzzjoni Apostolika *Munificentissimus Deus*, 1950.

Ġwanni Pawlu II, *Diskors Udgħenza Ġenerali*, 25 ta' Ġunju 1997.

Cauchi, N., *Il-Madonna fit-Tagħlim tas-Santi Padri*, Ĝawdex, 1990.

De Fiores, S. u Meo, S., *Nuovo Dizionario di Mariologia*, Torino, 1988.

De La Potterie, I., *Mary in the Mystery of the Covenant*, New York, 1997.

Gargiulo, Bonaventura, *La corporea Assunzione di Maria al cielo*, Napli, 1902.

Huber, Raphael M., *St. Anthony of Padua - Doctor of the Church Universal*, The Bruce Publishing Company, Milwaukee, 1947.

Kenny, J., 'The Assumption of Mary,' f'*The Clergy Review*, 63, 1978.

Scaramuzzi, Diomede S., "San Antonio di Padova e il dogma dell'Immacolata," f'*L'Osservatore Romano*, 18 ta' Dicembru 1932.

Kittieba diversi, *Min kien Sant'Antnin ta' Padova*, Istitut Frangiskan, Malta, 1995.

FRAME MAKER

caruanachristian@gmail.com

**For any kind of frames
and glass cutting**

Opening Hours:

Mon - Tue - Thur - Fri:

4.00pm - 7.30pm

Sat: 8.00am - 1.00pm

Wed: Closed

**57, St. Catherine Street,
Mqabba MQB 1203**

**Tel: 2168 3308
Mob: 9988 8691**

Rendikont tal-festa ta' Santa Marija 2016

Dħul

Bilanc Sena 2015	€ 658.41
Envelopes u donazzjonijiet*	€ 3,192
Kaxxa quddiem il-vara	€ 75.50
Hruġ min-niċċa	€ 780
Ġabra Hadd qabel il-festa	€ 530
Ġabra 15 ta' Awwissu	€ 870
Dħul vara fil-knijsa	€ 420
Donazzjoni fjuri	€ 100

€ 6625.91

* Kien hemm donazzjonijiet ta' € 250, € 200, € 150, € 100, € 90, € 70.

Hruġ

Orkestra	€2,200
Transport	€ 100
Fjuri	€ 160
Daqq tal-qniepen	€ 350
Servizz saċċerdoti	€ 600
Kappisti	€ 150
Dawl koppla	€ 962
Inżul/Tlugħ linef	€ 100
Dawl faċċata	€ 1,400
Abbatini	€ 60
Għotja restawr qabar Santa Marija	€ 300

€ 6,382

Bilanc

€243.91

Min Irreklama f'din il-pubblikazzjoni

3M Kebab House/Take Away	80
4MJ Autoparts	200
A. Ferriggi	200
Aida Hall	192
Albert Abela Woodworks	132
Albion VRT Station	54
Alessio's Old Cottage	200
All n' 1	132
Andrew Vassallo Ltd	18
ArtiGenjali	87
ATCS	inside front
AtoZ Electronics	83
Attard Bros	59
B&G Hardware Store	178
Banif Bank	105
Bibas	134
Bimbi Baby Shop	89
Blue Creek Restaurant	56
BOV	92
Brian Green	134
Briffa Landscaping	204
Browns	93
C&G Hardware Store	12
Callus Garden Centre	34
Carabott Jewellers	204
Cassar Florist	66
Cassarini Restaurant	93
Charlie it-Tirxa	34
Cheyenne	116
Coca-Cola	86
Coleiro Fish Shop	204
Computer Bargains	127
Ctronics	138
D. Spiral	28
Daily Needs	18
Dee's Pizzeria & Takeaway	57
Demsweet Garage	138
DES	99
Di Rocco Trading Limited	12
Dolceria Croce Bonaci	128
DOS Avos	111
E. Theuma & Company Ltd	142
Easygas Malta Ltd	106
Ecabs	144
El Patron	77
Elbros	14
Electrical Supplies & Services Ltd	96
Elmo Insurance	144
Fajsu	148
Fantasy Flowers	148
Farell Ironmongery	16
FGP	152
Frame Maker	214
Fresh&Clean	152
Frott il-Bidwi	75
G. Camilleri Petron Station	101
Gasan Mamo Insurance	32
Gebelin Hair Dressing	90
Gold Lady Jewellery	156
Golden Point	22
Hair Couture	95
Horace Enterprises	198
Horace Spiteri	98
iShine	176
Ivan's Garage	156
J. Cutajar	30
Jade Jewellers	108
James Caterers	143
Jerry's Silencer Repairs	6
JMA Aluminium Works	87
John's Butcher	123
Jolly	83
Julia Farrugia Portelli	114
Julio & Charlie Sacco	30
Kristianne	10
L. Micallef Steel Works	29
Leli Camilleri (Skip Hire)	180
Lezzjonijiet ECDL u Computer Studies	192
Lilian Camilleri	30
Lorraine Zammit	181
Lorraine's Beauty Clinic	206
LUX Nails	206
Magic Clean	158
Magri Butcher Shop	158
Mallia Petron Station Ltd	168
Mario Service Station	160
Mark Portelli	142
Maypole	82
Mazini Autopars & Accessories	162
McSims	103
Michael Bezzina	90
Mifsud Lift Service	184
Mobiltech VRT Station	164
Movie Land	206
Newwes Garage	52
Nick's Agriculture	89
Owen Bonnici	24
Papa's	164
Patrick Cellars Ltd	70
Pet Care	209
Philip Taxi Service	79
Pineapple	58
Piscopo	109
Polidano	26
Portelli & Brincat	92
Reborn Bar	168
Remissa	160
Reno Farrugia	170
Ruben's Garage	209
San Lorenzo	170
Saviour Camilleri	58
Scicluna Florist	172
Seabreeze Hotel	172
Serene Beauty Salon	209
ShoeShine Footwear	176
Sierra	102
Siggiewi Vehicle Services	173
Silvio's	176
St. Paul's Dental Clinic	22
St. Peter's Ironmongery	6
Stefan Zrinzo Azzopardi	97
Step 'n' Shop	76
Step in	77
Study Buddy	162
Super S Ironmongery	173
Ta' Balal Petrol Service Station	173
Ta' Frida Pet & Garden	8
Ta' Rita Lapsi View	111
Ta' Victor Restaurant	184
Tahabel Ltd (Baseggio)	180
Take Off	104
Tal-Bazzi	184
Tal-Paradise	123
Tar-Robba	4
Teddies	104
The Convenience Shop	16
The Core Beauty Clinic	38
The Fruit Shop	24
The Healthy Pantry Food Shop	198
Toni Bezzina	80
Tower Ironmongery	104
Trocadero	29
Unistyler	109
Velton Ltd	178
Venmar Limited	38
Vierge	123
Village Core Bakery & Confectionery	36
Viper Garage	84
Viri's	82
Visage Sound Limited	108
Xarolla	86
Xelini Co	184
Xuereb Installations Ltd	inside back
Zahra Group	28

SUPPLY
& INSTALLATION
OF ALL KINDS OF
SOFFITS
& GYPSUM BOARDS

Mineral Fibre Soffits

Demountable
Partitions

Bulkheads
and all kind of ceilings

Gypsum
Partitions

Xuereb Installations Ltd.

Tal-Hlas Road, Qormi

T: 21 495 799 - 21 495 972 - 21 495 836 - 21 495 792 - F: 21 495 834
E-mail: xil@xuerebinstall.com Website: www.xuerebinstall.com

Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V
Palazz Santa Marija, Pjazza tal-Knisja, L-Imqabba, Malta
↗ www.santamarija.com   ↗ [santamarija](#)   ↗ [@santamarija](#)